

ЙОРГЕН БРЕКЕ ЗАСПИВАЙ СЛАДЪК СЪН

Част 2 от „Уд Сингсакер“

Превод от норвежки: Ростислав Петров, 2015

chitanka.info

*Малки Шарл, сега заспи,
хей, очички затвори
и сънувай сладък сън —
бързо, утро иде вън.
То световните злини
ярко ще ги освети,
че отровата им ти
ще отпиеш във зори.
Ний на остров Скръб живеем —
първи дъх — и вече тлеем.*

Карл
Микаел
Белман

ПРОЛОГ

Муха кацна на ръба на острието и прибра криле.

Как ли успява да се задържи?

Ако обърне брадвата и я стовари върху дръвника, ще разцепи насекомото надве. Ако то остане там, разбира се. Но те никога не оставаха, тези мухи. Рядко стояха дълго на едно място. За разлика от него. Той всеки ден седеше пред пианото, а баща му се изправяше зад него, стиснал пръчката, дадена му от диригент, по-прочут дори от него. Пръчка, с която шареше пръстите му.

„Правя грешки, когато свиря, защото музиката не е в главата ми, както е в главата на баща ми“, помисли си момчето.

Обичаше да чете музикални партитури. Те извикваха образи и картини в главата му — тайни, написани на език, който не разбираше много добре. Никога не четеше партитурите пред погледа на баща си. Това би окуражило неговите мечти, би му дало напразни надежди и би го направило още по-жесток.

Пръстите му. Брадвата. Мухата.

Духна я и тя отлетя към покривните греди. След това обърна брадвата. Видя резките, направени в дръвника, между разперените си пръсти. Дясната му ръка лежеше върху неравната повърхност. Служеше си с лявата и не искаше да изгуби пръсти, от които можеше да има нужда. Така че се прицели в кутрето и безименния пръст на дясната си ръка. Те бяха двата най-маловажни пръста. Беше много важно да стовари брадвата на правилното място — не твърде високо и не прекалено ниско. Ако отсечеше само върховете, това нямаше да е достатъчно. Съсредоточи цялото си внимание.

Брадвата изсвистя и отрязва двата пръста малко под средната става. Звукът достигна мозъка му преди болката. Хрущене — като звука, който правеше майка му, когато режеше моркови. След това започна ням филм. Двата пръста изхвърчаха от дръвника в отделни арки и се приземиха на влажния под на гаража. Бяха като гумени —

подскочиха няколко пъти, преди да спрат. Едва тогава той усети изгарящата болка, обхванала ръката му.

След това чу баща си отвън.

— Ако престанеш да се разсейваш и наистина посвириш този път, ще ти позволя да се прибереш вътре.

Вратата на гаража се отвори.

Баща му стоеше там, без да помръдва, и го гледаше. Отначало лицето му бе застинало като мраморен бюст. След това изпищя.

Баща му разбираше какво бе направил.

В тишината след писъка големият мъж припадна. Но момчето не помръдна от мястото си. Спокойно слушаше как кръвта капе по пода. Ритмично, като натискането на клавишите на пиано. Най-накрая от пръстите му течеше музика.

Пръстите. Капките кръв. Подът.

Най-накрая ужасните часове на пианото бяха свършили.

ПЪРВА ЧАСТ

ПЪРВА ГЛАВА

Стокхолм, 1767

Кристиан Вингмарк премести очи от заровете в ръката си към мухата, кацнала на челото на часовникаря. Тя се придвижваше бавно обратно на часовниковата стрелка. Между тях се издигаше кула от монети. Повече от сто и седем риксдалера. Единственото нещо, което имаше значение. След като хвърлеше трите зара, всеки резултат над девет щеше да му спечели цялата сума. Единствено хазартът можеше да предложи по-добър живот на окаян трубадур като него, който иначе водеше презряно и зловонно съществуване.

Около масата бяха насядали много мъже, но той имаше очи само за кралския часовникар, чието време бе на привършване. Лицето на Ян Фредман бе умърлушено, сякаш вече бе загубил. Едно време той бе поддържал часовника на катедралата и бе отговарял за времето в столицата на държавата — честит джентълмен, издигнал се до върховете на социалната стълбица, за когото бяха съчинявали балади. Но кой щеше да пее за него сега? Вингмарк не знаеше какво бе довело до падението на часовникаря — загубата на работилницата, пристрастеността му към хазарта или любовта му към алкохола. Но той бе загубил както интелекта, така и благоприличието си и дори не знаеше колко бе часът. Налудничави мечти го караха постоянно да се навърта край масата за комар, а ръцете му свикнаха да вдигат чаши и скоро нямаше да могат да правят нищо друго.

Той и Вингмарк бяха единствените играещи за големия залог. Часовникар, който вече виждаше как Харон му маха от реката, и млад трубадур, наскоро открил своята муза.

— Вчера написах баладата, която някой ден ще ме направи богат и известен — заяви високо той на събралите се комарджии, като забеляза, че ръцете му бяха спрели да треперят. — Нуждая се само от тези пари. Те ще ми стигнат за отпечатването.

Никой не отговори. Младият трубадур бе изпълнен със страх и очакване.

— О, защo не млъкнеш и не хвърлиш проклетите зарове! — извика един от мъжете, насядали около масата.

Посетителите на кръчмата „Златният мир“ никога преди не бяха виждали такъв голям залог и всички се тълпяха около двамата мъже, борещи се за тази награда. Хората нямаха търпение да видят развързката.

— Не, разкажи повече за тази балада — обади се дълбок глас.

Той принадлежеше на съдържателя — мъж с червен нос и талант на музикант. Освен че въртеше кръчмата, той умееше да свири на валдохорна, флейта, лира, обой, фагот, кларинет, цигулка, арфа и литавра. Все още седеше на масата заедно с останалите мъже, въпреки че бе излязъл от играта преди няколко рунда.

Вингмарк погледна към съдържателя, след което попи потта от челото си с ръка и я избърса в панталоните си.

— Ако наистина си написал песен, която може да донесе слава и чест на мързеливец като теб, искаме да я чуем — рече съдържателят с опасен блясък в очите. Всички на масата, дори жалкият часовникар, избухнаха в гръмогласен смях. Не му вярваха. Но това нямаше значение. Съвсем скоро щяха да видят истинската му същност.

Вингмарк не продума, докато смехът им не стихна. След това рече:

— Тази вечер ще оставя зарчетата да говорят вместо мен.

Погледна към горкия Фредман, който веднага спря да се кикоти.

— Добре казано. Хвърляй заровете тогава — отвърна веселият съдържател.

Сърцето му спря. Погледна заровете в ръката си. Изцъка с език, тропна с крак в такт с някаква вътрешна мелодия и отпи за последно от чашата си. Времето също спря. Сякаш Фредман го бе засмукал в болните си бели дробове. Ръката на Вингмарк помръдна и се насочи към ръба на масата. Зрителите се наведоха напред, сякаш можеха да видят числата предварително. Ръката описа арка във въздуха. Заровете излетяха и той се почувства така, сякаш бе хвърлил малки парчета от себе си на масата. Очите му се впиха в един от двата зара — онзи, който се приземи последен. За миг се поколеба между пет и едно, но накрая падна на едно.

Затвори очи и се замисли. Нуждая се от поне девет от другите два зара, които още не съм се осмелил да погледна. Може би въпреки

всичко ще загубя? Вингмарк отвори очи и се втренчи във Фредман. Осъзна, че часовникарят вече бе погледнал, тъй като в очите му се четеше поражение. Усмихна се и погледна надолу. И трите зара бяха на масата. Единият показваше единица, а другите два — петици. В този миг той залитна напред и челото му се тресна в масата. Прекрасна нова мелодия бе изпълнила главата му.

Замаян, той се изправи и вдигна ръце.

Този жест бе посрещнат със сдържано ръкопляскане и Вингмарк осъзна, че повечето клиенти бяха подкрепяли часовникаря. Но това също нямаше значение и не правеше радостта му по-малко опияняваща. Тази вечер щеше да почерпи всички. А утре щеше да отиде при печатаря.

От входа на кръчмата се чу силен рев и всички се обърнаха натам. На прага стоеше огромен мъж. Беше висок около метър и деветдесет и облечен като джентълмен. Вингмарк знаеше, че наистина беше джентълмен.

Преди два дни трубадурът бе написал балада за най-голямата дъщеря на сър Ерик, която щеше да се жени. Бе използвал полученото възнаграждение, за да влезе в тази игра. Сега бе единственият, който знаеше защо този мъж стои на прага на „Златния мир“ и изглежда бесен. Това бе най-верният слуга на сър Ерик. Богатият аристократ не бе харесал баладата. Нещо в песента го бе обидило. Може би сравнението между дъщеря му и Афродита? Или пък дръзките пародии на епизоди от Библията, които Вингмарк бе вплел в песента и които самият той смяташе за безкрайно забавни?

— Къде е онзи проклет негодник? — изрева мъжът на прага.

Всички се отдръпнаха назад, предусещайки, че става дума за Вингмарк. Те знаеха, че никой не можеше да спечели толкова много пари, без да плати някаква цена.

Мъжът пристъпи заплашително напред и с три крачки се озова до масата.

— Аха! Ето къде си бил! Представяш се за поет, но си просто шарлатанин, който умее само едно — да обижда добрите и благородните хора.

Разкошно облеченият мъж го изгледа с укор.

— Но защо си хабя приказките с човек като теб?

Вингмарк забеляза, че държи рапира. Мъжът извади втора от колана си и я хвърли на масата, пръскайки сребърните и медните монети във всички посоки.

Вингмарк зяпна, заплепен от вида на оръжието и всички тези пари, с които можеше да плати дълговете си и да си осигури щастието. Но как да подкупи съдбата?

— Ако не искаш, не взимай рапирата! — изрева мъжът. — Но знай, че така или иначе ще те убия, червей такъв!

Вингмарк грабна рапирата от масата.

— Може би сте прав — рече той. — Тази балада не е от най-добрите, които съм писал. Но предполагам, че джентълмен като вас би предпочел този спор да бъде разрешен навън, прав ли съм? — Вингмарк посочи към вратата.

— Както искаш. За мен няма значение къде ще започнеш своето пътуване към ада.

И той подкани Вингмарк да тръгва.

Трубадурът се зачуди дали щеше да успее да пхне няколко монети в джоба си, без неговият противник да забележи, но после осъзна, че парите бяха загубени. Най-важното нещо сега бе да спаси живота си.

Бавно се насочи към вратата, стиснал хладното оръжие, следван по петите от прислужника на сър Ерик. Всички останали клиенти на „Златният мир“ тръгнаха с тях. Когато излезе навън, Вингмарк се поклони на мъжа и зае поза за дуел. След това се огледа, хвърли рапирата на земята и се завъртя на пети, като обърна гръб на противника. Свали панталоните си и се наведе, откривайки белия си задник.

— Ето какво мисля за дъщерята на сър Ерик. Предайте му моите най-сърдечни поздрави — рече той и се извърна.

Мъжът се бе вцепенил от изненада. Изведнъж се отърси от унеса и вдигна рапирата.

Вингмарк направи неприличен жест и събралата се тълпа избухна в смях. След това хукна да бяга. Проправи си път между двама полупияни зрители и се измъкна от тълпата. Направи две крачки и се спъна в един разместен камък от калдъръма. Падна на колене, но успя да се изправи, преди някой да го спре. Отново хукна и бързо изчезна зад ъгъла. Не след дълго влетя в мизерната таванска стаичка, която бе

наел, за да вземе лютнята и бележника си, както и скромната сума, която бе спестил.

След това Вингмарк напусна Стокхолм. Знаеше какво бе направил. Никой не можеше да обиди сър Ерик, дъщеря му или неговия прислужник и да се измъкне безнаказано. Ако някога се върнеше в този град, щяха да го убият.

Откри една рядко използвана пътека за коне и тръгна по нея, насочвайки се на северозапад. Няколко пъти се обърна да погледне към Стокхолм. Красив град, изпълнен с песни и мечти. Тесните улички изглеждаха идеални за танци по време на дългите летни нощи. Но през зимата уличките ставаха студени и снегът ги запълваше. Беше прекарал най-добрите и най-лошите си години там. Този град бе погълнал младостта му. Въпреки дългите години бедност, разврат и пиянство той помнеше, че истинското му име не беше Кристиан Вингмарк и се бе научил да свири на лютня в различен град, намиращ се в друга държава, където бе живял щастливо.

Скоро градът вече не се виждаше зад него. Бе навлязъл дълбоко в гората и наоколо кръжаха множество мухи. Тази пролет бяха дошли твърде рано и бяха истинско мъчение. Хората казваха, че това се дължи на необикновено топлите нощи. Но точно сега мухите не го притесняваха. Слушаше тяхното бръмчене и си представяше, че е мелодия.

След това започна да композира нова балада.

ВТОРА ГЛАВА

Грелмакар Льофберг не беше истинското му име. Само го използваше. Силен порив на вятъра, идващ от улицата, го блъсна в лицето и го принуди да спре. Това бе измамен вятър, защото постоянно се менеше. През дърветата виждаше улица „Лудвиг Доес“, докато снежинките се вихреха около уличните лампи като рояци безшумни насекоми в нощта. Колите бяха изчезнали и Тронхайм бе притихнал. Поривите постепенно спряха и в главата му нахлуха мисли. Спомни си един сън. Бяха минали седмици от последния път, когато бе сънувал, но старите сънища продължаваха да кръжат в мислите му като изсъхнали листа. Бе срещнал дявола в Нонегата, точно до будката, където всеки ден спираше, за да си купи цигари.

Сатаната бе учтив мъж с черно палто и празен поглед.

— Нима най-накрая си дошъл за мен? — попита Льофберг.

— Не — отвърна унило дяволът. — Отдавна си тук.

Попита го какво има предвид, но Сатаната не отговори. Едва след като се събуди, разбра значението на думите му: Адът означава да продължаваш да правиш онова, което винаги си правил.

Постепенно позволи на този призрачен сън да се стопи в мрака на нощта. Извади музикалната кутия от джоба си и я нави. Музиката започна веднага щом пусна ключа. Обърна се, върна се две стъпки назад и сложи кутията върху нея. Тогава чу стъпките по пустата улица.

Имаше чувството, че вятърът я преследва и през цялото време я ръчка в гърба, сякаш ледените пориви искаха да побърза с нощната си разходка и да се върне в леглото при своя хъркащ съпруг. Но този път Еви Саупстад не бе успяла да се унесе, преди пронизителното стържене да започне, а след това бе твърде късно. Така й се падаше заради приятната дрямка в самолета на връщане от Тенерифе. Завиждаше на своя съпруг, който бе изчакал да се приберат вкъщи, преди да заспи. Еви спря на ъгъла на „Лудвиг Доес“ и „Бернхард Гетц“

в квартал „Розенборг“, където живееше, за да може кучето ѝ да си свърши работата.

Погледна часовника си. Беше три и половина сутринта. За щастие ѝ оставаха още няколко дни отпуска, така че утре можеше да спи до късно.

Нейната страна на улицата бе осеяна с дървета. Този зелен оазис в квартала представляваше горист хълм, който се издигаше рязко след няколкостотин метра.

Тъкмо се канеше да се изправи, когато чу мелодията. Идваше откъм дърветата. Бавна, нежна и отчетлива мелодия. Тръгна към мястото, откъдето се разнасяше музиката.

Беше на по-малко от десет стъпки от улицата, когато видя нещо странно на бледата светлина, процеждаща се между голите зимни клони. Беше прекрасно малко нещо — цилиндрична кутийка, върху която красива балерина се въртеше в такт с музиката. Балерината сякаш се опитваше да изтръска снега, паднал в косата ѝ. В мига, в който Еви зърна кутийката, музиката спря. Над дърветата се спусна тишина и тя се замисли колко тихо става по това време на нощта. Самотните часове. Ако някой искаше да бъде сам в град като Тронхайм, това бе времето да излезе навън.

Кучето залая и точно тогава тя осъзна, че музикалната кутийка не бе оставена на земята. Снегът бе засипал нещото под нея — безжизнено човешко тяло. Еви се приближи и видя, че снегът около шията на тялото бе червен. Кръв бе изтекла от прерязаното гърло и се бе съсирила. Усети металическа миризма, която веднага изчезна, отнесена от поредния порив на вятъра.

Еви ахна и се огледа разтревожено. Видя стъпки, които се отдалечаваха от трупа по посока на дърветата и се отклоняваха към един рокерски клуб. Паркингът пред клуба се намираше на около трийсет метра нататък по улицата в посока училище „Розенборг“. Снегът постепенно заличаваше следите. Тя се завъртя на пети и изтича няколкото метра до улицата, оставяйки дърветата зад гърба си. Кучето спря да джавка веднага щом се озоваха на улицата. Малкото създание я караше да се чувства в безопасност въпреки факта, че миниатюрният дакел едва ли щеше да я предпази от чудовището, отговорно за онова, което току-що бе видяла.

Еви извади телефона си и се обади в полицията.

Насочи се към бомбоубежището. Виждаше жената от мястото, където бе застанал. Тя се наведе, за да погали кученцето си, и за щастие то спря да джавка. Мразеше кучешкия лай. От него му се завиваше свят. Вдиша дълбоко.

Жената извади мобилен телефон от джоба си и набра номер.

Стоеше и я гледаше как говори. Чуваше пискливия ѝ глас, но не различаваше думите. Снегът постепенно заличаваше стъпките му, но бяха открили тялото, преди над него да се спусне белият покров. Това имаше ли някакво значение? Върна се до колата по заобиколен път и подкара към къщи, където го чакаха жълто-кафявият таван над леглото и часовете тревожно безсъние.

ТРЕТА ГЛАВА

Главен инспектор Уд Сингсакер осъзна, че е бил твърде голям песимист, купувайки си ново легло след развода. Незнайно защо бе предположил, че ще спи сам до края на живота си, и затова бе избрал единично легло. То бе сравнително широко за един човек, но твърде тясно за двама, особено когато вторият човек, американски детектив от отдел „Убийства“, спеше като недоволна змия. Това бе неприятно, особено при положение че през повечето време, когато бяха заедно в леглото, те спяха.

Беше два сутринта. Уд се бе събудил, когато ръката на Фелиша се бе озовала на рамото му. Той внимателно я премести на юргана. Лежеше и слушаше дишането ѝ, разсъждавайки върху съня, от който го бе изтръгнала. Беше спорил с нея — един от онези глупави спорове, които се случват само насън. Беше ѝ казал, че никога не слуша музика. Незнайно защо, това я бе разстроило и тя го бе заплашила, че ще го напусне и ще се върне в Щатите. Какво можеше да ѝ отговори? Изведнъж бе осъзнал, че дрехите му са просмукани с влага. Гореща пот капеше от ръкавите му.

Точно тогава Фелиша бе сложила ръка на рамото му и го бе събудила. Бе почувствал облекчение. Не само защото тя нямаше да го напусне, но и защото не се потеше. Кожата му бе приятно суха. Зачуди се дали сънят има някакъв скрит смисъл. Не можеше да реши какъв. Много отдавна бе признал на Фелиша, че мрази музиката, защото тя разстройваше мислите му.

— Това означава ли, че постоянно трябва да мислиш? — бе попитала тя и се бе засмяла.

— Да, струва ми се — бе отвърнал той.

Сега се вираше в мрака, потънал в мисли. До него Фелиша се обърна и млясна с устни.

„Страх ме е да не я загубя“, помисли си той. Това бе скритият смисъл на съня, нищо повече. Това бе неговият страх да не бъде изоставен. Всъщност той още не бе съвсем сигурен защо Фелиша

Стоун бе останала в Тронхайм след събитията от миналата есен. Защо бе избрала него?

Отне му доста време отново да заспи. Но веднага щом се унесе, бе събуден от телефона. Грабна го от нощното шкафче и погледна будилника.

Беше четири часът и три минути. Няколко секунди стоеше неподвижно, втренчен в яркия екран на мобилния си телефон, който трепереше като леминг в ръката му. Там бе изписано името на шефката му, Гру Братберг, началник на отдел „Тежки престъпления“ на Тронхаймската полиция.

Половин час по-късно Уд Сингсакер стоеше в снежната виелица на улица „Лудвиг Дое“, внезапно осъзнал, че все още носи горницето на пижамата си под палтото. Тази сутрин разсеяният главен инспектор се бе облякъл твърде набързо. Спомни си, че тази пижама бе последният коледен подарък, който бе получил от бившата си жена Аникен, преди двамата да се разделят. Бе изработена от дебел памучен плат и топлеше сравнително добре под зимните му дрехи. Закопча най-горното копче на палтото си, надявайки се, че криминалистът Грунгстад, който в момента вървеше към него, нямаше да забележи стърчащата яка на пижамата. Групата облечени в бяло криминалисти бавно и методично работеха сред дърветата. Почти се сливаха със сипещия се сняг, мърморейки приглушено. Целият район бе отцепен от униформени полицаи.

Грунгстад бе хладнокръвен мъж, който винаги говореше по същество и рядко споделяше неща, които Сингсакер или някой от другите детективи нямаше нужда да знаят. Но сега изглеждаше необичайно разстроен.

— Тази шибана виелица! — възкликна той. — Замърсила е цялото местопрестъпление. Всички добри следи са били заличени. Какъв лош късмет точно тази нощ да вали сняг!

— Често вали сняг по това време на годината — отвърна сухо Сингсакер.

— Но защо точно тази нощ? Не се случва често да попаднем на толкова пресни следи. Тялото още е топло. Но всичко е съсипано от най-обилния снеговалеж за годината.

— Можеше и да е по-лошо. Ако онази жена не бе излязла да разхожда кучето си посред нощ, най-вероятно нямаше да открием тялото до пролетта. Сигурен съм, че ще намерите нещо — добави Сингсакер. — Или пък вече сте намерили?

— Ами... всъщност да — отвърна Грунгстад. — Две неща привлякоха вниманието ми. Следите от стъпки са твърде неясни, за да бъдат използвани като доказателство, но не са били напълно заличени. Предполагам, че става дума за обувки размер осем и половина или още по-големи, което най-вероятно означава, че убиецът е мъж. Открихме откъде е дошъл и накъде е тръгнал. Изглежда, е направил няколко обиколки на мястото, преди да избяга. Има един интересен факт — влязъл е в горичката от улицата, където ние стоим в момента, но на връщане е минал покрай рокерския клуб.

Грунгстад посочи към една сграда, намираща се на около десетина метра от тях.

Сингсакер се опитваше да накара мозъка си да заработи. Сутрин това му отнемаше повече време, тъй като преди година бе претърпял операция на мозъка.

— Това означава, че не се е насочил към паркирана наблизко кола — рече той.

— Точно така. Разбира се, възможно е да е пристигнал с кола, но това означава, че не я е паркирал близо до горичката, както би направил всеки нормален човек, опитващ се да изхвърли труп.

— Не съм сигурен, че е редно да използваш думите „всеки нормален човек“ и „изхвърли труп“ в едно изречение, Грунгстад — каза Сингсакер. — Но разбирам какво имаш предвид.

— Теорията, че е дошъл пеша, е подкрепена от следите от гуми. Или по-точно от тяхната липса. Две превозни средства са минали оттук през последните няколко часа и техните следи също са били почти заличени от снега. Но никой не е спирал или паркирал тук по времето, когато са били направени следите в горичката. Ако не е искал да привлече внимание, убиецът е можел да спре на паркинга на рокерския клуб, тъй като той не се вижда от улицата. Но там няма никакви следи от гуми. Дори стари следи. Не можем да си правим заключения на основата на тези следи. Дори не знаем дали един и същ човек е оставил всички следи. Но изглежда така, сякаш убиецът е обиколил района. Освен това имаме стъпките, оставени от

свидетелката. Тя е влязла в горичката на същото място, откъдето и извършителят, след което отново е излязла на улицата. Възможно е да е присъствал и трети човек.

— Значи е възможно жертвата да е дошла тук сама или дори с извършителя, след което да е била убита?

— Да. Но това означава, че е била убита бързо и без да се съпротивлява. Още не сме открили нищо в кървавите следи, което да потвърждава тази теория. Те също са били замърсени от снега. Открихме малко количество кръв около гърлото ѝ. Тя може да е дошла от фаталния удар, но е възможно извършителят да е прерязал гърлото ѝ след това.

— Чакай малко, Грунгстад. Какво означава „след това“? — попита Сингсакер и изведнъж потрепери. Беше си спомнил един случай, който бе разследвал миналата есен. Убийства, при които жертвите бяха открити с одрани кожи.

— Извадил е нещо от гърлото ѝ. Първо помислихме, че само го е прерязал. Но после открихме това.

Грунгстад отвори куфарчето в краката си и измъкна найлонов плик. Вътре имаше късо, цилиндрично парче хрущял. Някой го бе нарязал на парчета.

— Мисля, че това е нейният ларинкс — продължи Грунгстад. — Или поне онова, което е останало от него. Струва ми се, че убиецът е извадил и още нещо. Но това е територията на Кителсен, не моята.

— Кителсен, да — отвърна разсеяно Сингсакер и прехапал език, потъна в мисли.

Кителсен работеше в главната лаборатория на Отделението по патология и генетика на болница „Св. Улав“. Той бе един от най-начумерените патолози в Норвегия, но и един от най-добрите.

— Сигурен съм, че Кителсен ще може да ни каже какво се е случило тук — рече той. — Но не и защо. Какво мислиш ти за всичко това, Грунгстад?

— Не съм сигурен. Открихме и тази музикална кутия. Беше оставена на стомаха на жертвата. Тя е причината свидетелката да открие трупа. Ако не бе чула мелодията, жената щеше да отmine и сега тялото щеше да е затрупано под един метър сняг. Това случайност ли е, или е било част от плана на убиеца? И какво общо има музикалната кутия?

Грунгстад я извади от куфарчето.

Сингсакер разгледа малката балерина и веднага осъзна, че това не бе някаква евтина фигурка, която можеше да бъде купена от всеки магазин за джунджурии. Косата ѝ изглеждаше като истинска човешка коса, кукленските черти на лицето ѝ бяха нарисувани на ръка. Дребничка, свенлива, но в същото време надменна жена.

— Никога преди не съм чувал тази мелодия — рече Грунгстад, навивайки музикалната кутия. — А ти?

Пусна ключа и двамата полицаи мълчаливо изслушаха мелодията. Накрая Сингсакер сви рамене.

— Знаеш, че не разбирам от музика, Грунгстад — рече той с извинителна усмивка.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Той спеше и се бе върнал обратно в гората. Беше същата нощ. Тялото все още лежеше в краката му.

Небето се бе прояснило. Виждаше огромната луна. Покрай нея се носеха облаци и за един страшен миг му се стори, че те стояха неподвижно, а луната препускаше безконтролно през небето. Чувстваше се дребен като снежинка. Първо реши, че вижда поредния облак. Но не беше облак. Беше мъж. Летеше в небето, стиснал голям, навит лист хартия. Може би това в ръцете му беше баладата. Не. Това несъмнено беше баладата. Лицето на мъжа бе скрито в сянка, тъй като носеше качулка.

А зад него летеше онзи с цигулката.

След това видя мъжете, носещи ковчега.

Чуваше мелодията. Чуваше музиката, на която маршируваха. Стъпка по стъпка, те прекосяваха небето. Великани, понесли огромен товар на раменете си. Движеха се бавно, като самото време. „Татко е в този ковчег“, помисли си той.

След това се събуди и се втрени в мръсния таван. Лежеше и си мислеше, че сънят бе свършил твърде скоро.

„Но какво значение има това?“, помисли си той. „Сънувах. За пръв път от няколко седмици аз сънувах!“ Но не го бе приспала нейната песен. Песента не му бе подействала по начина, по който бе очаквал.

Беше 6:45. Реално погледнато, още бе рано, но Сингсакер вече не се опитваше да се събуди. Чувстваше главата си странно избистрена, въпреки че все още не бе взел сутрешната си доза аквавит. Или пък именно защото не я бе взел.

Бяха се събрали в конферентната зала на отдел „Тежки и сексуални престъпления“ на Тронхаймската полиция, въоръжени с всичкото кафе, което бяха успели да намерят. В залата беше и шефът на отдела Гру Братберг. Присъстваше и инспектор Турвал Йенсен,

единственият колега, с когото Сингсакер си общуваше извън работа. Стараеше се да споделя двете мании на Йенсен — лова и къпането в ледена вода, но истината беше, че го харесваше заради вътрешното му спокойствие. Йенсен му напомняше на човека, който самият той щеше да бъде, ако се успокоеше малко, ако не бе претърпял операция на мозъка, ако не изпиваше по чашка аквавит всяка сутрин и ако не се бе развел само за да се влюби в една млада американка. Накратко, ако Сингсакер не беше мъжът, който беше, можеше да бъде Йенсен. Той се зачуди дали това бе добра основа за приятелство. Йенсен се люлееше напред-назад в стола си, с ръце, склучени на корема и сънлив поглед, впит в тавана. До него седеше Муна Гран. Тя бе най-младият детектив в отдела. Грунгстад и Сингсакер седяха в двата срещуположни края на масата. Срещата започна с тях, защото те бяха обработили местопрестъплението.

Както винаги, Грунгстад бе максимално изчерпателен. Сингсакер нямаше какво толкова да добави, освен да зададе няколко въпроса, свързани с изложеното от Грунгстад. Според него трябваше да си отговорят на четири въпроса: Как жертвата и убиецът бяха пристигнали на местопрестъплението и как убиецът си бе тръгнал? Възможно ли е да установят мотива за убийството на основата на доказателствата, открити досега? Какво произтичаше от факта, че музикалната кутия изглеждаше като антика и извършителят бе извадил ларинкса на жертвата? Но последният въпрос беше най-важен: Коя е жертвата?

Братберг заговори веднага:

— Приоритет за нас е да открием самоличността на тази жена без гърло.

Сингсакер харесваше описанията на Братберг, винаги точни и провокиращи. „Жената без гърло“, помисли си той. „Това означава нещо. Има някакъв скрит смисъл.“ Никой в стаята не възрази на казаното от шефа на отдела. Всички знаеха, че при повечето убийства извършителят има някаква връзка с жертвата, така че колкото повече знаеха за жертвата, толкова по-близко бяха до откриването на убиеца.

— Гран, искам да прегледаш всички доклади за изчезнали хора. От цялата страна. Започни с най-скорошните — нареди Братберг.

Муна Гран кимна и отбеляза нещо в своя iPad.

— Сингсакер, трябва да откриеш повече за тази музикална кутия. Откъде е? Стара ли е? Къде е била изработена? И каква е мелодията, която свири? Препоръчвам ти да започнеш от музикалния музей в имението „Рингве“. Струва ми се, че там имат голяма колекция от музикални кутии.

— Юнас Ръоед — рече Гран. — Говори с Юнас Ръоед. Може би най-големият експерт по музикални кутии в Норвегия. Работи в музея.

Всички се обърнаха да погледнат младата си колежка, впечатлени. Тя сви рамене.

— Често ходя в „Рингве“. Според мен това е най-добрият музей в града — обясни тя. — Сингсакер, ще харесаш Ръоед. Истински експерт, но много свит и резервиран. Знае всичко за музикалните инструменти.

Сингсакер се зачуди защо това би било причина да харесаш някого, но не каза нищо.

— Йенсен, искам да ми докладваш веднага след като Кителсен има какво да ни каже. Изпратихте ли му тялото? — обърна се Братберг към Грунгстад.

— Беше изпратено в лабораторията на „Св. Улав“ преди половин час, но доколкото познавам Кителсен, няма да можем да измъкнем нищо от него до обедната му почивка — рече криминалистът.

Всички се изкикотиха, защото познаваха сприхавия Кителсен.

— От това, което видях — продължи Грунгстад, — няма да се учудя, ако каже, че е била пребита, преди да бъде убита. Тялото ѝ бе покрито със синини. Но както казах на Сингсакер по-рано, съмнявам се, че това е станало на мястото, където я открихме.

— Значи мислиш, че е била преместена, след като е била убита?

— Още е твърде рано, за да кажа със сигурност. Но ми се струва, че гърлото ѝ е било прерязано в гората. Въпросът е какво е причинило смъртта. Побоят, който е бил първи, или ножът, който е дошъл по-късно?

— Трябва да накараме Кителсен да се размърда — измърмори Братберг без особена надежда. — Междувременно всички трябва да запретнем ръкави и да започнем да събираме информация. Ще бъде дълъг ден.

Срещата бе приключила. Гру Братберг ръководеше отдела енергично и праволинейно. И това засилваше увереността на всички,

които работеха за нея. Сингсакер почувства как главоболието му отминава почти в мига, в който го бе усетил. Никой не искаше второ хаотично разследване като онова от предишната есен.

Сингсакер знаеше много за имението „Рингве“. Докато шофираше към Ладе, той си припомни някои неща, в случай че се окажат полезни за разследването.

Имението се бе отделило от имота Ладе през седемнайсети век. Бе имало много различни собственици и бе ремонтирано няколко пъти. Като повечето жители на Тронхайм Сингсакер го свързваше най-вече с Виктория Бахке и музея.

През 1919 г. младата Виктория, тогава на двайсет и една, посетила „Рингве“ за първи път. Няколко месеца по-късно се омъжила за собственика на имението, Кристиан Анкер Бахке. Двамата заедно замислили изграждането на музея „Рингве“, въпреки че той бил открит едва след смъртта на Кристиан. Музей на военноморския герой Петер Весел Торденскьолд бил открит там още през 1950 г. Две години по-късно отворил врати сегашният музей, посветен на музикалните инструменти, в който била изложена огромната и разнообразна колекция на рода Бахке. Днес „Рингве“ е националният музей на Норвегия за музикални инструменти, където са изложени приблизително две хиляди аудиоекспоната. Там се намира и единствената работилница за реставриране на инструменти в страната.

Сингсакер крачеше по павирания площад между красиво реставрираните имения. „Рингве“ наистина изглеждаше като най-подходящото място, откъдето да започне своето разследване. „Жената без гърло“, помисли си той. Може би това бе важно, може би не беше. Убиецът бе извадил музикалния инструмент, който всеки от нас има в тялото си, и го бе заменил с механичен: музикалната кутия. Нищо чудно всичко, което знаеше за „Рингве“, да се окаже излишно. Често се чудеше защо операцията, при която бяха извадили тумора от мозъка му, не бе изтрила тези напълно хаотични знания. Изведнъж му дойде една абсурдна, но в същото време плашеща мисъл. Ами ако именно тези хаотични мисли са подхранвали туморите?

Влезе вътре и помоли за среща с Юнас Рьоед.

— Това е много интересно. Музикална кутия, изработена от истински майстор. Рядко виждаме такава изящна изработка. Да не говорим за прекрасната балерина на капака.

Гласът на Юнас Ръоед бе леко писклив и напрегнат. Звучеше като музикален инструмент, който не е бил настроен. Инструмент, който Сингсакер никога преди не бе чувал, но който несъмнено можеше да бъде открит в този музей. Докато говореше, Ръоед жестикулираше разпалено с една ръка, подчертавайки думите си. Косата му бе също толкова енергична и напълно отговаряше на фамилията му, която означава „червен“. Косата му бе подстригана късо отзад, но бретонът почти закриваше очите му. Сингсакер не беше сигурен какво да мисли за този мъж. Като всеки човек с мания, която детективът не разбираше, Ръоед бе непроницаем за него.

— Значи не е обикновена музикална кутия? — попита той.

Сингсакер разгледа гърба на тениската на Ръоед, когато мъжът се наведе над кутията в тесния си кабинет. Беше стара, избеляла тениска на Metallica със списък на градовете, където са свирили на някакво турне през 90-те. Някога черна, сега тениската бе избеляла и изглеждаше сива.

— Не, със сигурност не е обикновена.

Ръоед отвори музикалната кутия и използва лупа, за да разгледа цилиндъра вътре.

— Някой е сменил цилиндъра съвсем наскоро — рече той.

— Какво означава това?

— Всяка музикална кутия има три основни компонента. Гребен, който обикновено има фини метални зъбци, въпреки че някои музикални кутии, като например механичните пиана, имат струни. Всеки зъбец вибрира с определена честота и произвежда специфичен тон. Следователно музикалните кутии могат да произвеждат ограничен брой тонове. Тази музикална кутия може да произвежда както мажорни, така и минорни тонове. Механизмът работи по следния начин — за цилиндъра, или барабана, са закачени игли, които удрят зъбците на гребена и произвеждат звук. При някои музикални кутии тези игли са вградени, при други могат да бъдат вадени. И накрая трябва да имаме нещо, което да задвижва самите игли. При някои музикални кутии това се постига ръчно, с въртене на манивела. При други, като например тази, трябва да бъде навита пружина. Мелодията,

която кутията изпълнява, е програмирана в цилиндъра, а музикалната скала е в зъбците. Струва ми се, че тази музикална кутия и зъбците в нея са стари. Но оригиналният цилиндър наскоро е бил заменен с такъв, който изглежда ръчно изработен. Съдя това по начина, по който е бил запоен — аматьорска работа. Въпреки това човекът, който го е сложил в кутията, определено е знаел какво прави.

— Значи бихте казал, че разбира от музика?

— Категорично — отвърна Ръед.

— Музикант?

— Има много начини да станеш музикален експерт. Човек може да има само теоретични познания по музика. Някои хора сравняват музиката с математиката. Да изработиш нов цилиндър за музикална кутия, изисква теоретични познания, но невинаги означава, че трябва да можеш да свириш на музикален инструмент, защото това изисква още две неща — сръчност и талант.

— Значи, теоретично погледнато, човекът може и да не е музикант?

— Вие трябва да откриете това. Аз мога да ви кажа само как работи това механично устройство. Що се отнася до самата кутия, почти съм сигурен, че е била изработена в Европа, най-вероятно в Сен Кроа, Швейцария, родното място на най-добрите музикални кутии и часовници. Предполагам, че е била изработена в началото на 19 в. Няма търговска марка, а това било честа практика в първите години на индустриалната епоха. Тази кутия щеше да е истинска колекционерска рядкост, ако цилиндърът не беше заменен. Но предполагам, че са били изработени и много други като нея, въпреки че лично аз не съм виждал този модел преди. Подобни музикални кутии са били подарявани на деца на богати семейства в Норвегия и се обзалагам, че можете да откриете много такива в тавански помещения из цялата страна.

— А мелодията, която свири?

— Доста меланхолична мелодия в минорна тоналност. Напомня ми на тъжна приспивна песен. Никога преди не съм я чувал, но е подходяща за музикална кутия, тъй като техният звук е много специфичен. Обожавам минорните мелодии на тези стари музикални кутии! Нежните, тъжни тонове сякаш изпълват цялата стая. Не звучи ли почти вълшебно?

Юнас Ръед остави музикалната кутия да изсвири цялата песен и Сингсакер трябваше да признае, че настръхна.

— Не е ли странно, че не сте чували тази мелодия преди? — попита той.

— Защо смятате така? — отвърна Ръед.

— Защото това е вашата работа. Предполагам, че сте слушали стотици музикални кутии и разбирате от всякакъв вид музика.

Не успя да се сдържи и отново погледна тениската му.

— Прав сте. Но може би именно това е причината. Може би човекът, заменил цилиндъра, е направил това, защото не е успял да намери оригинална музикална кутия, изпълняваща тази рядка мелодия. Ако искате да научите повече за нея, има хора с много по-големи познания по този въпрос от мен.

— Бихте ли ми препоръчали някого?

— Ако наистина е приспивна песен, говорете с професор Ян Хойбротен от музикалния институт в НТНУ Той е най-големият експерт по старонорвежки балади в страната.

Сингсакер благодари на Ръед. Той му върна музикалната кутия с поглед, който Сингсакер не успя да разгадае. Може би Ръед искаше да я задържи още малко, за да я изследва по-подробно...

Муна Гран намали звука на музиката, която слушаше през слушалките, пъхнати в ушите ѝ. Рядко си задаваше въпроса дали бе редно един полицаи да слуша дет метъл, но почти никой в отдела не знаеше какви са музикалните ѝ вкусове. Йенсен знаеше и често я дразнеше, правейки знака на дявола с показалеца и кутрето си. Понякога тя се чудеше защо повечето мъже се държат толкова детински. Един ден попита Йенсен известно ли му е какво означава този знак, показан зад гърба на италианец.

— Нямам представа — отвърна той.

— Означава, че жена му изневерява.

Заобиколи го и вдигна два показалец и кутре, като се смееше. После му изнесе лекция за различните значения на знака през вековете. Дали знае, че едно време е бил използван за защита от зли духове, подобно на кръстенето на католиците?

След този разговор Йенсен спря да ѝ се подиграва.

Сингсакер, от друга страна, нямаше представа каква музика слуша тя. Просто смяташе, че е най-милата млада жена в отдела. И това може би беше вярно. Но Муна не можеше да разбере що за мъж бе той. Отнасяше се с нея, сякаш му бе дъщеря, и тя му позволяваше. Може би дори ѝ харесваше. Не се чувстваше длъжна да пази музикалните си вкусове в тайна — просто това бе нещо, което никога не бяха обсъждали. Тя подозираше, че той дори не знае какво означава изразът „дет метъл“.

Музиката ѝ помагаше да се съсредоточи. А тя имаше нужда от помощ, тъй като ѝ предстоеше много работа. Вече бе десет и половина сутринта, а Тронхаймската полиция още не бе получила сигнал за лице, изчезнало през последните 24 часа. Това още не означаваше нищо, тъй като обикновено минаваше известно време, преди липсата да бъде установена. А нищо чудно жената, която се опитваха да идентифицират, да я живяла сама. Или пък да е била студентка с малко приятели в града. Може би бе срещнала убиеца на връщане от студентски купон и приятелите ѝ мислеха, че е прекарала нощта в нечие чуждо легло. Но полицията не можеше да седи и да чака някой да открие, че жената не се е върнала къщи. Гру Братберг бе решила да публикува описание на жертвата. Но това описание не бе особено специфично — тъмноруса коса, сини очи, среден ръст, някъде между двайсет и трийсетгодишна, привлекателна, но без отличителни белези. Най-вероятно това описание щеше да доведе до твърде много сигнали и още повече работа. Но често се случваше именно подобни неща да разплетат случая. Решението не идваше след вдъхновена идея, а след методично и задълбочено проучване на безкрайни и на пръв поглед несвързани потоци информация.

Докато чакаха сигналите, Гран трябваше да провери две възможности — че жертвата е дошла от друг град и че е изчезнала отдавна.

Всяка година полицейските участъци в Норвегия обявяваха за издирване над хиляда души. Повечето бяха млади, подобно на тази жертва. Обикновено изчезваха от някаква институция и ги откриваха в най-западналите квартали на големите градове. Рядко се случваше изчезнал човек да бъде открит убит, като тази жена, останала без гърло.

Гран разгледа снимката, която Грунгстад ѝ бе дал, като се стремеше да измисли няколко ключови думи, с които да стесни кръга на търсенето. Първият ѝ опит бе неуспешен. Твърде много попадения. Взря се в малките, неясни снимки на млади жени, питаше се какво им се бе случило. Нито една от тях не приличаше на техния труп.

Отново увеличи музиката и се облегна назад в стола. Или ще извадим късмет и ще я открием бързо, каза си, или ще ни отнеме много, много време. Гран се протегна, затвори очи и потъна в мисли. Докато размишляваше, едната ѝ ръка почиваше върху корема, малко под пъпа. Това ѝ бе станало навик. Може би се надяваше, че ръцете ѝ имат лечебни свойства. Беше на 27 и преди няколко месеца найлошите ѝ подозрения се бяха потвърдили. От две години опитваше да забременее, но всеки месец цикълът ѝ бе идвал като по часовник. Така че не се бе изненадала, когато ѝ казаха, че нещо не е наред. Проблемът беше в нея — стеснена фалопиева тръба заради инфекция, която дори не бе усетила. След още няколко неуспешни опита и допълнителни изследвания докторът бе стигнал до заключението, че тя може и да зачене по естествен път, но бе малко вероятно. За сметка на това бе подходящ кандидат за инвитро. Преди два дни бе получила направление за клиниката по репродуктивно здраве към болница „Св. Улав“.

Муна Гран се усмихна. Извади слушалките от ушите си и грабна телефонната слушалка.

— Професор Хойбротен?

Сингсакер се покашля. Бе почукал на вратата на кабинета и някой го бе поканил да влезе. Но възрастният господин не бе вдигнал глава нито когато бе отворил вратата, нито когато се бе приближил до бюрото, зад което седеше. Мъжът се бе отпуснал толкова напред, че изглеждаше заспал.

— Професор Хойбротен? — повтори Сингсакер.

Едва сега старецът реагира. Той вдигна глава и се втренчи в детектива. Погледът му бе едновременно далечен и пронизващ. Очевидно бе раздразнен от факта, че го бяха изтръгнали от мислите му.

— Извинете — рече той. — С какво мога да ви помогна? Ян Хойбротен изглеждаше много по-възрастен от Сингсакер. Бялата му коса стърчеше във всички посоки. Щеше отдавна да се е пенсионирал, ако не беше професор.

— Казвам се Уд Сингсакер. Полицай съм. Разследваме убийството, извършено снощи в квартал „Розенборг“.

Той бе предположил, че Хойбротен няма да знае за убийството, тъй като бяха открили жертвата твърде късно за сутрешните издания на вестниците, а професорът не изглеждаше като човек, който чете новини онлайн или слуша радио, докато работи.

— Да, един колега ми каза — отвърна той, сякаш бе прочел мислите му. — Но какво общо има това с мен?

Сингсакер се зачуди дали онова, което бе доловил в гласа му, беше изненада или нещо друго. Раздразнение? Страх? Не беше сигурен. Гласът на един старец можеше да бъде много труден за разгадаване.

— Дойдох тук, за да ви помоля да ни помогнете с един аспект от разследването — каза той. — Имаме нужда от експертното ви мнение.

Извади музикалната кутия и я нави.

— Това бе открито близо до тялото и искаме да знаем коя е тази мелодия.

Пусна ключа и остави механичното устройство на бюрото на професора.

Хойбротен заслуша мелодията. След малко затвори очи, изглеждаше, сякаш опитва да се съсредоточи. Когато песента свърши, той отвори очи и поклати глава.

— Странно. Никога преди не съм чувал тази мелодия — рече той.

— И това ви изненадва?

— Да. Има нещо много познато в нея. Но в същото време съм сигурен, че никога преди не съм я чувал. Минорен лад, шест-осми, бавно темпо. Най-вероятно приспивна песен. Звучи като балада от Белман. Но не е.

— Белман?

— Да. Карл Микаел Белман. Не знаете кой е той?

— Чувал съм името му. Шведски композитор, нали така?

— Най-великият композитор на балади. Живял е в Стокхолм през 18 в.

Хойбротен впи поглед в детектива. Изражението му вече не беше далечно. Сякаш се чудеше дали да се впусне в дълги обяснения за

живота и творчеството на шведския композитор, но после реши, че Сингсакер нямаше да ги оцени.

— Следващата седмица имам концерт в музея „Рингве“ и ще изпълня няколко балади на Белман — рече накрая професорът.

— Наистина ли? Ще пеете?

Хойбротен се поколеба, преди да отговори.

— Не, за съжаление. Вече не пея. Опасявам се, че гласните ми струни не са това, което бяха. Възли. Вече съм старец.

Сингсакер отново долови силно чувство, скрито под думите на професора, което не бе изразено в тях.

— Ще пеят специално подбрани девойки от дамския хор на катедралата Нидарос — продължи той. — Аз ще бъда диригент. Всъщност, когато влязохте, тъкмо преговарях репертоара. Но да се върнем на въпроса, който ви вълнува — това не е балада от Белман. Нямам представа кой е написал тази мелодия.

— Според вас възможно ли е да е старонорвежка приспивна песен? — попита Сингсакер.

— Не мога да твърдя, че съм запознат с всяка балада, писана някога. Голяма част от фолклорната музика, композирана на полуострова преди 19 в., е била загубена просто защото никой не се е сетил да я запише. Така че е напълно възможно. Бихте ли я пуснали още веднъж?

Сингсакер отново нави кутията, а професорът извади молив и лист хартия. Този път си водеше бележки, докато слушаше. Когато мелодията свърши, бе изписал листа с ноти.

— Ще проуча въпроса за вас — каза той. — Ако открия нещо, ще ви се обадя.

Сингсакер кимна и взе музикалната кутия. Преди да излезе от кабинета, видя как професорът става и отива да отвори прозореца, като вади кутия цигари от джоба си. Много от служителите на университета все още отказваха да се съобразяват с правилата за пушене.

Сингсакер влезе в колата си, паркирана в големия университетски паркинг в Драгвол. Някои университетски сгради се намираха извън града, като тази, от която бе излязъл току-що — преустроена ферма. Паркингът предлагаше великолепна гледка към Тронхайм.

Детективът прерови джобовете си и най-накрая намери бележника си. Сложи го в скута си и погали черната кожена подвързия с пръст. Бе получил този подарък от колегите от отдела миналото лято, след мозъчната операция. Винаги бе имал слабост към бележници с кожена подвързия, така че подаръкът бе изключително подходящ. Но му бе отнело много време да започне да го използва. Отначало не знаеше защо. Но после бе осъзнал, че воденето на бележки вече означаваше нещо различно за него. По същия начин бе осъзнал, че паметта му бе различна след операцията. Това бе нещо, което трябваше да приеме. Често забравяше неща и не можеше да се справи без бележник. Но в мига, в който бе осъзнал този факт, отношението му към бележника се бе променило. Едва тогава бе оценил този прекрасен подарък. Бе започнал да го нарича „по-добрата половина от мозъка ми“ и не го използваше само за полицейска работа. Записваше и неща от личния си живот, които бяха важни и искаше да запомни.

Отвори бележника на последната страница, която бе изписал. С изненада прочете, че снощи бе любил Фелиша два пъти. Това вярно ли беше? Усмихна се. Искеше му се да се върне вкъщи, за да я види. Но вместо това извади молив от джоба на ризата си и написа: Хойбротен изглеждаше нервен. Защо?

В един часа и пет минути следобед телефонът в кабинета на Муна Гран иззвъня.

— Здравейте, обажда се сержант Юнас Бортен от Гренландия — каза мъжът от другата страна, след което добави, без каквото и да било чувство за хумор: — От полицейския участък на квартал Гренландия в Осло.

— С какво мога да ви помогна? — попита Гран.

В първия момент Бортен не отговори, изненадан от нейната отзивчивост.

— Обаждам се, защото мисля, че аз мога да ви помогна с нещо — каза накрая той.

— Това звучи добре. Определено имаме нужда от помощ.

— Става дума за убитата жена, открита снощи. Може би имам нещо за вас.

— Така ли? Какво? — попита Гран, опитвайки се да скрие нетърпението си.

— Нямаме сигнали за изчезнали лица, които да отговарят на вашето описание, но нещо ме накара да се сетя за един случай, който разследвах преди няколко седмици. Това, което привлече вниманието ми, беше адресът. Когато бях малък, живеехме в Бакавнет, близо до Кухавген, така че познавам района много добре. Минавах по улица „Лудвиг Доес“ на връщане от училище. И това е една от причините да си спомня случая. Преди около три седмици бе подаден сигнал за изчезнало лице. Жена от Осло. Сигналът бе подаден от нейната съквартирантка. Но двайсет и четири часа по-късно изчезналата жена се обади на своята приятелка от гарата в Тронхайм, за да ѝ каже, че е отишла там, за да се срещне с бившия си любовник. Прекратихме издирването, но за всеки случай реших да проверя този бивш любовник. Оказа се, че живее недалече от Кухавген, а преди известно време изчезналата жена е подала оплакване срещу него в полицията, обвинявайки го в това, че я е намушкарал с нож. Реших, че това е поредната безразсъдна млада жена, върнала се при своя деспотичен любовник, но нямаше какво друго да направя по случая. Обаче, когато чух за това убийство, случило се съвсем близо до жилището на този мъж и освен това извършено с нож... А и описанието съвпада...

— Описанието може да е на половината жени в Норвегия на тази възраст — прекъсна го Гран. — Но всяка следа трябва да бъде проверена. Имате ли снимка на тази жена?

— Да, точно това имам. Разбира се, шансът е едно на милион, но въпреки това си струва да бъде проверен. Все пак това ни е работата — да стреляме в тъмното, докато улучим целта. Дайте ми имейл адреса си и веднага ще ви изпратя снимката.

Тя му даде имейла си.

След това остави телефона.

Две минути по-късно кликна на снимката, която ѝ бе изпратил. Тя изпълни екрана. Показваше усмихната млада жена с твърде много грим.

— По дяволите! — промърмори Гран. — Това е тя.

ПЕТА ГЛАВА

Когато целият следствен екип се събра в два и половина този следобед, всички имаха чувството, че от последната им среща се бяха случили много неща. Жертвата вече бе идентифицирана — името ѝ бе Силе Ролфсен. Беше на 23 години и бе живяла в Осло, работила бе в магазин за дрехи. В началото на януари бе пристигнала в Тронхайм, за да посети бившето си гадже Юн Олин и оттогава никой не я бе виждал или чувал, с изключение на телефонното обаждане, което бе направила от гарата. Приятелите ѝ от Осло и всичките ѝ роднини бяха предположили, че е заживяла с този Олин и е прекарала последните три седмици при него.

— Първото нещо, което трябва да открием, е дали наистина е заживяла с него — рече Братберг и отхапа от поничката си.

Сингсакер така и не можеше да си обясни ужасните хранителни навици на своята шефка. Не че неговите навици бяха по-здравословни, но чашката аквавит и херингата, която бе изял за закуска, бяха най-хранителните неща, които си позволяваше. Но Братберг бе напълно различен човек и лошите хранителни навици изобщо не ѝ отиваха. Сингсакер не познаваше по-дисциплиниран човек от нея. Сири Холм, негов приятел и библиотекар, веднъж му бе казал, че всички добри детективи трябва да имат някаква слабост. Холм бе извлякъл тази теория от детективските романи, които постоянно четеше, но Сингсакер бе склонен да се съгласи с него. Братберг бе ненадмината в разрешаването на заплетени случаи, но сладкишите бяха нейна ахилесова пета.

— Обзалагам се, че е прекарала цялото това време с него — отвърна Йенсен. — Първата седмица всичко е било наред, но през втората нещата са загрубели. Започнал е да ѝ крещи за щяло и нещяло, може би дори да я удря. А през третата седмица напълно е загубил контрол.

— И е извадил ларинкса ѝ, след което е оставил тялото ѝ в гората с музикална кутия на гърдите? — прекъсна го Гран.

Сингсакер я стрелна с очи, впечатлен. Само той познаваше Йенсен достатъчно добре, за да знае, че младите жени го смущаваха. Не че някога би признал това. Сингсакер бе забелязал тази особеност след дълги години работа заедно и след стотици разпити, интервюта и разследвания. Йенсен обичаше природата, лова и къпането в ледена вода и бе щастливо женен, но младите жени просто го изнервяха. И въпреки че се шегуваше и занасяше с Гран, Сингсакер бе сигурен, че тя също го изнервяше и тази язвителна забележка го бе засегнала. Но Гран бе напълно права. Това убийство не бе извършено от човек, който просто бе „загубил контрол“.

— И това не е обикновена музикална кутия — обади се Сингсакер. — Става дума за скъпа антика, която би била колекционерска рядкост, ако собственикът не бе заменил цилиндъра. Направил го е, за да може кутията да свири различна мелодия — най-вероятно приспивна песен, която дори професорът по музика, с когото говорих, не може да идентифицира.

— Смяташ, че самият убиец е композирал мелодията? — попита Гран.

— Това е възможност, която не бива да пренебрегваме. Ако наистина го е направил, значи си имаме работа с изключително талантива личност, защото според куратора на музея „Рингве“ и професор Хойбротен мелодията е много изтънчена. Има и една друга възможност, а именно че става дума за отдавна забравена приспивна песен от далечното минало.

— Но защо именно приспивна песен? — намеси се Братберг. — Нещо ми подсказва, че това е важно. Може би е искал да „приспи“ жертвата до смърт?

— Ако наистина е приспивна песен, това е една интересна възможност — отвърна Сингсакер. — И много странна.

— Ще направим грешка, ако пренебрегнем приятеля на жертвата — намеси се Йенсен. — Не знаем как е разсъждавал. Но сте прави — това не е обикновено убийство. След като цяла сутрин опитвах, най-накрая успях да се свържа с Кителсен.

— Не е зле за един ден работа — пошегува се Сингсакер. Всички знаеха, че шегата бе за сметка на Кителсен, а не на Йенсен.

— Прегледал е ларинкса — продължи Йенсен. — Каза ми, че гласните струни са били извадени. Няма ги.

— Значи мислиш, че убиецът е взел гласните струни на жертвата със себе си? — попита Сингсакер и прочисти гърлото си.

— Така изглежда.

— Не забелязвате ли странната симетрия? — попита Гран. Спокойният ѝ глас сякаш уталожил напрежението в стаята. — Взел е онова, което произвежда звук в човешкото тяло. В същото време е оставил музикален инструмент върху трупа. И именно звукът, идващ от този инструмент, е привлякъл вниманието на жената, открила трупа.

— Някой от вас смята ли, че убиецът е направил това нарочно? — попита Братберг.

— Струва ми се малко вероятно — отвърна Йенсен. — Убийството е било извършено посред нощ, а гората представлява идеално скривалище. И ако снегът бе свършил своята работа, тялото щеше да остане скрито още дълго време. Всички тези неща ми подсказват, че убийството е било внимателно планирано.

— В този случай си имаме работа с убиец, който е направил грешка. Или пък за него е било толкова важно да чуе тази мелодия, че е рискувал да бъде заловен.

Никой не бе в състояние да обори тази теория на Братберг.

— Все пак ми се струва, че на този етап трябва да забравим теориите и да се съсредоточим върху фактите — продължи тя. — Знаем, че преди три седмици Силе Ролфсен е пристигнала в Тронхайм, за да посети своя приятел Юн Олин. Значи трябва да започнем с него.

Братберг отново успя да стигне до същината на въпроса, както само тя умееше. „Музикалните кутии и липсващите гласни струни са необичайни фактори в едно разследване, помисли си Сингсакер, но мъжете, които бият приятелките си, не са.“

Сингсакер искаше да участва в разпита на Юн Олин, но имаше неотложен ангажимент. Така че задачата бе дадена на Йенсен и Гран, а той се качи в колата и отпраши към болница „Св. Улав“. Закъсня с десет минути за своя преглед при доктор Нордрак.

Когнитивният тест мина добре. Д-р Нордрак обикновено работеше с пациенти, страдащи от алкохолни психози. Когнитивните тестове бяха друга негова специалност. Днес не се държеше по-

арогантно и надуто от обикновено, само отбеляза, че както винаги Сингсакер го е накарал да чака.

В момента преглеждаше резултатите от теста.

— Със сигурност има подобрение — отбеляза Нордрак, седнал зад бюро, най-вероятно купено от ИКЕА, в тесен и оскъдно обзаведен кабинет. Скъпата му вратовръзка прозираше под бялата престилка. Държеше се така, сякаш считаше себе си за твърде важна личност за тази спартанска обстановка. Сингсакер никога не бе посещавал кабинета на Нордрак в болница „Ъстмарка“, но бе чувал слухове за глави на антилопи, закачени на стените.

— И какво точно имаш предвид под „подобриение“?

— Имам предвид, че все още забравяш някои подробности и имаш кратки периоди, през които губиш концентрация и през които мислите ти се „реят“, както самият ти се изрази. Но това е в рамките на нормалното.

— Днес започнах важно разследване.

— Значи трябва да си благодарен, че не ти се налага да вършиш всичката работа сам. Но ще можеш да участваш в процеса. Както знаеш, симптомите, за които говорим, са обичайни за повечето мъже на твоята възраст дори да не са били оперирани. Тези симптоми не би трябвало да ти пречат да вършиш работата си. Просто трябва да се съсредоточиш върху онова, което ти се удава.

„И какво е то?“, помисли си Сингсакер и се изправи. Отговорът, който измисли, бе доста неопределен. „Умея да разсъждавам, реши той, независимо от това дали паметта ми е добра, или не.“

— Знаеш ли, че някои от симптомите, които имаш, се срещат много често при хора с творчески наклонности — артисти и учени? Проблемът е, че имаш твърде много неща в главата си. Мозъкът ти не смогва да ги отдели едно от друго и да ги сортира.

— Значи, ако разсъждавам по-малко, паметта ми ще се подобри? Това ли ми препоръчваш?

— Може би. Но не е толкова просто. Не смятам, че можеш да спреш да разсъждаваш. Това е основна част от твоя характер. Само трябва да се съсредоточиш върху онова, което ти се удава.

Сингсакер благодари на доктора, мислейки, че досега не бе виждал тази страна от неговия характер. Винаги бе смятал, че Нордрак се интересува повече от формата, отколкото от съдържанието. Но след

този разговор се чувстваше много по-уверен в собствените си способности. И ако самовлюбен кариерист като д-р Нордрак можеше да подобри настроението му, значи все пак имаше надежда за човешката раса.

Когато се върна в участъка, Братберг го осведоми за всичко, случило се в негово отсъствие.

Юн Олин се бе съгласил да дойде в участъка за разговор с Йенсен и Гран. В момента тримата седяха в една от стаите за разпити. Олин твърдеше, че през последните два месеца е говорил два пъти по телефона със Силе Ролфсен и това бе всичко. Сингсакер поклати невярващо глава и отиде да си налее чаша кафе.

Мъжът стоеше във фоайето и душеше въздуха. По някаква причина това се бе превърнало в нещо като ритуал за него. Не знаеше какво се опитва да надуши. Може би майка си? Може би противната смрад на тютюн и стари платове, която бе напуснала тази къща толкова отдавна?

Новият собственик бе боядисал антрето и бе монтирал гардероб с плъзгаща се врата. Мъжът бе усетил слабо ухание на акрилна боя, преди да влезе в къщата, която не се бе променила много от времето, когато майка му бе живяла в нея. Сега живееше тук като наемател, тъй като бе продал къщата веднага след смъртта на майка си. Никой не знаеше, че я бе наел, дори жена му Ана. Тук можеше да върши работата си на спокойствие.

Влезе в кухнята и седна. Веднага се сети за онова, което бе сънувал снощи — мъжа и погребалното шествие в небето. Замисли се за баща си, умрял много отдавна. Беше пъхнал дулото на пушка в устата си и бе боядисал стената зад брачното ложе в червено. Знаеше, че самоубийството на баща му по някакъв начин бе свързано с него — с факта, че бе отсякъл пръстите си, само и само никога повече да не му свири. Майка му го бе облякла в костюм и го бе взела на погребението. Цялата церемония му се бе сторила безсмислена и абсурдна — като сянката на нещо истинско. Думите бяха звучали неискрено и дори не бе заплакал. Сега знаеше, че бе сънувал истинското погребение. Бе почувствал огромната скръб на великаните, крачещи в небето, и теглото на ковчега, който носеха на раменете си. Той се надяваше, че

именно това бе сънят, който бе търсил толкова време, и че отсега нататък ще спи спокойно. Но в същото време знаеше, че това бе измамна надежда и че този сън му бе донесъл само една нощ спокойствие и че му предстоят още дълги нощи безсъние. И постепенно тези безсънни нощи щяха да се трансформират в кошмари. Това убийство не беше достатъчно. Не беше правилната жена, нито правилният глас. Имаше нужда от някой по-млад, по-невинен и по-послушен. Знаеше от кого има нужда.

За щастие разполагаше с още една музикална кутия. Тя бе с формата на сърце и бе покрита със синьо кадифе, а на капака имаше певец, облечен в бял фрак, черна жилетка и копринен шал. Това бе втората музикална кутия на майка му. Той внимателно я разглоби.

Извади тънката медна пластинка с иглите, които удряха зъбците на гребена. Отново я замени с пластинка, която бе направил сам. Отне му доста време. Когато свърши, прибра всички инструменти в едно чекмедже в кухнята: клещите, поялника, лупата и гуменото чукче. След това седна пред музикалната кутия, която бе на масата.

Протегна се доволно и запали цигара.

Час след като се бе върнал в участъка, Сингсакер седеше в кабинета си, когато на вратата се почука. Веднага позна звука и извика:

— Влизай, Йенсен!

Приятелят му изглеждаше изтощен.

— Е? Накарахте ли го да говори? — попита Сингсакер, когато Йенсен се отпусна на стола пред бюрото.

— Имам чувството, че няма какво да ни каже. Историята му е доста странна, но ми се струва, че е вярна.

— Каква е тя?

— Че е гей.

— Какво?

— Юн Олин е гей. Каза ни, че дълго време е държал това в тайна и се е опитвал да поддържа връзки с жени. Но това още повече задълбочило проблемите му. Така обяснява изблиците на насилие.

— Значи признава, че е наранил Ролфсен?

— Отчасти. Помъчи се да омаловажи този факт. Обясни ни, че много пъти се опитвал да скъса с нея, но тя отказвала да приеме, че

връзката им е приключила. Започнала да го тормози, като постоянно му звъняла и го молела да се видят. Накрая не издържал и я заплашил с нож.

— И ти му вярваш? — попита Сингсакер.

— Не съм сигурен. Но може би ще успеем да потвърдим, че след като се е преместил в Тронхайм, Олин си е намерил любовник и двамата са прекарали предишната нощ в апартамента му. Гран в момента се опитва да потвърди алибито му по телефона.

— С други думи, той не е убиецът.

— Освен ако не може да бъде на две места едновременно — отвърна Йенсен. — Трябва да разпитаме съседите му. Може би някой е видял Ролфсен близо до апартамента му през последните три седмици.

— Възможно е Олин да знае нещо важно за Силе, дори и да не я е убил. Все пак е живял с нея, значи би трябвало да знае що за жена е била.

— Попитах го, но не ни каза нищо интересно — нищо, което да не може да се каже за всяка жена на нейна възраст. Обичала дрехите и книгите и била много мила. Останах с впечатлението, че наистина я е харесвал, което съвпада с неговото обяснение. Все пак каза едно интересно нещо — че обичала да пее. Като малка пеела в хор. Каза ни, че имала навик да пее под душа, докато готви, дори когато се разхожда по улицата. Останах с впечатлението, че това го е дразнело.

— Но не достатъчно, за да извади ларинкса ѝ?

— Едва ли.

— Да, това може и да е важно. Къде живее Олин? — попита Сингсакер.

— В Скиосен, съвсем близо до Кухавген.

— Значи, ако някой се насочи натам пеша, тръгвайки, да кажем, от гарата, местопрестъплението се пада доста встрани, нали?

— Е, не е чак толкова далече. Освен това Олин потвърди, че Ролфсен му се е обадила два пъти, откакто живее в Тронхайм. Единият път дори споменала, че може да му дойде на гости. Възможно е да е решила да го изненада, с надеждата да спаси обречената им връзка. Младият господин Олин твърди, че е получил обаждане от нея, на което не отговорил, горе-долу по времето, когато тя е пристигнала в Тронхайм, но не може да си спомни точната дата. Съгласи се да ни даде достъп до списъка с всички свои обаждания, така че съвсем скоро

ще потвърдим точния час и дата. Но да приемем, че тя му се е обадила от гарата, но не е успяла да се свърже с него. Тръгнала е пеша, може би пеейки, като така е привлякла нечие внимание и нещо ѝ се е случило. Въпросът е какво. И нищо не обяснява истинската мистерия — ако приятелят ѝ казва истината и тя не е отишла да живее при него...

Йенсен остави тази мисъл да виси във въздуха, принуждавайки Сингсакер да зададе въпроса:

— Къде е прекарала трите седмици преди убийството?

В мига, в който го изрече, той осъзна, че отговорът няма да е приятен.

В мозъка му живееше муха. Усърдно малко насекомо, което припикаше напред-назад на своите тънки, гъделичкащи краченца. Но сега бе спряло да се движи. Може би бе умряло?

Той се бе погрижил за гласните струни, слагайки ги в буркан, пълен със спирт, който в момента беше на масата пред него. Очите му се насочиха към розовите мембрани на дъното на буркана. Приличаха на тайнствено морско създание, непознато на науката — дълбоководен корал или нещо такова. От време на време си представяше, че помръдват, сякаш готови всеки момент да запеят. Докато ги наблюдаваше, той се зачуди защо нейната песен не бе онази, на която се бе надявал. Замисли се за жена си. Напоследък тя спеше толкова спокойно. Завиждаше ѝ. Щеше ли някога и той да спи спокойно?

Когато изпуши цигарата, запали втора и прочете онова, което бе изписано на кутията: „Пушенето убива.“

ВТОРА ЧАСТ

ШЕСТА ГЛАВА

Тронхайм, 1767 г.

Мухи. Това лято имаше твърде много мухи. Те жужаха и пълзяха навсякъде; кацаха на ръцете, лицето и ушите му. Бяха проникнали дори в сънищата му. В един сън бе изял цяло ястие, състоящо се само от мухи. Още бе твърде рано и главен инспектор Ниле Байер се нуждаеше от известно време, за да осъзнае, че не сънува. Замахна към мухата, кацнала на носа му, и я улови в шепа.

Снощното пиршество в „Хопа“ почти го бе убило. Както обикновено, бе повърнал всичко, което бе изял и изпил. И не се чувстваше достатъчно добре, за да бъде събуден преди съмване. Гърбът и ставите го боляха така, сякаш бе пълзял по целия път от странноприемницата до вкъщи, докато някой го бе налагал с пръчка. Запали газената лампа на нощното шкафче. Очите му още спяха и бледото лице, надвесено над леглото му, изглеждаше като лицето на призрак.

Байер избърса челото си, седна в леглото и сложи ръка на корема си. Адската хрътка, която живееше в стомаха му, се събуди и изръмжа заплашително.

Оригна се и впи недоволен поглед в нощния караул, който току-що бе влетял в спалнята му и го бе събудил толкова безцеремонно.

— Вземи се в ръце, момче — рече Байер. — Приличаш на някой, току-що видял самия дявол!

Караулът бе слабичък младеж с писклив глас, който изглеждаше твърде мекушав за длъжността си. Въпреки това главен инспектор Байер никога преди не го бе виждал толкова напласен.

— Може и да не съм видял самия дявол — заекна момчето, — но видях неговата работа.

— Работата на дявола — промърмори инспекторът и се замисли. — Защо Дяволът не върши своята работа в по-разумен час?

Ниле Байер стана от леглото, но не посмя да се протегне. Нощницата му бе опръскана с повръщано.

— Изчакай ме долу. Идвам след малко — каза той. — Хайде, момче! Махай се оттук! Кой е чувал за нощен караул, който се страхува да излезе навън по тъмно?

След като младежът неохотно напусна стаята, Байер издърпа гърнето изпод леглото и отново повърна. После свали нощницата си и се облече. Реши да не си слага наметалото и излезе само по риза, жилетка и панталони. Грабна бастуна си, който бе нов. Върхът бе украсен с емблемата на шефа на полицията на Тронхайм — ръка, държаща градския герб. Бяха я излели само преди няколко седмици.

Беше юни и слънцето се будеше преди петлите. Улиците бяха задръстени от гъста сутрешна мъгла, която стигаше чак до покривите на къщите и правеше затвора на Калвскинет да изглежда като неясен спомен. Рехавата синкава светлина на сутрешното слънце блестеше над покривите на сергиите и градската крепост Скансен. Младият караул стоеше пред входната врата и трепереше от страх в мъглата.

— Води, момче — изръмжа Байер, чешейки корема си под тясната жилетка.

— Но може би главният инспектор би искал да... — заекна караулът.

— Какво? — прекъсна го грубо Байер.

— Да чуе моя доклад, преди да тръгнем? За да се подготви за...

— Я ми кажи нещо, младежо. Мога ли да видя онова, което искаш да ми покажеш, от мястото, където съм застанал?

— Не можете. То се намира от другата страна на Скансен.

— Тогава да не си губим времето с приказки. Досега трябваше да си осъзнал, че главният инспектор вярва само в неща, които може да види с очите си. Тръгвай.

Известно време вървяха в мълчание. Когато стигнаха градската порта, караулът я отключи с един от ключовете на връзката, висяща от колана му. Сутринта несъмнено бе най-спокойното време на деня в Ила. Всичко бе притихнало в този зловонен квартал от паянтови бараки, построен извън градските порти. Последните чаши бяха пресушени и курвите най-накрая можеха да си отдъхнат. Единствените хора навън бяха неколцина непоправими пияници, хъркащи в канавката, които не притесняваха никого. Главен инспектор Байер

несъмнено щеше да бъде един от тях, ако не беше тя. Погледна нагоре към прозореца на стаята ѝ — знаеше, че тя спи. Винаги спеше непробудно след дълга нощ.

Не след дълго оставиха смърдящите колиби на Ила зад гърба си и поеха по пътеката, която хората използваха, за да пренасят питейна вода от река Ила до града. Минаха по моста над реката и се насочиха към дъскорезниците. След това продължиха по тесния път, водещ до брега на морето на запад оттук. Не след дълго видяха тялото, което лежеше на плажа.

Ниле Байер се закова на място.

„Живеем в модерни времена“, помисли си той. „Трупове вече не изглеждат така, както изглеждаха някога.“ Той бе станал главен инспектор на Тронхайм преди едва три години, но вече бе видял безброй трунове на хора, срещнали своя край по насилствен начин, преди болестите, нещастните случаи и старостта да ги докопат. В Тронхайм убийствата и самоубийствата бяха често явление. Убийствата обикновено бяха резултат от пиански сбивания с ножове и тояги. Случваше се и някой зъл дявол да пребие жена си до смърт. Да не забравяме и двете враждуващи момчешки банди от Ила и Бакландет, които често си устройваха битки пред градските стени. Понякога тези битки се превръщаха в истински войни. Една сутрин Байер бе открил два трупа в Смоберган с размазани на пихтия лица. Но главният инспектор рядко попадеше на случай на хладнокръвно убийство.

Този труп бе различен. Байер още не знаеше какъв бе мотивът на убиеца. Но беше сигурен, че това деяние бе провокирано от силни чувства и че никога преди не бе разследвал подобен случай. Безжизненото тяло на мъжа бе съблечено голо. Лежеше по гръб. Дългата му червена коса изглеждала добре поддържана. Байер разгледа лицето на мъжа и реши, че може и да го е виждал преди, но най-вероятно след твърде много чаши алкохол. Голям кървав разрез започваше от чатала и продължаваше чак до гръдната кост. Долната част на корема му бе омацана с кръв. През раната се виждаха червата му. Навсякъде пълзяха мухи.

— Каква съдба — отбеляза караулът, застанал зад него.

Байер се обърна и видя, че младежът гледаше към фиорда, смутен от дълбоката тишина.

— Можете ли да си представите — да умреш по такъв жесток начин и на такова място — продължи замислено караулът.

— Смъртта винаги е жестока, но това не ни засяга — отвърна инспекторът раздражено. — Единственият въпрос, на който трябва да си отговорим, е кой е убиецът. Освен това направи една грешка в изказването си. Жертвата не е умряла тук.

— Откъде знаете?

— Погледни кръвта на корема му.

— Какво за нея?

— Погледни камъните, младежо.

— Камъните?

— Виждаш ли кръв по камъните?

Младият караул разгледа земята около тялото.

— Няма кръв по камъните, инспекторе — обяви накрая той.

— Добро наблюдение. И какво ти подсказва този факт?

— Че кръвта му не е изтекла върху камъните.

— Точно така. И тъй като знаем, че от него е изтекла много кръв, до какво заключение можем да достигнем?

— Че кръвта е изтекла някъде другаде?

— Именно. И като добавим начина, по който лежи, с ръце, прибрани до тялото и коса, заметната през раменете, стигаме до заключението, че някой внимателно го е поставил в тази поза, след като е умрял и кръвотечението е спряло.

Известно време стояха замислени, представяйки си сцената.

Изведнъж младият караул рече:

— Сигурно убиецът е бил много силен, след като е успял да довлочи тялото чак до брега.

— Сега вече използваш главата си. Но защо не завършиш тази мисъл? — попита инспекторът.

— Какво имате предвид?

— Разгледа камъните около трупа, нали?

— Да.

— И освен липсата на кръв, нещо друго не ти ли направи впечатление?

— Ами... не бих казал. Камъните изглеждат така, сякаш нищо не се е случило.

— Точно така!

Горкото момче се намръщи объркано.

— Какво е нещото, което не се е случило? — попита то.

— Замисли се над това, което каза току-що, млади приятелю.

— Имате предвид това, че убиецът е много силен, след като е успял да дотътри жертвата дотук?

— Точно така. Разгледай пак камъните в края на пътеката и онези около тялото.

Караулът се втренчи в земята. Разгледа купчините изгнили водорасли и камъните, които покриваха плажа чак до крайбрежната улица.

— Няма следи по земята — каза накрая той. — Трупът не е бил дотътрен дотук.

— Отлично! Не е бил влачен и няма следи от тежка каруца, оставени в пясъка. Освен това пътеката до Ила е твърде тясна за каруца.

— Но откъде знаете, че е бил тук само няколко часа? Рибарят, открил тялото, е прекарал предишните два дни в открито море. Малцина използват тази част на плажа. Може да е лежал тук дълго време, без никой да го види. Следите от влаченето и кръвта може да са били измити от прилива. Тялото може да е дошло на брега от някъде другаде.

— Този труп не е бил във водата — отсече главният инспектор. — Виждаш тела, извадени от фиорда. Нептун винаги оставя своя белег. Но има едно нещо, което доказва, че тялото е било оставено тук след прилива. Ако не греша, той беше преди два или три часа.

— Откъде знаете?

— За Бога, човече! А си мислех, че от теб може да стане полицай! Има пресни водорасли над тялото, което означава, че водата от предишния прилив е щяла да го залее. Не виждаш ли, че косата му е суха?

Караулът засрамено сведе поглед.

— Разбира се — промърмори той. — Но ако тялото не е било изхвърлено на брега от прилива, не е било довлачено или докарано с каруца, как се е озовало тук?

— Може да е било донесено на кон, който не би оставил толкова дълбоки следи в пясъка, колкото една каруца. Но несъмнено би

оставил следи на онова място, където пътеката минава съвсем близо до реката, защото там почвата винаги е влажна.

— Наистина ли забелязахте на идване, че по пътеката няма следи от копита? — попита караулът с възхищение в гласа.

— Работата на един полицай е да възстановява неща, които са се случили. И всяко нещо оставя следи. Полицай, който не използва очите си, е напълно безполезен.

Момчето отново доби засрамен вид.

— Остава ни само едно възможно обяснение — обяви инспекторът, втренчил очи в караула.

Младежът се намръщи, чудейки се какво ли може да е то.

— Възможно е тялото да е било донесено от пътя — каза след малко той.

— Точно така! Може да е било донесено от пътя. И този факт разкрива нещо много важно за убиеца. Освен ако той не притежава свръхчовешка сила, значи извършителите са повече от един.

— И стигнахте до това заключение, използвайки само очите си? — попита младежът.

— Ние. Ние стигнахме до това заключение — поправи го Байер, напълно наясно, че тази скромност изобщо не му отива. — Но ми се струва, че можем да научим повече от това място. Ще остана тук още малко. Ти върви да извикаш подкрепления. Тялото трябва да бъде отнесено при свещеник. Но първо искам Фредричи, градският фелдшер, да го прегледа. Веднага го доведи.

— Фелдшер? Опасявам се, че фелдшерът не може да стори нищо за него.

— Изпълнявай каквото ти се казва! Никой не знае повече за смъртта от човек, който спасява животи — изръмжа сърдито инспекторът.

Без да се мае, караулът забърза към пътеката, водеща до Ила. Главният инспектор изчака да се скрие от поглед, след което се наведе да повръща. Три пъти му се повдигна, но от устата му не излезе нищо.

„Време е за една глътка“, помисли той и извади малка плоска бутилка от вътрешния джоб на жилетката си.

СЕДМА ГЛАВА

— Имате прекрасен глас.

Тя вдигна смутено глава. Често се губеше в свой собствен свят, докато разхождаше кучето, и почти винаги пееше, но тихо, за да не я чуе някой. Или поне така си мислеше.

Тази вечер не пееше просто по навик. Упражняваше се, защото този уикенд имаше концерт. Обожаваше текстовете на баладите на Белман и всички скрити препратки в тях. „Наричат се алегии“, помисли си тя.

Мъжът, който бе проговорил, стоеше точно пред нея, в сянката на кафявата дървена къща на кръстовището между „Лудвиг Доес“ и „Бернхард Гетц“. Уличната лампа го осветяваше отгоре, а огромните снежинки, понесени от вятъра, се приземяваха в косата му. Държеше две пазарски чанти в лявата си ръка. Дясната бе в превръзка през рамото. Тя не можеше да прецени на колко години бе, но със сигурност изглеждаше много по-възрастен от нея.

— Благодаря — рече тя. — Какво ви е на ръката?

— Бихте ли ми направили услуга? — попита той, без да отговаря на въпроса ѝ.

— Каква услуга?

— Имам нужда от помощ с отварянето на вратата. Не е лесно с тази ръка.

— Разбира се — отвърна тя. — Не знаех, че живеете тук.

— Живея тук само понякога — обясни той.

Тя завърза каишката на кучето за портата, след което го последва по наскоро изринатата пътека, водеща до гаража и входната врата. Беше виждала тази къща безброй пъти, тъй като минаваше оттук на път за училище. Беше голяма стара къща. Представи си скърцащи дървени подове и празни стаи, които миришеха на никотин и самота. Дворът изглеждаше занемарен. Никой не го бе поддържал от години. Но тази вечер храстите, плевелите и всичко останало бе покрито със сняг.

Той спря пред вратата и се обърна с лице към нея. Изглеждаше изчервен, сякаш нещо го бе смутило.

— Имаш ли нещо против да вземеш пазарските чанти? Аз ще отключа вратата.

Тя се поколеба, но взе чантите. Използвайки здравата си ръка, той завъртя ключа, бутна вратата и ѝ направи път да влезе в антрето. То не изглеждаше така, както си бе представяла. Едната стена бе заета от голям модерен гардероб с плъзгащи се врати. На пода имаше нов килим, а стените миришеха на прясна боя.

— Би ли занесла торбите в хола? Там има един стол, където да ги оставиш.

Холът не бе ремонтиран. Таванът бе мръсножълт, а тапетите бяха избелели. Красив, но прашен полилей висеше от тавана и дъсченият под бе покрит с износен персийски килим на петна. Тя остави чантите на стола, облегнат на една от стените.

— Надявам се, че ще останеш малко.

Той я бе последвал в хола. Изведнъж тя се разтревожи и се запита: Кой бе изринал пътеката?

— Искам да ми попееш — рече той.

„... мислите му се рееха навред и никой не знаеше какви бяха те — и това бе добре!“

Музиката заля Фелиша Стоун в мига, в който пристъпи прага на апартамента на Сири Холм. Тя бе отворила вратата, без да звъни, въпреки че в Норвегия това не бе прието и дори близки приятели звъняха, преди да влязат. Но младата библиотекарка не беше като другите норвежци. Освен това тя се бе превърнала в най-добрата ѝ приятелка, откакто Фелиша бе напуснала полицията на Ричмънд, Вирджиния, и се бе преместила в студена Норвегия.

Песента, която чу, бе от Корнелис Вресвик и Фелиша знаеше, че Сири се бе влюбила в този трубадур, след като бе гледала един филм за него. Така се бе вманиачила, че бе загърбила любимия си тромпет и се бе научила да свири на китара.

Фелиша бе очаквала да завари обичайната бъркотия, така се изненада от това, което я посрещна. Сири, със зелените очи, къдравата

руса коса и нос, обсипан с лунички, лежеше на чисто нов диван в чиста и разтребена стая.

— Какво се е случило тук? — опита Фелиша да надвика музиката.

Както винаги, Сири отказваше да отговаря, освен ако Фелиша не говореше норвежки. Това бе започнало в деня, в който Фелиша се бе записала на уроци по норвежки. Дори бе убедила Сингсакер да постъпва като нея и Фелиша ѝ бе безкрайно благодарна. Това бе причината да говори норвежки по-добре от повечето американци, живеещи в страната.

— Какво да се е случило? — Сири намали музиката с дистанционното, вдигайки глава от книгата, която четеше, с невъзмутимо изражение.

— Къде е бъркотията? — попита Фелиша.

— Ааа. Ами... почистих — отговори тя и отново заби поглед в книгата, сякаш това бе най-естественото нещо на света.

— Ти си почистила?

— Имах нужда от малко организация.

Фелиша се замисли над тези думи. Знаеше, че няма да получи повече информация от своята приятелка. Сири рядко говореше за чувствата си, но може би това бе един от тези редки случаи. Фелиша подозираше, че чистенето по някакъв начин бе свързано със събитията от миналата есен и жестокото убийство на един колега на Сири, когото може би бе обичала.

— Освен това след няколко дни ще имам гости — добави тя.

— Така ли? От мъжки пол? — попита Фелиша, въпреки че Сири никога не би почистила апартамента си само заради някакъв мъж.

— Да — отвърна тя. — Моят светец покровител ще прекара две нощи тук.

— Надявам се, че имаш предвид баща си.

— Точно така — отвърна Сири и вдигна очи към тавана. — Затова те съветвам този уикенд да не идваш насам.

— Защо? Не харесваш ли баща си?

— Просто е малко ексцентричен.

Фелиша се засмя.

— Какво четеш?

— Казва се „Под кожата“.

— Никога не съм го чувала. Добър ли е?

Книгата бе с жълта корица с череп и кръстосани кости на нея.

— На 150-а страница съм, а вече отгатнах кой е убиецът.

Сири си водеше списък с всички криминални романи, които бе чела, и на коя страница бе отгатнала самоличността на убиеца. Твърдеше, че е сгрещила само седем пъти, откакто е започнала да води списъка, включващ няколкостотин заглавия. Девет пъти бе идентифицирала убиеца в първата глава. Фелиша рядко четеше криминалета и предпочиташе автори, които се фокусираха върху залавянето на извършителя. Това ѝ напомняше на нейната работа като детектив от отдел „Убийства“.

Сири остави книгата върху необичайно чистата масичка и влезе в кухнята. Фелиша реши, че тук има нещо нередно — не само със стаята, но и със самата Сири. — Но не знаеше какво бе то. Нейната приятелка изглеждаше по-закръглена и изморена от обикновено. Тя не бе холивудска красавица, но въпреки това мъжете се тълпяха около нея, може би защото винаги изглеждаше свежа и енергична. Но днес нещо не беше наред.

— И така, какво те води тук в понеделник следобед? — попита Сири и сложи чайника.

— Ами стана ми скучно да си седя вкъщи. Уд е зает с онзи музикален убиец, както го наричат във вестниците. Минаха няколко дни, а ченгетата още не са открили нищо. Но не затова дойдох. Искам да ти се похваля — вече имам случай! — каза Фелиша гордо.

Сири я зяпна и рече:

— Видя ли? Какво ти казах? Стана по-бързо, отколкото мислех.

— По-бързо? Сайтът бе готов преди четири седмици! Почвах да си мисля, че никой няма да ме потърси.

Сайтът се наричаше norgwegianroots.org. Сири ѝ бе помогнала да го направи.

Първият месец на Фелиша в Норвегия бе изминал напълно безгрижно. Бе прекарала повечето време, въздишайки по умния, разсеян и твърде стар полицейски детектив, в когото се бе влюбила. И щеше да продължи в същия дух, ако не бяха норвежките имиграционни закони. Оказа се, че е пресрочила времето, което можеше да прекара в страната без виза, и властите трябваше да решат какво да правят с нея. Това принуди двамата с Уд да изразят чувствата

си един към друг много по-рано, отколкото бяха възнамерявали. След още няколко седмици той бе взел нещата в свои ръце и ѝ бе предложил брак.

Една вечер се излежаваха в кревата, след като бяха правили секс. В стаята бе тъмно и нямаха представа колко е часът.

— Предполагам, че трябва да се оженим — каза изведнъж той.

Фелиша не отговори.

— За да можеш да останеш тук. Още е твърде рано за истински брак. Но трябва да се погрижим за формалностите. След няколко години, ако все още искаме да се оженим, ще си спретнем истинска сватба. Но ако нещата не се получат... ами... в днешно време много хора се развеждат.

— Това предложение за брак ли беше, Уд Сингсакер? — попита тя, развеселена от непохватната тактика на своя любим.

— Не, просто ти предлагам да станеш моя вносна жена — подразни я той.

Фелиша си помисли, че именно затова го обичаше. През повечето време той трудно намираше правилните думи, но понякога казваше най-забавните неща на света. Започваше да подозира, че именно тя бе причината за това и той демонстрираше страхотното си чувство за хумор единствено пред нея.

Двамата избухнаха в смях и не казаха нищо повече по темата.

Следващата седмица се ожениха. Изведнъж Фелиша се превърна в млада булка, живееща в чужда държава. Само защото съвсем неочаквано бе хлътнала по норвежки детектив. Не можеше да отрече, че Уд я привличаше. Разбира се, тя знаеше, че трябва да си намери някаква работа. Уд я бе уверил, че може да издържа и двама им, но тя нямаше намерение да се превръща в една от онези „вносни съпруги“. Дълго време се чудеше дали да не се възползва от полицейското си образование, но нещо я спираше. После ѝ дойде идеята за сайта.

Планът бе да помага на американци, които искаха да открият своите норвежки предци. Тя щеше да играе ролята на професионален генеалог, предлагащ услугите си на американски граждани с норвежки корени. Сири бе убедила Фелиша, че може да изкарва пари от това, и ѝ

бе осигурила достъп до всички ресурси на библиотека „Гюнерус“, където работеше.

„Гюнерус“ бе клон на университетската библиотека на Тронхайм и бе най-старата библиотека в Норвегия, построена през 1760 г. от Кралското норвежко научно общество. Днес библиотека „Гюнерус“ имаше специална колекция от изключително редки исторически документи. Понеже работеше там, Сири имаше достъп до всички информационни банки и външни архиви, така че можеше много лесно да прави проучвания. Но самата Сири бе най-важният ресурс. Нямаше съмнение, че предприемаческият ѝ дух и огромните ѝ познания значително превишаваха изискванията на работата. Понякога находчивостта ѝ стигаше твърде далече — Фелиша все още помнеше разследването от миналата есен. Но генеалогичните проучвания бяха нещо напълно различно.

Фелиша знаеше, че Сири щеше да ѝ помага. Но няколко седмици след пускането на сайта и публикуването на първите онлайн реклами тя бе започнала да губи вяра в проекта. Кутията за получени писма на norgwegianroots.org си оставаше празна. Едва вчера бе дошъл първият имейл и най-накрая бе спечелила първия си клиент. И това не беше всичко. Фелиша беше детектив и знаеше, че този първи случай обещава да бъде много интересен — труден, но не и невъзможен.

Сири бе приготвила чая. Върнаха се в дневната и седнаха на дивана. Беше необичайно той да не е отрупан с редки предмети.

— С мен се свърза мъж от Лейк Съпириър — обясни Фелиша. — Намерил е документ от 18 в., който според него е принадлежал на негов праотец от Норвегия. Балада. Текстът и музиката са били отпечатани тук, в Тронхайм.

Фелиша продължи ентусиазирано, говорейки смесица от норвежки и английски. Извади сгънат лист хартия от джоба си.

— Виж това. Изпрати ми фотокопие — рече тя и подаде листа на Сири.

Тя му хвърли един поглед и веднага започна да си тананика нотите. Фелиша, която не умееше да чете ноти, се заслуша съсредоточено в опит да запомни мелодията. Хареса ѝ. Звучеше тъжно.

— Печатница „Виндинг“ — промърмори Сири. — Този твой клиент... знае ли нещо повече за баладата?

— Не ми каза нищо повече.

— Заглавната страница липсва. Не знаем нито името на песента, нито кой я е написал. Може авторите да са били двама — единият да е написал текста, а другият музиката.

— Изпратих имейл на клиента, за да го питам, но още не ми е отговорил.

— Възможно е името на композитора да е на пълната версия на баладата. Предполагам, че съществуват и други копия, отпечатани от „Виндинг“. В такъв случай е много вероятно да имаме копие и в нашата библиотека. Имаме голяма колекция от стари балади.

— Значи ще ми помогнеш?

— Разбира се. Започвам още утре.

Сири отново увеличи музиката. „Няма претенции, не обича да си губи времето. Качете се в леглото й, мъже и момчета, селяни и войници.“ Игривият, звънлив глас на Корнелис изпълни стаята. Двете жени изпиха чая и подхванаха други теми — какво да купят на Уд за неговия шейсети рожден ден, който приближаваше. Съгласиха се, че трябва да измислят нещо по-оригинално от бутилка „Ред Алборг“, което най-вероятно бе единственото нещо, което той би искал.

ОСМА ГЛАВА

Елизе Едвардсен изрече още няколко язвителни забележки по адрес на дъщеря си, преди да си легне. Не знаеше защо винаги бе толкова саркастична. Не смяташе себе си за злобен човек, но просто не можеше да се сдържа. Тормозеше шестнайсетгодишната си дъщеря за щяло и нещяло — независимо дали беше лоша оценка на някое контролно, или дреха, която отказваше да носи.

— Откога смяташ „Н&М“ за марка, недостойна за теб? Не мога да повярвам, че дъщеря ми е станала такъв сноб!

Мразеше начина, по който тя дъвчеше дъвка.

— Звучиш като морж, давец се в собствената си слюнка.

Не знаеше защо говори такива абсурдни неща. Напоследък не можеха да проведат един нормален разговор. А едно време бяха толкова близки. Бе започнала да се дразни дори от пеенето на Юлие. То я събуждаше всяка сутрин. Но не и тази.

През цялата нощ бе сънувала странни сънища. Бе спорила с Ивар, с Юлие и със самата себе си за най-тривиалните неща на света, като например цената на интернета и нуждата от плажно масло по време на великденската ваканция. Когато се събуди, къщата бе необичайно притихнала. Ивар дишаше безшумно до нея, сякаш се стараеше да не я безпокои. Погледна бледия му нос, стърчащ над юргана. Ноздрите му се свиваха и разширяваха със спокойна ритмичност. Колко дразнещо!

Както винаги, вратата на спалнята бе отворена. Бяха придобили навика да я държат открехната, откакто Юлие бе започнала да се качва при тях в леглото като малка. Навикът си оставаше. Банята се намираще точно срещу спалнята и звукът идваше именно оттам. Всяка сутрин Елизе чуваше пеенето на Юлие иззад затворената врата на банята. Едно време бе смятала, че събуждането с песен е едно от най-прекрасните неща на света.

Елизе стана и се замисли. Снощи Юлие ѝ бе показала скъпия панталон, който си бе купила. Тя знаеше, че дъщеря ѝ бе използвала собствените си спестявания, но въпреки това я бе нарекла глупава

превзета тийнейджърка. Вместо да го каже на шега, тя го бе казала напълно сериозно. Бе искала думите ѝ да засегнат Юлие. Дъщеря ѝ не бе отвърнала нищо, но малко след това бе извела Бисмарк на вечерната му разходка.

Този епизод бе отворил очите на Елизе. „Не мога да продължавам да се държа така с нея“, си бе помислила тя. И когато бе легнала до спящия Ивар, тя бе прошепнала:

— Аз съм ужасна майка.

Той просто бе изсумтял насън. Елизе бе лежала в тъмното, слушайки тананикането в коридора и после затварянето на вратата. Но бе заспала, преди Юлие да се върне.

„Но останах будна дълго време след като излезе, нали?“, помисли си тя сега.

Излезе в коридора и отвори вратата на банята. Всичко изглеждаше така, както го бе оставила снощи. На пода нямаше мръсни дрехи и кърпи. Тубичката с паста за зъби бе затворена.

Без да се замисля, тя отиде до входната врата и я отвори. Слънцето още не бе изгряло. През дъха, излизащ от устата ѝ, светът изглеждаше мъглив и неясен. Тя стоеше и се взираше с празен поглед в бялото пространство между високите дървета в двора.

По навик погледна надолу и видя вестника, хвърлен на прага. Прочете заглавието на първата страница, което бе за ужасното нещо, случило се на улица „Лудвиг Дое“. То бе шокирало целия квартал и я бе накарало да забрани на Юлие да излиза сама по тъмно. Но дъщеря ѝ не я бе послушала, което бе довело до нова караница. Елизе накрая бе отстъпила, но с неприятно чувство в стомаха.

Смутена и разтревожена, тя отиде в кухнята. Плотът бе чист. Не видя нито една троха. Влезе в дневната. Бисмарк не спеше на своята възглавница в ъгъла. Няколко секунди стоя неподвижно, мъчейки се да си поеме въздух. Бавно, сякаш се движеше под вода, тя отиде до вратата на стаята на Юлие. Тя бе в другия край на дневната. Изведнъж се запита защо спяха толкова далече една от друга. После осъзна, че този въпрос е налудничав. След това си помисли: „Това е само сън. Ужасен кошмар.“

Дълго време стоя пред спалнята на дъщеря си. Най-накрая събра смелост и отвори вратата.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Грелмакар Льофберг преживяваше убийството отново и отново в мислите си, въпреки че се бе случило преди няколко дни. Понякога си представяше само един от ударите, една-единствена капка кръв или едно изражение в очите ѝ. Понякога преживяваше цялото събитие от началото до края, усещайки атмосферата, просмукала се във всичко. Ударите, звуците, миризмата на кръв и пот, приглушената светлина в мазето. Представяше си всичко. Това бе единственото нещо, което му носеше покой.

Чу собствения си глас от онази нощ, прекарана със Силе Ролфсен.

— Пей!

След това дойдоха образите.

Допря острието до кожата на врата ѝ, но не го срязва. Нямаше как, защото държеше ножа напълно неподвижно, а тя не смееше да помръдне.

— Пей! — повтори той и дръпна ножа, за да може да диша. Обърна го и опря металния връх в ларинкса ѝ.

Тя запя. Той стана, взимайки ножа със себе си, и излезе от мазето, заключвайки вратата. Легна на матрака в коридора и заслуша нейното пеене. Бе запомнила всяка нота и всеки стих. Чуваше гласа ѝ през тънката врата. Беше приглушен — като глас, идващ от друг апартамент. Известно време си мислеше, че се унася и всеки момент ще заспи. Но очите му отказваха да се затворят. След това чу мухата, жужаща в главата му.

Не бе проработило така, както се бе надявал.

Накрая стана, наведе се и пусна диск. Белман. Увеличи звука. След това се върна в мазето. Тя бе спряла да пее. Стоеше там, разкрачена и с наведена глава.

Грабна я за косата и я запрати в стената. Письъкът ѝ го успокои. Шамароса я по бузата.

— Моля ви, недейте. Моля ви, недейте — умоляваше го тя. — Не искам да стоя повече тук.

— Никъде няма да ходиш, скъпа — отвърна той.

Най-накрая тя разбра.

Сви се на пода. Той се хвърли отгоре ѝ, издърпа я на крака и я изрита в корема. Тя отлетя назад, блъсна се в стената и се строполи на пода. Бавно се изправи и направи жест с ръка, мърморейки нещо, след което падна на колене. Той я вдигна, притисна я в стената и я удари. Все едно удряше матрак. Изведнъж тя сякаш се предаде и се свлече на земята. Коленете ѝ се огънаха, главата ѝ увисна. Но после отново се изправи, бавно и мъчително, сантиметър по сантиметър.

Не можеше да говори, не можеше да чува, не можеше да вижда. Той се чудеше как успяваше да диша и да стои права. Но тя вдигна глава, издаде няколко жални звука и протегна ръце. Остана така няколко секунди, след което тръгна към него. От гърлото ѝ излезе чист тон, сякаш отново се опитваше да запее. Или може би беше молба.

Той я удари с юмрук по брадичката. Тя се свлече на пода като чувал с цимент и този път не стана.

*„... където времето и смъртта съединяват
красотата и разложението и ги превръщат в пепел.“*

Зад себе си чуваше пламенния басов глас на Окерстриъм.

Музиката, идваща от малкия сидиплеър до матрака в коридора, изпълни цялото мазе. Тя караше мислите му да се реят. Чувстваше се изтощен, сякаш юмруците му бяха валяли върху него, а не върху нея. Отпусна се на матрака и осъзна, че образът на безжизненото ѝ тяло бе отпечатан върху ретините му.

Сега, няколко дни по-късно, той все още виждаше тези образи. Те му носеха покой.

Сингсакер чувстваше натиска върху гърдите си и усещаше как кръвта нахлува в подобната на гъба мрежа от капиляри под повърхността на кожата му. Бе отворил очи и виждаше мрака под себе си, мъглив и неясен през солената вода, като въпрос без отговор и случай без разрешение.

Рееше се във водата, с изпружени настрани ръце. Така бе изтръпнал, че се чувстваше почти парализиран. Вече не можеше да определи дали му бе топло, или студено. По някакъв начин ледената вода бе освободила тялото и мислите му. Това сякаш продължи цяла вечност, въпреки че най-вероятно ставаше дума за броени секунди. Дори да искаше, не можеше да стои под ледената вода по-дълго. Краката му изведнъж започнаха да ритат. Беше рефлекс, а не реакция, и се случваше всеки път, когато правеше това. Изстреля се нагоре. Очите му все още бяха отворени и виждаше как слънцето блести през тънката мембрана от натрошен лед като златен октопод. Проби на повърхността и рязко си пое дъх. Бе излязъл горе-долу на същото място, където се бе гмурнал. Водата наоколо бе осеяна с балончета. След това се развика като малко момченце:

— По дяволите! Всеки път боли!

— Всеки път е приятно! — отвърна Турвал Йенсен, който вече седеше на кея, обвит в хавлия.

Сингсакер бързо заплува към стълбата и се качи при своя колега.

— Приятно? — рече той и грабна другата хавлия от кея. — В такива моменти се чудя дали в ада не вали сняг.

Йенсен се усмихна.

— Не помниш ли Данте? Предателите стоят замръзнали до гуша в леденото море в деветия кръг на Ада.

— Значи, ако те предам и престана да идвам на тези ледени бани, и аз ще се озова там? — попита Сингсакер с усмивка.

— Иронично, нали?

Идеята за този ежеседмичен ритуал беше на Йенсен — той му бе отправил това предизвикателство след откачения случай, който бяха разследвали миналата есен. Идваха да плуват веднъж седмично през цялата зима. Хората казваха, че е полезно за здравето. Сингсакер не знаеше дали това бе причината да приеме предизвикателството, или го бе направил, защото животът му и без това се бе обърнал с краката нагоре и вече нищо не го плашеше. Йенсен му бе казал, че винаги е бил страстен любител на къпането на открито, но никога не се е гмуркал в ледена вода и не вижда причина да не започне сега, преди да е станало твърде късно. Йенсен бе две години по-млад от Сингсакер. Сингсакер дори не си бе помислял, че може да плува през зимата. Той

или укоряваше, или се възхищаваше от своя приятел — в зависимост от това дали беше преди, или след ледената баня.

Разтри тялото си с хавлията и постепенно започна да чувства кожата си. След малко обви кърпата около кръста си и двамата полицаи се насочиха към съблекалнята. Сингсакер беше висок и слаб, въпреки че никога не тренираше и само от време на време придружаваше Йенсен на някоя ловна експедиция. Самият Йенсен бе фитнес маниак, но въпреки това имаше шкембе, от което не можеше да се отърве, независимо колко километри изминаваше при своите експедиции.

Техните стари голи тела напомняха на Сингсакер на двама римски граждани, връщащи се от фригидариума — студения басейн в една римска баня. Но съблекалнята на плувния клуб в Тронхайм изобщо не приличаше на римска постройка. Докато се обличаше, Сингсакер си мечтаеше за една хубава парна баня. Но Йенсен бе част от най-консервативното течение в клуба — хора, които за нищо на света не биха позволили изграждането на парна баня. Позволяваха им да ползват басейна през зимата единствено защото Йенсен бе един от най-старите членове на клуба. Иначе басейнът бе отворен само през лятото. Повечето хора бяха скептични по отношение на леденото къпане.

Сингсакер заключи вратата на съблекалнята. Йенсен беше голям хитрец. Беше му дал единствения ключ от сградата и бяха минали няколко седмици, преди Сингсакер да осъзнае защо. Когато ключът бе у него, той трябваше да дойде. Не можеше да използва някакъв претекст, за да не дойде, защото така лишаваше и Йенсен от възможността да плува. Неговият колега бе истински експерт в това да комбинира цинизма и приятелството.

Двамата заедно изминаха пътя от кея до полицейския участък. Йенсен беше дежурен, но Сингсакер имаше свободен ден, така че продължи към къщи. Не завиждаше на своя колега, тъй като през последните няколко дни настроението в участъка бе доста минорно.

Предсказанието на Грогстад, че няма да открият много доказателства на местопрестъплението, се бе сбъднало. Нямаше органичен материал, от който можеха да извлекат ДНК на друг човек, освен на жертвата. Обилният сняг бе заличил следите от стъпки и убиецът най-вероятно бе носил ръкавици и шапка. Не откриха дори

частичен отпечатък върху музикалната кутия. Истината бе, че просто нямаше за какво да се захванат.

В своя доклад от аутопсията д-р Кителсен бе потвърдил, че жертвата е била жестоко пребита и смъртта е настъпила след прерязването на гърлото.

Сингсакер прекоси моста към Бакландет. Обичаше да се разхожда в града, защото се чувстваше като цивилен — като един от хората, чиято сигурност бе обещал да защитава.

Един негов колега от Берген, който бе прекарал няколко години в отдел „Убийства“, му бе казал, че гражданите на Берген били патриоти, но тези на Тронделаг имали причина за своя патриотизъм. Сингсакер бе склонен да се съгласи с него. Хората от Тронделаг винаги трябваше да бъдат най-добрите, независимо дали ставаше дума за футбол, ски, музика, наука, или това да бъдеш норвежец. Те бяха хора, които сбъдваха мечтите си. Но Сингсакер работеше в отдел „Убийства“. Той знаеше, че кошмарите на неговите съграждани бяха точно толкова ужасни, колкото на всички останали хора по света и понякога тези кошмари се сбъдваха. Но въпреки това той обичаше своя град и в ясни зимни утрини като тази Тронхайм му изглеждаше като единственото място на света, където би живял.

Не след дълго спря пред „Бакландет Скидстатин“.

Разнебитената таверна изглеждаше така, сякаш всеки момент ще се срути. Сингсакер седна на любимата си маса до входа. През последните няколко години от брака си не бе излизал често, но откакто бе срещнал Фелиша, той бе решил от време на време да я извежда на вечеря. Когато бе открил, че в тази таверна сервират прекрасна херинга с датски ръжен хляб, той бе започнал да обядва тук през свободните си дни, често без Фелиша. Бе станал толкова добър клиент, че сервитьорите го поздравяваха по име.

Поръча любимото си ястие и започна да разлиства вестника, оставен на масата. Криминалният репортер Владо Танески, който работеше за „Адресеависен“, не бе сред любимците му, но в този случай бе успял да балансира сериозността на престъплението с очевидното си задоволство от факта, че пише за нещо, което не се ограничава само в Тронхайм. Сингсакер щеше да бъде впечатлен, ако не го презираше.

Сега прочете заглавието и се намръщи.

„Къде е тя?“, питаше вестникът с големи букви над снимка на Силе Ролфсен. Статията обсъждаше убийството. В нея имаше и цитат от Сингсакер:

„Разследваме няколко различни хипотези. Това, че може да е била отвлечена от убиеца, е само една от теориите, върху които работим.“ Като никога, Танески го бе цитирал точно. Но това не беше цялата истина. Всъщност те нямаха никаква представа къде Ролфсен бе прекарала седмиците преди убийството. Само една от теориите, върху които работеха, звучеше правдоподобно — че е била отвлечена от неизвестния извършител. През последните няколко дни бе станало ясно, че Силе почти със сигурност не се бе срещнала с Юн Олин в Тронхайм. В същото време бяха потвърдили, че си е купила билет за влака от Осло до Тронхайм за сутринта на 3 януари. Същата вечер бе провела от района на гарата два разговора по мобилния си телефон. Полицията бе проследила тези обаждания до съквартирантката ѝ в Осло и до Олин, но той не бе вдигнал. Неговият приятел потвърди, че по това време двамата са били извън града. Освен това бяха доказали, че Силе не се бе върнала в апартамента си в Осло или при някой свой приятел или роднина. Но най-смущаващият факт бе, че след като бе направила тези обаждания от гарата в Тронхайм, тя повече не бе използвала телефона си. Последната покупка с кредитната ѝ карта бе на стойност двайсет и една крони. Тази покупка бе направена във влака в деня на изчезването ѝ. Не бяха открили нито телефона, нито портфейла ѝ до тялото или близо до местопрестъплението.

Според Сингсакер имаше само един сценарий, който изглеждаше възможен.

Когато не е успяла да се свърже с Юн Олин, когото е искала да изненада, тя е решила да отиде пеша до неговото жилище. Някъде по пътя е срещнала неизвестния извършител. Може би е споменала, че не живее в Тронхайм, което я е направило лесна плячка. Може би той я е поканил у дома си, предлагайки ѝ да изчака там, докато се свърже с бившия си приятел. Държал я е там в продължение на три седмици, след което я е убил. Тази последователност на събитията, основана на фактите, изглеждаше правдоподобна. Но въпросът бе: защо? Какъв беше мотивът на извършителя? Единственото нещо, което този сценарий им казваше за убиеца (нещо, което можеха да използват при разследването), бе, че той най-вероятно живееше наблизко. Това

наистина бе полезна информация, защото изключваше една кошмарна за всеки детектив от отдел „Убийства“ възможност: че убиецът е външен човек, дошъл в града и извършил убийството, след което изчезнал безследно. Районът между градския център и Скиосвеген беше най-гъсто населената част на града след Мохолт, където живееха повечето студенти. В жилищните блокове в Мьоленберг също живееха студенти, както и много хора на социални помощи и разведени майки с деца. Хора постоянно се изнасяха и нанасяха и не всички бяха регистрирани на адресите, където живееха. Заможните и образовани хора обитаваха района северно от улица „Стадсингенур Далс“, в посока към Кухавген. Но в тази част на града имаше и безброй тавански апартаменти и сутерени. Районът бе известен с многото жилища, които се даваха под наем, повечето без разрешителни. И въпреки факта, че имаха някаква представа къде живееше убиецът, това не стесняваше особено кръга от заподозрени.

Обядът на Сингсакер пристигна, така че той сгъна вестника и опита да мисли за друго. И почти успя, след като гаврътна първата чашка „Ред Алборг“. Осъзна, че ежеседмичните ледени бани му се отразяват добре. Кожата му се бе стоплила, чувстваше се отпочинал. Тъкмо се канеше да сложи в устата си първия зальк херинга, намазан с горчица, когато мобилният му телефон иззвъня. Беше Йенсен.

Бяха се разделили преди по-малко от половин час, така че това обаждане можеше да означава само едно.

Имаха нужда от него. Беше се случило нещо, което щеше да опропасти почивния му ден.

— Вкусен ли е обядът? — попита Йенсен. Звучеше неприятно весел.

— Още не знам — отвърна Сингсакер и сдъвка залька.

— Опасявам се, че се нуждаем от помощта ти.

— Разбирам. Има ли нещо общо със случая?

— Не — каза Йенсен. — Поне се надявам, че няма. Едно момиче е изчезнало.

— Изчезнало?

— Да. Шестнайсетгодишна десетокласничка от училище „Розенборг“. Изчезнала съвсем внезапно от дома си снощи. Родителите ѝ си легнали рано и тази сутрин установили, че не се е върнала вкъщи, след като излязла да разходи кучето.

— Не знам, Торвалд. Не ми звучи сериозно. Тийнейджърка, избягала от къщи. Знаеш как е.

— Да. При нормални обстоятелства щях да се съглася с теб. Но има няколко неща, които ме притесняват. Като например мястото, където семейството живее.

— Къде?

— Марквеген.

— По дяволите! — възкликна Сингсакер. — Това е ужасно близо до „Бернхард Гетц“.

— Точно затова Братберг смята, че трябва да се съсредоточим върху този случай. Иска двамата с Гран да разпитате родителите на момичето. Нямах други планове, нали?

— Разбира се, че имам — въздъхна Сингсакер. — Ще дойда веднага щом се нахраня.

Той прекъсна връзката и извади бележника от джоба си. Сложи го на масата до чинията си и написа оптимистично: Рутинен случай с Гран. Избягала тийнейджърка.

Стискаше палци наистина да е така.

Едно нещо тревожеше Грелмакар Льофберг:

Силе Ролфсен му бе пяла. Но едва след като всичко бе свършило, той бе успял да заспи и бе сънувал онези необясними великани в небето. Сякаш ударите и ритниците му бяха донесли онова, което желаше, а не песента.

Но не, дори ударите и ритниците не му бяха донесли онова, за което копнееше: да спи всяка нощ и да сънува. Да сънува вечно.

Както бе очаквал, не бе мигнал, откакто бе занесъл безжизненото тяло в гората, бе прерязал гърлото и бе извадил ларинкса. Това го бе освободило. Но ефектът беше временен и бе спечелил само един кратък сън, който така и не бе разбрал. Не бе успял да намери пътя обратно към света, където лудостта и копнежите му се рееха на свобода и където надеждите, страстите и забранените му мисли можеха да го завладяват всяка нощ — света на сънищата.

Не знаеше кога онова нещо в него се бе разбунтувало и кога суровите чувства, които бе изпитвал насън, бяха започнали да го обземат и когато беше буден. Беше се случило бавно и крадешком, като

в най-лошия му кошмар. Сега едва успяваше да оцелее до сутринта. Топлият юрган постоянно се опитваше да го задуши. Мракът в стаята нямаше плътност, но сенките му се подиграваха и нюансите на сивото смущаваха съня точно толкова, колкото слънчевата светлина. Не понасяше дългите безсънни нощи. Но дните бяха още по-лоши.

Сега имаше още една възможност да си спечели малко покой. Този път бе избрал правилното момиче. Този път приспивната песен щеше да подейства. Трябваше да подейства.

ДЕСЕТА ГЛАВА

„Засрами се, старче! Сесилия Линд е още дете. Чиста като цвят, свенлива като сърна. «Скоро ще навърша седемнайсет», каза Сесилия Линд.“

С дълбока въздишка Сири изключи песента на шведския певец, извади слушалките от ушите си и прибра телефона си в джоба на зелените си панталони.

Бе загубила девствеността си малко след като навърши деветнайсет. Може би затова бе толкова привързана към изкуството на любовта. През последните четири години бе имала около петдесет сексуални партньори. Не бе особено придирчива. Не дискриминираше по отношение на възрастта и физическата красота. Още от малка бе започнала да експериментира и не виждаше причина да се променя сега. Независимо какво правеше, винаги имаше една цел — да придобие възможно най-много опит, за да вникне в смисъла на нещата. Никога не се бе замисляла, че трябва да си намери подходящ съпруг. Едно бързо изчисление ѝ подсказа, че бе имала по един партньор на менструален цикъл. Разбира се, това изчисление не беше напълно вярно, тъй като тя не бе от най-редовните както по отношение на цикъла, така и по отношение на партньорите. Важното бе, че от последния си цикъл преди около четири месеца бе имала само един партньор. Така че знаеше кой бе бащата на детето, което растеше в корема ѝ.

Сири никога не бе подбирала сексуалните си партньори, но въпреки това имаше неколцина мъже, с които не би легнала. Един от тях бе Гюнар Берг. Той бе историк, който работеше като библиотекар в „Гюнерус“, и именно на неговата врата почука сега. Гюнар нямаше никакво чувство за хумор, но разбираше от балади.

— Влез!

Гласът му звучеше като разстроена цигулка в ръцете на дете.

Тя неохотно отвори вратата на кабинета му. Винаги се депресираше, когато трябваше да разговаря с човек, който никога не се смееше.

— Здравсти, Гюнар. Би ли ми направил една услуга?

— Зависи каква е.

Берг вдигна глава от заглавната страница на една книга. Очевидно бе разсъждавал върху труден проблем, свързан с нейното каталогизиране.

— Търся една балада.

Това привлече вниманието му.

— Балада?

— Да. Бих могла и сама да я намеря, но реших, че ще стане по-бързо, ако те помоля за помощ. Особено след като ми казаха, че именно ти си каталогизирал, сканирал и дигитализирал всички балади на библиотеката.

— Точно така. Отне ми доста време. А сега изглежда, че ще се наложи да го правя пак.

— Така ли? — попита Сири, преструвайки се, че не знае за предстоящия проект.

— Да. Качихме всички балади в интернет, но системата Erez, която използваме, е основана на програмата Flash и баладите не могат да бъдат четени от устройства на Apple. Освен това Erez не е особено добра система. Сега трябва да обработим цялата информация наново — ще бъде трудно, но ще си струва.

Тя погледна мрачното му изражение, напълно наясно с това, че той нямаше търпение да свърши тази работа и после да се оплаква от това, че му е било трудно. Подаде му баладата, която Фелиша ѝ бе оставила. Той дълго време я изучава мълчаливо.

— Откъде я взе? — попита след малко.

— Да кажем, че беше изпратена от Щатите.

Той продължи да изучава ксерокопието.

— Точно така. Има логика. Но ми се струва, че не е същата, която имахме.

— За какво говориш? И какво имаш предвид — „имахме“?

— Тази балада или друга нейна версия бе открадната от библиотеката преди около година. Преди да можем да я сканираме.

— Наистина ли?

Тя се зачуди дали това бе важно за Фелиша, но после реши, че просто задачата ще се окаже по-трудна, отколкото очакваше.

— Значи я нямаме тук? Нито на хартиен носител, нито на компютъра? — попита тя.

— Точно така.

— Поне помниш ли нещо за тази балада?

— О, да — отвърна високомерно той. — Това е приспивна песен. Ако не ме лъже паметта, това е четвъртата строфа. Песента се нарича „Златният мир“, а подзаглавието е „Сънищата всяка нощ пресъздават света“. Странното нещо при тази балада е фактът, че тя често говори за самата себе си. Примерно на заглавната страница се казва, че баладата може да приспи всеки. Само трябва да я чуеш веднъж, за да спиш спокойно и да сънуваш сладки сънища до края на живота си. Не е зле, нали? В строфата, която държиш, става дума за това, че баладата може да накара един престъпник да заспи, след като е извършил престъпление. Но последната строфа е моята любима. В нея самият трубадур заспива, докато пее, и забравя всички свои мъки. Това бе една от най-прекрасните балади, които имахме в нашата колекция. А ако питаш мен, нашата колекция е най-богатата в Норвегия. Все пак Тронхайм е бил столица на Норвегия през 17 и 18 век. А „Виндинг“ е била най-прочутата печатница в града.

— Помниш ли кой е авторът? — попита тя.

— Била е написана под псевдоним, обичайна практика за онова време. Повечето композитори са използвали псевдоними и много малко песни могат да бъдат приписани на известни исторически личности. В същото време се смята, че повечето анонимни балади са били написани именно от такива личности — хора, които не са искали имената им да бъдат свързвани с нещо, което тогава се е считало за нисша форма на изкуство, въпреки че са се възползвали от финансовите облаги, които баладите са им носили.

— Значи истинският автор може и да е бил прочута историческа личност?

— Теоретично да. Но тук нямаме причина да смятаме, че авторът е бил известен човек, имайки предвид използвания псевдоним. Мисля, че той е бил използван само веднъж — именно за тази балада.

— И кой е той?

— Йон Блунд.

— Йон Блунд? Героят от онези филми от 60-те? Онези детски филми?

— Може би. Но Йон Блунд произлиза от норвежкия фолклор — от приказки, с които децата са били приспивани. Датчаните го наричат Оле Затвори очички, а англичаните — Пясъчния човек. Името Йон Блунд се появява за пръв път през 1710 г. в творба на шведския поет Юхан Руниус. Едно от най-вълнуващите неща, свързани с тази приспивна песен, е фактът, че това е първото споменаване на Йон Блунд в норвежки текст. Името се появява и в един полицейски доклад от същия период. Доклад от Тронхайм. По-късно Йон Блунд е споменат в една приказка — „Старомодна Бъдни вечер“ от Асбьорнсен и Му. В тази приказка фразата „Всеки миг Йон Блунд ще пристигне“ означава „всеки миг те ще заспят“. В миналото сънят често е бил използван като алегория за смъртта и по тази причина Йон Блунд понякога е бил свързан с по-зловещи фигури, като например с образа на Смъртта.

Сири Холм харесваше Гюнар Берг много повече, когато ѝ разказваше за балади и фолклорни традиции, отколкото, когато я отегчаваше със своите каталози. Интересът към темата, който демонстрираше, можеше да бъде възприет като добро настроение и почти го правеше да изглежда секси. За един кратък миг тя се зачуди дали да не го прелъсти. Но след това си каза: „Дните, когато можеше да бъдеш свободна и лекомислена, свършиха, моето момиче.“

— Значи този автор е написал само една балада?

— Не е задължително. Ако не е използвал друг псевдоним, това може да е била единствената балада, която е отпечатал в Тронхайм. Но както псевдонимът, така и заглавието ни подсказват, че баладата има шведски корени. В Стокхолм е имало кръчма, наречена „Златният мир“. Една от многото кръчми, където хората се напивали. През онези години качеството на питейната вода в Стокхолм било толкова лошо, че хората предпочитали да пият алкохол и това спирало разпространението на заразите. „Златният мир“ съществува и до ден-днешен. Всъщност е нещо като институция в града. Самият аз съм бил там.

Сири изгледа Гюнар Берг. Беше чувала за „Златният мир“, разбира се. Вресвик пееше за това място: „Тук всички сме равни, да знаеш, сини и червени, слаби и дебели.“ Но колкото и да се опитваше, не можеше да си представи своя колега в кръчма.

Берг продължи:

— Има нещо специално в това да седнеш в тази кръчма и да си представиш всички трубадури, които през последните триста години са се напивали и забавлявали там и са изпълнявали баладите си. Но в нашия случай заглавието не е препратка към името на тази странноприемница, въпреки че тя може и да е вдъхновила автора. Мисля, че става дума за съня — това е истинският златен мир. Ако нашият Йон Блунд е живял в Стокхолм, значи е бил съвременник на прочутия трубадур Карл Микаел Белман, най-големия гений, творил в този жанр. Но Блунд несъмнено е живял в неговата сянка. Дори е възможно да е бил част от кръга от приятели по чашка на Белман.

— Една от сенките на Белман — каза тя и се замисли над тази възможност. — Тук, в Тронхайм. Това е много интересно. Някой проучвал ли е този въпрос?

— Не, колкото и странно да звучи. Много от нашите балади са истински културни съкровища, но тъй като принадлежат към фолклорната традиция, към тях не се отнасят толкова сериозно, колкото към класическата музика и поезия.

Тя се замисли над това, което ѝ бе разказал.

— Не се случва често ценно произведение на изкуството като тази балада просто да изчезне от библиотеката, нали? — попита Холм. Тя бе започнала работа в „Гюнерус“ преди по-малко от шест месеца и си мислеше, че случаят с кражбата на легендарната Книга на Юханес бе изключение. — Главният библиотекар Хорнеман е толкова стриктен по отношение на сигурността.

— Да, но за съжаление подобни неща се случват. Няма да повярваш колко много хора се опитват да откраднат ценни неща от библиотеката. Кражбата на баладата на Йон Блунд предизвика голям скандал, преди да започнеш работа тук. Имаше полицейски доклади и така нататък. Но единственият резултат от разследването бе фактът, че разбрахме колко неадекватни са мерките ни за сигурност. Стриктността на Хорнеман се дължи именно на кражбата на тази балада. Това бе един истински урок за него. Член на библиотеката се подписа с фалшиво име и получи достъп до баладите. Те се съхраняват в кутии — по няколко в кутия. Крадецът открадна само тази балада. Предполагам, че просто я е пхнал в джоба си и е изчезнал.

— Знаеш ли името, което крадецът е използвал?

— Помня го много добре. Всеки, който обича Белман, би го познал.

— Какво е то? — попита Сири. Досега бе смятала, че той се интересува единствено от отпечатаните версии на баладите.

— Грелмакар Льофберг — каза ѝ Берг.

— И кой е бил той? — попита тя.

— Грелмакар Льофберг е един от многото персонажи, които се появяват в песните на Белман. Той е създал цяла вселена, пълна с измислени герои и истински хора, живели в Стокхолм по негово време. Повечето са били аутсайдери и пияници — хора, загубили пътя си и озовали се в канавката. Тогава е имало много такива хора в Стокхолм. Льофберг е бил истинска личност, но не е централен персонаж в песните и знаем само едно нещо за него — че е бил кавгаджия. И Белман е написал прекрасен погребален химн за жена му.

Сири имаше странното чувство, че това бе важно.

Благодари на Гюнар Берг за помощта, осъзнавайки, че вече го харесва много повече отпреди. Когато затвори вратата на кабинета му, тя почувства нещо в стомаха си. Ритник? Не, разбира се. Беше твърде рано за това — още бе в четвъртия месец. Стомахът ѝ просто бе изкъркорил — това бе всичко. Но тези дни и най-малкото стомашно вълнение ѝ напомняше за малкото човече, растящо в нея.

— Малкото звънче приглася на голямата камбана — изпя тихо тя и се усмихна, галейки корема си.

Познаваше новата певица.

Увери себе си, че този път всичко ще бъде наред.

След това запали цигара. Мухата вече не жужеше в главата му. Бавно издиша дима. Погледна розовите гласни струни в буркана със спирт. Бяха започнали да избледняват. Розовият цвят бавно чезнеше, сякаш истинската им смърт предстоеше. Но въпреки това изглеждаха готови всеки момент да запяят от дъното на буркана. Защо не го бяха направили? Защо не бяха свършили работата си?

Изведнъж чу лая на кучето. „Защо го вкарах вътре?“, запита се той. Ненавиждаше лаещите кучета.

Слезе долу и се приближи до мястото, където бе вързал кучето. В мига, в който бе отворил вратата, животното бе спряло да лае и се бе

притиснало в стената с опашка между краката. Започна да го ритва. След няколко минути излезе и коленичи на матрака, който бе оставил пред вратата на мазето. Новата му песнопойка бе вътре, но пазеше пълна тишина. Чуваше тежкото ѝ дишане, въпреки че устата ѝ бе запушена. Зачуди се дали бе чула какво причини на кучето ѝ.

С треперещи ръце той взе музикалната кутия от пода. Бавно завъртя ключа, докато пружината се нави. Остави я обратно на земята и се заслуша. Тъжната мелодия изпълни мазето. Ето я — неговата приспивна песен, красива както винаги. По бузите му се стичаха сълзи. Седна и се втренчи във въртящия се певец в неговия бял фрак. Вече се чувстваше много по-спокоен. Когато песента свърши, той взе музикалната кутия и се изправи. „Това е достатъчно засега, помисли си. По-късно пак ще я пусна.“ След това прочисти гърлото си. Реши, че трябва да ѝ каже нещо, така че отново прочисти гърлото си.

— Добро утро — рече накрая. Само тези две думи. След това се обърна и се качи по стълбите.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Фактът, че стоеше права, бе единственият признак на живот, който показваше. Но после проговори и развали илюзията:

— Благодаря ви за това, че дойдохте.

Елизе Едвардсен звучеше така, сякаш се обръщаше към двама общи работници, които бе наела. Тя гледаше главен инспектор Сингсакер с празен поглед и се олюляваше на краката си. За миг той се уплаши, че ще припадне в ръцете му, и не беше сигурен дали ще успее да я хване, въпреки че изглеждаше ужасно слаба. Сингсакер знаеше само три неща за нея — че бе инструктор по аеробика, че бе омъжена за учен лекар и че живееше в къща на улица „Марквеген“ с голям двор и стари дървета, които я скриваха от останалите къщи в квартала.

Вместо да припадне, Елизе се овладя и направи път на полицаите да влязат. Сингсакер беше първи, следван от Муна Гран.

Съпругът, Ивар Едвардсен, седеше на стол в дневната. Той беше нисък, закръглен мъж, който изглеждаше напълно съсипан. Сингсакер предположи, че този изтерзан външен вид се дължи на ситуацията, но в същото време остана с впечатлението, че господин Едвардсен винаги изглежда така.

Двамата детективи се ръкуваха с него и седнаха на дивана. Той ги поздрави с кимване, но не каза нищо.

— Искате ли нещо за пиене? — попита Елизе, която още не бе седнала. — Кафе?

Сингсакер и Гран отказаха. Ивар държеше чаша в ръката си, но кафето вътре най-вероятно бе изстинало, без той да го опита.

Елизе седна на единствения незает стол.

— Може би трябва да започнем от самото начало — каза Сингсакер и извади бележника си. Двамата родители го изгледаха така, сякаш не го бяха разбрали.

— Кога видяхте дъщеря си за последно?

— Юлие? — попита Елизе разсеяно.

— Да, Юлие — отвърна търпеливо Сингсакер.

— Но нали вече казахме всичко това на полицията? — попита Ивар, проговаряйки за пръв път. Гласът му бе изненадващо писклив за толкова набит мъж.

— Трябва да ни извините — обади се Гран, — но в началото на едно разследване често се налага да караме хората да се повтарят. За нас е важно да чуем какво се е случило от самите вас, тъй като отсега нататък ние поемаме разследването.

Сингсакер кимна в съгласие. Този директен, но в същото време съобразителен подход на Гран го караше да вярва, че от нея ще излезе отличен детектив.

Господин и госпожа Едвардсен се спогледаха. Изглежда, можеха да се разбират без думи, като повечето двойки, прекарали дълги години заедно. Сингсакер веднага се сети за Аникен, с която се бяха разбирали по същия начин. Бившата му съпруга го бе напуснала заради един водопроводчик. Когато по-късно му се бе извинила за това, Сингсакер ѝ бе простил. Бе ѝ простил и бе продължил живота си. Аникен не му липсваше. Това, което му липсваше, бе чувството да познава някой човек толкова добре. Зачуди се колко време щеше да мине, преди двамата с Фелиша да достигнат този момент. Дали изобщо щяха да го достигнат?

— Пожелах лека нощ на дъщеря ми малко преди десет и половина и след това си легнах — каза Ивар Едвардсен. — Жена ми разговаря с Юлие, преди тя да излезе да разходи кучето, след което също си легна. Юлие още не се бе върнала.

Сингсакер стрелна Елизе с очи, след което започна да разглежда дневната, слушайки как другите говорят. Гласовете им постепенно се превърнаха в монотонно бучене. Предположи, че Гран бе започнала да им задава обичайните, рутинни въпроси.

На стената зад Ивар висеше сватбената снимка на двойката. Бяха млади. Тя бе облечена в бяло, а той в черно. Изглеждаха доволни и убедени в бъдещото си щастие. Сингсакер се сети за червената рокля, която Фелиша бе носила на тяхната сватба. Само още двама души бяха присъствали на церемонията — Сири Холм и Турвал Йенсен. Спомни си светкавичната бързина, с която се бяха влюбили. Видя сватбената церемония, втората в живота му, сякаш гледаше филм, заснет на осеммилиметрова лента. Наистина ли се бе случило толкова бързо? Не, не биха могли да го направят по друг начин, не и ако наистина искаха

да бъдат заедно. А те се обичаха — това бе сигурно. Съмненията, които изпитваше, не се отнасяха за тях двамата. Те имаха цялото време на света. Нещата нямаше как да се развият по-добре. Но сватбата бе дошла твърде бързо. Беше ли постъпил правилно?

— Мисля, че вече имаме достатъчно предварителна информация. Какво ще кажеш, Сингсакер? — попита Гран и рязко го върна към реалността.

Имаше проблеми с концентрацията. Така му беше казал докторът, добавяйки, че просто трябва да свикне да живее с тях.

Но липсата на концентрация не бе нещо, с което един полицай можеше да живее. Професията на Сингсакер бе такава, че трябваше да се научи да крие тези проблеми. И за изненадващо кратко време той се бе превърнал в експерт в криенето на проблеми.

— Да, въпреки че по-късно може да се наложи отново да се върнем на някои неща — отвърна той, въпреки че нямаше представа за какво говорят. След това реши да рискува и си избра тема, обръщайки се към Елизе Едвардсен.

— Как бихте описали дъщеря си? — попита той.

Тя не отговори веднага. Вдигна поглед към него, сетне се обърна към съпруга си. Отначало Сингсакер се уплаши, че бе направил гаф и бе задал въпрос, който вече бяха обсъдили. Но след това Елизе отвори уста и отвърна:

— Ами... какво мога да ви кажа за нея?

Тя гледаше с празен поглед над главата на съпруга си.

— Тя е много талантива млада дама — каза господин Едвардсен.

— О, млъквай, Ивар! — извика Елизе. Съпругът ѝ не изглеждаше особено изненадан от този изблик. — За Бога! Юлие е изчезнала. Тези полицаи не се интересуват колко добре е пеела и колко гола е спасила в последния хандбален мач!

— Знам това, Елизе — отвърна Ивар с негодувание в гласа.

Гран се намеси и предотврати кавгата.

— Бихте ли я описали, стараяйки се да бъдете възможно най-откровена?

— Щом искате да бъда откровена, ще ви кажа, че тя е тийнейджърка с главно Т. И понякога ми е много трудно да се справям с нея.

— Разбирам. Караници? — попита Гран.

— Това, което не мога да понасям, е колко неразумно се държи. Знаем, че би трябвало да бъде по-търпелива с нея.

Тя погледна към своя съпруг, който се усмихна нерадостно.

— Има ли си приятел? — попита Гран.

— Не — отвърна твърдо Ивар, но жена му побърза да го поправи.

— Не сме сигурни. Може и пак да са се сдобрили.

— Значи е имала приятел? — попита Сингсакер.

— Казва се Фредрик. Вече десет пъти късат и после отново се сдобряват. В нито един момент не сме сигурни дали са гаджета, или не.

— Кой от двамата е прекратявал връзката? — попита Сингсакер.

— Вие как мислите? Не ме разбирайте погрешно. Обичам дъщеря си. И ако нещо ѝ се е случило... не знам...

Тя поклати глава, след което продължи:

— Но Юлие не е лесен човек. Раздразнителна е. Понякога ми е жал за Фредрик. Горкото момче. Не че самата аз го харесвам кой знае колко. Според мен е твърде плах за момиче като Юлие.

— Казвали ли сте ѝ какво мислите за нейния приятел?

— Не. Не си говорим често. През последните няколко седмици само се карахме за глупости.

— Като например?

— Ами... глупости. Предимно за дрехи. Юлие качи няколко килограма и си купи много нови дрехи с парите, които събираше за нов мотопед.

— Снощи карахте ли се? — попита Сингсакер.

— Предполагам, че бях малко строга с нея. И бе в лошо настроение, когато излезе от къщи. Но не мислите, че това е причината, нали? Не мислите, че е избягала, за да ни накаже? Никога не би направила подобно нещо. Тя е импулсивна, но бързо ѝ минава.

— Тя ли обикновено извежда кучето на разходка? — намеси се Гран.

— Да. Обожава това куче. Всеки ден му пее. Той е нейно куче и само тя го разхожда.

Сингсакер стана, за да се разтъпче. Приятното чувство, което го бе обзело след сутрешното плуване, бе изчезнало.

— Ще имаме нужда от пълното име, адреса и телефонния номер на този Фредрик — каза той.

— Алм. Фредрик Алм — отвърна Ивар и също се изправи. — Не съм сигурен дали имаме телефонния му номер. Двата с Юлие са в различни класове в училище, но знам, че живее на улица „Виестер Крогс“. Сигурно ще можете да откриете точния му адрес.

— Благодаря. А приятелки? Има ли добри приятелки? — попита Гран и погледна към Сингсакер, който бе започнал да се разхожда из стаята.

— Да, има една група момичета, с които дружи. Но Юлие не е от хората, които имат най-добър приятел. Всички са й приятелки — обясни Елизе.

— Ще имаме нужда от списък с имена — рече Сингсакер и отново седна. Ивар отиде в кухнята и след минута се върна с лист хартия.

— Това е списък на нейните съученици. Подчертах имената на момичетата, с които прекарва най-много време — обясни той и подаде листа на Сингсакер.

Двата полицаи се изправиха.

— Ще говорим със съседите ви и с нейните приятелки. В момента смятаме, че най-вероятно е отседнала при човек, когото познава. Много ще ни помогнете, ако съставите списък с имената на всички хора, при които би отседнала. Роднини, приятели, които не са от класа й, и т.н. Да се надяваме, че ще я открием съвсем скоро.

— Значи не мислите, че е била... — започна Елизе и се поколеба. — Не мислите, че това има нещо общо с онзи случай?

— Ако говорите за убийството на улица „Лудвиг Доес“, още е твърде рано да се каже — отвърна Сингсакер. — Нищо не подсказва, че има някаква връзка. Жертвата в онзи случай е била от друг град, както и значително по-възрастна от Юлие. Трябва да знаете, че повечето хора, обявени за издирване, се връщат сравнително скоро.

— Чух, че до жертвата е била намерена музикална кутия. Колко ужасно. Надявам се, че ще направите всичко възможно да изключите възможността Юлие да е била отвлечена от подобно... чудовище.

— Разбира се — каза Сингсакер, опитвайки се да скрие раздражението си от факта, че някой се бе разприказвал за

музикалната кутия. — Не се тревожете. Вероятността двата случая да са свързани е много малка — добави той.

Нещо му пречеше да бъде толкова сигурен, колкото звучеше. Нямаше представа дали бе успял да успокои родителите.

— Имаме нужда от нейна снимка с неутрално изражение. Да не се усмихва — поясни той.

Ивар Едвардсен намери такава снимка в едно кухненско чекмедже. На нея Юлие стоеше в двора пред къщата. Нямаше сняг, а дърветата зад нея бяха покрити с жълти листа. В краката ѝ се бе свил санбернар. Изражението ѝ бе сериозно, но самоуверено и изглеждаше по-възрастна от шестнайсет. Имаше тъмноруса коса, стигаща до раменете, и кафяви очи. Кожата ѝ имаше приятен загар след лятната ваканция. Сингсакер прибра снимката в джоба на палтото си.

Двамата с Гран благодариха на семейство Едвардсен за помощта и излязоха в снежната вихрушка.

— И това трябваше да е почивният ми ден — рече Сингсакер докато вървяха по „Марквеген“.

— Аха — отвърна Гран. — Аз пък имах час при доктора.

— При доктора? Нищо сериозно, надявам се — каза Сингсакер и веднага съжали, че го бе направил. Той обикновено не обсъждаше лични неща с по-младите си колеги. Но с Муна Гран беше различно.

— Нищо сериозно... поне що се отнася до здравето ми — каза му тя. — С моя партньор се опитваме да си направим бебе. И се оказа, че природата има нужда от малко помощ.

Сингсакер почувства как се изчервява. Зачуди се дали това бе разликата между днешните младежи и хората от неговото поколение — фактът, че не се смущаваха да говорят за интимни неща.

— Мога и утре да отида на лекар. Мисля, че знам защо ни извикаха днес. А ти?

Сингсакер кимна.

— Тук има нещо нередно. Разбирам защо едно шестнайсетгодишно момиче би избягало от такава майка. Но не мога да проумея защо би взела кучето със себе си.

Гран спря и го погледна. Почти бяха стигнали кръстовището с „Лудвиг Доес“ и виждаха местопрестъплението от мястото, където стояха.

— Според мен трябва възможно най-скоро да говорим с приятеля й, както и с онези момичета от класа й. Дали ще можем да ги извадим от час? — попита тя.

— Ако сме достатъчно дискретни — отвърна Сингсакер и погледна към училище „Розенборг“. — Няма смисъл да вдигаме много шум. Но съм съгласен, че трябва да говорим с тях. Какво ще кажеш аз да отида в училището и да проуча въпроса, докато ти говориш със съседите?

Муна Гран кимна.

— Ще се обадя на Братберг. Мисля, че трябва да публикуваме по-подробно описание. Автобусните компании и гарите трябва да бъдат уведомени, особено онези в Осло. Повечето избягали тийнейджъри свършват там, ако нямат някой познат или роднина, при когото да отседнат — каза тя.

Сингсакер я изгледа одобрително. Харесваше нейната решителност. Нямахте да се изненада, ако я повишат в главен инспектор, преди той да се пенсионира.

— Може да е напуснала Тронхайм, но едва ли ще открием това момиче при наркоманите в Осло — рече Сингсакер. — „Жалко“, помисли си. Щяха да извадят голям късмет, ако откриеха Юлие Едвардсен само с няколко дупки в ръката.

— Какво мислиш за бащата? — попита Гран. — Не ти ли се стори странно безчувствен?

— Има чувства, но ги е потиснал — отвърна Сингсакер. — Виждал съм този феномен стотици пъти. Обичайна реакция при драматични събития. Това е неговият начин да преодолее шока. Сигурно си мисли, че тя всеки момент ще се върне вкъщи. А и все още нямаме доказателства, че това няма да се случи.

— Значи не го подозираш?

— Да го подозирам в какво? Но разбирам какво имаш предвид. Тъй като нямаме заподозрян, всички са заподозрени — рече Сингсакер.

След това двамата се разделиха. Сингсакер осъзна, че бе пълна противоположност на Гран. Чувстваше се твърде стар.

Юлие Едвардсен беше млада и никога не се бе замисляла за смъртта. Досега.

Лежеше на пода в заключеното мазе, трудно вдишваше зловонния въздух. Челото я болеше и знаеше, че има цицина, въпреки че ръцете ѝ бяха вързани и не можеше да я докосне. Най-накрая бе оставил лампата включена, така че можеше да разгледа стаята. Видя кафяви и тъмночервени петна по пода. Една от стените също бе покрита с петна, стигащи чак до прозореца, закрит с вестник. Стомахът ѝ се сви. Беше на косъм да се предаде. Но в същото време знаеше, че това бе последното нещо, което би направила.

Изведнъж видя събитията, довели я дотук, като на филм, пуснат на забавен каданс.

Осъзна, че ще ѝ се случи нещо лошо, в мига, в който остави пазарските чанти на стола и се обърна да го погледне. Не го позна. Или по-скоро видя истинската му същност. Извинителното, дори безпомощно изражение, което бе видяла в очите му, бе изчезнало, заменено от лудост. Поглед, който сякаш идваше от друг свят.

— Искам да ми попееш — каза ѝ той.

След това бавно свали превръзката от дясната си ръка, докато тя стоеше и го гледаше, изпаднала в нещо като шок. Ръката му не беше счупена. Не можеше да повярва, че се бе хванала на този номер. Наистина ли бе толкова наивна?

Под превръзката държеше нещо, което имаше черна дръжка. Веднага позна оръжието от филмите, които бе гледала. Електрошоков пистолет. Знаеше, че един изстрел можеше да я повали на земята в безсъзнание. Изведнъж той откъсна кутрето и безименния си пръст. Вече държеше пистолета с три пръста.

„Протези“, помисли си тя.

Мъжът небрежно ги хвърли на пода и премести пистолета в лявата си ръка.

— Само ми пречат, когато имам работа за вършене — обясни той. — Но трябва да признаеш, че изглеждат истински. Само хора, които ме познават, биха ги забелязали. А те не са толкова много.

Той се засмя.

— Аз съм като някой фокусник — продължи мъжът. — Номерът е да движа лявата си ръка, за да отвличам вниманието от дясната.

Той я изгледа странно, след което пристъпи напред и замахна с пистолета. Но бе подценил рефлексите ѝ. Юлие Едвардсен пазеше вратата на своя отбор по хандбал от седемгодишна и бе свикнала да

реагира бързо. Сега отстъпи крачка назад и светкавично се наведе, което бе достатъчно, за да избегне удара. Ръката му премина над рамото ѝ. Юлие я грабна и я ухапа с всичка сила, пробивайки ръкава и кожата му. Вкуси кръв. Той изрева и тя заби коляно в диафрагмата му. Хукна към вратата, опитвайки се да го заобиколи.

Но не беше достатъчно бърза. Трипръстата му ръка сграбчи глезена ѝ и я препъна. Падайки, тя удари главата си в прага и всичко почерня. Някъде в мрака долови силна миризма на пот и чу как някой си тананика.

Когато се свести, лежеше тук, на леденостудения под на мазето, с вързани ръце и запушена уста. Юлие се прокле за наивността. Как може да е толкова глупава? Този мъж не беше непознат. Тя го познаваше. Но въпреки това не биваше да му се доверява. Нали?

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Тронхайм, 1767

— Убеден съм, че е бил промушен. *Horribile dictu*, ужасно е дори да се произнесе.

— С други думи, многоуважаемият главен доктор на града е съгласен с моята преценка. Този млад джентълмен е бил убит по много необичаен начин.

Началникът на полицията Ниле Байер погледна високия, блед мъж, който му бе помогнал да обърнат трупа, за да разгледат гърба му. Видя капките пот, избили по челото на доктора, под новата сива перука, която си бе поръчал от Дания преди няколко седмици. „Тази перука сигурно спарва през лятото“, помисли си полицейският началник. Самият той използваше само брашно, за да пудри косата си, която бе завързал отзад на тила. Бог бе проявил щедрост и му бе дал много коса. Тя бе почти толкова обемна, колкото огромното му шкембе и неговата наблюдателност.

Д-р Фредричи си бе сложил перуката, въпреки че бяха само двамата, което според Байер разкриваше много за него. Погледът му отново се премести на трупа и на малката кръгла изходна рана, която се виждаше между лопатките.

— Освен това се съмнявам, че би могъл да си причини това ужасно нещо сам — каза докторът. — Някакъв предмет го е ударил в коремната област със смъртоносна сила, проникнал е в тялото му и е излязъл през гърба му, поне частично. Ударът е бил отправен отдолу, най-вероятно от човек, който е бил по-нисък или е стоял приведен.

— Не е задължително. Може оръжието да е било забито отдолу нагоре от човек със същия ръст. Не сте ли съгласен? — попита Байер. — Според вас за какво оръжие говорим, д-р Фредричи?

— Точно това ме притеснява. Не е било обикновено копие или пика. Раната в корема е твърде голяма. Може би става дума за широка рапира, чийто връх е излязъл през гърба, в същото време причинявайки всички тези наранявания в коремната област.

Двамата мъже обърнаха трупа по гръб. Използвайки показалците си, докторът отвори коремната рана и разгледа вътрешностите.

— Има наранявания върху дебелото черво и стомаха. След това оръжието е продължило нагоре, минавайки съвсем близо до торакалните прешлени, и е направило малка дупка в кожата на гърба. Всичко това говори за удар с една ръка, направен отдолу нагоре. Но в такъв случай се опасявам, че из града броди убиец с невероятно силни ръце.

— Ами всичката тази кръв в стомаха? На гърба му няма никаква кръв. Как си обяснявате това?

— Заключение е съвсем просто — жертвата е умряла от кръвозагуба, лежейки по корем.

— Следователно е лежал в различна поза от онази, в която го намерихме — каза Байер, доволен от това, че наблюдението му се бе потвърдило.

— Да, това звучи правдоподобно.

— Ами пръстите му? Какво могат да ни кажат те за този безмълвен труп, *cadaver silencieux*?

— Нищо повече от това, че все още са в процес на втвърдяване. Трупното вкочаняване е започнало, но още не е достигнало връхната си точка, което обикновено се случва дванайсет часа след смъртта.

— Значи трупът е сравнително пресен, както и предполагам. Но все пак разгледайте пръстите отблизо — рече Байер и повдигна едната ръка на мъртвеца, а след това и другата. — Не виждате ли, че ноктите на дясната ръка са по-дълги от тези на лявата? Освен това върховете на пръстите на лявата ръка са покрити с мазоли. В същото време по ръцете му няма белези или контузии. Този мъж не се е занимавал с ръчен труд. Според вас какво означава фактът, че има мазоли само на едната ръка?

— Истината е, че нямам представа. Но нещо ми подсказва, че вие имате теория.

— Признавам, че в иначе простия ми мозък се зароди едно малко подозрение — отвърна Байер.

Мършавият доктор се изпъчи и изгледа отвисоко началника на полицията, който все още стискаше ръката на мъртвеца.

— Многоуважаеми господин полицай, закрилник на града и блюстител на закона, и двамата знаем, че тази фалшива скромност не

отива на човек с вашия произход. Кажете ми, ако обичате, какво имате предвид — рече докторът.

Ниле Байер се почувства засегнат от тази директна атака.

— Според мен е бил музикант. Свирил е на някакъв струнен инструмент, използвайки пръстите на лявата си ръка, за да натиска струните, които е дърпал с дългите нокти на дясната.

Началникът на полицията вдигна глава, за да се порадва на изпълнения с възхищение поглед на Фредричи, след което отново се съсредоточи върху трупа. Пусна ръцете и последва примера на доктора, като разтвори раната с пръсти, за да надникне в корема. Нещо привлече вниманието му. Малък, мек предмет, заровен в тялото. Защипа го между палеца и показалеца си и го извади. След това се изправи и погледна доктора.

Той вече не изглеждаше впечатлен, а отвратен. „Всички професионалисти са едни и същи, помисли си Байер. Не понасят когато цивилни лица се опитват да вършат тяхната работа“. Докторът можеше да извършва ужасни операции върху човешкото тяло, без да му мигне окото, но в същото време преbledняваше като призрак, когато видеше някой необразован човек да бърка в труп. Ниле Байер пренебрегна укорителния му поглед.

— Какво според вас е това? — попита той и вдигна тънкото, меко нещо пред лицето на Фредричи.

— Прилича на парче плат — отвърна докторът, видимо смутен.

— И как според вас това нещо се е озовало в голото тяло?

— Трудно е да се каже. Най-вероятно убитият е носил риза и оръжието е откъснало парче от плата, когато е проникнало в тялото.

— Искате да кажете, че жертвата е била облечена, когато е била убита? — попита Байер.

— Не е ли това и вашето заключение, инспекторе?

— Точно така. Бил е облечен, когато са го убили. След това тялото е било съблечено и докарано тук. Чудя се защо.

— Нещо ми подсказва, че вече сте си отговорили и на този въпрос — промърмори докторът.

— Всъщност не съм. Нямам никаква представа!

Байер се вторачи в тъмния фиорд. Изведнъж бръкна в джоба на жилетката си, извади плоската бутилка, отпи голяма глътка и я предложи на доктора с жест, сякаш казваше като Сенека Стари:

Vibamus, moriendum est, да прием, всички сме смъртни. Фредричи хвана бутилката с две ръце и я стисна, сякаш представяше, че души самия Байер. След това я пресуши на екс.

— Изглежда, присъствието ми тук е било ненужно — рече докторът.

— В никакъв случай, скъпи мой Фредричи. Точно обратното, бяхте много полезен. Това, което се надявам да бъде ненужно, поне докато времената не се подобрят, е вашата надница. Знаете с какви ограничени средства разполага началникът на градската полиция. Получавам триста риксдалера на година, които едва ми стигат, за да плащам на двамата си подчинени и да поддържам кантората и жилището си. И когато вземете предвид всички престъпления, които идват с наплива от търговци и опортюнисти... сигурен съм, че разбирате моята позиция. Знам, че сте благороден мъж, който купува лекарства и ги подарява на нуждаещите се, когато се разболеят, и затова се надявам, че този път, по изключение, ще предложите услугите си на града безплатно.

— Винаги сте били надарен оратор — процеди през зъби докторът.

Върна бутилката на Байер и си тръгна, без да споменава надницата си. Началникът на полицията осъзна, че този път бе отишъл твърде далече. Знаеше, че докторът едва свързва двата края и рядко иска пари за услугите си, особено когато става дума за най-бедните пациенти. Освен това възнамеряваше да продаде имението си и да се пресели за постоянно в града. Байер съзнаваше, че се бе държал твърде грубо с него. Но не се съмняваше, че докторът ще му прости и никога повече няма да спомене надницата си. Но не това бе причината за начина, по който се бе свил стомахът му. Беше гладен и жаден... най-вече жаден. Грабна бастуна си и се насочи обратно към града. Надяваше се, че в „Хопа“ бяха започнали да сервират закуска.

Байер предпочиташе „Хопа“ пред всички останали таверни в Тронхайм и причината за това се казваше Ингрид Смедатер. Баща ѝ, който бе ковач, и майка ѝ бяха загинали отдавна при пожар, заедно с всички свои деца, освен Ингрид, която бе гостувала при съседите, когато пожарът избухнал. Братовчед ѝ, който притежаваше таверната

„Хопа“, бе приютил сирачето. Това се бе оказало изключително благотворно за неговия бизнес. Когато Ингрид бе започнала да сервира бира, продажбите се бяха увеличили значително. Тя привличаше мъжете, но в същото време знаеше как да отблъсква най-големите грубияни. Освен това я биваше да разказва истории, както верни, така и измислени. В момента Байер се интересуваше от една истинска история и се надяваше, че Ингрид е на работа в този ранен час.

В „Хопа“ имаше само пет маси, но те бяха големи и около тях можеха да бъдат наредени много столове. По тази причина това бе любимото място на комарджиите, поне преди началникът на полицията да стане редовен клиент. Сега масите бяха празни. Разочарован, Байер седна на масата в ъгъла и огледа пустото помещение. След това извади къса лула и кесия с тютюн от джоба на жилетката си. Напълни лулата и отиде до огнището, за да я запали от жаравата. После се върна на масата и запуши. Не беше от търпеливите, но „Хопа“ бе едно от малкото места, където се стараяше да прикрива раздражителността си. Ингрид заслужаваше поне това.

След половин час чу как някой на горния етаж се движи. Вратата към таванското помещение бе отворена и бе спусната стълба до пода — съвсем близо до мястото, където седеше. Миг по-късно видя полата на Ингрид, която заслиза по стълбата.

Той седеше на масата и спокойно изпращаше димни пръстени из стаята. Ингрид слизаше по-бавно от обикновено. Залитна по пътя надолу, сякаш още не се бе разбудила напълно и копнееше да се върне в леглото. Байер знаеше, че тя мрази промяната. Може би това бе характерно за всички хора, преживели пожар. Може би събуждането бе също толкова мъчително за нея, колкото заспиването. И точно затова тя никога нямаше да се омъжи за него.

Ингрид влезе в съседната стая и след малко Байер чу дрънчене на чинии. Няколко минути по-късно тя излезе, понесла голяма кошница с ленени покривки. Насочи се към кладенеца зад кръчмата. Той отново напълни лулата си и я бе изпушил, преди тя да се върне. Когато го стори, носеше кошница, пълна с чаши и чинии. Най-накрая погледна към него и така подскочи, че замалко да изпусне кошницата.

— Господи Боже, Ниле, така ме изплаши! — възкликна тя и го изгледа с укор.

Той прочисти гърлото си. Често му се налагаше, особено когато не бе говорил или пил от известно време. Имаше чувството, че гърлото му е пълно с влажен пясък. Ужасна кашлица се надигна в гърдите му.

— Тази кашлица не звучи добре — рече тя и се приближи. — Защо не помолиш Фредричи да преслуша гърдите ти? Той ще знае какво да те посъветва. Може би трябва да пушиш по-често и да си купуваш по-силен тютюн.

— Възможно е. Или просто имам нужда от някой, който да се грижи за мен.

— Не започвай пак — въздъхна тя и остави кошницата на масата пред него.

— Един ден най-накрая ще се предадеш — подразни я той и прибра изгасналата лула в джоба си.

— Защо си дошъл толкова рано? Обикновено по това време целият квартал се тресе от хъркането ти. Чух, че дори престъпниците в затвора не могат да мигнат цяла нощ. И се чудиш защо не ти давам да прекараш нощта тук.

— Виждам, че езикът ти вече се е разбудил — отвърна сухо той, след което добави: — Дошъл съм да чуя една история. И се надявам, че ти ще ми я разкажеш.

— Знам много истории — рече тя. — Коя е историята, за която говориш?

— В нея става дума за един трубадур с дълга червена коса. Не бих се изненадал, ако е посещавал повечето кръчми в града. Едва ли е бил дълго в Тронхайм, защото иначе щях да го позная.

— Мисля, че знам за кого говориш. Идвал е тук няколко пъти през последните месеци. Носеше голяма, старомодна лютня, но никога не свиреше на нея. Интересуваше се повече от заровете, а както много добре знаете, господин полицай, напоследък тук не се хвърлят много зарове.

— Този мъж... има ли си име?

— Да, но се съмнявам, че е истинско.

— Как се нарича?

— Йон Блунд.

— Йон Блунд? Странно име, което да избереш за себе си.

— Да, много странно. Но защо се интересуваш от него? Той е само един скитник.

— Защото го намерихме на плажа.

— Какво искаш да кажеш?

— Мъртъв е. Имаш ли някаква представа къде е бил, преди да дойде в Тронхайм?

— Твърдеше, че е местен. Разправи, че е израснал тук като момче и е ходил на училище в града. Но акцентът и някои от думите, които използваше, ми подсказаха, че дълго време е живял на изток...

— И не е споменавал защо се е върнал тук?

— Не, но останах с впечатлението, че се скита безцелно в търсене на щастieto, каквото и да означава това.

— Разбирам. Кога го видя за последно тук?

— Трябва да е било преди повече от седмица.

— А имаш ли представа къде е живял?

— Май беше отседнал в онази странноприемница в Братора, където ходят всички моряци и където Пер Юнсен наскоро започна да сервира бира.

Ниле Байер се изправи, но твърде бързо и усети остра болка в кръста си. Въпреки това се поклони за сбогом.

— Тръгваш, без дори да се опиташ да ме ухажваш? Този трубадур явно много те е впечатлил, скъпи Ниле — засмя се Ингрид.

Образът на трапчинките ѝ се отпечата в мозъка му.

— Прекрасна девойко — рече той и отново се поклони, а бастунът му изтрака о пода. — Обещавам ти, че при следващата ни среща ухажването ще е толкова многословно, колкото твоите откази.

Тя се засмя отново — звук, който прободеше сърцето му. Тръгна си преди смехът ѝ да заглъхне.

Бе забравил да напълни бутилката си. Бе забравил да си поръча пиене, докато чакаше. Сега трябваше да измине целия път до Братора, а му се гадеше. Надяваше се, че бирата, която сервираха там, бе толкова добра, колкото се говореше.

— Червенокос трубадур на име Йон Блунд? Да, тук е отседнал. Но не съм го виждал от вчера сутринта — отвърна Пер Юнсен, морякът, който бе слязъл на сушата и бе отворил кръчма, въпреки че продължаваше да се придържа към предишния си начин на живот както по отношение на облеклото, така и по отношение на личната хигиена. Говореше се, че понякога се напикаваше зад бара и изобщо не

забелязваше, ако бе твърде зает. Освен това никога не използваше парфюм и смърдеше.

— Причината да не си го виждал е много проста — мъртъв е.

Байер се втренчи в стария морски вълк. На идване се бе изпотил и бе останал без дъх. Освен това бе стъпил в огромно конско лайно и бе съсипал току-що излъскания си ботуш. Не беше щастлив.

— Какво ще кажеш за чаша бира? Тази сутрин ми доставиха няколко пълни бурета — каза морякът.

Това предложение веднага подобри настроението на Байер и той кимна. След малко чашата, преливаща от пяна, вече бе пред него. Той я пресуши на екс, чувствайки как топлината се разлива из дълбините на стомаха му.

— Искаш ли малко пушена наденица? Аз черпя, разбира се.

Байер взе парчето наденица и го задъвка, а бившият помощник-капитан отново напълни чашата му.

— Значи казваш, че моят наемател вече не е между живите? Колко ужасно! Къде го открихте? — попита Юнсен.

— На плажа, малко след Илсвика.

— Какво е правил там?

— Точно това се опитвам да разбера. Какво знаеш за него?

— Не много. Пристигна от Стокхолм преди няколко месеца само с една лютня, няколко талера, които бе спечелил на зарове и дрехите на гърба си. Кесията му беше почти празна, тъй като през последните няколко дни изобщо не му вървеше. Разбрах, че е изкарал няколко монети, пеейки за богатшите в Рингве.

Байер кимна.

— Може ли да видя стаята му?

— Нали е мъртъв? Едва ли ще има нещо против — отвърна Юнсен като типичен моряк.

Той заведе Байер на горния етаж и отключи вратата. Стаята беше малка и студена и свидетелстваше за прост и неспокоен живот. Вътре имаше само едно легло и един стол, върху който наемателят да окачи дрехите си. Две неща привлякоха вниманието на Ниле Байер: дрехите на трубадура ги нямаше, а лютнята му бе облежната на стената. След това забеляза нещо, оставено на възглавницата — книга с голям формат и меки корици. Бележник. Приблужи се, взе книгата и

разлисти страниците. Те бяха запълнени с текстове на песни, стихове и хитроумни фрази. На някои места текстовете бяха придружен от ноти.

Байер не разбираше от музика и я харесваше единствено в компанията на силен алкохол. Не умееше да чете ноти, но въпреки това можеше да прецени, че някои от завършените текстове звучаха изискано и елегантно, което означаваше, че мъртвецът бе имал талант и някакво образование.

Една от баладите привлече вниманието му. Тя имаше предговор, в който авторът обясняваше, че това не е обикновена приспивна песен. Той обещаващо, че тя ще приспи всеки, който я чуе, и добавяше, че ще му донесе славата, която заслужаваше, стига да намери пари, за да я отпечата. Байер изчете текста и трябваше да признае, че стиховете звучаха красиво поетични и в същото време нежно хумористични.

Но бележникът не разкри нищо, което да го приближи към отговора на въпроса защо този мъж бе умрял. Тази мистерия бе започнала да го изпълва с жажда, почти толкова голяма, колкото жаждата за бира. Сложи бележника под мишница, благодари на съдържателя и излезе от стаята. Долу на пристана намери карета под наем, която да го отведе до участъка. Бе решил, че е ходил достатъчно за един ден.

Полицейският участък се намирал на етаж под неговата спалня и предлагаше прекрасна гледка към затвора от другата страна на улицата. Ниле Байер седеше в кабинета си и разсъждаваше за Йон Блунд.

„Не знам защо, но от това име ме побиват тръпки“, помисли си той. Имаше чувството, че мозъкът му е пълен със сива мъгла, а неблагоприятните сили, станали причина за сутрешния ужас, все още се криеха под воал от мрак. Байер бе отворил полицейския дневник, за да напише своя доклад, но после осъзна, че подобни разсъждения повече прилягаха на поет, отколкото на държавен служител като него. Мислите му още не бяха достатъчно ясни, за да ги опише в дневника.

Чувстваше се объркан и мързелив. И нямаше с кого да сподели притесненията си.

Полицейският прокурор Сиверт Бек бе отишъл в Братора, за да инспектира един холандски кораб, пуснал котва миналата нощ.

Двамата полицаи, които работеха за Байер и на които плащаше твърде висока надница, бяха неграмотният и сприхав Турстен Ройц и добродушният Якоб Торп. Бе изпратил и двамата по задачи. Ройц трябваше да обиколи всички таверни в града и да пита дали снощи е имало сбивания, особено такива, при които са били вадени оръжия. Ако бе имало подобни сбивания, полицаят трябваше да открие дали някой е бил ранен или убит. Това трябваше да бъде свършено, макар Байер бе убеден, че смъртта на Йон Блунд не бе настъпила в резултат на най-обикновено кръчмарско сбиване.

Другият полицаи, Торп, бе отишъл да говори с градските кочияши и да ги пита дали са видели нещо необичайно снощи, като например пътник, държащ се странно или носещ изцапани или кървави дрехи. Кочияшите обикновено бяха добри свидетели. За съжаление съвсем наскоро началникът на полицията бе напердашил един кочияш толкова здраво, че бастунът му се бе счупил и в продължение на няколко седмици мъжът бе носил полицейската емблема, отпечатана на гърба си. Не че кочияшът не си го бе заслужил. Всичко бе започнало една неделна сутрин, когато Турстен Ройц се бе опитал да помири двама кочияши, чакащи своите господари пред катедралата. Въпреки неговите усилия, кочияшите се бяха сбили, а Ройц бе извикал самия Байер. А когато по-избухливият от двамата кочияши не му бе отдал дължимото уважение, началникът на полицията го бе арестувал. За съжаление се бе оказало, че неговият господар е влиятелен мъж в града, който бе дал началника на полицията под съд. Не го бяха осъдили да плати глоба, но бе загубил благоразположението на градските кочияши. Въпреки това се надяваше, че Торп, неговият най-верен помощник, ще може да измъкне някаква информация от тях.

Байер мислеше за пари — една безкрайна тема за него. Преди четири години бе платил чудовищната сума от две хиляди и четиристотин риксдалера, за да си осигури поста началник на полицията на Тронхайм. Беше чиста лудост, разбира се. Но именно тези налудничави прищевки управляваха живота му. Заемът, който бе взел навремето, правеше живеенето със заплата от триста риксдалера на година напълно невъзможно. По тази причина отдавна се опитваше да си извоюва правото да получава по един скилинг за всяко буре сол или зърно, което влизаше в града, подобно на началника на полицията

на Кристинсан. Бе отишъл чак до Копенхаген, за да моли краля да увеличи доходите му. Но главният администратор бе отказал. Байер пресметна, че след плащането на лихвата на дълга, надниците на полицаите и прокурора и разходите на полицейския участък, му оставаха трийсет риксдалера на година. Началникът на Тронхаймската полиция живееше в бедност и можеше само да си мечтае за семейство.

Полицейският участък се състоеше от една стая с две бюра, четири стола, лавица с книги, където държаха полицейските дневници, и два прозореца, гледащи към улицата. Стените бяха голи греди. Имаше и една врата, която току-що се бе отворила. Кръглото лице и износените дрехи на Торп се показаха на прага. Той бе набожен мъж с голямо семейство. Байер го харесваше и причината за това бе много проста — въпреки че бе опитал, така и не бе успял да открие нещо лошо за него.

— Кочияшите отказват да съдействат — обяви Тори.

— Господи Боже! Нима искаш да ми кажеш, че още се сърдят заради онзи инцидент?

— Опасявам се, че да.

— А пък аз си мислех, че имат паметта на мухи. Ще им дам да разберат. Къде ми е бастунът?

Байер стана от бюрото и отпи от бутилката, която бе напълнил с нискокачествен аквавит в кръчмата в Братора.

— Проклети отрепки! — изръмжа той. — Къде са сега?

— Повечето кочияши са в Мункегата, където градските големци са се събрали на вечеря. Не че знам кой е прав и кой греша в случай като този и никой не може да каже, че нямам пълна вяра в преценката на своя началник по всеки въпрос, но не беше ли именно твоят бастун нещото, което стана причина за тази неприятна ситуация? — плахо занарежда Торп.

— Може и така да е, но, изглежда, не съм бил толкова щедър с ударите, колкото е трябвало. Тези проклети кочияши нямат никакво уважение! Тоя случай няма да бъде разрешен, докато гербът на града не бъде отпечатан върху гърбовете на всички до един! А, ето го.

Байер прекоси стаята и грабна полицейския си бастун, облегал на стената до вратата. След това облече палтото си, прибра бутилката в джоба си и излезе, преди Торп да е почнал да го разубеждава.

На прага Байер се спъна и падна. Приземи се по корем на паважа и остана без въздух. Бесен, той се опита да стане, но осъзна колко е изтощен. Затърси бутилката в палтото си. Намери я, след което бавно се завъртя по гръб и я пресуши до последната капка. Докато пиеше, нещо в него се пречупи. Усети как в очите му напират сълзи и просто не можеше да ги спре. „Тези шибани кочияши“, помисли си той. „Шибани трубадури, шибани жени и шибан живот.“ Разплакан, той се изправи и видя, че бе съдрал дясното коляно на панталона си. Вдигна бастуна и започна да го удря в земята, докато стана на трески. Полицейската емблема излетя през улицата и се приземи в канавката. След това Байер отвори уста и съдържанието на стомаха му се изля на земята.

Върна се обратно в къщата, но не влезе в участъка, а се качи в стаята си. Изми повръщаното от устата си с водата, която бе останала в каната от предишния ден. Напълни гърнето до горе и отиде до прозореца да го изхвърли, след което отпусна тежкото си тяло на леглото. Само сънят можеше да му донесе покой.

— Шефе!

Не бе изминал повече от час и Байер тъкмо бе започнал да сънува, когато Турстен Ройц го събуди.

Байер промърмори нещо неразбрано и седна в леглото. Инстинктивно посегна към бутилката, но после си спомни, че е празна.

— Надявам се, че имаш добра причина да прекъсваш дълбоките ми размишления — рече той.

— Някои биха казали, че спокойствието и редът са по-важни от размишленията, поне що се отнася до началника на полицията — отвърна Ройц, този безсрамен простак. Байер често се питаше дали не трябва да уволни тази свиня, която пиеше повече от него и се държеше грубо и безочливо с всички. И би го уволнил, ако не се бе оказал толкова полезен, когато ставаше дума за събирането на глоби и разправянето с непочтени магазинери и стари повлекани, продаващи стоките си от незаконни сергии.

— Какво искаш? — изръмжа Байер. Гърлото му отново се бе напълнило с влажен пясък. Протегна се, докато кокалите му изпукаха, след което извади лулата и кесията с тютюн от джоба на жилетката си.

— Кратък доклад и интересен факт, който според мен ще те заинтригува — отвърна Ройц и се изплю на пода.

— За Бога, не виждаш ли, че там има плювалник?

Байер посочи ъгъла до прозореца. Ройц пренебрегна забележката.

— Снощи в града е било тихо. Не е имало сбивания. Но направих интересно откритие в една кръчма в Бакландет.

— И какво е то?

Байер осъзна, че любопитството му е по-силно от раздражението.

— Шведски джентълмен се настанил в странноприемницата. Очевидно бил много добре облечен, по най-новата мода, сякаш идвал от Париж. Този джентълмен попитал съдържателя дали познава червенокос трубадур.

— Небеса! Това наистина е интересно. И къде е той сега?

— Не беше там.

— Добре. Подозирам, че изтънчен джентълмен като него би говорил единствено с началника на полицията.

Ниле Байер стана от леглото. Беше само на една малка глътка от доброто настроение.

ТРЕТА ЧАСТ

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

— Кога я видя за последно?

Новопостроеното училище „Розенборг“ беше светло и просторно. Фредрик Алм беше тъмен и потаен. Типичен тийнейджър. „Объркващо време в живота на всеки човек“, помисли си главен инспектор Сингсакер. Бяха му дали да ползва една малка конферентна зала, гледаща към стола на училището. Приглушеното бръмчене на разговорите на децата, редящи се на опашка отвън, му напомняше на звука, който чуваше в собствената си глава. Опитва се да пренебрегне бръмченето, но това изобщо не беше лесно.

Фредрик Алм нервно се люлееше на стола си. Бе седнал с гръб към стената. Сингсакер бе от другата страна на масата, между него и вратата. Предпочиташе да бъде сам с момчето. Двама полицаи в такова малко помещение щяха да го стреснат повече, отколкото бе необходимо.

— Вчера — отвърна Фредрик с дълбок глас, който звучеше точно толкова несигурен, колкото момчето изглеждаше. — Намина вчера. Гледахме снимки от купона.

— Купон?

— Купонът в къщата на Дина Свенсен.

— Голям купон?

— Не, само няколко деца бяха поканени.

— Разбрах, че двамата с Юлие вече не сте гаджета. Така ли е? — попита Сингсакер, опитвайки се да улови погледа на момчето. Фредрик бе забил поглед в масата и не вдигаше глава.

— Тъхъ — промърмори той.

— Но въпреки това ходите на същите купони, а после тя идва у вас, за да гледате снимки. Това не е ли малко странно?

— Не знам.

Сингсакер също не знаеше. Беше твърде стар.

— Според теб къде е тя сега, Фредрик? — попита той, знаейки, че се отклонява от сценария.

— Не знам.

— Има ли навика да изчезва по този начин?

Фредрик вдигна поглед от масата. След това отново го снижи.

— Не знам.

Сингсакер се втренчи в него. „Уплашен е, помисли си той. Сигурно защото я харесва.“

— Никога не знам какво си мисли — каза Фредрик.

— Смяташ ли, че е изчезнала по своя воля?

Той не отговори, а продължи да се взира в масата, където някой бе надраскал с химикалка „Надя Торп е курва“.

— Кой от двамата ви прекрати връзката този път — ти или Юлие?
— попита Сингсакер.

За пръв път Фредрик погледна инспектора в очите.

— Какво имате предвид?

— Нали сте скъсали? Един от двамата ви е решил да прекрати връзката.

— А, ясно. Тя беше.

— Когато вчера ти е дошла на гости, говорихте ли си за нещо друго, освен за снимките от купона? Можеше просто да ги качиш във Facebook, нали така?

Фредрик отново заби поглед в масата. Вдигна ръка пред устата си и отвърна:

— Не, нямаше нищо специално.

— Тя искаше ли отново да станете гаджета?

— Не сме говорили за това.

Сингсакер осъзна, че така нямаше да изкопчи нищо от момчето, и реши да смени подхода.

— Знаеш ли, че Юлие често извежда кучето си на разходка?

— Да, всяка вечер.

— Споменавала ли ти е нещо неприятно, което ѝ се е случило, докато е разхождала кучето?

— Не.

— Може би човек, който я е заговорил? Който я е изплашил?
Нещо такова?

— Не, освен...

— Освен какво?

— Една вечер миналата седмица излязохме да разходим кучето заедно. Имаше един мъж, който ринеше сняг пред къщата си. Попита я

нещо.

— Помниш ли какво?

— Попита я защо не пее. Юлие винаги пееше, когато се разхождаше сама. Но после мъжът забеляза, че вървя няколко метра зад нея и млъкна. Юлие сякаш го познаваше.

— Каза ли откъде го познава?

— Не. И не я попитах.

Сингсакер помоли Фредрик да опише мъжа и неговата къща. Реши, че задължително трябваше да проверят тази история и си записа следната плашеща мисъл в бележника си: Има нещо общо между Юлие Едвардсен и Силе Ролфсен: и двете са си пеели, докато са се разхождали. Съвпадение?

Първите две момичета от списъка с приятелки на Юлие не му казаха нищо повече от Фредрик. Не я бяха виждали от купона в събота вечер, когато се бе държала напълно нормално. Сега Сингсакер чакаше следващото момиче. Чувствайки се неловко, той отново прочете обидния надпис на масата и осъзна, че той се отнася за някой със същата фамилия като следващия му свидетел. Наплюнчи палеца си и опита да изтрие думите, преди тя да влезе, но това се оказа невъзможно. Така че реши да ги скрие под бележника си. Това означаваше, че трябваше да се протегне, за да пише, но щеше да се справи.

Надя Торп си бе сложила повече грим от другите две момичета, с които Сингсакер бе разговарял, но го бе направила дискретно и с вкус. Може би нещо се бе променило в начина, по който днешните момичета се гримираха? Нещо, което не знаеше?

Той можеше да предположи какво биха казали съученичките на Надя — че тя имаше „свой собствен стил“. Носеше твърде голяма стара тениска със снимка на също толкова старата норвежка пънк група „Кьот“. Сигурно бе подарък от баща ѝ или от някой готин чичо. Върху нея бе облякла червеникавокафява плетена вълнена жилетка с навити ръкави, която най-вероятно бе доста скъпа. Сингсакер изобщо не мислеше, че изглежда като курва. Изглеждаше готина.

Тя го прониза с поглед, докато се ръкуваха. След това седна, без изобщо да изглежда нервна.

— Какво се е случило с Юлие? — попита.

— Точно това се опитваме да разберем. Снощи не се е прибрала вкъщи.

— Сериозно?

— Опасявам се, че да. Затова трябва да говорим с всички нейни приятели и да им зададем няколко въпроса.

— Разбира се.

Изведнъж му се стори, че Надя Торп изглежда твърде малка за жилетката, която носи.

— Кога видя Юлие за последно?

— На репетицията на хора в петък.

— Значи не си била на купона в събота вечер?

— Не бях поканена.

— Но пееш в хора заедно с Юлие?

— Да. И двете сме в дамския хор на катедралата Нидарос.

Сингсакер отбеляза това в бележника си.

— Можете да преместите бележника си по-близо — каза му тя.
— Знам какво пише отдолу.

Сингсакер я изгледа смутено и премести бележника.

— Не е хубаво да се пишат такива неща — смотолеви той.

— Може би е вярно — отвърна Надя.

Той се изчерви, чудейки се дали трябваше да отговори, но реши да замълчи.

— Значи имате репетиция всеки петък? — попита.

— Не, репетициите ни са във вторник и четвъртък. Това бе допълнителна репетиция в „Рингве“ за онези от нас, които бяха избрани да пеят на концерта този уикенд.

Сингсакер се замисли, след което разлисти бележника си.

— Концертът в „Рингве“ — рече той. — Белман, нали така? И професор Хойбротен ще дирижира?

Надя кимна. На Сингсакер му се стори, че зърна нещо в очите ѝ, за което искаше да научи повече.

— Значи Юлие също е била избрана за концерта?

— Шегувате ли се? Тя е по-добра от всички нас. Никой друг няма такъв глас. Трябва да я чуете как пее. Тя бе първи избор на Хойбротен, разбира се.

— Юлие добра ли е в нещо друго, освен в пеенето?

- Юлие е добра във всичко — училище, хандбал. Всичко.
- Другите харесват ли я?
- Да, колкото и странно да звучи.
- Защо да звучи странно?
- Някои завиждат на хора като Юлие, които ги бива във всичко.

Но тя не се надува и не се преструва на по-добра от останалите.

- Какво обича да прави най-много от всичко?

— Да пее. Бива я във всичко, но обожава да пее. Постоянно пее, дори по време на мачовете си по хандбал. Чака с нетърпение концерта този уикенд.

Сингсакер се замисли. Не можеше да забрави другия случай. Спомни си музикалната кутия и гласните струни, които убиецът бе извадил. Ако наистина имаше връзка, тя бе пеенето.

- Ян Хойбротен — той добър диригент ли е?
- Добър е в много неща — отвърна язвително Надя.
- Какво имаш предвид?
- Нищо — отвърна тя.
- Добър учител ли е?
- Да. Или... не знам.
- Какво не знаеш?
- Един учител не прави такива неща.
- Какви неща?

Сингсакер дишаше спокойно. Чувството, което изпитваше в момента, бе много подобно на вълнението, което понякога го обземаше, докато бе на лов с Йенсен. Така се чувстваше, когато най-накрая бяха обградили животното и се готвеха да открият огън. Това бе единственото нещо, което харесваше в тези ловни експедиции.

- Няма значение — рече Надя.
- Какво няма значение?

— Това, което казах. Не го харесвам. Това е всичко. Мисля, че е отвратителен.

- Отвратителен?
- Да, нали знаете? Стар. Какво значение има?

— Какво ти е направил, Надя? — попита Сингсакер, без да сваля поглед от нея. Имаше чувството, че животното всеки момент ще му се изплъзне и ще се скрие в храстите.

- Мислех, че ще ме питате за Юлие — отвърна тя.

Беше твърде късно. Ако бе имало нещо важно в този разговор, то бе изчезнало зад каменното изражение на Надя Торп. Тя вече не изглеждаше толкова самоуверена и открита, колкото в началото на разговора. И беше права — той се бе отклонил от темата.

— Познаваш ли някой, при когото Юлие би отседнала? — попита той.

— Не — отвърна намусено тя.

— Човек, когото е споменавала, като например роднина, когото харесва, или приятел, за когото родителите ѝ не знаят?

— Не я познавам толкова добре — каза Надя Торп.

Уд Сингсакер я остави да се върне в час, въпреки че не му се искаше. Имаше чувството, че бе премълчала нещо. Подозираше, че бе искала да сподели нещо с него. Дали бе пропуснал възможността да я притисне?

„Или пък ми е казала всичко, което знае“, помисли си той и звънна на Муна Гран.

— Как върви? — попита я.

— Минах от другата страна на „Стадсингенур Далс“ — отвърна тя. — Засега не съм открила нищо важно. А ти? Как мина в училището?

— Не успях да измъкна много от Фредрик Алм. Но това най-вероятно се дължи на възрастта му. Изглежда ми безобиден.

— Обикновено безобидните се оказват най-опасни. Знаеш това.

— Вярно е, но се съмнявам, че той има нещо общо с това. Изглежда точно толкова объркан, колкото сме и ние.

— А приятелките ѝ?

Сингсакер ѝ разказа за своя разговор с Надя Торп, като пропусна няколко подробности. След това затвори, прибра мобилния си телефон в джоба, обърна се и излезе от училището.

Докато прекосяваше двора, той погледна към защитната кула на крепостта Кристиансен. Белият куб приличаше на харддрайв, пълен с тайни. В тази постройка се съхраняваше всичко, случило се в Тронхайм от нейното построяване през осемнайсети век. Толкова много информация. Сингсакер прекъсна тези безцелни размишления и се съсредоточи върху случая. Отново извади телефона си и набра музикалния институт.

Секретарката му каза, че Хойбротен имал свободен ден, за да прави проучвания. Това обикновено означавало, че работел от вкъщи. Тя му даде телефонния номер и адреса на професора. Оказа се, че той живее в „Сингсакер“.

Инспекторът прибра телефона си и се насочи към онази част на града, която имаше същото име като него.

Ян Хойбротен, професор по теория на музиката в Института по музика към НТНУ, затвори наръчниците, прибра ги в бюрото на своя кабинет и въздъхна тежко. Беше старец, но работеше всеки ден и все още се чувстваше млад и силен. Посвещавахе един ден в седмицата на собствените си проучвания. Напоследък работеше върху един много интересен проект — превеждаше поезията на Ларс Вивалиус от старошведски на норвежки. Неговите поеми се считаха за някои от най-ранните шведски балади. За съжаление през седемнайсети век отпечатаните издания на баладите не включваха ноти, така че мелодиите бяха изгубени, докато текстовете бяха продължили своя живот като поеми. Така че никой не знаеше как бяха звучали тези балади в кръчмите през 17-ото столетие. Но Хойбротен имаше чувството, че се приближава до мелодиите, превеждайки текстовете.

Когато чу звънеца, той работеше върху една балада, наречена „Сънят на Вивалиус“. Раздразнен, професорът извика на жена си да отвори вратата.

Уд Сингсакер дишаше тежко. След като Фелиша бе научила, че един от кварталите на Тронхайм носи неговото име, тя бе започнала да нарича интимните му части „Долен Сингсакер“, произнасяйки думите на норвежки, но с тежък американски акцент. Горен Сингсакер беше стръмната, висока част на града, където живееше професор Хойбротен.

Сингсакер натисна звънеца и чу тихото бръмчене през дъбовата врата. Стоеше пред голяма къща с висок зид. От двора се виждаха крепостта, училище „Розенборг“ и местопрестъплението. Каза си, че там някъде беше и Юлие Едвардсен. Тази мисъл го направи нетърпелив. Чу движение в антрето и съпругата на Хойбротен отвори

вратата. Носеше скъпи дрехи, но нито те, нито боядисаната ѝ коса я подмладяваха.

Сингсакер се идентифицира и ѝ обясни, че иска да говори със съпруга ѝ. Тя му направи път да влезе.

— Той е в кабинета си и работи.

Нямаше нужда да казва повече. Тонът ѝ веднага му даде да разбере, че съпругът ѝ не обича да го прекъсват.

— Уд Сингсакер. Каква изненада — каза Хойбротен, когато инспекторът почука, отвори вратата и влезе в стаята. Но в гласа на професора имаше повече раздразнение, отколкото изненада. — Какво ви води тук?

— Исках да ви питам дали сте научили нещо повече за онази балада — отвърна Сингсакер и седна на кожения стол, който изглеждаше удобен, но не беше. Въпреки това остана там, с гръб към прозореца.

— Не ви ли казах, че ще ви се обадя, ако открия нещо?

— Да, но се опасявам, че това е част от работата ми — да досаждам на хората — каза Сингсакер.

— Нямам какво повече да ви кажа.

— Много лошо. Ударихме на камък с този случай.

Сингсакер затърси бележника си, като първо прерови джобовете на панталоните си, а след това на палтото, което не бе съблякъл. Не можеше да го открие. Сигурно го бе оставил в училището.

— Може би самият той я е написал — обади се нетърпеливо Хойбротен и прокара пръсти през косата си.

— И тази мисъл ми мина през главата. Сигурен ли сте, че не можете да ми кажете нищо повече за песента?

— Вече ви казах всичко, което знам.

— Добре — рече Сингсакер и понечи да стане. — Между другото, има още едно нещо, което искам да ви питам, така и така съм тук. Онзи концерт в „Рингве“, който споменахте миналия път... насрочен е за този уикенд, нали?

— Да. Какво за него?

— Юлие Едвардсен — отвърна Сингсакер. Той остави думите да увиснат във въздуха и използва момента, за да разгледа изражението на Хойбротен. Стори му се, че вижда нещо там. Същата несигурност,

която бе забелязал при първата им среща в кабинета на професора. — Тя ще участва в концерта, нали?

— Да. Но не виждам какво общо има тя с този случай. Не разследвате ли убийство?

— Така е, но за съжаление понякога се налага един полицаи да разследва няколко случая едновременно. Има много работа в град като Тронхайм. Юлие Едвардсен е изчезнала. Снощи излязла да разходи кучето си и оттогава никой не я е виждал.

Хойбротен го зяпна.

— Какво намеквате? — попита накрая той.

— Юлие Едвардсен е обявена за издирване. Тя е вашият най-добър ученик, нали?

Сингсакер отново остана с впечатлението, че Хойбротен внимателно подбира думите си.

— Да — отговори най-накрая той. — Юлие пее, защото обича да пее. Тя е от онези певици, за които всеки диригент си мечтае. Чувствителна и възприемчива. Но не познавам момичетата толкова добре — не ги познавам лично. Когато се събираме, ние се занимаваме с музика и с нищо друго. Юлие е създадена да пее Белман, а музиката на Белман е създадена за нея. Тя има същото горчиво-сладко чувство за хумор, каквото може да бъде открито в неговите текстове. Не знам дали това ще ви е от полза. Според вас какво се е случило?

Сингсакер се престори, че не е чул въпроса.

— Значи казвате, че не ги познавате лично? Това за всички момичета ли се отнася?

— Разбира се. Какво намеквате? — попита Хойбротен и очите му се стрелнаха към прозореца и голите клони на кленовете в двора.

— Говорих с няколко от момичетата — рече Сингсакер.

— Какво ви казаха?

— Какво си мислите, че са ми казали?

— Нямам представа. Този разговор приключи. Ако смятате да ме обвинявате в нещо, искам да знам в какво. И следващия път, когато говорим, ще присъства моят адвокат.

„Интересно. Това не звучи като нещо, което един невинен човек би казал“, помисли си Сингсакер.

Изведнъж се почувства ужасно изморен. Истината бе, че не можеше да го обвини в нищо и подозираше, че Хойбротен бе напълно

наясно с този факт.

Единственото, което можеше да направи, бе да благодари на професора за времето и да си тръгне.

На връщане се обади на Муна Гран. Тя почти бе приключила с интервюта, така че се уговориха да се срещнат на улица „Бернхард Гетц“. Сингсакер я зърна през снега, когато пристигна на мястото на срещата.

— Какво време, а? — рече весело Гран.

Сингсакер се загледа в униформеното ѝ яке.

— Какво откри досега?

Не бе открила почти нищо. Изглежда, никой не бе видял Юлие или нейното куче вчера вечерта и никой не знаеше къде може да е отишла. Онези, които я познаваха, я бяха описали като разумно момиче, което не върши глупости. Гран бе говорила с Братберг по телефона. Изглежда, всички опити Юлие да бъде открита в дома на свой роднина или приятел се бяха оказали безплодни. Гран изчете списък с адреси на хора, които не си бяха вкъщи, и двамата решиха, че по-късно тази вечер трябва да почукат на още няколко врати.

След това Сингсакер разказа на Гран за своя разговор с Надя Торп и за посещенията си при професор Хойбротен.

— Знаеш какво може да означава това, нали? — попита възбудено тя.

— Може да означава, че Хойбротен знае повече за онази мелодия, отколкото е склонен да признае — отвърна внимателно той.

— Но най-вероятно означава, че е мръсно старче, което си пада по момиченца.

— Важното е, че вече имаме възможен заподозрян — каза Гран. — Може изобщо да не е замесен, но поне имаме нещо, върху което да се съсредоточим. Можем да го извикаме на разпит, да проверим алибито му и да интервюираме другите момичета в хора. Полицейска работа — това, в което ни бива. Най-накрая някакъв напредък.

— Да, предполагам, че си права — отвърна Сингсакер разсеяно.

— Но нещо не ми се връзва — продължи Гран и се намръщи. — Възможно ли е мъж на седемдесет години да пребие някого по начина, по който го е сторил убиецът на Силе Ролфсен?

— Не бих изключил тази възможност — каза Сингсакер. — Хойбротен изглежда в добро физическо здраве. Твърде често подценяваме възрастните хора. Силе Ролфсен е била дребничка и млада и Хойбротен със сигурност е много по-силен от нея.

— Освен това убиецът най-вероятно разбира от музика и балади — добави тя.

— Права си, Гран. Чака ни работа — каза Сингсакер.

Но почти бе станало време за вечеря. Тя се насочи към Тихолт, където живееше със своя приятел и с двете си котки, докато Сингсакер трябваше да отиде чак до Мьоленберг. Преди да тръгне, той проследи с поглед как колежката му изчезва зад ъгъла.

Когато се обърна, той се спъна и падна. Вдигна глава и видя горичката от другата страна на улицата. Само преди няколко дни бяха открили труп в тази горичка, а сега той лежеше по корем и се взираше в местопрестъплението. И какво бяха постигнали оттогава? Нищо. Не бяха по-близо до залавянето на човека, убил Силе Ролфсен.

Сингсакер се изправи и изтупа снега от палтото си. Това му напомни, че бе забравил бележника си в училището. Запъти се натам, като се надяваше, че ще може да влезе и да го потърси. Но сградата вече бе заключена.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Зимата бе влязла в къщата. Елизе Едвардсен проследи течението, за да види откъде идва. Първо си помисли, че входната врата е отворена. Тя се бе изкривила от зимния студ и невинаги се затваряше както трябва. Излезе в коридора, опипа вратата и реши, че е затворена. След това я отвори и надникна в мрака. Беше се свечерило.

„Минаха двацет и четири часа откакто Юлие изчезна“, помисли си тя.

Но времето не течеше както трябва. Откакто се събуди тази сутрин, сякаш бяха минали минути, часове, дни. Времето бе изчезнало, заменено от дълбоки въздишки, тихи стъпки, скърцащи дъски, погледи към вратата — цяла вечност от напрегнати движения и неспокойно чакане.

Тя затвори вратата. На път към дневната отново усети студеното течение. Банята. Сигурно идваше оттам. Отвори вратата и видя, че малкият прозорец над казанчето на тоалетната бе открехнат. Никога не го оставяха отворен през зимата. След това видя мухите. Поне двадесетина мухи, накацали по перваза на мястото, където изолацията образуваше ниша. Когато прозорецът бе затворен, в тази ниша бе топло и много насекоми прекарваха зимата там. В първия миг мухите изглеждаха мъртви. Но изведнъж една от тях помръдна и започна да прърха с криле. Не излетя, а вместо това се разбръмча около полумъртвите си другари. Елизе потрепери. Не знаеше дали заради студа, или заради отвратителната гледка. Качи се на тоалетната чиния и тъкмо се канеше да затвори прозореца, когато чу песента. Слаби, откъслечни ноти. Бавна, нежна мелодия. Чистият, ясен звук на музикална кутия.

След това зърна фигура в мрака. Наистина ли бе видяла някого? Човекът, ако наистина бе човек, стоеше напълно неподвижно. „Това е той“, помисли си Елизе. Спомни си статиите, които бе прочела през последните няколко дни — всички споменаваха музикалната кутия, намерена до трупа на жената, убита на улица „Лудвиг Доес“.

„Това е мъжът, който е отвлякъл Юлие“, помисли си тя.

След това фигурата изчезна сред дърветата, взимайки музиката със себе си. Тя се заслуша напрегнато, но чу само жалния вой на вятъра.

„Полудявам“, помисли си Елизе и слезе от тоалетната. „Не разсъждавам трезво. Сънувам, въпреки че съм будна.“

Намери съпруга си в коридора. Държеше флакон спрей.

— Прозорецът в банята бе отворен — каза му тя.

— Знам — отвърна той. — Чистех ваната. Когато отворих прозореца, видях, че первазът е покрит с мухи, така че отидох да взема спрея за насекоми.

— Чистил си ваната? Дъщеря ни е изчезнала, а ти чистиш ваната?

Искаше да го зашлеви, но не го стори.

— Предпочитам да върша нещо. Не мога просто да стоя и да чакам. Освен това тя ще се върне. Полицайте също смятат така. Според тях Юлие е избягала, за да ни накаже.

— Това ме побърква — рече тя, след което срещна погледа му. — Ела с мен.

Изведе го на двора и нагазиха в дълбоките преспи. Заобиколиха къщата и застанаха пред прозореца на банята. Видяха стъпки в снега близо до големия дъб.

— Някой е бил тук — каза тя. — Все пак не съм полудяла.

— Сигурно е било някое съседско дете — отвърна той. — Често влизат в нашия двор.

Снегът бе прекалено твърд и следите не личаха ясно. Беше невъзможно да кажат кой ги бе направил — възрастен или дете.

— Предполагам, че си прав — каза тя. — Но ако е бил той?

— Кой?

— Мъжът, който я е отвлякъл. Ами ако сега е дошъл за нас?

— Никой не я е отвлякъл, Елизе — рече той с такава увереност, че тя почти му повярва.

— Чух песен — каза тя. — Звучеше толкова спокойно. Почти като приспивна песен.

— Просто си изморена, мила. Въобразяваш си неща, защото си изплашена и изтощена. Студено е. Да се прибираме.

Всички мисли на Сингсакер се бяха прехвърлили на рамото на Фелиша, където бе положил главата си. Изобщо не следеше филма, който гледаха.

— Имаме една дузина подобни случаи на година в Ричмънд — каза Фелиша и се намести на дивана. — Почти всеки път децата биваха откривани живи или се връщаха доброволно при родителите си.

— Точно това прави този случай толкова труден. Опитът и разумът ни подсказват, че трябва да запазим хладнокръвие. Но ако това е едно от онези изключения? Ако това изчезване е свързано с убийството? Ако професорът е замесен и в двата случая? Трябва да видиш родителите. Особено майката. Страх и гузна съвест, комбинирани с още нещо.

— Комбинирани с какво?

— Не съм сигурен. Но мисля, че е заразно. Аз също го чувствам.

— Какво чувстваш? Изразяваш се много неясно.

Фелиша бе превключила на английски. Правеше го само когато Сингсакер я бе подразнил.

— Лошо чувство. Нищо специфично. Просто ми се струва, че това е един от онези случаи, при които детето няма да се върне. И тогава всичко ще отиде по дяволите, независимо от това дали двата случая са свързани, или не.

— Знам — отвърна тя, решавайки да отстъпи и да се постави на негово място. — Но да се надяваме, че няма връзка между случаите, защото ако има, значи става дума за сериен убиец, извършил две престъпления за необичайно кратък период от време. И не знаем кога планира да убие Юлие и да започне да търси следващата си жертва.

— Благодаря за успокоението.

Тя се усмихна примирено.

Чуха звънеца на входната врата. Фелиша изключи филма. „Убиецът в мен“ на Майкъл Уинтърботъм изчезна и екранът потъмня.

— И без това не го гледахме — рече тя и излезе в коридора да отвори. Върна се заедно със Сири Холм.

Сингсакер я поздрави, след което отиде в кухнята, за да направи чай.

Когато се върна, двете жени водеха задълбочен разговор. Фелиша вдигна глава и му се усмихна.

— Сири ми помага с първата ми работа. Онзи норвежки емигрант, когото се опитвам да намеря. Оказа се, че е използвал псевдоним.

— Какъв псевдоним?

— Йон Блунд.

— Това е същият Йон Блунд, който е написал баладата? Как можеш да бъдеш сигурна, че това е мъжът, емигрирал в САЩ? — попита той.

— Не съм сигурна — отвърна Фелиша. — На теория всеки би могъл да си е приписал заслугата за баладата. Например синът му или някой друг, решил да си спечели малко слава. Псевдонимът е единствената следа, която имаме. Все още не знаем истинското му име.

— Мисля, че трябва да открием всичко, което можем, за този псевдоним — каза Сири. — Моят колега спомена, че името Йон Блунд е било вписано в полицейски доклад от Тронхайм през 18 век. Това може да ни даде някои отговори. Разучих въпроса и се оказа, че дневникът се съхранява в Националния архив. Подадох молба да го прехвърлят в „Гюнерус“.

Съставили този план, те заговориха за други неща, пиейки чая си. Минаваше единайсет, когато Сири си тръгна.

Уд и Фелиша останаха на дивана. Гледаха се и мълчаха.

„С какво я заслужавам?“, помисли си Сингсакер, гледайки прекрасната сметанова кожа под тъмната ѝ коса. Често си задаваше този въпрос, когато бе твърде изморен, за да правят секс.

Поговориха за сина му Ларш, който живееше в Осло с жена си и с двете си деца. Фелиша се бе привързала към Ларш и неговата съпруга, когато се бе запознала с тях на кръщенето на по-малкото им дете. Оттогава бе ходила два пъти сама в Осло да ги види. И това радваше Сингсакер. Заради Фелиша той бе станал по-близък със сина си, отколкото, когато бе женен за неговата майка.

Фелиша смени темата.

— Забеляза ли нещо различно в Сири?

— Не мисля. Изпи толкова чай, колкото обикновено, нали?

— Не ти ли се стори, че коремът ѝ е станал по-голям, а бузите — по-червени?

— Какво намекваш?

— Знаеш какво. Ти полицаи ли си, или не?

— Бременна? Шегуваш се! — възкликна той. След това се замисли и изтръпна. Бе му дошла налудничава мисъл. Невъзможна мисъл.

Ужасна, катастрофална мисъл.

— Според теб в кой месец е? — попита той.

— Вече й личи, значи трябва да е поне в третия или четвъртия. Но при всяка жена е различно, така че не знам.

Сингсакер трескаво започна да смята, връщайки се в хаотичните дни на миналогодишното разследване. Тогава бе направил грешка, която никой полицай не можеше да си позволи да допусне, и му се бе наложило да пази тайна, която никой женен мъж не биваше да пази. В миг на слабост той бе правил секс с приятелката на жена си. Това се бе случило, преди Фелиша да стане негова съпруга, всъщност преди двете със Сири да се запознаят и да станат приятелки. Но не беше толкова отдавна. Имаше ли някакво значение кога се бе случило? Така и не бе казал на Фелиша. Той изчисли, че се бе случило преди пет месеца. Но това едва ли можеше да го успокои, тъй като не знаеше в кой месец бе Сири. Възможно ли бе да е в петия?

Предстоеше му безсънна нощ.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Фредрик бе единственият, който знаеше за бебето, което растеше в корема ѝ. Ако вече не бе казал на родителите им, разбира се. Той бе бащата. Вечерта, преди да бъде отвлечена, тя бе отишла да му съобщи новината. Юлие се бе разтревожила за това какво щяха да кажат родителите ѝ, ако разберат.

Колко глупаво от нейна страна. Нямаше смисъл да се тревожи за каквото и да било. Истинският свят бе някъде другаде, някъде много далече. Осъзнаваше това всеки път, когато заспиваше, капнала от умора. През онези мъгливи секунди, преди сънят да я надвие и реалността да се стопи, тя не знаеше къде се намира. Можеше да е навсякъде. В тези мигове ръцете ѝ не бяха вързани, а устата запушена. Не лежеше на твърдия под. Сънищата ѝ бяха като матрак от топъл въздух под нея. Колко странно. Нито веднъж не бе сънувала, че е завързана. Неговият глас нито веднъж не бе проникнал в съня ѝ. Бе сънувала кучето си Бисмарк, но не как скимти в някоя тъмна, далечна стая. Бе сънувала, че спи с глава върху корема му, точно както в онези объркващи години, когато все още се бе страхувала от тъмното, но се бе срамувала да спи в леглото на родителите си. За нейна изненада, сънищата ѝ нямаха нищо общо с грешките, които бе направила, и с погрешната стъпка, заради която бе напуснала този свят.

Някои неща ѝ изглеждаха по-близки, а други по-далечни. Приятелите ѝ бяха много, много далече, докато спомените за други неща бяха удивително ясни, като например банята вкъщи и комиксите за Доналд Дък до тоалетната чиния, както и приятното чувство, което бе изпитвала, стъпвайки боса върху топлите плочки рано сутрин. Гневът ѝ бе изчезнал. Вместо това си спомни фините косъмчета по ръцете на майка си и как понякога тя се разколебаваше по средата на караницата, сякаш готова да спре и да избухне в смях. Всички тези неща се бяха приближили. Легнала на твърдия под, Юлие си мислеше за тези неща. Снегът, който скърцаше под краката ѝ, докато чистеше тротоара; улиците в нейния квартал; мигащата светлина на очния тест на баща ѝ; нотите, които ѝ бе трудно да достигне. Една ужасна мисъл

не ѝ даваше покой. Може би това също бе тест? Може би всичко зависеше от нея?

Тя се изправи. Беше ѝ трудно, без да използва ръцете си, но след много опити се бе научила да опира тялото си в стената и бавно да се изтласква нагоре. Смъкна панталоните си и седна на кофата. Преди време ѝ бе донесъл храна. Отначало я бе заплашил, че ще я убие, но след това се бе качил обратно горе. Няколко минути по-късно се бе върнал и бе отпусил устата ѝ. Този път не я бе заплашил, че ще я убие, ако проговори. Това бе първата храна, която ѝ бе предложил. Сандвичите изглеждаха като онези, които бе правила, когато бе на десет години. Не бе казала нищо. Нито дума. И не бе докоснала храната. Беше важно да демонстрира сила, въпреки че стомахът ѝ бе изтръпнал от глад. В момента смяташе, че по някакъв начин това ѝ даваше предимство.

Най-много се тревожеше за Бисмарк. Скимтенето му ставаше все по-слабо и немошно. Страхът и гневът, който се чуваше в лая му, когато ги бяха затворили тук, бе изчезнал. Сега звучеше така, сякаш се бе предал и единственото нещо, на което се надяваше, бе да не умре сам.

Докато седеше на кофата, Юлие погледна надолу към листовете, които ѝ бе оставил. Ксерокопия на стар памфлет.

Бе прочела текста, написан на смесица от датски и шведски, няколко пъти. В него ставаше дума за сънища. Звучеше ѝ като приспивна песен, която Белман би написал. Мъжът бе говорил с нея за този текст.

— Трябва да научиш песента — бе ѝ казал. — Искам да ми я изпееш.

След това ѝ бе пуснал мелодия, идваща от музикална кутия. Бе я пускал отново и отново пред вратата ѝ. Приказна, нереална мелодия, която по някакъв странен начин сякаш принадлежеше на това място, тъй като това ледено мазе не беше истинският свят.

Когато свърши, тя се изправи, опирайки се о стената, и отново се отпусна на пода. Докато чакаше да заспи, тя галеше кръста си с ръце. Искеше да погали корема си и бебето, което растеше в него, но не стигаше. Заплака, тъй като искаше да му попее. В далечината чуваше скимтенето на Бисмарк. Предсмъртен плач, мелодия от музикална кутия и бебе, което нито можеше да чуе, нито да почувства. Всичко

това бе сън. Рано или късно щеше да се събуди. Това бе мисълта, която пречеше на времето да спре завинаги.

Чу как той слиза по стълбите.

„Хайде, пусни проклетата мелодия“, помисли си тя.

Но този път музикалната кутия мълчеше. Той влезе в стаята, където бе вързано кучето и това можеше да означава само едно нещо. Бе влизал там няколко пъти и Юлие бе чула какво бе причинил на Бисмарк. Само да можеше да запуши ушите си. Но не можеше. Този път ритниците се чуваха по-силно от скимтенето.

Въпреки че бе изтощена, тя отново стана на крака.

Бе ѝ хрумнало нещо. Опря се в стената и размърда ръце. Въжетото, с което бяха вързани китките ѝ, се триеше в грапавата повърхност. Ако продължеше да го търка нагоре-надолу, може би щеше да се скъса.

„Трябва да се измъкна оттук, помисли си тя. Не само заради себе си, но и заради Бисмарк и бебето.“

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Тронхайм, 1767

Нищо не можеше да се сравни с миризмата на пеленаче. Имаше спокойствие в тази миризма, може би идващо от някакъв далечен спомен. Така ухаеше Дания от неговото детство, новородените телета, топлата жарава и лененият чаршаф, съхнещ в топлата лятна нощ. Всяко дете имаше своя собствена миризма, но всички ухаеха на женска гръд. Затова имаше нещо възбуждащо в тази миризма, но не толкова възбуждащо, че да смути спокойствието на момента. Освен това бебетата ухаеха предимно на неща, принадлежащи на бъдещето: лешници, квас и млади фиданки.

Ако не се нуждаеха от смяна на пелените, разбира се.

Момченцето, което Ниле Байер държеше, имаше нужда от смяна на пелените, но той още не бе готов да извика дойката. Искаше да го подържи още малко. Именно тези сутрешни часове му даваха сила. Радваше се, че сестра Ан, която ръководеше сиропиталището, му позволяваше от време на време да идва тайно тук, за да види децата. Тя разбираше, въпреки че не бяха обсъждали въпроса, че това, което искаше най-много на този свят, бе свое собствено дете. Понякога си мислеше, че това бе решението на всичките му проблеми — постоянното пиянство, разстроения стомах и сприхавия характер. Но се познаваше твърде добре, за да повярва.

Замисли се за вчерашните си напразни усилия да открие шведския джентълмен, който можеше да хвърли светлина върху странното убийство, което разследваше. Бе стоял в кръчмата почти до полунощ, но мъжът така и не се появи. Накрая се бе прибрал вкъщи и се бе напил, за да се приспи.

Днес се бе събудил с бистра глава. Бе му хрумнало, че високопоставеният джентълмен, когото търсеше, най-вероятно се бе запознал с други видни личности след пристигането си в града. Затова Байер бе решил да посети своя приятел Съорен Енгел. Но тъй като се бе събудил твърде рано, дори преди мухите, той бе решил първо да мине през сиропиталището. Сега седеше там и държеше малкото, меко

телце до огромния си стомах, мислейки как всеки човек започва своя житейски път с безкрайно много възможности пред себе си. „Странно как винаги объркваме нещата, помисли си той. Защо се случва така? Нима езикът е нещото, което ни отклонява от пътя? Или вината е в думите? Те ни обединяват, но в същото време ни правят толкова нещастни. Или пък причината е в това, че виждаме само повърхността на нещата?“

Забеляза, че мухите бяха накацали лицето на момченцето. Защо всички тези мухи бяха нападнали Тронхайм това лято? Може би необичайно високите температури ги караха да се размножават толкова бързо. Реши, че е време да върне детето. Извика сестра Ан и ѝ благодари за това, че му позволява да изпитва такова удоволствие, държейки малчуганите. След това ѝ даде няколко скилинга — обичайната сума, която даряваше на сиропиталището.

Оттам, без да бърза, пое към града, насочвайки се към новопостроеното имение на Енгел на главния площад. След няколко минути Байер вече стоеше пред вратата и се взираше в звънеца. Като всичко останало, той беше нов. Беше направен от месинг, може би в Тронхайм, с мед от мината Рьорос. Гербът на Енгел бе гравирен върху звънеца. Същият щит висеше над вратата, издълбан в дървото и боядисан в ярки цветове. Гербът на Енгел също бе нов — не беше стар семеен герб. Хората наричаха такива като него новобогаташи. Това бяха единствените богати хора, които Байер харесваше: хора, които сами бяха спечелили парите си. Енгел бе образован мъж. Бе учил в Копенхаген и Лайпциг. Бе взел скромното състояние на баща си, изкарано от търговия с дървесина, и го бе умножил няколко пъти. След това бе дошъл в Тронхайм и бе станал още по-богат заради дъскорезниците, превоза и търговията със стоки и дяла, който бе купил в мините Рьорос. Бе се оженил във висшето общество, бе си поръчал нов семеен герб и бе построил огромна къща, където да живее, когато не бе в имението си в провинцията.

В момента се бе посветил на книгите си. Казваха, че библиотеката му съдържа близо седем хиляди тома. Началникът на полицията предположи, че истинският брой не превишаваше три хиляди, но това бе повече от впечатляващо за малък град като Тронхайм. Хората казваха, че Съорен Енгел сам издържа печатница „Виндинг“, въпреки че купуваше повечето си книги от датски, френски

и германски печатари, книжари и колекционери. Байер бе прекарал много приятни часове в четене на книги от библиотеката на този ерудирани и богат мъж. Началникът имаше особена слабост към френските автори, които обсъждаха свободната природа и просветения ум на модерния човек.

Байер натисна звънеца и вратата бе отворена от прислужник — чернокож африканец, който бе единственият представител на своята раса в града. Той бе мъж с пронизващ поглед, който знаеше много езици. Приемайки, че началникът на полицията има уговорена среща, прислужникът го покани вътре и взе палтото и бастуна му.

— Началникът не носи официалния си бастун днес — отбеляза мъжът.

— Поръчах да ми направят нов — промърмори Байер и вдигна поглед към тавана, който още не бе боядисан. Подът, наскоро обработен с безир, все още издаваше силна миризма. Това бе първото посещение на Байер в новото имение на Енгел, който още не бе насрочил тържеството по случай освещаването на къщата. Из града се говореше, че чакал да пристигне кораб от континента, натоварен с няколко каси превъзходно шампанско. Работниците боядисваха последните незавършени стени и още не бяха монтирали фонтана за вино в балната зала.

Вечерта преди трупът да бъде открит, Байер бе присъствал на прием във вилата на Енгел. Той бе единственият богаташ в града, който канеше началника на полицията на своите събирания. Търговецът харесваше проницателните наблюдения на Байер и се наслаждаваше на неговите забавни истории за Копенхаген. Най-много обичаше да слуша за живота на дребните крадци, уличните хлапаци, просяците и курвите в кралската столица. Байер имаше стотици истории от времето, когато бе служил като полицай в родината си.

Той, от своя страна, харесваше историите на Енгел за университетския живот. Но главната причина да ходи на тези приеми бяха книгите и пиенето.

— Седнете, а аз ще извикам господаря — рече прислужникът и го въведе в просторна, осветена библиотека с големи прозорци и стъклена врата, която водеше към градината в задния двор. Там се трудеха неколцина градинари, които засаждаха екзотични цветя от далечни земи, чиито имена Байер не бе и чувал. В далечния край на

библиотеката имаше лавица, заемаща цялата стена, където бяха наредени най-важните томове. Той не се сдържа и се приближи, след което прокара пръст по гръбчето на книга, подвързана с телешка кожа. Името на автора, Жан-Жак Русо, бе изписано със златни букви. Едва устоя на изкушението да издърпа книгата от лавицата и да започне да чете.

Вместо това седна на един от удобните, украсени със златна нишка столове, обърнати към градината. Затвори очи и усети леко гъделичкане по челото си. Слънцето блестеше през многото прозорци и пълнеше стаята със знойна жегата. Без да мисли за нещо конкретно, той бръкна в джоба на жилетката си и напипа плоската бутилка. Извади я, но веднага осъзна, че е празна. Въпреки това я вдигна до устните си и облиза последните няколко капки.

Вратата се отвори и в стаята надникна тясно, бледо лице. Байер позна Уда, най-малката дъщеря на Енгел. Тринайсетгодишното момиче бе слабо като фиданка.

Погледна го смутено, след което направи няколко плахи крачки в стаята. Поклони се и се извини. Докато вървеше, фустата ѝ се плъзгаше по пода така, сякаш се движеше по собствена воля. Приличаше на малко птиченце.

— Не знаех, че тук има някой — каза Уда. — Искях да изляза в градината, за да разгледам новите цветя.

Байер се усмихна.

— Няма да ви преча, млада госпожице — рече той.

Момичето отново се поклони и заситни към стъклената врата. Когато я отвори, Байер попита:

— Къде е сестра ти?

Ева Енгел бе три години по-голяма и много по-жизнена от Уда. Байер не харесваше младите момичета, тъй като повечето бяха твърде анемични и имаха неприятни пискливи гласове. Предпочиташе мъже, с които можеше да разговаря за всичко и които не се изчервяваха, когато им разказваше вицове — това важеше с пълна сила и за вкуса му към жените. Но Байер бе харесал Ева в мига, в който се бе запознал с нея. Не че оттогава бяха говорили много. Като всеки уважаващ себе си джентълмен и баща, Съорен Енгел пазеше дъщерите си като ревнив петел и ги изпращаше да си лягат, преди на масата да се появи силен алкохол.

— Ева си замина — отвърна Уда, гледайки в пода.

— Заминала е? — рече той. — Онзи ден баща ти не спомена нищо по този въпрос.

— Пътуването бе уредено съвсем набързо. Самата аз научих едва вчера.

На Байер му се стори, че момичето изглежда обидено от нещо. Сякаш не одобряваше внезапното заминаване на сестра си.

— Знаеш ли защо е заминала? — попита той.

— Отиде на гости на роднини в Дания.

— И колко време ще прекара там?

— Казаха ми, че няма да я видим до следващата пролет. Но сега трябва да ме извините. Цветята. Не са ли красиви?

Тя се засмя, обърна се и излезе в градината.

Байер седеше в библиотеката и гледаше как русите ѝ къдрици блестят на слънцето. Миг по-късно Съорен Енгел влезе в стаята и затъмни слънцето с присъствието си.

Както винаги, той бе широко усмихнат, сякаш не познаваше друга емоция. Имаше широка брадичка и тъмнокафяви очи, наследени от южните му праотци. Днес не носеше перука и не бе напудрил косата си. Фактът, че бе готов да го приеме в такъв непринуден вид, свидетелстваше за тяхното приятелство. Въпреки това Енгел бе добре облечен, както винаги. Дългият му жакет от червеникавокафяво кадифе стигаше чак до бедрата, а семейният герб бе извезан отляво на гърдите. Той се поклонил и седна на съседния стол.

— Какво води началника на полицията в новия ми дом в такъв ранен час?

— Извинявам се за ранния час, скъпи приятелю и закрилник на града.

— Въздържай се от лирически отклонения, ако обичаш. Не ти отиват, а би трябвало да можем да говорим свободно един с друг. Изпи ли сутрешното си питие?

— Опасявам се, че бях надценил количеството алкохол, останало в бутилката ми.

Байер се усмихна шеговито и Енгел отвърна със същото. Той размаха едно малко звънче. Друг прислужник се появи на прага.

— Бутилка от най-добрия ни аквавит с две чаши, ако обичаш — нареди Енгел, без дори да поглежда прислужника.

— Още не си отговорил на въпроса ми — рече той, след като мъжът затвори вратата. — Какво те води тук?

— Имам нужда от помощ с един труден случай — отвърна Байер. — Случайно да си чул за трупа, който намерихме извън града?

— Разбира се. Тялото на брега. Адвокатът Мартинус Нисен ми каза за него снощи. Бяхме седнали на по бира, за да отпразнуваме предстоящия първи брой на неговия вестник. Попита ме дали мисля, че е добра идея да напише кратка статия за тайнствения труп, но аз го посъветвах да не го прави. Подобна статия само би привлякла несериозни читатели и довела до разпространението на неверни слухове. Да не говорим за подронването на престижа на самия вестник и неговите издатели. Казах му: „Не, това е полицейски въпрос. Остави нещата в ръцете на Байер. Твоят вестник трябва да се съсредоточи върху нещата, от които се интересуват спонсорите ти.“ Този мъж е отличен юрист. Затова го посъветвах да се фокусира върху по-важни теми от правен характер.

— Напълно съм съгласен с теб — каза Байер със задоволство. — Това би издигнало вестника му над всички останали парцали, които издават тук. Напоследък жълтите вестници се размножиха. Какво ще правим, когато всички вестници в страната са пълни със статии за убийства и всякакви други престъпления?

— Нисен е умен мъж. Ще направи много за този град.

— Така е. Но да се върнем на трупа. Моите разследвания сочат към това, че мъжът е умрял по много подозрителен начин. Освен това открих, че е пристигнал в града съвсем наскоро, идвайки от Швеция. По тази причина търся друг швед, наскоро пристигнал в Тронхайм. Имаме свидетел, който твърди, че двамата шведи са се познавали. И понеже онзи, който е жив, изглежда, е бил от висшето общество, реших, че може и да се е запознал с някои от знатните граждани на Тронхайм.

В този миг вратата се отвори. Прислужникът прекоси стаята, без да издава и звук. Сложи бутилката и двете чаши на масата между двамата мъже и излезе. Енгел напълни чашите, докато говореше.

— Значи се чудиш дали през последните няколко дни съм се запознавал с високопоставен шведски джентълмен?

Намръщи се, сякаш се опитваше да си спомни. Байер реши, че не бе добър в преструването.

— Опасявам се, че трябва да те разочаровам — каза Енгел накрая. — Но не искам посещението ти тук да е било напразно. Наздраве!

Той вдигна чашата си.

Байер го последва и пресуши своята на екс.

— А мъртвецът? Него срещал ли си го? — попита началникът на полицията.

— Разбрах, че е бил най-обикновен скитник, който се е препитавал с пеене и комар.

— Точно така. В нашия град няма достатъчно добри музиканти. Чувал съм, че хора като теб често си наемат трубадури от кръчмите и странстващи цигулари, за да свирят на празненствата им.

— Добре си проучил въпроса. Не се отказваш лесно, а? Това е качеството, което харесвам най-много у теб, въпреки че не всички споделят това мнение — въздъхна Енгел. — Чух за един шведски трубадур в „Рингве“. Но това бе преди два месеца и оттогава не съм го виждал. Сега трябва да ме извиниш. Имам важна работа. Работа, свързана с Обществото.

Байер кимна с уважение.

— Чух, че нещата се развиват по план — рече той.

— Да, момчетата имат голям напредък. Тронхайм ще бъде първият град в Норвегия, основал свое собствено научно общество.

„Момчетата“, за които говореше Енгел, бяха епископ Юхан Ернст Гюнерус, ректорът на университета Герхард Шонинг и общинският съветник Петер Фредерик Сум. Преди седем години тримата бяха основали Тронхаймското общество. Последните двама по-късно се бяха изселили от града, но благодарение на усилията и на тримата Обществото си бе спечелило отлична репутация в научните среди не само в Норвегия, но и в останалия свят. Това означаваше, че скоро щяха да получат кралско одобрение, даващо им право да се нарекат Кралско норвежко научно общество. Байер се гордееше с това постижение. Мъжът до него, седнал в стол, който струваше повече, отколкото един полицай изкарва на година, бе основен поддръжник на идеята да бъде създадено автономно норвежко научно общество в Тронхайм. Освен това притежаваше финансовия ресурс да подпомага това начинание.

— Моля, налей си още. Когато свършиш, удари звънчето и някой от прислужниците ще те изпрати. Довиждане, Байер — каза Съорен Енгел.

Търговецът стана и се насочи към вратата. Байер не можеше да си спомни кога за последно бе виждал възрастния джентълмен без усмивка на лицето. С ръка върху бравата, Енгел се обърна.

— Скъпи мой Ниле Байер — започна мрачно той, — знаеш, че те уважавам, въпреки че самият ти нямаш особено високо мнение за себе си. Струва ми се, че изкопа собствения си гроб, плащайки над две хиляди рикедалера, за да станеш началник на полицията. Това не беше добра инвестиция. Може би двамата с префекта трябва да обсъдим онова твое предложение да получаваш по един скилинг на буре. Префектът има навика да се вслушва в съветите ми.

— Ще направиш това за мен? — попита Байер.

— Това е нещо, което един човек би направил за свой приятел, не мислиш ли?

— И какво ще очаква този човек от своя приятел в замяна?

— Байер, твоята подозрителност ме обижда дълбоко. Разбира се, това е полезно качество за човек, който се занимава с полицейски дела. Но преди да си тръгна, ще те помоля да се съгласиш с мен, че има въпроси, които представляват интерес за началника на полицията, както и такива, които не са в неговата компетенция. Кога за последно си инспектирал везната на златаря или брашното на хлебаря? Ами проститутките? Разбира се, от време на време всеки джентълмен се нуждае от малко забавление, но напоследък в нашия град това забавление е станало твърде достъпно. В момента ти преследваш убиец, който отдавна е изчезнал — не смяташ ли, че така прахосваш времето и усилията, които дължиш на нашия крал?

Известно време Байер мълчеше. След това рече:

— Дребните грехове никога не са ме интересували.

— Но би трябвало. Нима началникът на полицията не осъзнава, че дребните грехове водят до по-големи? Не бих се изненадал, ако се окаже, че смъртта на онзи клет швед се дължи на комарджийство или проститутки.

Енгел отвори вратата, поклони се на картината, окачена на стената зад полицейския началник, и излезе.

Останал сам в стаята, Байер извади бутилката от джоба си и я напълни с аквавит. След това позвъни за прислужника.

Изглежда, денят щеше да бъде горещ и слънчев — прекрасно време за разходка сред природата, може би в посока към имението „Рингве“.

Конят на Байер, Букефалос, беше стара кранта, за която бе платил твърде много преди цяла вечност. Конят бе дошъл с него от Копенхаген.

Изведе Букефалос, най-стария си приятел, от конюшната, която делеше с един обуцар, и пое към Братора. Имаше късмет да завари лодката от тази страна на реката.

Когато стигна отсрещния бряг, той веднага се насочи към кръчмата „Баке“, за да изпие чаша бира. Скара се със собственика, който му каза, че си губи времето, опитвайки се да залови убиец. „Ами боклукът по улиците на града? Кога за последно си разлепал афиши, плашейки извършителите с глоби?“ Байер излезе от „Баке“ около обяд, което означаваше, че трябваше да язди през най-слънчевото време на деня. Когато най-накрая стигна „Рингве“, беше плувнал в пот и настроението му бе много лошо.

Отиде до конюшната и остави коня си при едно от момчетата, след което се насочи към главната сграда — дълга, тънка къща, построена в солидния трънделагски стил.

Входът бе наистина зрелищен, издаден напред и почиващ върху красиви боядисани колони. На покрива бе кацнал работник, който монтираше изящен ветропоказател от ковано желязо.

— Господарят и господарката вкъщи ли са? — попита Байер.

Младежът веднага слезе по стълбата и без да продума, влезе в къщата. Миг по-късно капитан Пребен Весел се появи на прага. Въпреки че коремът му не можеше да се сравнява с този на Байер, той бе доста едър джентълмен. Перуката му бе накриво, а яката на ризата му бе намачкана.

— Началник на полицията Байер — рече той с усмивка. — На какво дължа тази рядка чест?

Байер прочисти гърлото си.

— Д-р Фредричи ме посъветва да прекарам един ден в провинцията. Заради кашлицата — отвърна той и извади лулата от джоба си.

— Градският въздух е ужасен. Имаме къща в града, но никога не живеем там през лятото — рече Весел.

— Е, аз минавах наблизо и се зачудих дали бихте предложили нещо за пиене на един изморен ездач.

Байер започна да пълни лулата си.

— Но разбира се. Сигурно знаете, че имаме своя лицензирана таверна тук?

Капитанът посочи към кръчмата, която се казваше „Нубруген“ — приятно място, където Байер имаше смътни спомени, че се бе напивал в миналото.

— Така че заповядайте. Добре сте ни дошъл. Ще бъдете мой личен гост.

Имаше искрено гостоприемство в усмивката на Весел.

Байер бе поканен на горния етаж в голяма стая с прозорци, гледаци към предния и задния двор. Той си избра маса с гледка към предния. Оттам виждаше сламената шапка на работника, който монтираше ветропоказателя върху входа. След това Байер прекоси стаята и погледна към задния двор. Жена с права лопата в ръка се бе привела над празна леха. Роклята, която носеше, изглеждаше твърде скъпа за такъв вид работа.

— Жена ми обича да копае земята — обясни капитан Весел, който се бе приближил и застанал до Байер. — Сигурно заради провинциалното си потекло. Просто не може да устои на току-що изкопана леха. Странно как закоравял моряк като мен се влюби в селянка като нея.

Той говореше с огромна любов за жената, за която се бе оженил.

Байер кимна и седна на масата, вече отрупана с чинии — бяха сервирали супа, извара, хляб и бекон, както и голяма халба бира и чаша добър аквавит.

— Виждам, че харесвате музиката — рече Байер и посочи няколкото струнни инструмента, окачени на стената.

— Жена ми е музикантът — отвърна капитанът с неловка усмивка. — Аз мога да стържа на тях, но не и да свиря.

— Понякога каните ли музиканти тук, капитане?

Весел го изгледа, но не отвърна. Байер опита супата и отпи от бирата.

— Когато имате празненство, наемате ли музиканти, или само жена ви свири?

— Понякога каним музиканти, но не мога да си обясня защо ми задавате такива въпроси.

— О, просто един приятелски разговор между двама приятели. На път за тук спрях в „Бакe“ и ми казаха за голямото празненство, което сте имали през март. Разбрах, че сте поканили шведски музикант. Така ли е?

— Имахме един музикант, да. Но не си спомням дали беше швед. Само една от вечерите свири в къщата, а през останалото време беше в таверната.

— И оттогава не се е връщал?

— Не. Защо питате? Трябва да кажа, че ме разочаровате, Байер. Излъгахте ме, че просто сте минавали наблизко, но истината е, че сте дошли, за да ровите в личните ми работи. Настоявам да ми кажете защо ми задавате всички тези въпроси.

— Добре — отвърна Байер и отново отпи от бирата. — Този шведски музикант беше открит мъртъв вчера сутринта в покрайнините на града. Предполагам, че още не сте чули за този случай.

— Не. Новините пътуват бавно в провинцията, както много добре знаете. Но защо говорите с мен за този мъж?

Изражението на Весел все още бе напрегнато.

— Имате право да ме питате, разбира се. Истината е, че не знаем нищо друго за него, освен това, че е бил тук през март. Оттогава е прекарал по-голяма част от времето си в игра на и кръчмарски запои, но не се е запознал с много хора. Този мъж е истинска мистерия.

— Искане ми се да можех да ви помогна — рече Весел, като вече изглеждаше много по-спокоен. — Но мъжът, когото наехме да свири на празненството, стоя тук само няколко дни и си тръгна.

Известно време двамата мъже се храниха в мълчание. След това Байер каза:

— Добре ли свири?

Изражението на Весел отново се вкамени.

— Трябва да питате жена ми. Аз не разбирам от музика.

След като се нахрани, Байер благодари на своя домакин и помоли да оседлаят коня му. Весел слезе в двора, за да го изпрати.

Байер започна бавния процес по яхването на коня. Мъж с неговите габарити можеше да изпълнява това действие не повече от няколко пъти на ден, а след това се чувстваше напълно изстискан.

— Сигурен ли сте, че не искате един от прислужниците ми да ви прекара с лодка през реката? Струва ми се, че в новата ми лодка, която е закотвена в залива Рингве, ще има място както за вас, така и за вашия кон.

Капитанът гледаше началника на полицията с едва прикрито задоволство. Но Букефалос познаваше господаря си и бе много търпелива. Най-накрая Байер успя да се покатери на седлото. Отклони предложението, чудейки се кой бе по-вероятно да не се побере в лодката — конят или неговият ездач. След това зададе един последен въпрос:

— Случайно да сте се запознавали с други шведи напоследък?

Весел мигна точно четири пъти, преди да отвърне:

— Не. Защо? Не сме във война, нали?

— Не. Времената на Торденскьолд отдавна отминаха — рече Байер, говорейки за легендарния предишен обитател на имението „Рингве“ и працядо на капитана.

След това си спомни, че според легендата Торденскьолд бе избягал от къщи като млад. Спомни си и още нещо — капитанът бе загубил един от синовете си, когато корабът им бе потънал на път за Копенхаген и момчето се бе удавило.

Ето защо се отпрати към града със сърце, натежало от съчувствие. „Всички имаме своите призраци, с които трябва да се помирим“, помисли си той.

Беше се свечерило, когато най-накрая се върна в града. Беше изтощен и след като остави крантата в конюшната, закопня за леглото си. Но реши преди това да се отбие в участъка. Там завари Торп, който седеше в сумрака и го чакаше.

— Какво правиш тук в този час? — попита Байер разтревожено.

— Чакам те цял ден — отговори Торп. — Става дума за тялото на онзи шведски певец. Нали помниш, че вчера го занесохме в параклиса

на болницата? Тази сутрин свещеникът дойде да ни каже, че тялото е било откраднато от параклиса.

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Чашата се удари в кухненския шкаф и се пръсна на парчета. Повечето стъкла паднаха в мивката, а останалите се плъзнаха по кухненския плот. Някои се приземиха на пода. Следващата чаша се удари почти на същото място. Този път повечето парчета се приземиха на дъбовия паркет.

Елизе Едвардсен не бе успяла да приеме, че си бе въобразила музиката в двора. Всичките ѝ опити да заспи се бяха провалили и накрая бе решила да стане от леглото. В момента стоеше в кухнята, виеше като животно и риташе стъклата. Грабна трета чаша от плота и я хвърли, без да се прицелва. Тя се удари във вратата на дневната и стъклата се посипаха по прага. На Елизе ѝ се прииска да свали пантофите си и да започне да скача върху стъклата, за да почувства как се връзват в стъпалата ѝ. Представи си топлата кръв, изтичаща от раните. Имаше нещо успокояващо в тази мисъл. След това се свлече на пода, разтърсвана от ридания.

„Трябва да се обадя в полицията и да им кажа какво чух“, помисли си тя.

Но не помръдна от мястото си, докато Ивар не се върна от двора. Той също не бе успял да заспи и бе излязъл да изрине алеята пред къщата. През нощта отново бе заваляло. Бе ѝ казал, че така няма да му се налага да чисти снега на сутринта. Сякаш това бе важно.

— Елизе, какво е станало?

„Пак този фалшив глас“, помисли си тя, след което изрева:

— Какво ти пука, по дяволите?!

Той не отговори, а вместо това започна да мете стъклата от пода, докато тя тихо ронеше сълзи. След малко той се обади:

— Не си справедлива. Знаеш, че и аз съм разтревожен. Знаеш, че се притеснявам не по-малко от теб. Опитвам се да бъда позитивен. Все още мисля, че ще я намерят.

Той отвори шкафа под мивката и изпразни лопатката в кошчето за боклук.

— Знаеш ли какво означава това? — попита Ивар. — Чупенето на чаши? Означава, че сме се предали. А ние не сме се предали. Тя е избягала и полицаите ще я намерят.

— Млъквай, глупак такъв!

Той събра стъклата, паднали на плота, и прибра чашите, които все още не бяха счупени. След което отиде при нея и се наведе.

— Недей да говориш така.

Тя вдигна глава.

— Знаем. Извинявай.

Той я хвана за ръката и ѝ помогна да стане. Тя обви ръце около врата му и го прегърна. Няколко минути стояха така, като двама тийнейджъри на купон. Сълзите ѝ бавно се просмукаха в плата на ризата му.

— Да се обадим в полицията — рече той. — Права си. Може би навън наистина е имало някой.

След това отново чуха мелодията.

Отначало тя не осъзна какво бе чула. Мелодията бе толкова тъжна, че можеше да е част от собствените ѝ мисли. След това забеляза, че идва отвън.

— Затвори ли вратата, когато влезе? — попита тя, усещайки студеното течение.

— Чух те да плачеш — отвърна Ивар. — Сигурно съм забравил.

Отидоха в антрето заедно. През отворената врата видяха тъмната фигура на мъж, застанал неподвижно в снега. Този път и двамата го видяха. Нямаше никакво съмнение.

Ивар отвори вратата на гардероба. Елизе знаеше, че там той държеше пушките си. Мъжът отвън сигурно го бе видял, но продължи да стои неподвижно. Мелодията бе точно толкова бавна, колкото я помнеше, но този път звучеше по-ясна и силна. Със сигурност идваше от музикална кутия. Тоновите звучаха остро и метално. Елизе видя как съпругът ѝ отваря шкафа с оръжията и вади пушката си. „Не е заключен, помисли си тя. Повярвал ми е и затова го е оставил отключен.“

Ивар хукна към вратата с пушка в ръка. След това всичко се размаза пред очите ѝ. Елизе падна на пода, все още в съзнание, но твърде замаяна, за да се изправи. Лежеше и слушаше. Ивар извика нещо. След това чу стъпки, които изчезнаха в нощта.

Ивар Едвардсен бе ловувал дребен дивеч от тийнейджър, но никога не бе преследвал голямо животно. Не можеше да понесе мисълта за всичката кръв и за големия труп, свличащ се на земята. Дори не си бе представял, че някога ще насочи пушката си към човешко същество. Когато излезе на двора, той си каза, че последното нещо, което би искал да направи, бе да убие мъжа, отвлякъл дъщеря му. Бе поразен от това колко бързо бе достигнал до това заключение. Преди половин час той все още бе искал да вярва, че дъщеря му е избягала от къщи и изчезването ѝ няма нищо общо с убийството в Кухавген. Но мелодията от музикалната кутия, която бе чул, бе разсеяла всички негови съмнения. Елизе беше права от самото начало. Този мъж я бе отвлякъл. Това чудовище, дошло пред вратата им, държеше дъщеря им някъде. Ивар искаше да го застреля като куче, но не можеше.

Вече бе достигнал „Марквеген“. Спря и се огледа. Улицата бе притихнала. Не видя никого. Замисли се какво трябва да направи, загледан в дъха си. И двамата го бяха видели. Не си въобразяваха.

Изведнъж мъжът стоеше пред него. Бе излязъл иззад една паркирана кола като съживена сянка. Беше само на четири метра. Ивар се стресна и отстъпи назад, инстинктивно слагайки пръст на спусъка.

Сянката пристъпи напред. Ивар спря да мисли. Искеше да се обърне и да хукне към къщата. Да се обади в полицията. Но преди да направи каквото и да било, той се подхлъзна и се свлече на колене. Пушката гръмна, докато се опитваше да стане. Изобщо не бе усетил кога бе натиснал спусъка.

Мъжът пред него извика уплашено, обърна се и бързо се отдалечи с куцукане, ръмжейки ядосано.

„Какво направих?“, помисли си Ивар Едвардсен, загледан след него. „Раних го. Раних чудовището.“

След това видя музикалната кутия в снега.

Елизе загуби съзнание за няколко секунди. Когато отвори очи, не бе напълно сигурна къде се намира. Какво се бе случило? Сънуваше ли?

След това той се наведе над нея.

Съпругът ѝ стискаше пушка в едната си ръка. В другата държеше синя музикална кутия във форма на сърце с малка фигурка на капака. Тя се втренчи невярващо в нея.

— Това ли е кутията, която чухме? — попита Елизе.

Ивар остави кутията на пода, клекна до нея и повдигна главата ѝ, за да ѝ помогне да седне.

— Нямах представа, че е заредена. Сигурно съм забравил патрон в цевта.

— Това е толкова нетипично за теб — рече тя.

— Да се надяваме, че не съм го убил.

— Дано не си.

Тя седна и почувства как главата ѝ се избистря. За първи път, откакто Юлие бе изчезнала, двамата бяха на едно и също мнение.

— Той я е отвлякъл, нали? Бил е той, нали? — попита Ивар.

— Затова трябва да се надяваме, че е оживял — отвърна Елизе.
— Но това е единствената причина.

Той кимна и тя забеляза сълзи, стичащи се по бузите му. Елизе се бе подготвила за това развитие на нещата, за разлика от него. Ето защо тя отиде да се обади в полицията.

Вече не се съмняваше. Тези петна на пода и стените бяха от кръв. Отначало това прозрение я бе парализирало, но после, странно защо, се бе почувствала по-решена от всякога да избяга.

Продължи да се движи покрай стената. Правеше го вече няколко часа. Отдавна не бе чувала звуци от къщата, реши, че той е излязъл. Ако побързаше, може би щеше да успее да освободи ръцете си, преди да се е върнал. Малко по малко въжето около китките ѝ се разхлабваше. Най-накрая се скъса. В същия миг почувства как друго, невидимо въже около гърдите ѝ също се къса. Измъкна ръцете си от въжето и вдиша дълбоко, след което се свлече на пода. Бедрата и хълбоците ѝ тупкаха от умора. Сложи ръка на корема си за първи път, откакто я бяха завързали.

— Там ли си? — прошепна тя.

Мъжът бе обвинил въжето три пъти около всяка китка, така че сега разполагаше с парче въже, дълго почти един метър. Пусна го на пода и започна да развързва краката си.

Когато се освободи, тя стана и се протегна, след което за последно погали корема си. Трябваше да действа, преди да се е върнал. Вече бе решила какво да направи. Знаеше, че вратата бе заключена и

щеше да ѝ отнеме твърде много време, за да я разбие с ритници, дори да ѝ бяха останали сили. Това означаваше, че трябва да остави кучето си тук. Прозорецът бе най-добрият ѝ шанс. Полицайте щяха да се върнат за Бисмарк. Ако все още бе жив.

Тя се приближи и вдигна резето, след което опита да отвори прозореца, но той отказа да помръдне. Разгледа дограмата и забеляза главите на гвоздеите. Свали пуловера си, обвини го около дясната си ръка и удари стъклото с юмрук. Вестникът, който покриваше прозореца, се скъса и стъклото под него се счупи, но тя не чу падащи навън стъкла, както бе очаквала.

Трябваша ѝ няколко секунди да осъзнае защо. Видя сняг зад скъсания вестник и счупения прозорец. Голям, тежък пласт сняг, блокирал прозореца на мазето. Това обясняваше защо ставаше толкова тъмно, когато той изгасеше лампата, и защо не бе забелязала слънчева светлина. Прозорецът бе напълно затрупан. Прокле се за това, че не се бе сетила за тази възможност. Сега се втренчи в снега, опитвайки да разбере дали е ден, или нощ. Вътрешният ѝ часовник ѝ подсказваше, че е късно вечерта и че това е вторият ѝ ден тук. Но снегът бе твърде плътен и нямаше как да разбере дали е така.

Разви пуловера от ръката си. Видя, че наистина я бе предпазил от порязване. Внимателно го изчисти от стъклата и го облече. От рамката на прозореца все още стърчаха остри парчета стъкло, така че започна да ги вади. В същото време откъсна вестника и извади стъклата, забити в снега. Събра всичко в купчина на пода.

„Трябва да се махна оттук, помисли си тя. Ако се върне и види това, кой знае какво ще направи.“

След като събра всички стъкла, тя започна да копае. Но скоро осъзна, че не бе достатъчно висока. Дори ако се изправеше на пръсти, нямаше да може да направи достатъчно дълбока дупка, за да излезе. Имаше нужда от нещо, върху което да стъпи. Огледа се и осъзна, че няма друг избор.

С огромно отвращение тя взе кофата и я вдигна, опитвайки се да не гледа вътре. Изля съдържанието възможно най-далече от прозореца. Бързо се върна, обърна кофата и я сложи на пода. Качи се на нея и отново започна да копае.

Не след дълго достигна целта си. Ръката ѝ проби снега и почувства въздух. Издърпа я и погледна през дупката. Бе

предположила правилно: беше нощ. Светлината от близката улична лампа бе достатъчна, за да види улицата. Тя продължи да копае, разширявайки дупката. Най-накрая я направи достатъчно голяма, за да може да се промъкне навън.

— Снегът няма ли да му пречи?

Беше обикновена виелица и главен инспектор Уд Сингсакер гледаше кучето, което Йенс Фелстад, един от колегите от „кучешкия“ отдел, държеше за каишката. Елизе Едвардсен се бе обадила в полицията преди по-малко от час.

— Не и ако побързаме. Един час не е много време. Сигурен съм, че ще надуши миризмата. С изключение на снега, няма какво друго да го разсейва на пуста улица като тази.

Кучето откри следите от кръв на „Марквеген“, точно пред дома на семейство Едвардсен. Следи, които Грунгстад покри с платнище, за да ги запази. След това животното надуши следите на заподозрения. Сингсакер и Фелстад го последваха през улицата заедно с още двама полицаи с пистолети на коланите.

На първото кръстовище видяха, че оттук наскоро бе минал снегорин, който се бе насочил към местопрестъплението. Сингсакер изпсува, когато видя пресните следи, оставени от машината.

— Това проблем ли е? — попита той и захапа долната си устна. Не можеха да го изгубят сега. Това бе златна възможност — извършителят бе допуснал първата си грешка. Имаха шанс да го заловят. Сингсакер беше сигурен в това. Бяха толкова близо, та имаше чувството, че самият той го надушва.

Фелстад го успокои.

— Снегоринът няма да му попречи да следва миризмата.

Кучето се закова на място на кръстовището, но след това продължи надолу към Осбакен. Отлично обучената немска овчарка измина няколко метра, но после спря и започна да души земята. Изглеждаше объркана.

Фелстад остави кучето да се ориентира, но след малко му махна да се върне на „Марквеген“.

— Типична маневра „Г“ — рече той докато се катереха обратно по хълма. — Това може да се окаже по-голям проблем от снегорина.

Заподозреният е изминал известно разстояние по улицата, но след това се е върнал. Предполагам, че после не е завил по „Марквеген“, а е продължил напред. Обикалял е. Това може да се окаже проблем.

Сингсакер дишаше тежко. Или извършителят бе умен и знаеше как да измами кучетата, или е бил объркан, след като са го простреляли, и е обикалял безцелно.

— Заподозреният може да е психично болен. Със сигурност е ранен и най-вероятно много ядосан — каза Сингсакер.

Когато стигнаха „Марквеген“, кучето отново надуши миризмата и всички хукнаха към „Бернхард Гетц“, продължиха към „Лудвиг Доес“ и завиха по една пътека близо до Лиле Кухавген, недалече от мястото, където бяха открили тялото.

Беше тъмно сред дърветата и Сингсакер включи фенера си. Насочи лъча пред кучето, което все още следваше дирята. Всякакви следи, оставени от заподозрения, отдавна бяха заличени от снега. Сингсакер се опита да овладее дишането си, ослушвайки се за звуци, различни от стъпките на тримата полицаи, които го придружаваха. Беше възможно мъжът все още да се крие някъде сред дърветата.

Пътеката ги изведе на стръмен хълм, гледащ към града. На една скала имаше трафопост, украсен с графити. Кучето опъна каишката си и ги принуди да обиколят порутената тухлена сграда.

След това спря.

— По дяволите! — каза Фелстад. — Обърнал се е и се е върнал по пътя, по който дойдохме. Най-вероятно се е отклонил някъде. Проблемът е, че не знаем къде — може да е навсякъде между това място и Осбакен.

— Това означава ли, че сме го изгубили?

Сингсакер въздъхна и погледна надолу към светлините на Тронхайм. След това насочи фенера към пътеката, по която бяха дошли. Тъмната гора не му даде никакви отговори.

Фелстад не отговори, само сви рамене. Тръгнаха обратно, минавайки през собствените си стъпки в снега.

Върнаха се чак до улицата.

Фелстад посочи следите, оставени от снегорина.

— Това може да се окаже проблем. Снегоринът вероятно е заличил следите в снега и се съмнявам, че кучето ще открие къде

заподозреният се е отклонил от пътя си. Особено ако е влязъл в нечий двор или дори по-лошо — в кола.

Предсказанието на Фелстад се сбъдна. Кучето отново ги поведе към мястото, откъдето бяха тръгнали.

— „Марквеген“.

Когато стигнаха, те се втренчиха в платнището на Грунгстад, което вече бе почти напълно затрупано от снега.

— Можем да започнем ново търсене оттук, но снегът е твърде дълбок и ми се струва, че времето ни изтече — каза Фелстад.

Сингсакер въздъхна. Бяха толкова близо. Почти го бяха хванали. Но после нещата се объркаха. Това се случваше твърде често с този случай.

Въпреки това помоли Фелстад да опита пак, а той закрачи към къщата на семейство Едвардсен.

Сингсакер гледеше малката фигурка в белия фрак като омагьосан. Тя имаше ясни сини очи и дълга коса, вързана на опашка. Несъмнено беше първокласна изработка, идваща от времето, когато играчките са означавали нещо. Музикалната кутия лежеше на плота в кухнята. Сингсакер я бе навил, сложил чифт бели ръкавици, взети назаем от Грунгстад, който току-що бе влязъл в къщата. Въпреки че господин и госпожа Едвардсен бяха пипали кутията, Грунгстад все още се надяваше, че върху нея могат да бъдат открити отпечатъци.

Сингсакер се заслуша в мелодията. Беше същата като онази от музикалната кутия, която бяха намерили върху тялото на Силе Ролфсен. Той чудесно съзнаваше какво означаваше това. И тъй като намирането на кутията бе отразено в пресата, Ивар и Елизе също знаеха.

Когато мелодията свърши, Сингсакер взе музикалната кутия и я подаде на Грунгстад.

— Това е изключително важно. Искам да намериш отпечатъци и биологични следи — каза той.

— Биологичните следи няма да бъдат проблем — отвърна Грунгстад. — Кръвта на улицата ще ни бъде достатъчна, за да изградим профил. Може би дори ще открием заподозрения в базата данни.

— Играе си с нас — рече Сингсакер. — Мислиш ли, че иска да го заловим?

— Не знам — отвърна Грунгстад. — Но със сигурност не е обикновен убиец.

— Въпреки това ми се струва, че няма да го открием в системата, независимо от отпечатъците и биологичните следи, които е оставил. Този мъж знае как да действа незабелязано и го прави от много отдавна.

— Знаеш ли какво харесвам в твоите предчувствия, Сингсакер? — попита Грунгстад с шеговита усмивка.

— Не, какво?

— Че не са истински предчувствия. Просто така ги наричаш, за да не ти се налага да обясняваш как работи мозъкът ти. И си станал по-добър в това, откакто те оперираха.

Сингсакер не се засмя. Остави Грунгстад да работи върху кутията, а той отиде при Ивар и Елизе. Те седяха в дневната, където двамата с Гран ги бяха разпитали вчера. Но този път седяха на дивана, а Ивар бе прегърнал жена си през раменете.

Сингсакер ги помоли да опишат мъжа, но това не доведе до нищо. Било тъмно и Едвардсен бил уплашен. Мъжът носел качулка с шапка под нея и шал около врата си. Лицето му било частично скрито от качулката.

Ивар описа мъжа като непредсказуем, но това бе основано на поведението му.

След това Сингсакер им каза, че би искал да вземе пушката като доказателство и че е негов дълг да разследва стрелбата. Предупреди ги, че е възможно да ги обвинят в незаконно използване на огнестрелно оръжие и дори в престъпно нехайство, независимо дали жертвата на стрелбата бе отвлякъл дъщеря им. В същото време раненият мъж очевидно бе представлявал заплаха и като се вземеше под внимание емоционалното състояние на всички замесени, очевидно имаше смекчаващи вината обстоятелства, тъй като Ивар бе имал основание да приеме, че се е изправил срещу убиец, навлязъл в частната им собственост.

Накрая Сингсакер въздъхна и каза:

— Поради ограниченото време и ресурси, с които разполага полицията, често се налага някои криминални случаи да бъдат

понижени по значение. Уверявам ви, че изчезването на Юлие не е от тях, но някои странични въпроси, свързани със случая, могат да се озоват на края на списъка.

— Да разбирам ли, че ще вземете пушката, но е възможно да не разследвате стрелбата? — попита Елизе. Сингсакер разбра. Току-що им бе доказал, че дъщеря им не бе избягала от къщи, а най-вероятно бе в ръцете на един непредсказуем убиец.

— Ако нараняването на заподозрения не е сериозно, вашият съпруг не е направил нищо лошо. Точно обратното — благодарение на него имаме сериозно доказателство. Но в момента най-важното е да гарантираме сигурността ви. Ще оставим полицаи в къщата с вас.

Двамата кимнаха.

— Знам, че се надявате дъщеря ви скоро да се върне — продължи Сингсакер. — Мислехме, че е по-вероятно просто да е избягала. За съжаление изглежда, че това не е така. Но искам да се съсредоточите върху едно нещо: случилото се тази нощ ни приближава до разнищването на случая. Извършителят показва лицето си и сега имаме конкретни доказателства. И може би най-важното от всичко...

Той млъкна. Чувстваше назряващо главоболие и за миг се запита дали онова, което се канеше да им каже, щеше да им донесе някаква утеха.

— Мисля, че тя още е жива. Това е заключението, до което достигнах на основата на поведението на извършителя.

Сингсакер веднага съжали за думите си. От опит знаеше, че един полицай никога не трябва да обещава повече, отколкото може да даде.

Юлие се отгласна нагоре и чу как кофата се прекатурва, но бе набрала достатъчно скорост и успя да промуши тялото си през тесния тунел към свободата. Лежеше и опитваше да освободи ръцете си, а главата ѝ се подаваше навън на светлината, идваща от уличната лампа.

Точно тогава го чу. Самотният звук на стъпки в тихата нощ, слаб и далечен, сякаш идваше от мрака отвъд уличната светлина. Едва когато се приближи, тя чу колко учестено и възбудено беше дишането му. Звучеше бесен. Не. По-скоро звучеше така, сякаш изпитваше болка.

Когато влезе през портата, на не повече двайсет метра от прозореца, Юлие виждаше върха на главата му над преспите сняг,

образували се при чистенето на алеята. Носеше качулка. Тя инстинктивно се дръпна назад.

Изведнъж започна да се плъзга обратно надолу по влажния сняг. Отчаяно размаха крака в опит да се задържи. След това падна в стаята и се приземи на прекатурената пластмасова кофа, която се сцепи на две под тялото ѝ.

Искаше да пищи, но се страхуваше, че той ще я чуе. Всеки момент щеше да влезе в къщата. Бе пропиляла единствената си възможност за бягство.

Юлие стана от смърдящия, мръсен под на мазето и взе въжето, с което я бе вързал. Схваната и насинена, отиде в ъгъла зад вратата, забравила, че именно там е изляла кофата. Облегна се на стената и застина. Чу го как рови горе — резки, яростни движения. След време притихна. Тя въздъхна облекчено, надявайки се, че известно време ще стои горе или дори, че пак ще излезе от къщата. Ако слезеше долу, веднага щеше да разбере, че се бе опитала да избяга. Умът ѝ работеше на висока скорост. Имаше ли някакъв друг начин да достигне прозореца без счупената кофа? Не разполагаше с нищо друго, освен с дрехите и ботушите, които носеше. Ами ако свалеше всичко и го натрупаше на пода? Не, не беше достатъчно високо. Отиде до прозореца и подскочи. Успя да сграбчи перваза с пръсти, но когато опита да се набере нагоре, се изпусна и падна на земята. Нямаше смисъл да опитва без нещо, на което да стъпи. Но въпреки това продължи.

След петия опит чу стъпки над главата си. Той слизаше по стълбите, водещи към мазето.

„Идва да ме убие, помисли си тя. Когато види счупения прозорец, всичко ще свърши. Но може би просто ще навие музикалната кутия и ще си тръгне.“

Юлие отново застана в ъгъла зад вратата. Ако той влезеше, тя можеше да направи само едно нещо. Трябваше да се опита да го надвие по някакъв начин.

Вече бе точно пред вратата, но вместо да навие музикалната кутия, той започна да говори. Това бе първият път, когато ѝ бе говорил през вратата.

— Посетих родителите ти — рече той. — Реших, че трябва да чуят мелодията. Исках да знаят, че жертваш живота си за нещо красиво

и уникално. Но те не харесаха музиката. Може би това няма значение. Може би това, което мисля за тях, е по-важно. Какво да правя с хора, които стрелят по мен? Да им отмъстя? Нямам представа. Просто исках да знаеш, че ги посетих. Нещо ми подсказва, че това може да те мотивира. И ако изпееш песента както трябва, може би няма да им отмъстя. Всъщност почти съм сигурен, че няма.

Ръцете ѝ трепереха от страх и ярост, но се застави да не казва нищо. Не трябваше да се издава. Той все още си мислеше, че устата ѝ бе запушена.

Изведнъж каза, сякаш бе подушил емоциите ѝ:

— Страх. Мисля, че трябва да я изпееш със страх в гласа. Но това трябва да е страхът на човек, който е смел и почти успява да го скрие. Така трябва да бъде изпята. Не като Силе.

Разбира се, тази мисъл отдавна ѝ бе минала, но от това потвърждение на най-лошите ѝ подозрения коленете ѝ омекнаха. Започна да се свлича по стената, но принуди краката си да я задържат изправена. Той бе убил жената в горичката. Историята бе във всички вестници.

Тиха въздишка излезе измежду устните ѝ.

Той притихна от другата страна на вратата. Нима я беше чул?

Изведнъж стана и се приближи до вратата. Пъхна ключа в ключалката и отвори. Тя се бе скрила зад вратата. За него стаята изглеждаше празна. Сигурно бе видял счупеното стъкло и тунела, издълбан в снега, защото изтича до прозореца и изкрещя.

Това бе нейният шанс. Можеше да се измъкне през вратата, надявайки се, че той няма да се обърне. Но той вече се оглеждаше. Всеки момент щеше да я види. Ако наистина смяташе да заобиколи вратата и да хукне нагоре по стълбите, трябваше да се приближи твърде много до него и той щеше да се хвърли отгоре ѝ, преди да пресече прага. Най-добрият ѝ шанс бе да го събори на земята, преди да избяга.

След това видя крака му.

Бе отрязал долната половина на крачола си и бе превързал прасеца си. Превръзката бе скорошна, но по белия плат вече бе избила кръв.

Тя предпазливо пристъпи напред и се прицели. След това го изрита право по раната. Той изрева и се наведе, за да сграбчи крака си.

Държейки въжето опънато между ръцете си, тя се хвърли отгоре му. В същия миг той рязко се изправи, така че тя увисна на гърба му и само пръстите на краката ѝ се опираха в пода. Почувства как тялото му се напъва, когато обви въжето около врата му. Дръпна с всичка сила и го чу как се задушава.

Той направи две крачки назад точно когато тя успя да стъпи на пода. Дръпна въжето още веднъж и той се свлече на земята. Главата му се удари с трясък в тухления под.

Тя видя, че очите му са отворени, но изражението му бе пусто и безжизнено.

След това побягна. Излезе през вратата, но се закова на място в коридора. Нещо я задържаше.

Откри вратата на стаята, където мислеше, че бе вързано кучето ѝ. Докосна бравата. Вратата се отвори. Бисмарк се бе свил в един ъгъл. Когато я видя, той стана и закуцука към нея. Беше ранен и едва ходеше.

Изведнъж чу как мъжът в съседната стая се движи.

Как бе възможно това? Как бе успял да стане толкова бързо?

Наведе се и целуна кучето по муцуната.

— Ще се върна за теб — прошепна тя и отново хукна.

Той излезе от стаята точно когато тя стигна основата на стълбището. След четири скока се озова горе и задърпа вратата.

Точно тогава осъзна, че се бе провалила. Беше направила всичко по силите си, но то не се бе оказало достатъчно. Беше загубила всичко.

Времето спря.

В главата ѝ нахлуха странни картини. Разхождаше Бисмарк в снега. Жената без гърло от вестникарските истории. Фредрик, гол в стаята си. Бебето, което растеше в корема ѝ. Майка ѝ, с рядка усмивка на лицето. Хорът, в който пееше. Фрагменти от живот, който всеки момент щеше да бъде изгасен.

Вратата не помръдваше. Той я беше заключил.

Юлие спря да диша и се обърна.

Той бе спрял на половината път нагоре по стълбите, знаейки, че разполага с цялото време на света. Започна бавно да се качва, като спираше да си почива на всяко стъпало. Накрая ги разделяха само три стъпала. Тя опита да срещне погледа му, но очите му бяха напълно празни. Сякаш бе някъде другаде.

Преди си бе мислила, че го познава. Но бе направила ужасна грешка. Той живееше в напълно различен свят от нейния. В напълно различна реалност.

Изкачи последните три стъпала. Ръката с двата липсващи пръста я грабна за косата точно над ухото.

Слезе две стъпала, дърпайки я за косата. Тя загуби равновесие. Той я пусна и тя се изтърколи надолу. Лежеше на пода на мазето и се опитваше да си поеме въздух. Огледа се объркано. Бисмарк стоеше на прага.

Изглеждаше изтощен и уплашен. Беше твърде слаб, за да ѝ се притече на помощ.

— Не опитвай да ме спасиш — прошепна тя. — Вече никой не може да ме спаси.

Мъжът стоеше над нея.

— Какво искаш от мен, копеле такова? — изкрещя тя. Нещо в нея все още се бореше, опитваше се да отложи неизбежната развръзка. — Какво искаш от мен?

— Скъпа моя Юлие Едвардсен. Много добре знаеш какво искам. Искам да пееш.

Той отново я сграбчи за косата и я повлече към стаята на Бисмарк. Пусна я на пода.

Преди Юлие да успее да се изправи, той грабна кучето и излезе. Звукът на превъртането на ключа в ключалката бе като спускането на ударника на револвер. След това гръмна музиката. Този път не идваше от музикалната кутия. Този път беше диск. Белман. Тя позна песента — именно нея трябваше да изпълни на концерта в „Рингве“, но това бе в един друг живот преди много, много време.

*„Пресуши чашата си, защото смъртта те чака
пред вратата и остри своя меч.“*

Той се опитваше да овладее дишането си. Постепенно песента на Белман му поддейства успокояващо. Стоеше неподвижно и докосваше превръзката. Изстрелът бе засегнал коляното му. Бе използвал пинцета, за да извади четири сачми от плътта си. Нямахе други поражения. Кървенето беше спряло.

Бе изпитвал ужасна болка. Беше го боляло толкова много, че почти бе припаднал, след като бе спрял кървенето с парче плат, което бе откъснал от ризата си в началото на Осбакен. Известно време бе обикалял улиците, неспособен да разсъждава трезво. Почти бе стигнал Кухавген. И това го бе изплашило. Никога преди не се бе чувствал толкова изгубен. Дори мухата в главата му не бе давала признаци на живот. Бе се чувствал като сомнамбул, лутащ се в пълен мрак вместо в сънища. За щастие се бе съвзел сравнително бързо. Умът му се бе избистрил. Беше се обърнал и се бе върнал в къщата само за да открие, че тя бе опитала да избяга.

Бе дошъл точно навреме.

Внимателно бе премислил какво да й каже за родителите й. Нещо, което да я накара да се замисли. Смяташе, че вече е научила песента и е готова да му пее. Знаеше, че нямаше да се наложи да я подготвя толкова дълго, колкото Силе Ролфсен. Може би бе изчакал твърде дълго със Силе. Но онова, което бе казал за родителите й, не беше напълно вярно. Бе искал да ги стресне — защото не ги харесваше. Беше ги виждал преди, заедно с Юлие. Веднъж бе чул как майката на Юлие й се кара. Не можеше да понася тази жена. Хора като нея не заслужаваха Юлие. Момичето бе твърде добро за родителите си и бе искал да ги уплаши. А в отговор те го бяха ранили. Какво трябваше да прави с хора като тях?

Взе кучето и се качи по стълбите. След като свърши, то едва ходеше.

ОСЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Гру Братберг беше добър началник, когато нещата не вървяха добре. И още по-добър, когато вървяха. Според нея бяха извадили късмет, че извършителят беше прострелян. Стига да не беше мъртъв. Братберг много добре знаеше колко важно бе това за разследването.

Заедно с нея в конференнтната зала тази сутрин бяха Сингсакер, Йенсен, Гран и Грунгстад.

— Значи мислиш, че той най-вероятно още е жив? — попита Братберг, обръщайки се към Грунгстад.

Криминалистът се замисли, преди да отговори, и се намръщи. Изглежда я преценяващо и отвърна:

— Не открихме много кръв. Но преди снегът да се засили, успяхме да съберем достатъчно биологичен материал, за да извършим необходимите тестове. Съмнявам се, че ще умре от кръвозагуба. Следите от кръв свършват на няколкостотин метра от мястото, където е бил прострелян. Това означава, че е успял да спре кръвенето, като най-вероятно е превързал раната с парче от своя дреха. Предполагам, че става дума за повърхностна, а не за дълбока прострелна рана.

— А музикалната кутия?

— Открихме косъм вътре. Предполагам, че става дума за същия ДНК профил като кръвта. Стига да не принадлежи на някой от семейство Едвардсен, разбира се.

— Възможно ли е да е на дъщерята?

— Съмнявам се. Косъмът е от човек с къса коса, а доколкото знаем, Юлие Едвардсен има дълга коса.

— Какъв е цветът на този косъм? — попита Братберг.

— Според мен — сив.

— Значи е от възрастен човек? — попита Сингсакер с интерес.

— Не е задължително. Много хора започват да посивяват в началото на трийсетте. И понякога сивите косми са толкова малко, че са почти незабележими. Така че на теория този косъм може да е дошъл от някой мъж на средна възраст или дори от по-млад мъж.

Сингсакер кимна:

— Музикалната кутия е интересна. Мисля, че може да ни каже почти толкова за вътрешния му свят, колкото за външния му вид.

— Да, това е повратна точка в разследването за нас — съгласи се Братберг. — Явно става дума за човек с психически отклонения, а мотивът за това ново отвличане ми изглежда крайно нелогичен.

— Така е — отвърна Сингсакер. — Възможно е извършителят да е в системата, но нямаме достъп до архивите на психиатричните заведения. Ръцете ни са вързани заради поверителния характер на отношенията лекар пациент и законите, защитаващи неприкосновеността на личната информация.

— Просто трябва да използваме ресурсите, с които разполагаме — въздъхна Братберг. — Гран, искам да проучиш този въпрос. Прегледай отново полицейските доклади, официалните оплаквания и криминалните досиета. Може би сме пропуснали или забравили нещо. Търсим личности, които са се държали странно или са били обвинени в следене или друг вид нелогично поведение. Трябва да четеш с очите на психоаналитик.

— Добре — отвърна Гран. — Въпреки че господин Едвардсен не ни даде добро описание на заподозрения и знаем само това, че е носил палто и качулка, има едно нещо, което не бива да забравяме. Човекът, когото търсим, е ранен. Можем да го идентифицираме по огнестрелната рана.

— За Хойбротен ли мислиш? — попита Сингсакер.

— Трябва да го проверим.

— И да не е ранен, трябва да го поканим на разговор днес. Дори ако го премахнем от списъка със заподозрените, това ще е някакъв прогрес — каза Братберг.

— Има още едно нещо — обади се Сингсакер. — Трябва да очакваме дори по-голямо медийно внимание. Как можем да попречим на репортерите да надушат историята със стрелбата?

— Не можем — отговори Братберг. — Все пак Едвардсен е застрелял някого. Но засега ще казваме, че е било нещастен случай и ще впрегнем цялата си енергия в това да открием момичето.

Сингсакер спря пред блока си. Докато вървеше към асансьора, той си тананикаше мелодията от музикалната кутия, която се бе

загнездила в мозъка му.

Когато влезе, завари Фелиша седнала пред компютъра на бюрото в дневната. Насочи се към кухнята и хладилника.

— Искаш ли нещо за ядене? — извика той през отворената врата, след което продължи да си тананика.

Тя застана на прага.

— Къде чу тази мелодия? — попита Фелиша с интерес.

— Свързана е със случая, по който работя — каза ѝ той. —
Защо?

— Свързана е и с моя случай — отвърна тя, отиде в дневната и след малко се върна с лист хартия. Това бе баладата, която нейният клиент ѝ бе изпратил. Подаде листа на Сингсакер.

— Погледни нотите — каза тя.

— Фелиша, забравяш с кого говориш. Знаеш, че не мога да чета ноти — отвърна той с безпомощен жест и ѝ върна листа.

— Аз също не съм много добра, но Сири ми я изтананика. Чуй.

Фелиша започна да тананика.

Ледена тръпка полази по гърба на Сингсакер.

— Какво, по дяволите! — възкликна той.

Тя кимна.

— Онова копеле знае мелодията на балада, която е почти напълно неизвестна — рече Фелиша. — Музика, която е съществувала единствено като част от наследството на едно норвежко-американско семейство и в една балада, открадната от библиотека „Гюнерус“. И е толкова обладан от нея, че е направил музикална кутия, която да му я свири. Защо?

— И аз много бих искал да знам. Как върви твоето проучване?

— В момента чакам Сири да открие още информация за този Йон Блунд — отвърна Фелиша.

— А, да. Йон Блунд — рече той. — Това е име, което в никакъв случай не бива да достига до новинарския отдел на „Адресеависен“. Не ми се мисли за заглавията, които ще пуснат. Може би веднага трябва да отидем да говорим със Сири.

— Тя спомена, че тази сутрин има някаква работа. Мисля, че ще ходи на фитнес.

Сингсакер си направи сандвич с шунка за из път.

— Хайде — рече той и се насочи към входната врата. — Знам къде ходи на фитнес.

Нощните му тревоги се върнаха. Нима отново щеше да става баща? Как щеше да каже на Фелиша? И беше ли подготвен за такава огромна отговорност? Все пак вече отдавна не беше млад.

— Дойде ми една идея — рече Фелиша, докато пътуваха.

Спряха на един светофар, Сингсакер погълна остатъка от сандвича и я погледна.

— Каква?

— С моя клиент си общуваме единствено по електронната поща.

— Е?

— Има имейл адрес в Gmail. Досега не се бяха замисляла. Струва ми се, че неговият английски е прекалено формален. Не прави граматически грешки, но начинът, по който формулира мислите си, е много скован. Сякаш са били написани от чужденец, който владее английски, но това не е майчиният му език.

Сингсакер се замисли. Светна зелено и отново тръгнаха.

— Значи смяташ, че твоят клиент не е онзи, за когото се представя?

— Ами... не мислиш ли, че съвпадението е твърде голямо? Тази балада се появява в моя първи случай и в същото време представлява важна брънка от твоето разследване?

— Права си — отвърна той и осъзна, че стиска волана малко по-силно, отколкото трябва. Натисна спирачката, за да отклони към центъра по бойни изкуства. — Но защо убиецът би направил подобно нещо?

— Не знам. Може би иска да научи повече за този Йон Блунд, без да привлича внимание върху себе си. Това фалшиво интернет проучване може да е прикритието, от което се нуждае. Трябва да приемем, че Йон Блунд и тази балада по някакъв начин са свързани с неговите извратени причини да убива.

ДЕВЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Изкуството да движиш ръцете и краката си. Сири Холм отдавна бе спряла да използва мозъка си, когато се биеше. Всяко движение бе продиктувано от пръстите на ръцете и табаните на краката. Това не означаваше, че не бе обмислила всеки удар. Но тези мисли бяха различни — автономни, механични и безкрайно изобретателни. Това бе нещото, което най-много харесваше в таекуондото: фактът, че ръцете и краката ѝ разбираха неща, които мозъкът ѝ не можеше да облече в думи. Фокусът на мислите ѝ се бе преместил навътре, в собственото ѝ тяло. Коремната ѝ област се бе превърнала в централната точка, около която бяха съсредоточени всичките ѝ движения. Сякаш водеше безкрайна битка, опитвайки се да защити онова, което растеше в корема ѝ.

Днес битката бе по-истинска от всякога. Обикновено не чувстваше нищо, когато нанесеше удар или понесеше ритник. Просто отбелязваше колко бе пласирала и колко бе получила. Понякога това се отнасяше и за секса. Или поне за секса със сегашния ѝ спаринг-партньор, Ролф Биргер Грегерсен, единствения ѝ достоен противник в клуба по таекуондо. Бе спала с него почти без да забележи, само веднъж, точно след като се бе преместила в града и се бе записала в клуба. После му бе обяснила, че го е направила просто за да го опознае малко по-добре. И че харесваше начина, по който се бие, много повече от начина, по който прави любов. Той бе разбрал. Освен това беше женен. Бяха станали спаринг-партньори и продължаваха да се потят заедно, но вече без еротичен контакт.

Силите им бяха изравнени. Тя изрита и се дръпна. Спря за миг. Сега бяха наравно, но приближаваха онзи момент от битката, когато тя обикновено взимаше превес. Отново започнаха да танцуват — този бавен, елегантен танц. Погледите им се срещнаха. Той я гледаше, но в същото време не я виждаше. Този негов поглед бе най-доброто му оръжие както в боя, така и в любовта. И двамата нападаха, но не уцелиха. Изведнъж тя усети пробождане в корема. Загуби концентрация и това бе достатъчно за него. Беше бърз като светкавица.

За миг тя загуби равновесие, но все пак успя да се задържи на крака. След това времето изтече.

— От цяла вечност не съм те побеждавал — каза той.

Истината бе, че не я бе побеждавал от първата ѝ седмица в Тронхайм. И тогава му бе позволила да я победи, за да го прелъсти.

— Не мога да разбера защо не се състезаваш — рече той, дишайки тежко. Насочиха се към пейката до стената.

Не бе единственият член на клуба, който ѝ бе казвал това. Сири знаеше, че бе най-добрата тук и можеше да стигне далече, може би дори до Олимпийските игри, ако искаше. Но за нея таекуондото беше начин на мислене, а не спорт. Една напълно различна форма на мислене, която не можеше да намери никъде другаде. Ако започнеше да се състезава, таекуондото щеше да стане като всичко друго в живота ѝ. Докато се биеше, мисълта, че може да спечели медал, щеше да я разсейва. Точно както бебето в корема ѝ я бе разсеяло сега.

— Мислех да си взема малка почивка — каза Сири.

— Какво имаш предвид? Защо?

— Спокойно! Не е нещо сериозно. Ще си почина девет месеца, минус четирите, които вече минаха.

— Имаш предвид, че си...

Той пребледня.

— Спокойно, не е твое — рече тя и се засмя. — Въпреки че мога да те обвиня в предишен опит за оплодяване.

И двамата се засмяха.

— Господи, Сири. Честито!

Изглеждаше облекчен.

— Мерси — отвърна тя.

— Значи това е последната ти тренировка?

— Да. Но не казвай на другите, преди да съм се изкъпала и напуснала сградата.

— Защо?

— Знам неща за теб, Ролф Биргер Грегерсен — заплаши го тя.

— Добре. Ще си държа езика зад зъбите. По дяволите, Сири. Ще ми липсваш.

— Ще ти липсва това да се целиш в гърдите ми — отвърна тя е усмивка, след което се запъти към съблекалнята.

След като се изкъпа, тя се върна в залата, за да вземе една кърпа, която бе забравила. Видя две познати лица на прага и отиде при тях.

— Фелиша; Уд? Какво правите тук?

Сингсакер ѝ каза за музикалната кутия и мелодията, която изпълняваше. Когато свърши, Сири рече:

— Помолих да ми изпратят онзи полицейски дневник от осемнайсети век, за който говорихме, и очаквам да го доставят в библиотеката днес. Бих могла да отида, въпреки че имам почивен ден.

— Добре — отвърна Сингсакер. — Точно това се надявахме да направиш. Ако извършителят е бил вдъхновен от тази приспивна песен, трябва да открием кой е бил този Йон Блунд.

В този миг Грегерсен мина покрай тях със сак на рамо.

— Ще ми липсваш, Сири — пошегува се той и излезе.

— И ти ще ми липсваш — отвърна тя.

Сингсакер и Фелиша се спогледаха.

— Ще си взема кратка почивка — каза Сири, отговаряйки на въпросителния поглед на Сингсакер.

— Почивка? Защо?

— Не знам — отвърна тя. Още не се чувстваше готова да им каже. Не беше сигурна как ще реагират. — Нямам мотивация. Това е всичко.

Сингсакер и Фелиша повече не повдигнаха въпроса.

Сингсакер имаше проблеми с концентрацията, докато шофираше. На първия светофар Фелиша посочи, че бе спрял в грешното платно, което щеше да ги отведе към пристанището вместо към центъра. Значи Сири наистина беше бременна. И той можеше да се сети само за една причина да не иска да им каже.

— Фелиша — рече Сингсакер и премина в правилното платно, когато светна зелено и колите тръгнаха. — Тя наистина е бременна, нали?

— Казах ти — отвърна Фелиша с усмивка.

— Трябва да знаеш нещо... — рече той.

— Какво?

— Ами... — започна той, събирайки кураж, макар знаеше, че допуска грешка. Накрая просто го избълва: — Възможно е аз да съм

бащата на бебето.

Тя мълчеше.

— Не ме разбирай погрешно. Случи се, преди да дойдеш в Норвегия. Още не те познавах. Бях объркан и не исках да се връщам на работа, особено след онзи откачен случай, който ми дадоха.

— Объркан? — каза тя. Гласът ѝ бе леденостуден. — Може би си бил объркан и когато срещна мен? Било е няколко дни по-късно.

— Не, не бях объркан, когато срещнах теб. Или може би бях, но нашата среща няма нищо общо с това объркване. Никога през живота си не съм бил по-сигурен в нещо...

— Спри колата!

— Какво?

— Спри колата!

— Но защо? Не чу ли какво казах? Онова със Сири не означаваше нищо.

— Дватама сте приятели, Уд. Тя е най-добрата ми приятелка. Защо не ми казахте?

— Защо да ти казваме нещо, което би те наранило, при положение че то изобщо не е важно?

— Спри колата — повтори тя.

Този път Сингсакер се подчини. Отклони в буслентата и спря пред едно кафене. Тя отвори вратата и излезе.

— Отивай на работа и известно време не се връщай вкъщи — рече Фелиша. Гласът ѝ трепереше.

— Няма ли да е по-добре да се приберем заедно и да поговорим?

— Не искам да говоря — мина на английски тя. — Мразя да говоря!

Затръшна вратата и се насочи към пешеходната пътека.

Той седеше в колата и я гледаше как се отдалечава в страничното огледало.

— Мамка му! — извика той. — Мамка му, мамка му, мамка му!

Божа прониза мозъка му и бързо се превърна в едно от онези главоболия, които бяха като гръмотевични бури.

ДВАЙСЕТА ГЛАВА

Мобилният му телефон иззвъня точно когато паркираше.

Беше Братберг.

— Професор Хойбротен пътува към участъка — каза му тя. — Искам да си тук, когато пристигне.

Сингсакер прочисти гърлото си и отговори, че ще дойде веднага щом може.

— Йон Блунд — каза Сингсакер и изгледа Ян Хойбротен с най-пронизващия си поглед.

До професора седеше Терье Бюн, още по-възрастен адвокат. Сингсакер го познаваше. Бюн беше дошъл на една от ловните им експедиции. Но не му бе харесало да стреля и не бе повторил. Изглеждаше предпазлив и флегматичен и имаше нещо сънливо в очите му, сякаш прекарваше твърде много време, загледан в една точка. Но Сингсакер знаеше, че мъжът има остър език, който демонстрираше в подходящи моменти.

— Йон Блунд?

Хойбротен изглеждаше искрено изненадан от начина, по който бе започнал този разговор. Седеше на стол, очевидно не толкова удобен, колкото креслата, с които бе свикнал. Стаята за разпити имаше голи бели стели и обикновени мебели. Сингсакер седеше от едната страна на купената от ИКЕА маса, а от другата бяха професорът и неговият адвокат. Инспекторът с изненада забеляза растение в саксия в ъгъла зад Хойбротен. Беше ново. Кой го бе сложил там? Имаше своите подозрения, но се зачуди колко дълго ще оцелее без естествена светлина. В този миг вратата до саксията се отвори и Муна Гран влезе в стаята.

— Да, Йон Блунд — повтори Сингсакер, след като колегата му седна до него. Подразни се, когато тя се наведе, за да провери дали диктофонът на масата е включен. Разбира се, че беше включен. Понякога забравяше неща, но не беше напълно изкуфял.

— Баладата от музикалната кутия е била написана от композитор, назовавал се Йон Блунд — продължи.

Хойбротен се втренчи в него. Сингсакер отвърна на погледа му. Не бе забелязал огнестрелна рана по видимите части на тялото на кожата на професора. Но би могъл да има превръзка, скрита под дрехите.

— О, разбира се. Ето защо името ми прозвуча познато. Колекцията от балади на библиотека „Гюнерус“, нали? Сега си спомням. Колко глупаво от моя страна. Моля да ме извините, но от години не съм разглеждал техните балади, така че съм забравил мелодията. Разбира се. Йон Блунд. Да. Бях прав, че е приспивна песен, нали?

— Така изглежда.

— Казва се „Златният мир“, нали? Да, спомних си. Прекрасна балада.

— И очевидно смъртоносна — отбеляза Сингсакер.

Хойбротен го стрелна с очи. Изглежда, си бе спомнил зле прикритите обвинения, които инспекторът му бе отправил при предишната им среща. Сингсакер продължи:

— Не е ли странно, че си спомняте мелодията едва сега?

— Не бих казал. Никога не съм проучвал баладите на библиотека „Гюнерус“. Най-вече защото много малко от тях са придружени с музика. Баладата, която споменахте, е изключение. Разглеждал съм я преди няколко десетилетия. Но явно не съм запомнил мелодията. Дори един професор не може да помни всичко.

Сингсакер се взря в очите му и осъзна, че може би казва истината.

— Не мислете, че ще забравим за вашите взаимоотношения с момичетата от хора, професор Хойбротен — рече инспекторът. — Но знам, че сте дошли тук доброволно, така че на този етап ще се отнасяме с вас като със свидетел. Предполагам, че вашият адвокат няма възражения. Прав ли съм?

Бюн кимна, но се намръщи.

— И така. Очевидно помните някои неща за тази балада. Да поговорим малко за нея. Можете ли да ни кажете нещо, което не знаем за Йон Блунд?

— Йон Блунд е псевдоним — отговори Хойбротен.

— Знаем — обади се Гран. Сингсакер изпита облекчение, че тя бе решила да се включи в разговора. — Това, което искаме от вас, е да ни кажете нещо за мъжа, използващ това име.

— Не мога да ви кажа много, за съжаление. Но според един стар полицейски дневник мъж с това име е бил убит в Тронхайм през 60-те години на осемнайсети век. Затова смятаме, че „Златният мир“ е била написана тогава.

— Това ли е единственият източник на информация за Йон Блунд, с който разполагаме? — попита Гран.

— Да и не — отговори Хойбротен.

— Какво имате предвид?

— Преди няколко години, при ремонта на едно от крилата на имението „Рингве“, бе открито писмо, зазидано в една стена. То бе откраднато почти веднага след като бе намерено, преди някой да успее да го проучи. Но се говореше, че в него е ставало дума за Йон Блунд.

— И никой не знае кой е откраднал писмото?

— Доколкото ми е известно — не. Но вие би трябвало да знаете повече по този въпрос — отвърна злобно Хойбротен.

Сингсакер се изправи. Бе решил, че са говорили достатъчно за Йон Блунд. Имаха други, по-належащи причини да искат да разпитат Хойбротен.

— Не знам дали осъзнавате това, но от снощи разследваме убийството в Кухавген и изчезването на Юлие Едвардсен като един случай.

— Разбирам — отвърна Хойбротен, без да показва чувства.

— Може ли да попитам защо? — изкашля се Бюн.

— На този етап не искаме да навлизаме в подробности. Мога да ви кажа само това, че снощи имаше конфронтация между извършителя и родителите на Юлие, по време на която първият е получил рана. Не знаем колко сериозна е тя, но решихме веднага да разпитаем свидетелите, свързани по някакъв начин със случая. Разполагаме с ДНК и знаем, че извършителят има рана някъде по тялото си. Надяваме се, Хойбротен, че ще се съгласите да бъдете прегледан от лекар, който да установи дали по тялото ви има рани. Във ваш интерес е да уважите молбата ми и така ще ни помогнете много с разследването — завърши Сингсакер, доволен от дипломатичния начин, по който бе формулирал искането си.

Хойбротен погледна въпросително към Бюн, който почти незабележимо кимна.

— Добре — каза професорът с въздишка. — Ако това е всичко, от което имате нужда.

Гран стана и заведе Ян Хойбротен при доктора, а Сингсакер се върна в кабинета си.

ДВАЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Здравсти, обажда се Сири Холм от библиотека „Гюнерус“. Говорих с вас по-рано за един полицейски доклад от осемнайсети век, който искам да ми изпратите. Случаят е спешен, но напълно разбирам, ако не искате да пращате такъв стар документ по куриер. Ако ви устройва, мога да дойда в Дора и да го разгледам там?

Сири седеше в кабинета си в почивния си ден. Прозя се, отчасти защото бе отегчена от собствения си формален тон и отчасти защото вече бе пладне, а тя не бе яла нищо цял ден. Дори не бе пила кафе, а само две чаши чай.

— А, госпожице Холм. Тъкмо се канех да ви се обадя — прозвуча учтивият и нежен глас, който принадлежеше на архивист на име Ерик Нилсен.

Мъжът, с когото разговаряше, седеше някъде в Дора. Тази сграда представляваше огромен бункер за подводници, който немците бяха построили по време на войната. Дебелите близо десет метра стени бяха от железобетон. Сградата бе толкова масивна, че след края на войната се бе оказала невъзможна за разрушаване. За взривяването ѝ щеше да бе нужен толкова много динамит, че целият град щеше да бъде изложен на опасност. И освен това щеше да струва твърде скъпо. Вместо това Дора бе продадена за една крона. Разбира се, тази инвестиция се бе оказала изключително добра. Дора бе една от забележителностите на пристанищния район и помещаваше Националния архив на Тронхайм, Университетската библиотека и още много неща. Всеки път, когато Сири се обаждаше на някой от Дора, тя имаше чувството, че разговаря с човек на дъното на океана.

— Току-що говорих с полицията за този доклад — отвърна Нилсен.

— Полицията? — повтори тя. — Не ми казвайте. Бил е откраднат.

— Точно така. Съхраняваме го в една кутия, но когато вчера отидох да го извадя, тя беше празна. Изглежда, някой го е взел.

— Подозирах, че това може да се случи — рече Сири. — Кой има достъп до архивите?

— Обикновено разрешаваме на всеки, който поиска, да ползва материалите ни. Предимно учени, историци и някой и друг писател. Невинни хора. Но всеки трябва да се регистрира, преди да получи достъп до архивите.

— И предполагам, че вече сте прочели списъка с имената на хората, посетили архива през последните няколко месеца?

— Да, прочетох го.

— Имаше ли име, което ви се стори... как да се изразя? Странно?

— Ами... да. Имаше едно, което ми направи впечатление.

— Нека позная. Грелмакар Льофберг?

— Откъде знаете? Да. Въвел е името си в регистъра преди няколко месеца. Възможно е той да е взел дневника. Оттогава не сме имали много посетители и никой, който да се е интересувал от полицейски дневник. Не съм бил на работа, когато този мъж е дошъл. Но мисля, че е възможно дежурната библиотекарка да го е познавала и да му е имала доверие, защото не е обърнала внимание на името, което е написал в регистъра, и не е проверила съдържанието на кутията, след като си е тръгнал. Вие откъде знаете името?

— Същият мъж е посетил и нашата библиотека — обясни Сири Холм.

Щом приключи своя разговор с Нилсен от Националния архив, тя седна и се замисли над онова, което бе научила. „Интересно дали има факсимиле или вторичен източник“, каза си тя. Сега искаше повече от всякога да разбере какво пише в онзи полицейски дневник.

Гюнар Берг вдигна стресната глава от книгата, която четеше, когато Сири отвори вратата на кабинета му, без да почука.

— Сири? С какво мога да ти помогна? — попита той, след като се съвзе.

— Исках да те питам нещо, Гюнар.

— Ще отнеме ли много време?

— Зависи. Става дума за една балада и един стар полицейски дневник.

Берг се замисли.

— Със сигурност ще отнеме много време — заключи той. — След малко свършвам и си тръгвам. Ако искаш, можеш да дойдеш с мен и ще говорим по пътя.

Тя прие предложението. По този начин нямаше да ѝ се налага да се изкачва нагоре по хълма, за да стигне къщи.

Половин час след като Гран излезе от стаята за разпити с професор Хойбротен, тя информира разследващия екип, че бяха останали без главен заподозрян. Ян Хойбротен нямаше огнестрелни рани или други наранявания по тялото си.

— Значи това го изключва, нали? — попита тя своите колеги.

— Съгласни сме с Ивар Едвардсен, че почти със сигурност снощи е стрелял по мъжа с музикалната кутия. И е също толкова сигурно, че мъжът с музикалната кутия е нашият извършител. Това е единственото логично обяснение — каза Йенсен.

След кратък разбор на случилото се Сингсакер и Муна Гран останаха сами. Стояха в коридора и се гледаха.

— Пак започваме от нулата — рече той с въздишка.

— Опасявам се, че си прав — отвърна тя.

— Ти ли сложи онази саксия в стаята за разпити? Нали знаеш, че там няма естествена светлина и растението ще умре след няколко дни? — попита Сингсакер.

— Значи добре, че е пластмасово.

— Шегуваш се!

— Не. Погледнете по-отблизо следващия път, инспекторе.

Гран се запъти към кабинета си, а Сингсакер реши да излезе навън. Докато слизаше по стълбите, той осъзна, че се чувства доста добре. Радваше се, че имаха човек като Гран в екипа си. Нуждаеха се от някой като нея, който да повдига духа им. Но когато излезе на слънце, доброто му настроение се изпари. Насочи се към моста в Братора. Трябваше да признае, че бе убедил самия себе си, че между Хойбротен и убиеца съществуваше някаква връзка. Но сега тази теория се бе разпаднала и бяха останали без следи.

Когато стигна канала от другата страна на улицата, той седна на една пейка и отново се замисли за Фелиша. Нима онова, което се бе

случило помежду им, беше необратимо? Не му се вярваше. Или пък грешеше?

Беше потънал в мисли, когато телефонът му иззвъня.

— Казахте да ви се обадя, ако разбере нещо — изрече дълбок и плътен глас, който въпреки това не звучеше авторитетно.

— Кой се обажда? — попита Сингсакер.

— Фредрик.

— Фредрик?

Сингсакер зарови в спомените си. Имаше чувството, че половината му живот се съхраняваше на компютърен сървър, намиращ се в чужда държава на другия край на света.

— Фредрик Алм? — попита след малко той. — Какво има?

— Казахте да ви се обадя, ако разбере нещо.

— Помня. Какво е станало?

— Искам да говоря с вас.

— Ако не греша — отвърна Сингсакер, — точно това правиш в момента.

— Не по телефона.

— Разбирам.

Сингсакер въздъхна тежко и се постара да овладее раздражението си. Днес бе получил няколко удара под пояса, но не виждаше причина да си го изкарва на това момче.

— Къде си сега?

— Вкъщи. Реших да не ходя на училище. Не се чувствам добре.

— Хубаво, дай ми адреса си и ще дойда след пет минути.

— Шведите имат бляскава и стара традиция в писането на балади. Много хора мислят, че всичко е започнало с Белман, но е имало много велики трубадури преди него. Моят любимец е Ласе Лусидор — каза Гюнар Берг и зави по улица „Принсенс“ до театъра „Тронделаг“.

— Мисля, че никога не съм те питала къде живееш — рече Сири.

— Всъщност живея в Тилер — отговори той. — Но трябва да мина през едно място, което съм наел. Ласе Лусидор е автор на няколко прекрасни балади, написани през седемнайсети век. Известен е със своите т.нар. „случайни“ балади.

Гюнар не можеше да бъде спрян, когато започнеше да говори за този вид песни. Сири още не бе имала възможност да го пита за

полицейския дневник, което бе причината да иска да говори с него.

— Сватбените и погребалните песни били негов специалитет. Веднъж бил арестуван за написването на сватбена поема, озаглавена „Терзанието на ухажора“. Тя била написана за сватбата на Конрад Гиленстярна. Песента била толкова нецензурна, че била забранена от самия крал Карл Х. Густав. Лусидор защитил творбата си, казвайки, че просто се е вслушал в музата си. Успял да спечели съдебното дело, като се защитавал сам. Този случай се счита за важна победа на свободата на словото в Швеция.

Бяха стигнали сградата на студентската асоциация. Гюнар мина в съседното платно и се насочи към отклонението за „Сингсакер“ и „Розенборг“.

— За съжаление скоро след като бил оправдан за клевета, Лусидор участвал в дуел в една стокхолмска таверна и бил убит. Това се случило през 1676 г., след кавга с офицера Арвид Криегиан Сторм. След като убил Лусидор, Сторм избягал в Норвегия и станал комендант във Фредрикстад. Наследниците му се замогнали и се свързали чрез брак с прочутото семейство Ведел Ярлсберг. Така се получавали нещата през онези години.

Стигнаха парка в подножието на крепостта. Наближаваха училище „Розенборг“.

— Още малко остана — каза той.

Апартаментът на семейство Алм се намирал в голяма жилищна сграда с прекрасна гледка към фиорда.

Сингсакер натисна звънеца и не след дълго Фредрик отвори.

— Сам вкъщи? — попита инспекторът, когато момчето го въведе в дневната. Фредрик кимна. Насочиха се към големия прозорец, който гледаше към фиорда. Фредрик изглеждаше неспокоен. Сингсакер подозираше, че е от онези хора, което не се чувстват удобно дори в собствения си дом.

— Какво имаш да ми казваш? — попита инспекторът и седна на дивана.

Великолепната гледка към фиорда го накара да се сети за апартамента на Сири Холм. Най-яркият му спомен от онзи неразумен час, който бяха прекарвали заедно, бе чувството, че постоянно му се вие

свят. Сега се зачуди дали това се бе дължало на гледката, или на подозрението, което бе имал дори тогава, че прави нещо с катастрофални последствия. Тогава не бе знаел какви ще бъдат тези последствия. Ако бе знаел, щеше ли пак да постъпи по същия начин? Едва ли. В никакъв случай.

Или може би щеше.

Можеше ли да реши този проблем, без да бъде откровен със себе си? Никога преди не бе имал такова преживяване. Двамата със Сири бяха вложили всичко, но в същото време нищо в него. Именно тази невъзможна комбинация от радост и световъртеж, освободеност и игнориране на възможните последствия бе направила тяхната връзка толкова незабравима. Това, което не можеше да обясни на себе си, да не говорим за Фелиша, бе, че тази връзка по никакъв начин не се отразяваше на чувствата му към нея.

— Бременна е — каза Фредрик Алм. Гласът му прозвуча така, сякаш бе дошъл от друга планета.

Сингсакер тъкмо щеше да отвърне: „Знам, по дяволите“, но след това осъзна какво бе имал предвид Фредрик.

— Юлие? Юлие е бременна?

— Да.

— Ти ли си бащата?

— Да.

— Значи онзи път, когато е дошла тук, за да разглеждате снимки, всъщност е дошла да ти каже за бебето. Прав ли съм?

— Да.

— Родителите ти знаят ли?

— Не. Само двамата с Юлие знаем. И нейният доктор, разбира се. А сега и вие.

— Обсъдихте ли дали тя ще задържи детето?

— Да, говорихме за това.

— И?

— Не решихме нищо. Не успяхме да вземем решение.

„Каква шибана бъркотия“, помисли си Сингсакер, гледайки Фредрик Алм. Беше твърде кльощав. Но в същото време забеляза нова увереност в очите му. Това не бе начинът да пораснеш. Но се бе случило. Мъж с психически проблеми бе отвлякъл приятелката и

нероденото му бебе. В тази ситуация никой не можеше да си позволи да остане дете.

— Осъзнаваш, че трябва да се обадя на родителите ти, нали?

Момчето кимна.

— И родителите на Юлие също трябва да знаят.

Той отново кимна.

— Постъпи правилно, като ми каза — рече инспекторът и извади мобилния си телефон. Набра номера на Братберг.

Фредрик се обади:

— Всичко ми изглежда толкова нереално. Знам, че е вярно, но коремът ѝ все още изглеждаше толкова плосък. Не можех да повярвам, че вътре има нещо.

Сингсакер осведоми Братберг, след което стана да си ходи.

— Дватамата с Юлие казахте ли си всичко? — попита той, докато обличаше палтото си в коридора.

— Какво имате предвид?

— Ако някой се е отнасял лошо с нея, би ли ти казала?

— Може би. Какво намеквате?

— Юлие казвала ли ти е за нещо, случило се по време на репетиция на хора?

— Като например?

— Оплаквала ли се е от някой от ръководителите на хора?

— Ами... не. Но веднъж спомена нещо за мъж, който според нея бил отвратителен. Някой, който бил на репетициите за концерта в „Рингве“.

— Каза ли ти какво е направил?

— Не, само че я е зяпал по много зловец начин.

— Помниш ли името му?

— Не. Не говорихме много за това. Просто го спомена. Мисля, че обича да говори такива неща само за да ме дразни.

Сингсакер благодари на Фредрик за помощта и си тръгна. Вече се бе свечерило и той се запъти към къщи за вечеря.

Мъжът, когото Юлие бе описала като „отвратителен“, най-вероятно бе Хойбротен. Той очевидно бе от онези мъже, които имаха повече от една причина да работят с млади момичета. Но това не ги приближаваше към самоличността на убиеца.

На път за вкъщи, Сингсакер осъзна колко много се надяваше Фелиша да е там и вече да се е успокоила. Опита се да ѝ звънне, но тя не вдигна. Минавайки покрай училище Розенборг, той се сети за бележника си. Спомни си колко много информация бе записал там и реши, че тя можеше да се окаже важна. За съжаление училището отново бе затворено.

Когато стигнаха „Розенборг“, спряха пред огромна стара сграда.

— Тук съм наел едно място — обясни Гюнар Берг, когато двамата слязоха от колата. — Искаш ли да влезеш, или трябва да се прибиращ вкъщи?

— Ами... — отвърна Сири и почувства как леденият вятър разрошва къдриците ѝ. — Дори не те питах за нещото, което исках да обсъдим.

— Имаш ли нещо против неразборията? — попита той.

— Човек не може да живее по друг начин — отвърна тя с усмивка.

— Тогава идвай.

Тя го последва до входа. Гюнар отключи старата, очукана врата и влязоха вътре. От антрето се насочиха към мазето.

— Това е стаята, която съм наел — рече той и спря пред вратата. След това я помоли да закрие очите си с ръка, защото се срамуваше от гледката, която щеше да види. Отвори вратата и я въведе в помещението.

Каза ѝ да свали ръката си и това, което Сири видя, изобщо не отговаряше на представата за Гюнар, която си бе изградила. Имаше мръсни чинии, натрупани на пода, листове хартия, разпилени по масата, а зад нея стърчеше нещо, което приличаше на голям смесителен пулт, чийто капак бе свален и се виждаха жици, стърчащи във всички посоки. Цялото място миришеше на мухъл и тя стоеше върху нещо лепкаво, но я бе страх да погледне надолу, защото не искаше да знае какво бе то. Почувства се така, сякаш се бе върнала в апартамента си отпреди почистването.

Обърна се и направи крачка назад, но се подхлъзна на нещо. Видя как Гюнар Берг върви към нея миг преди да възстанови равновесието си, но след това залитна назад, а той падна върху нея. Удари тила си в нещо и всичко почерня.

ДВАЙСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Елизе Едвардсен лежеше върху съпруга си и налагаше матрака с юмруци. Бедрата ѝ трепереха и тя стенеше.

— Шшт — рече той. — Отвън има полицаи.

Това само я накара да закрепчи още по-силно.

— Не ми пука! — извика тя и продължи да се дере.

— Тихо, мила, шшт! — каза той, опитвайки да я погали по косата, но нямаше смисъл. Тя отказваше да стои мирна. Той обвини ръце около кръста ѝ и я разтърси. Бяха си легнали в единадесет и бяха заспали. Но тя се бе събудила от някакъв ужасен кошмар и се бе качила върху него. Никога преди не бе правила подобно нещо. Държеше се като животно. Но животните най-вероятно не изпитваха такъв необятен ужас и страх. Елизе вече нямаше причина да се сдържа.

Стенеше и дереше гърба му. Постепенно се успокои и най-накрая миряса. Той я прегърна и тя се разрида.

— Щях да бъда баба! — изхлипа тя. — А ти щеше да бъдеш дядо. С какво сме заслужили това?

Само преди няколко часа главен инспектор Сингсакер им се бе обадил, за да им каже.

— Шшт! — прошепна Ивар. — За мен също е ужасно.

— Знам — отвърна тя. — Знам.

Той почувства как тялото ѝ се отпуска в ръцете му. Постепенно дишането ѝ се успокои. Напрежението изтичаше от крайниците ѝ, но въпреки това тя не го пускаше. Вместо това започна да го милва. Беше само по бельо и тениска. Той реагира на движенията ѝ, знаейки, че това не бе подходящият момент. Защо правеха това сега? Не можеха да изпитват всички тези емоции едновременно, нали? Той се опита да я отблъсне.

— Не — каза тя. Нищо друго, само тази дума.

Известно време стояха прегърнати.

След това Елизе свали бельото си.

Събуди се на сутринта, разкъсвана от вина. Защо бяха направи онова нещо снощи, при тези ужасни обстоятелства?

Съпругът ѝ все още спеше. Тя го погали по челото.

— Какво ще се случи с нас? — попита тихо Елизе, защото не искаше да го събуди. „Това ни сближи, помисли си тя. Преди изчезването на Юлие не знаех дали все още го обичам. Сега знам. Но сме заобиколены от мрак.“

Тя стана и облече халата и пантофите си. Отиде право в стаята на Юлие, без дори да поглежда към полицаия, седнал на един стол в кухнята.

Стаята, разбира се, беше празна. Юлие не се бе върнала ненадейно вкъщи. Не седеше на леглото си, смеейки се, защото всичко това бе една голяма шега и бе успяла да ги преметне. Леглото бе празно и неоправено. Изглеждаше така, както в нощта, в която Юлие бе изчезнала. Елизе се приближи и седна. Под възглавницата беше комиксът, който Юлие четеше. Тя обичаше да чете комикси. Този се казваше „Пясъчният човек“. Юлие бе опитала да накара майка си да го прочете, защото бил невероятен. Но Елизе бе заявила, че не чете комикси. Сега го взе в кухнята и реши да го разлисти, докато закусваше.

Полицаят ѝ каза, че е започнал смяната си в два часа сутринта.

„Добре“, помисли си тя. Това означаваше, че не бе чул нищо от спалнята.

— Ще ви донеса вестника — рече тя и остави комикса на масата.

Снегът я блъсна в лицето, когато отвори входната врата. Стъпалата бяха покрити със сняг, натрупан от вятъра. Тъкмо щеше да се обърне, за да вземе лопатка, с която да изрови вестника, когато ги видя. Две черни очи, които я гледаха от снега.

Падна на колене и започна да копае. Скоро видя козината на кучето. Седна на стъпалата, прегърнала главата на Бисмарк. Останалата част от тялото му все още бе под снега. Трупът бе леден и напълно вкочанен. Елизе го пусна и изтича в къщата, крещейки. Къде беше онзи проклет полицаи, който трябваше да ги пази? Защо не бе чул нищо?

ДВАЙСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Когато Сингсакер се бе върнал вкъщи предишната вечер, Фелиша си бе отишла и когато се бе опитал да ѝ звъне, тя не му бе вдигнала.

Беше си легнал, надявайки се, че ще се върне през нощта и ще се пъхне под завивките до него, но това не се бе случило. На сутринта не го бе събудила Фелиша, тананикайки си някаква мелодия от деветдесетте, докато се обличаше. Бе го събудил телефон. Както обикновено, той си каза, че трябва веднага да смени пискливия рингтон.

— Сингсакер — рече той с глас, пресипнал от съня.

— Братберг се обажда. Събудих ли те?

— Защо си станала толкова рано? — попита той, загледан в будилника на шкафчето, който трябваше да го събуди след няколко часа. Но просто не можеше да се ядоса на своя началник — това бе слабост, с която се бе научил да живее.

— Телефонът ме събуди, точно като при теб — каза му тя.

— Значи има някакво развитие? Каж ми, че са добри новини.

— Ако нова следа в случая е добра новина, тогава да. Но от всяка друга гледна точка... не.

— Не ми казвай, че нещо се е случило с момичето.

— Не с нея, а е кучето ѝ. Извършителят го е пребил до смърт и го е оставил пред вратата на семейство Едвардсен. Беше станало на парче лед, когато го откриха тази сутрин.

— По дяволите. Що за психопат е този тип?

— Да, Уд — отвърна Братберг, която винаги знаеше кога да използва първото му име. — Но трябва да оставиш личните си чувства вкъщи. Искам да отидеш на „Марквеген“ възможно най-скоро.

— Окей, шефе.

Сингсакер затвори, стана от леглото и се насочи към кухнята. Тази сутрин имаше нужда от три глътки „Ред Алборг“, за да събуди мозъка си. Маринованата херинга, която изяде, имаше вкус на тъга. Фелиша я бе сготвила. Бе прекарала цял ден в четене на рецепти в

норвежки готварски книги и приготвяне филета от херинга с лук, със сълзи в очите, само за него. Тя ненавиждаше херингата. В момента Сингсакер не можеше да се съсредоточи върху случая. Мислеше само за Фелиша и за това как можеше да я убеди в своята невинност. Не можеше. Нейната реакция бе напълно оправдана. Имаше пълното право да бъде разстроена и наранена. Но въпреки че бе права, това не означаваше, че не би направила нещо глупаво. Преди няколко седмици му бе разказала как я бяха изнасилили като млада и за проблемите с пиенето, което бе имала след това.

— Не знам дали наистина бях алкохоличка. По-скоро беше опит за самоубийство, отколкото алкохолизъм — беше му казала. — Но не съм се замисляла сериозно по въпроса.

„Сега не е време за това“, рече си Сингсакер и се насочи към входната врата.

— По дяволите, Фелиша — промърмори той на себе си. — Върни се вкъщи!

ДВАЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Фелиша Стоун беше гола. Някой бе пръснал спирт в очите ѝ и я бе ударил по главата с чук. Няколко пъти. Или пък я мъчеше ужасен махмурлук — не беше сигурна кое от двете беше вярно.

Взря се в бутилката върху румсървис менюто на нощното шкафче, опитвайки се да прочете етикета. Различи няколко цвята, но не и марката.

Веднъж бе прочела, че алкохолиците харесват една марка алкохол повече от всички останали и се напиват с друга само ако не успеят да намерят своята. Когато се замисли, осъзна, че най-вероятно бе прочела това в някой долнопробен детективски роман. Истината бе, че повечето алкохолици не бяха сноби и пиеха всичко, което им попаднеше. Ами тя? Коя бе любимата ѝ отрова? Надигна се, обърна бутилката и видя, че онова, което течеше във вените ѝ като бодлива тел, е водка Smirnoff. Просна се обратно на двойното легло и с облекчение видя, че е сама. Не помнеше как се бе озовала тук, в тази хотелска стая, заедно с една празна бутилка водка, но помнеше защо.

Беше се влюбила. Кое то я бе накарало да вземе цял куп нелогични решения и да пренебрегне някои очевидни недостатъци, като например факта, че мъжът бе достатъчно стар, за да ѝ бъде баща. Или обстоятелството, че ѝ се бе наложило да се премести да живее при него, преди двамата да се опознаят достатъчно и да имат възможност да споделят важни неща един за друг, да речем, че той е спал с най-добрата ѝ приятелка в Норвегия.

Неизбежно нещата се бяха разпаднали. Реалността я бе настигнала и сега се намираше в хотелска стая в чужда държава. Беше смятала, че има приятели тук, дори беше започнала да се чувства като у дома си. Може би това бе най-лошото от всичко. В момента се чувстваше напълно празна.

Отиде в банята, където откри дрехите си. Взе си душ, преди да се облече. Студената вода избистри главата ѝ. След това отиде до бюрото и прочете в кой хотел се намираше — „Рика Хел“.

Двамата с Уд се бяха шегували по този въпрос. Хел беше малък, гъсто населен квартал близо до летището на Тронхайм, а пътниите знаци по пътя бяха много забавни. Една неделя бяха спрели да хапнат в ресторанта на местния хотел и бяха видели плакат във фоайето, на който пишеше на английски: „Добре дошли в Хел“. Много се бяха смели.

И така, Фелиша се намираше в хотел „Хел“, който не бе място, където би искала да остане дълго. Все пак едно различаваше този хотел от истинския ад — имаше собствено летище.

Не бе взела никакъв багаж, но там, където отиваше, нямаше да има нужда от багаж. Беше взела портфейла и паспорта си. Така че плати сметката в хотела и измина краткото разстояние до летището във Варнес.

Малко по-късно вече държеше самолетния билет в ръка. Зачуди се дали щеше да може да си купи бира след проверката на вещите ѝ.

„Това е истинската проверка, помисли си тя. Сега ще открия истината.“

Спомни си как много отдавна се бе затворила в мазето на къщата на родителите си в Ричмънд. Спомни си масата, покрита с празни бутилки и шишенца с хапчета, проядения от молци диван, детинските снимки на стените и миризмата на мухъл. Почти се бе убила с хапчета и алкохол в тази тайна детска стая. Но никой не се пристрастяваше толкова бързо, нали? „Исках да се самоубия, а не само да притъпя болката. Но сега е различно“. Фелиша не искаше да избяга от живота завинаги. Пиеше, за да спре да мисли и да не ѝ се налага да отговаря на всички онези проклети въпроси, които се въртяха в главата ѝ. Какво правеше тук? Наистина ли го обичаше? Щеше ли някога да го разбере?

Една мисъл не ѝ даваше покой. Именно тази мисъл я тормозеше най-много. Ами ако просто бе забравил, че е спал със Сири? Може би затова не бе казал нищо. Може би си бе спомнил едва след като бе разбрал, че Сири е бременна. Човек като Уд, преживял такава сложна мозъчна операция и загубил част от паметта си, сигурно бе загубил и част от себе си. „И ако той не знае кой е, откъде може да е сигурен, че иска точно мен?“

ДВАЙСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Сингсакер бавно си проправяше път през снежната виелица. Беше се запътил към участъка, главата му бе натежала от мрачни мисли. Изпрати есемес на Фелиша. Същият, който вече бе изпратил няколко пъти тази сутрин: „Къде си? Искаш ли да говорим?“ Тя имаше пълното право да реагира по този начин, но защо трябваше да изчезва точно сега, когато из града бродеше убиец психопат? Сингсакер отново и отново си казваше, че Фелиша бе кораво момиче и трениран полицай и знаеше как да се грижи за себе си. Освен това убиецът нямаше причина да отвлича нея. Но тези мисли не го караха да се чувства по-добре. Все пак извършителят бе влизал в нейния уебсайт.

Бе посетил дома на семейство Едвардсен и бе видял как Грунгстад прибира замръзналия труп на санбернара в найлонова торба. Той се държеше така, сякаш смъртта на кучето бе добра новина, защото означаваше нови доказателства. Сингсакер, от друга страна, виждаше в нея поредния им провал и дори си помисли, че бе напълно възможно съвсем скоро да открият и замръзналия труп на Юлие. Този път нямаше представа какво да каже на родителите, така че остави тази работа на Йенсен. Неговият колега не се справи много по-добре. Какво неприятно начало на деня. За първи път, откакто бе започнал да се къпе в ледена вода, той нямаше търпение. В момента едно студено гмуркане щеше да му се отрази повече от добре.

Сингсакер не можеше да спре мрачните си мисли. Колкото и да опитваше да не мисли за Фелиша, лицето ѝ все изникваше пред очите му. Можеше да вини само себе си за онова, което се бе случило.

Може би бе черният колан, който Сири бе носила около кръста си, докато се бяха любили по време на онова напрегнато разследване в края на миналото лято. След това бе лежал под измачканите ѝ завивки, потен и изпълнен с мрачни предчувствия за последствията. Беше предположил, че ще има неприятности на работа, тъй като Сири беше важен свидетел в случая. Ако Братберг бе разбрала, че е правил секс със свидетел, нищо нямаше да го спаси. Но странно защо мисълта, че могат да го уволнят от полицията, не го бе разтревожила толкова

много. След мозъчната операция той бе започнал да осъзнава, че работата вече не е толкова важна за него. Независимо какво правеше, ранената му глава винаги бе с него. И понякога работата ставаше прекалено трудна и досадна. Днес определено бе такъв ден. Но грешката, която бе направил със Сири Холм, не се бе отразила на работата му. Лошите решения не бяха лоши, ако не водеха до последствия, от които боли. След като бе срещнал Фелиша, той бързо бе осъзнал, че има по-лоши неща от това да загуби работата си. Станалото между тях бе истинска катастрофа, но той знаеше, че рано или късно ще се случи. Просто не бе видял знаците.

Когато Сингсакер стигна участъка, Гран имаше изненадващи новини за него.

— Хойбротен се върна.

— Да не сте открили нещо за него? — попита Сингсакер, чудейки се дали това ще оправи настроението му. Съмняваше се.

— Не става дума за случая с музикалната кутия, за съжаление. Надя Торп събра смелост и реши да го издаде. Каза ни, че е опипвал много от момичетата в хора и че една вечер след репетицията я е помолил да остане, след което се опитал да я изнасили на една маса. Тя успяла да избяга. Имаме достатъчно доказателства, за да го обвиним. Тази сутрин, след като го извикахме в участъка, той призна на Братберг. Напълно се срина. Разциври се като малко дете. А после помоли да говори лично с теб.

Сингсакер влезе в стаята за разпити. Професорът седеше вътре заедно със своя адвокат.

Инспекторът седна срещу тях.

— Не очаквам нищо в замяна — започна Хойбротен. — Моят адвокат вече ми каза, че норвежките полицаи не обещават по-леки присъди в замяна на информация, както правят американските ченгета по филмите.

— Има ли нещо, което искате да ми кажете? — попита Сингсакер и забеляза, че вялата отпуснатост, която бе изпитвал само преди пет минути, бе заменена от напрегнато очакване.

— Той знаеше нещо за мен, но и аз знаех нещо за него — рече Хойбротен. — Затова не ви казах нищо. Беше ме страх да не ви каже за... момичетата.

— Какво имате предвид?

— Знам кой е откраднал писмото, което бе намерено в имението „Рингве“ — отвърна професорът. — В него става дума за Йон Блунд и то трябваше да бъде предадено на библиотека „Гюнерус“.

— Продължавайте — каза Сингсакер.

Хойбротен кимна и заговори.

ДВАЙСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Вървеше сам през виелицата. Градът спеше. Кучето бе в найлонова торба. Беше нощ. Улиците бяха пусти. Бяха само той и кучето, чието тяло все още бе топло, и снежинките, които се топяха върху лицето му. Докато крачеше, той осъзна, че отсега нататък пред него имаше само една пътека.

След като извади кучето и го сложи на изтривалката, той се върна вкъщи. Не в къщата от своето детство, която бе наел; не обратно при нея, а вкъщи при жена си. Там най-накрая успя да заспи и да сънува.

Сънят го отведе обратно пред вратата на семейство Едвардсен. Кучето лежеше в краката му. Полицейска кола бе паркирана на алеята пред къщата, но никой не го забеляза. Гледаше нагоре към небето. Отново видя мъжа с качулката. Този път му се стори, че успя да различи очите му и в едно от тях блестеше звезда, която бе по-ярка от всички други звезди в небето. След това осъзна кой беше този мъж и разбра всичко.

После се появи мъжът с цигулката.

А след това процесията с ковчега, но този път бе абсолютно сигурен, че мъжът вътре беше баща му.

Гледаше като омагьосан, докато тъмните великани крачеха по небето. Имаше чувството, че светът около него се разпада, сякаш не бе останало нищо, за което да се захване или в което да повярва. Гледаше се отстрани как гледа процесията и видя неща, които не можеше да обясни или опише. Нови фигури следваха ковчега. Не знаеше кои бяха и кого оплакваха. Но нямаше значение. Една от фигурите беше куче. Всички бяха в небето. Накрая, зад всички останали, вървяха две момичета, които познаваше. Едното момиче се колебаеше. Направи крачка и спря, сякаш бе забравила какво прави. След това отново тръгна. Кръв се стичаше от устата ѝ. Другото момиче, което бе последно, изглеждаше така, сякаш искаше да запее. Отвори уста. След това спря. Спря под луната и го погледна. Погледна го и отвори уста.

Сега беше в банята вкъщи и гледаше шишенцата с приспивателно. Пълни шишенца. Празни обещания.

Хрумна му нещо. През последните няколко седмици бе спал добре само два пъти. И двата пъти, след като бе убил. Първо Силе Ролфсен, а сега кучето. Наистина ли имаше нужда от онази песен? Чувстваше покой само когато отнемаше живот.

„Не, това са мисли на мухата в главата ми, а не мои“, каза си. Тя гъделичкаше вътрешността на черепа му. Пърхаше с криле. Беше го страх, че скоро щеше отново да започне да жужи. Той знаеше, че не чакаше сънищата. Те не можеха да го спасят от будния кошмар на реалността. „Приспивната песен и гласът на младото момиче“, помисли си. Те най-накрая щяха да му дадат онова, за което копнееше.

Отиде в дневната и погледна приспивната песен. Преди няколко години бе започнал да се интересува от балади. Точно тогава спането му бе станало непостоянно и безсънните нощи бяха започнали. След това бе открил баладата „Златният мир“, прибрана в една кутия в библиотека „Гюнерус“, и бе видял обещанието на заглавната ѝ страница. Когато бе прочел текста, той бе осъзнал, че вярва в това обещание. Въпреки това бе минало много време, преди да я открадне, да я донесе вкъщи и да разбере как да я използва. Това бе станало, след като сънят го бе напуснал окончателно. Тогава бе осъзнал какво трябва да направи и че не можеше просто да помоли някой да му изпее песента — дори Ана. Беше я помолил, точно както бе молил за сън. Но нищо не идва при онзи, който се моли.

Сега оригиналният текст на баладата лежеше на масата пред него. Преди много време тайно бе направил няколко копия на работа. Постепенно откриването на допълнителна информация за баладата се бе превърнало в нещо като мания за него. Но бе спрял да задава въпроси след първото убийство, от страх да не го хванат. Затова се бе свързал онлайн със специалист по генеалогия, представяйки се за американец, търсещ своите норвежки корени. Истината бе, че просто искаше генеалогът да направи няколко проучвания, които бяха твърде рисковани за самия него. Но когато тя му бе отговорила с няколко твърде лични въпроса, той най-накрая бе разбрал какво се опитва да му каже мъжът в небето, когото бе сънувал. Спри да търсиш. Нямаше значение кой беше Йон Блунд. Историята на баладата не беше важна.

Баладата означаваше сън. Трябваше да бъде изпята правилно, сякаш бе въпрос на живот и смърт, сякаш нищо друго не съществуваше, сякаш нямаше история. Господи! Как копнееше за сън! Как искаше да заспи! Как искаше да сънува! Защото, когато песента го приспеше, той щеше да избяга от света на живите и сънищата, които щеше да засънува, щяха да му донесат покой.

Влезе в стаята на Ана и я целуна по челото.

— Не е ли студено тук? — прошепна той на себе си, защото не искаше да я буди, когато спеше толкова сладко. Вече не спяха в една и съща стая. Тя поддържаше температурата твърде ниска за него. Спеше на отворен прозорец цяла зима и отказваше да пусне парното. Изведнъж му се прииска да направи нещо палаво. Отиде на пръсти до радиатора и го пусна на максимална мощност. Може би се държеше детински, но тук беше твърде студено, по дяволите! Остави прозореца отворен.

След това излезе навън. Изрина алеята пред къщата. Внимателно събра всичкия сняг на една голяма купчина в двора зад гаража.

След като свърши, той се запъти към къщата в града.

Към нея.

ДВАЙСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Сири Холм се събуди сама в малката подземна стаичка. Надигна глава и се огледа. Каква бъркотия. Това бе бърлогата на Гюнар Берг. Докосна цицината на тила си и си спомни какво се бе случило предишната вечер.

Беше се съвзела няколко минути след като бе ударила тила си в масата. Гюнар се бе надвесил над нея с чаша вода в ръка. Бе напръскал лицето ѝ.

— Подхлъзна се на тубичка хайвер — обясни ѝ той. — Тя се скъса и стана много хлъзгава. Опитах се да те хвана. Може би трябваше да те предупредя за бъркотията. Когато съм си вкъщи и когато съм на работа, аз съм най-подреденият мъж на света. Това място е моята тъмна тайна. Когато съм тук, нямам време да разтребвам.

— Какво правиш тук?

— Опитвам се да построя студио — отвърна той. Обещах на неколцина приятели, които свирят фолклорна музика, че ще им построя истинско студио, където да могат да записват песните си. Учих електроника, преди да се прехвърля в историческия факултет. Това е един дългосрочен проект. Купих стар смесителен пулт, който се опитвам да поправа.

Сири осъзна колко бе грешала в преценката си за него. Гюнар не беше скучният педант, за който го бе смятала. Веднага осъзна, че вече го харесва. Старата Сири, онази, която не беше бременна, щеше да се опита да го прелъсти. Но напоследък бе станала по-консервативна.

Вместо това бяха провели дълъг разговор за баладите и генеалогичното проучване на Фелиша, стигайки до заключението, че то бе свързано по някакъв начин с двата случая, шокирали града. Накрая Сири го бе попитала за полицейския дневник. Гюнар ѝ бе казал, че не знае много по въпроса, но после му бе дошла една идея. Беше отлична идея и Сири се бе впечатлила още повече от него. Той бе донесъл лаптопа си, чрез който бяха получили достъп до цялата информация, която ги интересуваше.

Бяха прекарвали половината нощ в зрелищната бъркотия на неговата бърлога, която някой ден щеше да бъде музикално студио. Бяха хапнали сандвичи с хайвер, докато се ровеха в архивите на библиотеката.

След като Сири бе заспала на проядения от молци диван, Гюнар се бе прибрал вкъщи. Така че, когато се събуди, тя бе сама. И знаеше точно какво трябва да направи. Извади телефона си.

Сингсакер седеше в колата и се чудеше дали е редно да шофира след трите глътки аквавит, които бе изпил сутринта. Тъкмо реши, че тялото му отдавна бе усвоило алкохола, когато телефонът му иззвъня.

— Здравсти, Сири се обажда.

За негова най-голяма изненада гласът ѝ го зарадва. Не знаеше защо, но просто не можеше да се ядоса на Сири Холм.

— Здравсти — отвърна Сингсакер.

— Опитвах се да се обадя на Фелиша — рече тя. — Телефонът ѝ е изключен. Няма навика да го изключва, но както и да е. Точно с теб искам да говоря.

— Добре, казвай — отвърна лаконично той; не беше сигурен, че може да понесе още едно усложнение на тази и без това сложна ситуация.

Сири му каза за откраднатия полицейски дневник.

Това напълно се вмести в профила на извършителя, който Сингсакер си бе съставил.

— Краде исторически източници, свързани с Йон Блунд, и в същото време се представя за герой от музикалната вселена на Белман. Но вече знаем това. Всъщност сме почти сигурни, че Грелмакар Льофберг е извършителят — рече Сингсакер. Прииска му се да каже на Сири, че току-що го бяха насочили към човек, който можеше да се окаже убиецът, и сега седеше в колата си, готов да му отиде на гости.

— Но точно затова ти се обаждам. Знаем кой е Грелмакар Льофберг — рече тя.

Сингсакер стисна телефона.

— Какво?

— Открих го.

— Защо не ми каза по-рано?

— Току-що го открихме.

— Ние?

— Да. Аз и един колега. Цяла нощ го търсихме.

— Обясни!

— Хрумна ми, че знаем само две неща за този Льофберг. Първо, че е обсебен от Йон Блунд. И второ, че има свободен достъп до книгите на библиотеката.

— Всъщност май предпочита да ги краде.

— Да. Или пък забравя да ги връща.

Имаше случаи, когато Сингсакер чувстваше, че мозъкът му функционира по-добре от всякога. Сега бе един от тези случаи.

— Взимал е и други книги, така ли?

— Технически погледнато, нямам право да ти казвам това. Закон за защита на личните данни и така нататък...

— Не ми казвай, че и в библиотеките имат такива правила — пошегува се той, надявайки се, че не звучи, сякаш флиртува.

— Проверих всички читателски файлове. Търсех невърнати книги, които да принадлежат към няколко специфични категории, като например осемнайсети век, балади, Белман, Йон Блунд и музикални кутии. Само един читател има глоби за невърнати книги, спадащи към повече от една от тези категории.

— И кой е той?

— Юнас Ръед. Потърсих го в Google.

Каза му какво бе открила за Ръед в Google. Мъжът работеше в музея „Рингве“. Това бе важно, въпреки че Google не можеше да им каже нищо за психическото му здраве.

— Сири, ти си невероятна! — възкликна Сингсакер. Тя наистина бе уникална — един от най-умните хора, които познаваше. Беше невъзможно да не я обикнеш поне мъничко.

Не й каза, че вече бе чул същото име от Ян Хойбротен и че знаеше кой е Ръед и дори бе говорил с него в началото на разследването, когато му бе занесъл музикалната кутия за оценка.

Хойбротен бе казал на полицията, че е бил в „Рингве“ точно след намирането на писмото и преди то да бъде изпратено в библиотека „Гюнерус“. Съвсем случайно видял как Ръед го пъха в джоба си. За негово съжаление няколко месеца по-рано самият Ръед го видял как

се държи твърде интимно с едно момиче след репетиция на хора. Това било достатъчно, за да го накара да държи устата си затворена.

Сингсакер благодари сърдечно на Сири.

— Винаги можеш да разчиташ на мен — отвърна тя. — Но има още нещо.

— Какво?

— Фелиша.

— Да говорим за това по-късно, а? — Зачуди се какво щеше да й каже, ако се опиташе да бъде честен.

ДВАЙСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Сингсакер се обади в музея „Рингве“ и му казаха, че Юнас Ръоед е излязъл в болнични в деня след посещението му. Попита за адреса му, който се оказа в Хаймдал. Това не го зарадва, тъй като досега бяха работили върху хипотезата, че извършителят живее близо до местопрестъплението. Но Сингсакер не се усъмни в това, че Ръоед е убиецът. Освен показанията на Хойбротен и проучването на Сири те разполагаха с още един важен факт — той разбираше от музика и от музикални кутии. Известно време Сингсакер седя в колата и разсъждава върху разговора си с Ръоед. „Изира ме“, каза си. Ако Ръоед наистина бе убиецът, той можеше и да е умопобъркан, но това не означаваше, че не е хитър и пресметлив.

Набра номера на Братберг и й предаде разговора, който бе провел със Сири за музея „Рингве“.

— Каква коса има този Юнас Ръоед — сива или червена? — попита Братберг.

— Червена. Защо?

— Грунгстад е в кабинета ми. Казва, че е анализирал косъма, открит в музикалната кутия. Въпреки че бил сив, в него все още имало достатъчно пигмент, за да бъде определен първоначалният му цвят. Червен. И това съвпада с Ръоед. Възможно е това да е бил единственият сив косъм в рижавата му коса, точно както спомена Грунгстад. Искам веднага да отидеш в Хаймдал. Но трябва да вземеш някого със себе си.

— Аз съм още в гаража — отвърна той.

— Тогава ще изпратя Гран — рече Братберг. — И се обади за подкрепление. Искам една патрулка да ви чака там. Няма да поемаме никакви рискове. Ако Ръоед е нашият човек, знаем на какво е способен.

Сингсакер се съгласи. Приключи обаждането и лапна един бонбон за гърло.

След това се облегна назад и зачака Гран да дойде.

Нямаше нищо необичайно в малката двуетажна къща, намираща се недалече от центъра на Хаймдал. Всъщност дворът изглеждаше по-добре поддържан от дворовете на останалите къщи. Това най-вероятно се дължеше на факта, че снегът бе изринат. Алеята пред къщата и пътеката, водеща до входната врата, бяха грижливо почистени от сняг.

Сингсакер последва Гран, която отвори портата. И двамата бяха в цивилни дрехи. Гран бе донесла служебното си оръжие, скрито под якето ѝ. Двата униформени полицаи от участъка в Хаймдал бяха пристигнали със своята патрулка. Един от тях излезе от колата и тръгна зад двамата детективи от отдел „Убийства“.

Приблжиха се до вратата и натиснаха звънеца. Сингсакер разгледа табелката с името, беше ръчно направена — очукано парче дърво с красиво изрисувани букви. На табелката пишеше: Юнас и Ана. Предположи, че Ана бе художникът, нарисувал буквите. Имаше нещо женско в тях — сякаш бяха изпълнени с амбициите и надеждите на една млада жена за нейния първи брачен дом. Цветовете бяха избелели, което означаваше, че най-вероятно са рисувани преди години.

Никой не дойде да отвори.

Гран отново натисна звънеца, докато Сингсакер обмисляше следващия им ход. Върна се на тротоара и разгледа къщата. Не беше много голяма. Всъщност бе една от най-малките къщи на улицата. Но дворът около нея бе доста обширен, въпреки че свършваше рязко отзад, където снегът бе натрупан на голяма камара. Къщата изглеждаше така, сякаш се нуждаеше от пребоядисване. Заклучи, че или Ръед бе абсолютен педант, или двамата с Ана нямаха деца. Не видя снежни човеци, пластмасови шейни или покрити със сняг трамплини в двора, нито никакви следи от деца, които са играли в снега. Ръед бе около трийсетте — възрастта, когато се появяваха първите сиви косми. Но също така възрастта, когато на човек му се раждаха деца. Сингсакер с облекчение заключи, че той най-вероятно няма наследници.

— Ръед ли търсите? — прозвуча глас зад него.

Сингсакер се обърна и пхна още един бонбон за гърло в устата си. Видя възрастен мъж, стиснал каишката на малко кученце. Инспекторът предполага, че бе някакъв териер. Много отдавна, още

докато бе женен за Аникен, той бе имал ирландски късокосмест териер — проклето създание, което не можеха да оставят само вкъщи, защото не спираше да лае и тормозеше съседите. Сингсакер не обичаше кучетата, но познаваше териерите. Познаваше и любопитните съседи, които си врат носа навсякъде. Като детектив се бе научил да цени тази порода хора.

— Познавате ли семейство Ръоед? — попита.

— Не сме приятели, ако това намекувате. Но живея ей там.

Мъжът посочи към съседната къща. Тя бе почти два пъти по-голяма от къщата на семейство Ръоед.

— Не можеш да не забележиш едно-две неща, когато живееш толкова близо.

— Струва ми се, че няма никой — отбеляза Сингсакер.

— Не ги виждаме често — отбеляза мъжът. — Жената е в болнични и не е излизала от къщи от няколко седмици. Той пътува до града всяка сутрин.

— Аз разбрах, че той също е в болнични.

— За пръв път чувам такова нещо. Винаги съм смятал, че е много посветен на работата си в музея. Не е от хората, които лесно можеш да опознаеш. Но определено обича да говори за музика и музикални инструменти.

— А жена му?

— Тя е напълно различен човек. Много по-социален. Винаги е готова да спре и да си поговори с някого. Или поне така бе преди. През последните няколко години не ми изглежда много щастлива.

— Какво имате предвид?

— Не знам. Спря да ни идва на гости. И вече не се усмихва, когато си казваме здрасти. Такива неща. И започна постоянно да носи слънчеви очила — обясни съседът.

— Знаете ли защо е в болнични?

— Говорил съм само с Юнас за това. Така че не съм сигурен. Той казва, че има проблеми с кръста. Но какво знам аз? В някои отношения той ми се струва напълно безвреден. Дори бих казал, че ми изглежда малко... как да се изразя? Женствен.

— Ами жена му? Не би ли трябвало да си е вкъщи, ако е в болнични?

— Предполагам. Но както споменах, не сме я виждали от доста време. Може и да се е изнесла.

— Разбирам — каза Сингсакер. Така се бе умислил, че без да иска, глътна бонбона цял.

— Да не е направил нещо незаконно? — попита изведнъж старецът. Втренчи се в патрулката, сетне обърна поглед към Гран и униформения полицай, които вървяха към тях.

— Не — отвърна Сингсакер.

— Не сте тук, за да му изключите тока или нещо от този род, нали?

— Не, това не е работа на полицията — отвърна Сингсакер, въпреки че му се искаше да бяха дошли за нещо толкова тривиално.

— Ще се прибере вечерта. Но обикновено се връща доста късно — каза старецът, подръпна каишката на кучето и продължи по улицата. Обувките му скърцаха при всяка стъпка по твърдия сняг.

— Никакви признаци на живот — каза Гран, която се бе приближила до Сингсакер.

— Това невинаги означава, че въщи няма никой — отвърна той и отново се насочи към двора.

Този път се отклони от прилежно изринатата пътека, водеща до входната врата. Проправи си път през преспите покрай фасадата на къщата. Когато стигна до прозореца, вече бе затънал толкова дълбоко, че трябваше да се изправи на пръсти, за да погледне вътре. Видя стая, която приличаше на дневна.

Беше празна и изключително добре подредена.

Без да таи особена надежда, Сингсакер се придвижи до другия прозорец. Тъй като парцелът бе полегат, този прозорец оставаше малко по-високо. Закриваше го нещо като щора, но бе оставен открянат.

Известно време Сингсакер замислено почесваше белега от операцията на челото си. Прозорецът бе от онези, които се отваряха навън. Пресегна се, сграбчи ръба с пръсти и опита да го отвори още малко. Както подозираше, имаше скоба, която му пречеше да се отвори докрай. Инспекторът въздъхна примирено и пусна прозореца. Тъкмо се канеше да се върне при Гран, когато забеляза мухите.

— По дяволите! — промърмори той. — Мухи наред зима?

Четири-пет летаргични мухи се бяха изтъркаляли от процепа. Направиха няколко безуспешни опита да полетят, но повечето паднаха

в снега и останаха там, досущ като черни снежинки.

Сингсакер се наведе и вдигна една от мухите за крилете. Беше мъртва. Изненадан, той я хвърли настрана.

Отново посегна към перваза и се улови за него с две ръце. Използвайки цялата си сила, успя да се набере нагоре, за да погледне вътре. Едва тогава видя, че прозорецът не бе покрит с щора, както бе смятал. Бе покрит с мухи.

Цялата вътрешна страна на прозореца бе покрита с черен слой пълзящи и жужащи насекоми. Втрещен, той пъкна лицето си в процепа. Тогава усети вонята. Бе я усещал и преди. Миризмата на смърт бе едно от най-неприятните неща в неговата професия.

— Влизаме — изрече, щом се върна при другите. Нареди на униформения полицай от Хаймдал да донесе необходимото от патрулката.

Полицаят се върна с брадва.

Гран извади пистолета си и застана от едната страна на вратата. Сингсакер зае позиция от другата. Полицаят разби вратата с два удара на брадвата. С ускорен пулс, Сингсакер последва Гран в къщата. Усетиха миризмата веднага — миризма на труп, който бе стоял тук поне няколко дни. Вонята изпълваше цялата къща и придаваше уродлив вид на иначе подредената и уютна дневна.

Сингсакер забеляза, че тя също бе пълна с мухи, които жужаха апатично навсякъде. Знаеше, че стаята с откряхнатия прозорец бе точно до тази.

Първо провериха останалите стаи в къщата. Единственото необичайно нещо бе колекцията от полупразни шишенца с приспивателни хапчета в банята.

След като се увериха, че в къщата няма никой, те се насочиха към стаята с мухите. Сингсакер помоли Гран да му даде пистолета си, деветмилиметров „Хеклер и Кох Р. 30“. Сграбчи бравата, отвори и влезе.

Въздухът бе почернял от мухи. Роякът го обгради на мига. Покриха го от главата до петите, кацаха върху дрехите и лицето му. Искаше незабавно да размаха ръце, за да ги прогони, но не можеше да

пусне пистолета, който държеше с две ръце и бе насочил право напред. С всяка стъпка навътре миризмата ставаше по-лоша.

Приблужи се до леглото и я видя през облака от мухи. Лежеше върху юргана, напълно облечена. Зърна лятна рокля на цветя под пласта насекоми. Лицето ѝ вече бе започнало да се разлага. Косата ѝ бе събрана в две дебели плитки, спускащи се върху раменете.

Плитките изглеждаха така, сякаш са били направени скоро. Някой бе сплел косата ѝ, след като бе умряла.

Той се задави и рязко пое дъх, в резултат на което глътна няколко мухи. Обърна се и хукна навън, затръшвайки вратата след себе си. Влетя в кухнята и изплю мухите в мивката.

Гран го последва.

— Някога виждала ли си такова нещо? — попита я той.

— Не — отвърна тя. — Никога не съм виждала такива мухи. Не и по средата на зимата.

— Ами тялото? Погледна ли в стаята? Трябва да е умряла преди повече от седмица.

— Поне сега знаем, че Ръед не е тук — рече Гран.

— Да. Тогава къде е?

Сингсакер отново се обърна и изплю нещо, което изглеждаше като крило на насекомо, в мивката. След това се обади на Братберг да докладва.

— Остави полицаите от Хаймдал там — каза тя. — Ще изпратя Грунгстад и неговия екип.

— Грунгстад е завършил биология в университета, нали? — попита Сингсакер. Бе му хрумнало нещо.

— Така мисля. Защо?

— Искам да го питам нещо.

Сингсакер затвори и набра номера на криминалиста.

— Знаеш ли нещо за мухите? — попита инспекторът, когато Грунгстад вдигна.

— Не много. Какво те интересува?

— Мислех, че умират през зимата.

— Не е задължително. Е, много мухи умират от студа, но някои оцеляват в състояние на летаргия, навирайки се на топли места като пукнатини, процепи или хралупи.

— А събират ли се на огромни рояци? — попита Сингсакер.

— Може би, ако са таванни мухи — отвърна Грунгстад. — В редки случаи те спят зимен сън на рояци. През есента влизат в студени стаи в хижи или къщи, където отоплението още не е включено. Завират се в дупки в стените или други процепи, особено в тавански помещения. Оттам идва името. Когато отново стане топло или ако мястото, където спят, започне да се отоплява, те се събуждат, но са летаргични, трудно летят. Предимно пълзят наляво-надясно. В редки случаи изпълват цялата стая. Дори съм чувал истории за хора, които са били задушавани от тавански мухи, но не знам дали са верни. Когато мухите се събудят, те търсят светлина и често се събират на прозорците. Таванските мухи имат свойството да се събират в една и съща къща година след година. Няма задоволително обяснение на този феномен. Защо питаш?

— Ще ти обясня по-късно — отвърна Сингсакер и затвори.

Последва Муна Гран навън и ѝ каза какво бе научил от Грунгстад. Докато вървяха към колата, той хвърли един последен поглед назад към малката къща в снега с изрядно изринатата алея. Включи радиото в мига, в който влязоха в колата. В момента имаше нужда от музика. Не изпитваше желание да говори. Мислеше за Фелиша и за това как не бе открил нея в къщата.

Докато пътуваха към града, телефонът му иззвъня.

Беше синът му Ларш, който живееше в Осло. Чувствайки вина, Сингсакер остави обаждането да бъде прехвърлено на гласовата му поща. След това се сети, че скоро можеше отново да стане баща. Не се бе справил особено добре първия път. Как щеше да се справи сега?

Складовото помещение, в което седеше, нямаше нито прозорец, нито кофа, в която да пикае. Имаше само две тухлени стени и две стени, направени от дъски. Тежката врата бе заключена и не помръдваше. Беше почти пълен мрак и тя едва виждаше собствените си ръце, протегнати пред очите ѝ.

Може би този път не я бе вързал, защото знаеше, че няма как да избяга. След като бе взел Бисмарк, той бе влизал само веднъж, носейки ѝ нещо за пиене, но оттогава не го бе виждала. От време на време го чуваше как се движи горе, но през дълги периоди от време сякаш изобщо не беше в къщата.

Веднъж, когато бе сигурна, че го няма, тя опита да вика за помощ, надявайки се, че гласът ѝ ще мине през основите на къщата и ще достигне до улицата. Но знаеше, че усилията ѝ са напразни. Виковете ѝ се връщаха обратно, сякаш бяха гумени топки, рикоширащи в стената.

Това, което най-много я плашеше, бе фактът, че той вече не ѝ пускаше музикалната кутия. Едва сега осъзнаваше каква утеха ѝ бе носила онази нежна мелодия. Всеки път, когато я чуеше, тя имаше чувството, че над света се спуска воал от нереалност. Част от нея разбираше, че прави грешка, разсъждавайки по този начин, защото така задоволяваше откачените фантазии на червенокосия психопат, като се чувства така, както той иска. Но просто не можеше да устои. Мелодията ѝ липсваше. И това, че бе изчезнала, я плашеше до смърт. Какво означаваше тази липса? Нима той се бе отказал от нея? Нима чакаше подходящия момент да я пребие до смърт и да пререже гърлото ѝ, както бе направил с другата жена?

Няколко пъти, когато бе сигурна, че той няма как да я чуе, тя изпя песента на себе си. Бе имала предостатъчно време да научи както мелодията, така и текста. Веднъж, точно след като изпя песента, тя се унесе и сънува Бисмарк.

Иначе не спеше.

И предполагаше, че детето в нея също не спеше. Бяха попаднали в ада и той бе място, където никой не спеше.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ДВАЙСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Тронхайм, 1767

Юнските нощи в Тронхайм никога не ставаха толкова мрачни, колкото мислите, минаващи през главата на Ниле Байер. Цялото тяло го болеше след дългия ден, прекаран на седлото, и едва измина краткото разстояние от жилището си до болницата. Синьо-сивото лятно небе изглеждаше толкова тежко и потискащо, сякаш бе дълбока зима. Бутилката, която в Рингве бе напълнил с отлежало вино, вече бе празна. Коего бе неприятно, защото капитанът го бе уверил, че виното ще се отрази чудотворно на храносмилането, настроението и паметта му. Не бе забелязал никакво подобрене при първите две и за съжаление никога не се бе нуждаел от помощ с последното.

Торп му бе представил изчерпателен доклад. Вчера двама караули пренесли трупа от плажа до болницата. Там пасторът поръчал обикновен ковчег за трубадура, а един гробар подготвил тялото за погребението. То било оставено в една стая в мазето. Тази сутрин гробарят пристигнал да закове капака на ковчега само за да открие, че трупът е изчезнал.

Ниле Байер се срещна с енорийския пастор пред голямата дървена сграда на болницата. Освен че бе духовник, този образован саами работеше и като помощник в *Seminarium Lapponicum* — училище, основано, с цел да обучава мисионери, които да бъдат изпращани да опитомяват диваците, живеещи в Северна Норвегия, и да ги превръщат в ревностни християни. Пасторът бе един от хората, които покръстваха езичниците на собствения им саамски език. В момента той дори работеше върху превод на катехизиса на този неразбираем език.

Мъжът поздрави Байер, обръщайки се към него с пълното му име и титла.

— Един от лудите е сторил това — рече той. — Те живеят в стаята над мазето, където е бил оставен ковчегът. Бил е някой от онези ненормалници и дори не мога да си представя какво е причинил на

трупата. Предполагам, че тялото на клетия трубадур е било осквернено по неописуем начин. Ох, каква противна мисъл!

Началникът на полицията изгледа пастора, чието лице бе пребледняло.

— Не е ли вярно, преподобни, че вратата на стаята на лудите се заключва всяка вечер с тежък катинар? Разбрах, че този катинар е бил доставен от Германия и е дори по-як, отколкото катинарът, с който се заключват градските порти нощем.

— Да, това е вярно. Използваме катинара предимно вечер, но често и през деня. Градът има право да се предпазва от лудите.

— Несъмнено. Но да не би по някаква причина снощи катинарът да не е бил заключен?

— Разбира се, че беше. Няма катинар, който да се заключва по-съвестно от този. Мога да ви уверя в това.

— И нищо не подсказва, че този катинар, с който се заключва вратата на стаята на лудите, е бил счупен през нощта?

— Не, нищо.

— И прозорците на тази лудница са снабдени с решетки?

— Стаята няма прозорци. Има само един тънък процепа в стената близо до тавана, който пропуска малко светлина. Но той е снабден с решетки както отвън, така и отвътре.

— Разбирам. Можете ли тогава да ми обясните, преподобни, как някой от лудите е могъл да избяга от стаята, да слезе в мазето и да открадне трупа? И дори да е успял да стори това, къде го е отнесъл?

— Както знаете, ние имаме собствен караул тук.

— Да, знам. Микел Хансен — отвърна Байер.

Началникът познаваше този караул под друго име — Падащия Микел. Мъжът не носеше на пиене и започваше да се клатушка само след няколко чаши. Но това не означаваше, че пие по-малко от всеки друг мъж в Тронхайм. Байер обичаше да пие с него в таверната и преди да започне да залита, Падащия Микел бе добра компания. Тази негова слабост означаваше, че рядко се налива достатъчно, за да участва в сбивания, и на Байер никога не му се бе налагало да го арестува. А според началника на полицията това доказваше неговия добър характер.

— Не искам да си мислите, че му нямаме пълно доверие. Но е възможно да е направил грешка. Дори най-разумните хора понякога

изпитват съжаление към лудите и забравят за силите, които причиняват тяхната лудост — мрачно изрече пасторът.

— Значи вашата теория е следната, преподобни — започна Байер, едва сдържайки усмивката си. — Караулът Микел е позволил на един или повече от лудите да излязат през нощта, за да откраднат трупа от мазето и да го занесат горе в стаята си или да го скрият някъде из града, след което да извършат неописуеми неща с него. И после?

— Съгласен съм, че звучи неправдоподобно. Но идеята, че някой разумен човек би откраднал труп, изглежда дори по-невероятна. Не мислите ли?

— Предполагам, че никой не е броил лудите?

— Какво имате предвид?

— Ако всички са в стаята си, значи можем да отхвърлим вашата теория, преподобни, и да се съсредоточим върху други възможности.

— Решихме да не отваряме вратата на лудницата, преди вие да пристигнете, така че не сме ги броили. Но ако съм прав? Ако трупът наистина е там? Самата гледка би ме накара да съжаля за това, че не съм сляп. Самата мисъл! Каква гнусна идея!

— Къде е Микел? — попита сухо Байер. — Трябва ни ключът.

— Реших да държа ключа у мен, докато дойдете.

Пасторът извади голям железен ключ от джоба на расото си.

— Последвайте ме, ако обичате — каза той. Звучеше по-спокоен и в думите му се бе прокраднал саамски акцент.

Байер тръгна след пастора, чудейки се дали мъжът наистина вярваше в странната си теория. Беше чувал, че саамите вярват, че хората могат да напускат телата си и да се отправят на духовни пътешествия. Може би точно от това се страхуваше пасторът: че някой от лудите бе изпратил духа си долу в мазето, за да открадне трупа. Ето защо му бе хрумнала неправдоподобната идея за Падащия Микел — за да прикрие собствените си вярвания. Байер се гордееше с това, че не се поддава на религиозни заблуждения. Не харесваше нито езичниците, нито християните. За него светът бе само онова, което можеше да види.

Когато влязоха в болницата, пасторът запали лампата и я подаде на Байер заедно с ключа. След това посочи към вратата и се дръпна, за да направи място на началника на полицията.

— Колко са? — попита той и пхна ключа в ключалката.

— Седем. Имаме седем луди — отвърна пасторът; звучеше, сякаш цитира Библията.

Байер превъртя ключа. Ключалката изщрака с влажен звук, подобен на клокоченето, което се чува, когато човек пие от бутилка вносен аквавит. Падащия Микел очевидно смазваше ключалките си редовно.

Байер отвори вратата и се взря в мрака. Вдигна лампата и я протегна напред. Видя как светлината се отразява в очите на лудите, които лежаха на койки, наредени покрай стените. Един седеше в ъгъла и си мърмореше сам. Той рязко вдигна глава и впери очи в лампата, която Байер държеше, сякаш тя бе неговото спасение. Разочарован, отново заби поглед в мръсния дъсчен под, тъй като Байер изобщо не приличаше на ангел.

„Ето ги, помисли си началникът на полицията. Единственото им престъпление е това, че вярват в свят, различен от онзи, в който живеят.“ Преброи ги. Бяха седмина. Всички бяха тук. Стаята вонеше на пот, развалена храна, урина и изпражнения, но не и на труп. Байер затвори вратата и я заключи, оставяйки ги насаме с тяхната лудост.

— И не сте забелязали нищо необичайно по времето, когато тялото е било откраднато, преподобни?

Отново бяха навън и стояха между главното крило на болницата и църквата. И двамата гледаха към църквата — красива осмоъгълна сграда, построена преди повече от половин век от холандеца Юхан Кристофер Хелпел. Байер най-накрая бе убедил пастора да приеме, че извършителят на кражбата не е някой от лудите.

— Да са ви посещавали непознати хора?

— Не. Поне не човек, който би направил нещо подобно — отвърна пасторът и го изгледа твърдо.

— Това означава ли, че са идвали непознати хора?

— Може да се каже. Но ви уверявам, че в никакъв случай не става въпрос за някой крадец на трупове. Тази сутрин тук дойде един много знатен джентълмен. Каза, че е слушал хубави неща за нашата болница. Той също я похвали и обеща, че ще направи щедро дарение. Помоли ме да го разведа наоколо и аз веднага се съгласих. Но после ме извикаха в параклиса, така че му позволих да разгледа болницата сам.

Тръгна си доста неочаквано, но предполагам, че скоро ще се върне и дарението му ще бъде повече от щедро.

— И това посещение е било, преди гробарят да слезе в мазето, за да закове капака на ковчегата?

— Да, сигурно е било преди това, защото виковете на гробаря прекъснаха работата ми в параклиса. Клетият човек бе много разстроен, когато откри, че тялото е изчезнало.

— Разбирам го. Но я ми кажете едно нещо: този знатен джентълмен, този щедър покровител на лекарската професия... случайно да е говорил на шведски?

— Не се бях замислял, но да, наистина говореше шведски.

Ниле Байер се поклони и благодари на пастора за отделеното време. След това се отправи бавно към участъка. Там извади пистолета, който си бе купил, докато работеше в Копенхаген, въпреки че никога не бе стрелял с него. Зареди го и го прибра в една пътна чанта заедно с още няколко лични вещи.

Отиде в конюшната, оседла коня си и завърза пътната чанта за седлото. Преди да напусне града, той мина през таверната, където бе опитал да причака шведския джентълмен. Извади късмет и хвана съдържателите, преди да са си легнали след дългата лятна вечер и многото жадни клиенти. Те потвърдиха подозренията му. Шведът се бе отбил в таверната по свечеряване и много бързо бе събрал багажа си. След това се бе сбoguвал със съдържателите и бе отпрашил. Домакинята отбеляза, че конят му бил необикновено красив. Но Байер бе по-заинтригуван от нещо, което шведът бе казал — че възнамерявал да се върне в родината си по стария път, който едно време бяха ползвали католическите поклонници и че след два дни имал среща на границата и затова трябвало да си тръгне толкова внезапно.

Ниле Байер изпсува, докато яздеше към покрайнините на града. Шведът имаше цял ден преднина. Единствената му утеха бе, че мъжът се бе натоварил доста, което щеше да му попречи да поддържа висока скорост. Освен това трябваше често да се отклонява от пътя, да не би някой от другите пътници да види трупа, който пренасяше. Въпреки това Байер трябваше да язди цялата нощ, за да има някакъв шанс да го догони.

Разбира се, историята със срещата на границата можеше и да е лъжа и шведът можеше да е поел по друг път. Но незнайно защо, това

не съвпаднаше с представата, която Байер си бе изградил за него. Освен това началникът на полицията нямаше избор и трябваше да заложи всичко на предположението си, че онзи бе казал истината на съдържателите.

Рано на следващата сутрин той стигна реката в долина Стърдален. Оттук пое по пътя към Швеция, пресичащ северната половина на долината. Беше по-изтощен и натъртен, отколкото конят, който яздеше, и не си спомняше последния път, когато бе изкарвал толкова дълго без алкохол. Но бе решен да не се отказва и да не дава почивка на коня си, докато не претърси цялата долина Стърдален, чак до медните мини в Мерокер.

Издържа почти целия ден без почивка и бе пред припадък от изтощение, когато стигна до голяма ферма в покрайнините на Мерокер. Реши да спре там и да помоли за малка чаша бира.

Чувстваше се примирен и жаден. Беше твърде близо до границата и се опасяваше, че шведът се бе изплъзнал заедно с трупа. Може би трябваше да помоли за голяма чаша. Байер искаше да удави мъките си, но знаеше, че те са прекалено добри плувци.

— Няма много бира в нашата долина по това време на годината — каза фермерът. — Върнете се през есента и ще видите, ще нашата бира е толкова добра, колкото градската. Но ако сте жаден, имам нещо друго, което мога да предложа на пътник като вас.

— И какво е то? — попита Байер с надежда в гласа.

Фермерът влезе в къщата и след малко се върна с две тежки чаши.

— Истински шведски билков аквавит — рече той е усмивка и подаде едната чаша на Байер. — Миналата пролет ходихме до пазара и купихме тази бутилка за най-изтъкнатите си гости.

Байер знаеше, че тук, в тази долина, неговият елегантен датско-норвежки акцент го прави изтъкнат гост във всеки дом. Особено когато хората чуеха, че няма нищо общо с мините. Тук никой не знаеше за скромното му съществуване в града и не обръщаше внимание на петната и кръпките по дрехите му. Тук той бе образован и високопоставен мъж.

Учтиво благодари на фермера за аквавита. Прииска му се да го изпие на экс, но се сдържа. Фермерът очакваше Байер да демонстрира изтънчени обноски в замяна на неговото гостоприемство и началникът

на полицията възнамеряваше да уважи това желание, поне при първата чаша.

Чукнаха чашите си и отпиха учтиво от алкохола. Той подпали целия стомах на Байер. Огънят стигна чак до кожата му.

— Тези шведи знаят как да отглеждат билки — коментира той.

Фермерът се засмя сърдечно.

— Днес случайно да си имал други посетители? — попита Байер с нехаен тон.

— Не. Понякога минават седмици, без да се отбие човек от града — отвърна фермерът. — А хората, които отиват до мините, никога не спират тук.

— Разбирам — рече Байер, след което отново вдигна чашата и отпи. Този път глътката бе по-голяма и не толкова учтива, колкото първата. Тя ознаменува факта, че вече бе изгубил всякаква надежда.

Четири чаши по-късно гостоприемството на фермера се бе изчерпало, а Байер му бе разказал всички вицове, които знаеше. Освен това бутилката шведски аквавит вече бе празна, а началникът на полицията не възнамеряваше да прекарва нощта в тази ферма. Така че благодари и изведе Букефалос в двора и поведе коня към гората.

Известно време вървя пеша, след това опита, с много пъшкане и пуфтене, да се качи на седлото. Точно тогава усети колко силен бе шведският алкохол. Трябваша му няколко опита, за да яхне коня. Едва при четвъртия успя да прехвърли крака си през седлото, но веднага му се зави свят и му се догади. Причината бе както силното питие, така и фактът, че цял ден не бе ял нищо. Изведнъж се изсули от седлото от онази страна на пътеката, където земята се спускаше към реката. Падна и се затъркала бавно надолу, докато се удари в един дънер и застана, изпаднал в несвяст.

Не знаеше колко дълго бе лежал там. Но когато се свести, лятното слънце бе залязло. Беше се напикал, а лицето му бе покрито с повръщано. Единственото му желание бе нощта да го погълне цял. Ако беше зима, най-вероятно вече щеше да е умрял от измръзване. Зачуди се дали това не е за предпочитане и прокле лятото. Веднъж доктор Фредричи бе споделил с него, че хора, спасили се от бяла смърт, разказваха, че са изпитали нещо прекрасно в последните мигове — топлина, изпълваща цялото им тяло. „Да, помисли си Байер. Така искам да умра и аз.“

Точно тогава забеляза лагерния огън. Отначало помисли, че виси във въздуха. След това осъзна, че лежи по гръб и гледа надолу по склона, следователно онова, което виждаше, се намираше на брега на реката. Изправи се възможно най-бързо, треперейки от глад и изтощение. Отново разгледа речния бряг. Някой седеше до огъня.

Изпълнен с радостно вълнение, той се качи обратно на пътеката, където Букефалос, за негово най-голямо облекчение, спокойно пасеше. Завърза юздите за едно дърво, взе пистолета от пътната чанта и отново се спусна по склона.

Приблужи лагера, стъпвайки възможно най-внимателно и безшумно. Накрая пълзеше през храстите.

Спря.

Мъж седеше до огъня, обърнат с гръб към Байер. Чистеше риба, която бе уловил и с която смяташе да вечеря. Наблизо бе вързан конят му. Малко по-нататък имаше нещо, положено върху камъните. Голям вързоп, обвит в платнище. Това най-вероятно беше трупът. Байер бе открил своя трубадур. Извади пистолета от джоба на жилетката си и го стисна в дясната си длан. Бавно се прокрадна напред. Тъкмо се канеше да стъпи на брега, когато кракът му попадна на изсъхнал клон, който изпраща достатъчно високо, за да бъде чути въпреки рева на реката. Мъжът с рибата се обърна. Но началникът на полицията вече бе достатъчно близо и тъй като държеше пистолет, предимството бе на негова страна.

— Хвърлете ножа в реката, ако обичате, приятелю — рече той с крива усмивка.

Мъжът държеше къс нож, с който чистеше рибата. Нямаше друго оръжие подръка. Той се втренчи в пистолета, който Байер стискаше. Може би се опитваше да прецени колко добра бе изработката и дали нямаше да засече, ако барутът бе влажен, или пък да избухне в ръцете на началника на полицията и да изпрати оловото право в кръглото му лице. Може би бе забелязал окаяното състояние на Байер и дебелилото му, тромаво тяло. Най-вероятно се опитваше да прецени дали рефлексите на полицаия бяха достатъчно бавни, за да успее да скочи и да избие пистолета от ръката му, преди да натисне спусъка. Но след като се вира в него в продължение на около минута, мъжът очевидно реши, че въпреки всичко шансовете са на страната на Байер и хвърли ножа във водата.

— С какво мога да ви помогна, сър? — попита сухо той и Байер веднага осъзна, че бе от онези противници, които харесваше.

Началникът на полицията разгледа шведа. Жакетът му бе направен от скъпо кадифе, а яката на копринената му риза бе подрязана по най-новата мода. Дрехите му бяха мръсни след няколко дни, прекарани на седлото, но въпреки това външният му вид бе впечатляващ.

— Разбирам, че служите на заможен джентълмен.

— Простете ми — отвърна шведът, очевидно обиден.

— Но какво знаете за мен?

— Знам, че швед, който пътува чак до Тронхайм, за да открадне труп, не го прави за собствено забавление — рече Байер. — Сигурно това начинание ще ви донесе някаква облага. Чест или пари. Най-вероятно и двете. Което най-вероятно означава, че човекът, който ви е пратил, може да си позволи услугите ви.

— Кой сте вие? — попита шведът. Изглежда, уважението му към Байер бе нараснало.

— Простете ми за това, че не се представих. Колко нетактично от моя страна. Казвам се Ниле Байер и съм началник на полицията на Тронхайм.

— Началник на полицията. Това означава, че работата ви е да поддържате реда в града и да проверявате товара на корабите, които пускат котва в пристанището. Важна работа в служба на вашия крал. Но може ли да попитам какво правите тук, в този пуцинак?

— Позволете ми да бъда откровен с вас. Изглеждате ми като човек, който оценява откровеността. — Шведът кимна. — Тук съм, за да направя така, че онзи трубадур да почива в мир.

— Определено сте откровен. И как възнамерявате да постигнете това?

— Като получа обяснение за тайнствената му смърт. Виждате ли, има едно нещо, което просто не мога да си обясня в тази странна история. Почти съм сигурен, че сте дошли в Норвегия, с цел да убиете този човек. Сегашното му състояние е доказателство за факта, че сте изпълнили успешно своята мисия. Но после трябва да се запитам: ако наистина сте човекът, отнел живота му и трябва да докажете това, като занесете тялото му на своя работодател, който, между другото, е толкова високопоставена личност, че не смее да пресече границата в

случай че това има политически последствия за нашите две държави... защо не сте взели тялото веднага? Защо е трябвало то да бъде открито на брега, за да може после да го откраднете от болницата? Това ми изглежда твърде... как да се изразя? Абсурдно.

Шведът изучаваше Байер с поглед и мълчеше. Може би отново се чудеше дали ще да успее да го обезоръжи. Началникът на полицията реши да му даде време да помисли.

— Така че стигнах до заключението, че не сте го убили вие — заяви след малко той.

— Тогава защо ме последвахте дотук?

— Първо — каза Байер, — защото кралят на Дания и Норвегия, подобно на вашия крал, не гледа с добро око на крадците на трупове. От името на моя крал аз можех да ви застрелям в главата тук и сега и това щеше да е краят на всичко. Но имам различно предложение. Основната причина за моето присъствие тук е фактът, че искам да разреша случая. Не знам какви са вашите мотиви. Но се нуждаю от обяснение. От логично обяснение. Искам да знам истината. Това е единственото нещо, което ми носи спокойствие в живота.

— Благодаря ви за това интимно описание на благородния ви ум — рече язвително шведът.

— Не забравяйте, сър, че аз държа пистолета, а вие сте крадец на трупове в чужда държава, така че не се намирате в особено благоприятно положение. По тази причина ви моля да изслушате моето предложение. То е в две части.

— Да го чуем — отвърна шведът.

— Първо искам да се представите и да ми кажете какво знаете за смъртта на трубадура. Второ, ако потвърдите моите подозрения, искам да ми помогнете да погребем мъжа тук, в Норвегия. Няма да ви позволя да измамите своя работодател, приписвайки си дело, което не сте извършили.

Шведът задържа погледа си по-дълго върху пистолета, отколкото върху Байер. След това въздъхна и рече:

— Казвам се Теодор Гранквист и съм доверен прислужник на граф Ерик Йеленхярта. Ще бъда пределно кратък: трубадурът, който се казва Кристиан Вингмарк, нанесе позорна обида на моя господар. Графът има пълно право да търси отмъщението, което желае. И както правилно предположихте, той ме чака на границата.

— Разбирам — каза Байер. — Но сте пристигнали твърде късно, за да му отмъстите, нали така? Нашият музикант е имал и други таланти. Като например таланта да си печели опасни и безмилостни врагове. Прав ли съм?

— Така изглежда.

— Проследили сте го чак до Тронхайм. Очевидно сте много находчив и съобразителен мъж. Кажете ми, ако обичате, какво знаете за смъртта му.

Шведът се усмихна.

— Вие също сте доста съобразителен. И нещо, което е дори по-важно — не се предавате лесно.

След това му разказа всичко, което знаеше, а Байер го изслуша с доволна усмивка. Тази история бе липсващото парче от пъзела, който началникът на полицията толкова дълго бе опитвал да подреди в главата си. Когато шведът свърши, Байер бе толкова щастлив, че едва не изпусна пистолета. Все пак бързо се окопоти. Сега единственото, което оставаше, бе да принуди Гранквист да изпълни втората част от сделката. Шведът щеше да се подчини, защото знаеше, че животът му е в ръцете на началника на полицията на Тронхайм, който бе непредсказуем пияница.

— Виждам, че имате лопата, вързана за седлото — подхвърли Байер, забелязвайки колко дрезгав бе станал гласът му. — А онова там е бутилка, ако не се лъжа. — Той посочи шишето, лежащо до изчистената риба. — Вие вземете лопатата, а аз ще взема бутилката — рече той.

Гранквист стана и хвърли бутилката на Байер, който реагира побързо, отколкото шведът бе очаквал, като я улови с лявата си ръка, без да изпуска пистолета от дясната.

— Лопатата — каза строго той. — И без повече номера, ако обичате.

Шведът се подчини и двамата мъже навлязоха заедно в гората.

— Копай! — нареди Байер, след което седна на един камък и извади тапата със зъби.

Теодор Гранквист бе силен и едър мъж. Това, което при Байер бяха сланини, при Гранквист бяха мускули. Той започна да копае, но не след дълго удари на камък. Изглежда, трубадурът трябваше да се задоволи с плитък гроб, дълбок не повече от метър.

— Това ще свърши работа — рече Байер. — Да положим музиканта вътре. Сигурен съм, че иска да си почине.

Гранквист се запъти към брега, следван от началника на полицията. Шведът сам качи трупа на коня и поведе великолепия жребец към гроба. Байер, стиснал пистолета, го следваше от разстояние, като гледаше нито да се отдалечава, нито да се приближава твърде много. Гранквист положи вързопа в дупката.

Оказа се, че гробът не само е твърде плитък, но е и прекалено къс и краката на трупа стърчаха отвън.

Гранквист грабна лопатата и скочи в гроба.

— Това няма да отнеме много време — заяви той и започна да копае, за да удължи дупката.

След малко Байер се приближи, за да види как върви работата. Това бе моментът, който шведът бе чакал. Той напълни лопатата с пръст и неочаквано я запрати в лицето на Байер точно когато началникът на полицията се бе навел над гроба.

Влажната глина го удари като тежък парцал и влезе в устата и ноздрите му. Той отстъпи назад, отчаяно опитвайки се да си поеме въздух, но все пак не изпусна пистолета. Шведът изскочи от дупката и посегна към оръжието, но Байер го прибра зад гърба си, за да не може шведът да го измъкне от ръката му. Вместо това той сграбчи лявата му китка и дръпна Байер в гроба. Двамата мъже се приземиха върху трупа. Но шведът бе пренебрегнал теглото на Байер и когато началникът на полицията се стовари върху него, дори от тази скромна височина, това бе достатъчно, за да изкара въздуха на едър мъж като Теодор Гранквист.

Байер усети как тялото на шведа се отпуска под него. Известно време той лежеше неподвижно, чувствайки се замаян и натъртен. След това успя да се изправи на колене.

Шведът не беше в безсъзнание. Байер отчаяно се опита да изпълзи от гроба, но неговият противник бе събрал сили и отново посегна към него. Този път шведът сграбчи пистолета. Обви пръсти около китката на Байер и дръпна пистолета към себе си. Но началникът на полицията все още го държеше здраво и когато дулото се обърна към гърдите на шведа, той дръпна спусъка. Не го направи нарочно. Случи се в разгара на битката — най-обикновен рефлекс.

Барутът реагира на удара на петлето, избухна в цевта и изпрати куршума в Теодор Гранквист.

Уби го незабавно.

Мъжът падна назад. На Байер му се стори, че за миг тялото му увисва във въздуха. След това Гранквист се строполи върху мъртвия трубадур, и се изтърколи до него в гроба. Байер бе коленичил до краката на двамата мъртви мъже, които стърчаха навън от гроба, тъй като дупката все още бе твърде къса.

Въпреки че Байер не бе ял от предишната вечер, в стомаха му все пак имаше нещо, което настояваше да излезе.

Остана там, седнал в гроба, незнайно колко дълго.

Накрая изпълзя на четири крака и успя да се добере до бутилката с алкохол, лежаща до камъка, където само допреди малко бе седял. Грабна я и я изпразни на екс. След това я хвърли настрани с лявата си ръка, което го накара да осъзнае, че все още държи пистолета в дясната. Без да мисли, той пъкна дулото в устата си. Стоманата все още бе топла от изстрела. Обви устни около метала.

И дръпна спусъка.

Разбира се, не бе заредил пистолета. Това бе просто жест. Нещо, което да го пречисти.

След това Байер стана и съблече всичките си дрехи. Бавно, като сомнамбул, той отиде до реката. Нагази във водата до кръста. След това сниши своето голямо, нещастно тяло в реката. Потопи главата си и за миг се замисли дали да не остане там. Но нещо в него искаше да продължи да диша. Накрая вдигна глава и рязко си пое въздух.

След като се изми, той се качи на брега и облече мръсните си, зловонни дрехи.

После направи онова, което трябваше. Разшири дупката, за да има място за краката на мъжете и дори каза няколко думи, преди да ги засипе с пръст. Но тези думи едва ли са ги утешили много, тъй като излязоха от устата на езичник. Зарови пистолета и вещите на Гранквист заедно с телата. После отвърза коня на шведа, върна се при Букефалос и се покатери на седлото.

На връщане заобиколи отдалече имота на гостоприемния фермер. През целия път към града се чувстваше като празен чувал, който се лашка на седлото.

Нил Байер бе открил обяснението, което търсеше, но то бе дошло на твърде висока цена и никога нямаше да се съгласи да го приеме, ако бе знаел предварително каква бе тя.

ТРИЙСЕТА ГЛАВА

Сингсакер нямаше навика да пришпорва д-р Кителсен, раздразнителния началник на Отдела по патология и медицинска генетика на болница „Св. Улав“. Инспекторът знаеше, че това е безполезно, а понякога има и обратен резултат. Кителсен беше упорит старец. Но сега се бореха с времето, а Кителсен се бе оказал много полезен при подобни случаи в миналото. Въпреки че работеше само с мъртъвци, той бе способен на съчувствие, когато въпросът бе на живот и смърт.

— Докараха трупа преди по-малко от три часа. Това е наука, а не магия. Ако искаш бърза развързка, прочети някой криминален роман — каза Кителсен в отговор на въпроса, който току-що му бе задал.

Но Сингсакер не се отказа:

— Значи не си открил причината за смъртта?

— Не — отвърна докторът примирено. — Тази жена е била мъртва от много време. Може и да не открием истинската причина за смъртта. Но най-вероятно ще успеем да изключим някои възможности.

— И можеш ли да направиш това на този етап?

— Не се предаваш лесно, а, Сингсакер? — въздъхна Кителсен. Детективът осъзна, че от устата на патолога това бе почти комплимент.

След това докторът продължи:

— Ларинксът не е бил изваден, ако това имаш предвид. Всъщност няма следи от насилие. Не виждам пробиви на кожата или контузии на скелета или вътрешните органи. Черепът е непокътнат. Няма външно кървене. Досега не съм намерил следи от вътрешно.

— Значи казваш, че не е била убита?

Сингсакер пъхаше думи в устата на доктора, но го познаваше достатъчно добре и знаеше, че той никога не би стигнал толкова далече в заключенията си.

— Не, още е твърде рано да се каже. Но не е била убита по очевиден начин. Предварителният преглед на въздушните й пътища показва, че не е била удушена. Но предвид състоянието на трупа тези заключения са доста съмнителни. Още не сме получили резултатите от

токсикологичното изследване, разбира се, но изпратихме проби в лабораторията. Може да е била отровена. Но бих предположил, че е умряла от естествена смърт. Най-вероятно инфаркт.

— Инфаркт?

— Най-често срещаната причина за смърт в Норвегия, Сингсакер.

— Проклет да съм! На нейната възраст?

— На нейната възраст не е толкова често срещана, разбира се. Но нищо чудно точно това да я е убило, ако е имала високо кръвно, диабет или сърдечен порок.

— Можеш ли да ми кажеш откога е мъртва?

— Не съм сигурен. Може би седмица. Зависи от температурата в стаята, където е била открита.

— Смятаме, че дълго време там е било студено, но някой е включил отоплението малко преди да я намерим — отвърна Сингсакер, мислейки за теорията на Грунгстад, че мухите са били събудени от внезапно покачване на температурата.

— В такъв случай, може да е била мъртва от повече от седмица. Най-много две.

— Ясно — каза Сингсакер. Това най-вероятно означаваше, че Ана Ръоед бе умряла след извършването на първото убийство. Ако това бе вярно и ако е била жива, когато Ръоед бе отвлякъл първата си жертва... въпросът бе колко е знаела.

— Още нещо — рече той. — Имаше ли личинки в тялото? Чувал съм, че те могат да бъдат използвани за определяне на времето на смъртта.

— Поглеждал ли си през прозореца, Сингсакер? — отвърна сухо Кителсен. — Зима е. Няма личинки по това време на годината.

— Знам, знам. Но когато го открихме, трупът бе покрит с хиляди мухи.

— Сигурно са били таванни мухи. Тялото е в напреднал стадий на разложение, но не заради личинки.

Сингсакер благодари на Кителсен за помощта и прибра телефона си. След това се насочи към кабинета на Братберг. Йенсен вече бе там.

— Е? Какво каза доктор Слънчице? — попита той, когато Сингсакер седна на съседния стол.

— Този път бе доста отзивчив. Но изрази обичайните си резерви, разбира се. Колкото и странно да звучи, той е почти сигурен, че Ана Ръоед е починала от естествена смърт.

— Какво ни подсказва това? — попита Братберг.

— Не знам — отвърна Сингсакер. — Била е жива по време на първото отвлечане. Това е сигурно. Възможно е Ръоед да е убил Силе Ролфсен по същото време, когато жена му е умряла. Може би смъртта на Ана Ръоед е било нещото, подтикнало го към убийство.

— Но защо би оставил трупа на жена си да лежи в стаята дни, може би дори седмици? — попита Братберг.

— Може би я е обичал — каза Йенсен. — Може би не е искал да приеме факта, че е мъртва.

— Обичал я е, Йенсен? — рече Братберг с крива усмивка. — Ръоед не ми изглежда като кандидат за „Съпруг на годината“. Може би са зависели един от друг. Може би тя се е грижела за него и е играла важна роля във фасадата, която е представял пред света. Може би смъртта ѝ е щяла да привлече твърде много внимание върху него.

— Има и една още по-неприятна възможност — да не е знаел, че е била мъртва — подхвърли Сингсакер.

— Доказателство, че е психопат? — отвърна Братберг. — Предлагам за момента да се абстрахираме от психологическото състояние на Ръоед. Не е ли странно, че жена му е лежала в онази стая цяла седмица, може би дори повече, без някой да я потърси?

— Да, странно е — рече Йенсен. — Но ние говорихме с нейния доктор и той ни каза, че тя си е взела две седмици болнични. Работи като болногледачка и е казала на колегите си, че ще си вземе още една седмица отпуска след края на двете седмици болнични. Не са я очаквали на работа до следващия понеделник. Може би някои от приятелите и роднините ѝ са осъзнали, че не са я чували от дълго време, но понякога се случва дори много добри приятели да не се чуват в продължение на няколко седмици. Докторът ѝ ни каза, че Ана Ръоед е имала високо кръвно, което подкрепя предварителната теория на Кителсен. Сигурно не ѝ е било лесно да живее със съпруга си. Може да е умряла от инфаркт или инсулт, въпреки че не е била много възрастна.

— Добре — каза Братберг и погледна Сингсакер, след което отново се обърна към Йенсен: — Може и да не е убил жена си. Но

няма съмнение, че е убиец. Какво знаем за мотивите му за отвличанията и убийството?

— Може би иска да заспи — отвърна Йенсен. — Може би отвлича момичета, които могат да пеят, за да му изпеят онази приспивна песен. Но тя не му действа и затова изважда ларинксите им. Възможно е това да е някаква форма на наказание. Силе Ролфсен бе първият му опит. Случайна жертва. Може да е действал импулсивно. Чул я е да пее на улицата и е решил да я отвлече.

— Звучи правдоподобно — каза Сингсакер. — Струва ми се, че е планирал отвличането на Юлие Едвардсен много по-внимателно. Познавал я е. Сигурно я е виждал на репетициите в „Рингве“. Фредрик Алм ми каза, че някой я е гледал втрещено по време на една от репетициите. Реших, че е бил Хойбротен, но е напълно възможно да е бил Ръоед. Набелязал я е. Решил е, че именно тя трябва да му изпее песента.

— Звучи логично, по един доста извратен начин. Как вървят нещата с имейла от уебсайта на Фелиша? — попита Йенсен.

— В момента се опитваме да разрешим правните казуси — отвърна Братберг. — Google не искат да дават лична информация. Но се надявам, че по някое време днес ще разберем кой е създал имейл акаунта. Най-вероятно информацията ще бъде фалшива, но ако успеем да открием IP адреса, можем да го проследим до списъка с абонати, предоставен от интернет доставчика. Предполагам, че тук също ще имаме правни казуси за разрешаване. Тези неща отнемат време. Сигурна съм, че евентуално ще стигнем до Ръоед. Но в момента трябва да се съсредоточим върху онова, което можем да направим сега. Той е на свобода. Надяваме се, че Юлие Едвардсен все още е жива. Току-що говорих с Грунгстад и той ми каза, че не е намерил следи, които да доказват, че някоя от жертвите е била в къщата в Хаймдал. Няма следи от Юлие или от нейното куче в биологичния материал, който е събрал от къщата. Освен това мястото ми се струва неподходящо за държане на хора в плен. Гаражът не се заключва. Има само две спални, едната от които Ръоед е ползвал. Има и баня, кухня и една много подредена дневна. Няма нито мазе, нито таванско помещение. Като добавим и факта, че открихме Силе Ролфсен в различна част на града, а жената на Ръоед е била жива по време на първото отвличане... струва ми се, че убиецът има второ жилище.

— Онзи съсед ми каза, Ръоед е излизал всеки ден и е отсъствал дълго време. Съседът мислел, че е отивал на работа, но ние знаем, че е бил в болнични — каза Сингсакер.

— Това е нещо — рече Братберг.

— Изпратих няколко души да проучат градските архиви, но досега не са открили нещо, което да подсказва, че Ръоед притежава друг имот — каза Йенсен.

— Ами семейството му? Родителите му? Има ли братя или сестри? — попита Сингсакер.

— Баща му е починал през 80-те. Самоубийство. Много неприятен случай. Той беше прочут пианист навремето. Не бяхме ли двамата с теб дежурни по време на онзи случай, Сингсакер?

— О, да. Сега си спомням. Пушка в устата. Тогава нямахме съмнения, че се е самоубил. Жена му и синът му са били вкъщи. Помня момчето. Нямахме ли само три пръста на едната си ръка?

— А се оплакваш, че имаш слаба памет? — отбеляза Йенсен.

— Това означава, че ако по някакъв начин не са пораснали, два от пръстите на Юнас Ръоед все още липсват.

Сингсакер затвори очи и опита да се съсредоточи. Изведнъж си спомни нещо, което бе видял съвсем ясно по време на срещата си с Ръоед в музея „Рингве“. Беше се случило, когато Ръоед му върна музикалната кутия. Очите му бяха видели нещо, което мозъкът му не бе успял да обработи достатъчно бързо. Нещо, свързано с пръстите на ръката му. „Протези“, помисли си той сега. И разбра какво бе видял в очите му. Страх, че ще бъде разобличен.

— Къде е живял като малък? — попита Сингсакер.

— Някъде в квартала — отвърна Йенсен.

Но бяха разследвали този случай преди повече от трийсет години и не успяха да си спомнят къде точно се бе намирала къщата.

— Е, знаем, че майка му е умряла преди няколко години, така че, ако е задържал къщата като част от наследството си, тя сигурно е била регистрирана на негово име — рече Йенсен.

— Струва ми се, че трябва да проучим този въпрос по-подробно — заяви Братберг. — Трябва да открием документите на имота. Ако е продал къщата от името на майка си или от свое име през последните няколко години, би трябвало сравнително лесно да открием адреса.

Сингсакер кимна, но в същото време си помисли, че ако Ръоед бе продал къщата, едва ли би я използвал като скривалище. Протегна се. Изведнъж му се зави свят. Бе свикнал с тези пристъпи на световъртеж, които бяха започнали след операцията. Докторът му бе казал, че просто трябва да се научи да живее с тях. Загуби се в собствените си мисли, докато Братберг обясняваше какво да кажат на пресата.

Репортерите вече се бяха събрали пред участъка, а Владо Танески бе написал статия за сайта на своя вестник, в която говореше за тялото, открито в Хаймдал. Статията бе цитирана и публикувана в повечето новинарски сайтове. В момента Братберг говореше за предстоящата пресконференция.

Но Сингсакер не можеше да се концентрира. Мислеше си за малкото момче с двата липсващи пръста — момчето, с което се бе запознал в самото начало на своята полицейска кариера. Спомни си трупа на бащата, лежащ в леглото с отнесена задна половина на главата. Опитва се да си спомни точно как бе изглеждало леглото.

Стана веднага след като Братберг свърши и едва не загуби равновесие. Чувстваше се замаян и главата го болеше. Като човек, оцелял след мозъчен тумор, той мразеше това чувство. Братберг го изгледа въпросително, когато излезе със залитане от кабинета ѝ. Може би бе забелязала капките пот на челото му, защото се намръщи разтревожено. Но след това Сингсакер я чу как вдига телефона и моли да я свържат с полицейския адвокат Кнутсен.

Инспекторът хукна надолу по стълбите и се насочи към колата си.

„Не мога да продължавам в същия дух още дълго, помисли си той и влезе в колата. Когато този случай свърши, ще си взема дълга почивка. Ще накарам доктора да ми издаде болнични. Може би ще отида до Щатите.“

Тази мисъл бе като острие, което прободеше сърцето му.

— Хайде, стига! — каза той на глас. „Опитай се да си спомниш“.

Имаше чувството, че главата му ще избухне. Чу гласа на доктор Нордрак: „Проблемът ти е в това, че имаш твърде много мисли в главата си.“ В момента мозъкът му бръмчеше от мисли. Спомни си малката конферентна зала в училище „Розенборг“ и описанието на една къща, което Фредрик Алм му бе дал и което бе записал в бележника си. След това се замисли за мъжа с липсващите пръсти и си

спомни нещо, което майката на Юнас Ръоед бе казала на полицията. Нещо за инцидент, който се бе случил в гаража. Видя няколко картини от миналото. След това зърна себе си, застанал на тротоара на улица „Бернхард Гетц“, близо до местопрестъплението. И в този миг си спомни, че се бе спънал в нещо. Кракът му се бе спънал в нещо, което бе закачено за единия стълб на портата. Не беше ли така? И изведнъж Сингсакер разбра къде бе живял Юнас Ръоед като малък и къде най-вероятно беше в момента.

Отново се сети за онова, което бе записал в бележника си в малката конферентна зала в училището.

„Можехме да заловим копелето преди два дни, ако бях разследвал онова, което ми бе казал Фредрик Алм“, помисли си инспекторът и запали колата.

Юнас Ръоед седеше в кухнята и режеше хляб. Наряза три дебели филии, но вместо да ги изяде, включи компютъра си. Искаше да провери новините, така че първо влезе в сайта на „Адресеависен“. Още първата история привлече вниманието му:

„Зловещо откритие в Хаймдал“.

Засмя се и запали цигара.

„Не е ли винаги зловещо, когато някой открие труп? Кой е този репортер?“, запита се той. Разгледа снимката, придружаваща статията. Видя къща, която му беше позната.

— Добре — каза той. — Добре. Добре. Това е много добре.

Сега мухата в него бе будна. Жужеше неспокойно. Изведнъж започна да се блъска в една точка на черепа му. Блъскаше се отново и отново, сякаш се опитваше да смачка нещо. Той стана и остави мухата да го води. Сега можеше само я следва. Тя го носеше напред.

Главата му водеше тялото. Накрая се озова в мазето. Точно пред нейната врата.

Започна да се успокоява. Дишането му се забави. Жуженето в главата му заглъхна. Сега трябваше да разсъждава трезво. Втренчи се във вратата и бавно осъзна какво трябва да направи. Идеята беше много добра. Но трябваше да внимава.

Когато посегна да отвори вратата, забеляза, че има ерекция и все още държи ножа, с който бе нарязал хляба.

Когато той отвори вратата на мазето, тя стоеше права. Но падна на колене, щом го чу да слиза надолу. И остана в този поза, с лице,

обърнато към вратата.

Той се придвижваше бързо, но имаше нещо странно в походката му, нещо хаотично, сякаш не контролираше напълно собствените си движения. Дълго време се опитваше да вкара ключа в ключалката и все не улучваше. Няколко пъти изпусна ключа на пода. Когато го завъртя, тя си помисли, че е зайл, защото дълго време ключалката не изщракваше. Но най-накрая вратата се отвори.

Първото нещо, което Юлие видя на светлината, идваща от голата крушка в коридора, която изпълни стаята, бе ножът в ръката му. Държеше го някак си небрежно, сякаш не осъзнаваше, че е там. После той бавно се приближи до нея и клекна. Усети дъха му върху ухото си и зърна червен кичур от косата му. Но не искаше да обърне главата си.

Той опря острието на ножа в гърлото ѝ. Тя изпъшка, чувствайки как студеният метал почти пробива кожата ѝ, когато гърлото ѝ се разтвори, за да пропусне въздух.

„Дишай спокойно, каза си тя. Дишай спокойно“. Но белите ѝ дробове отказваха да се подчинят.

— Искам да заспя сега — рече той.

Отмести ножа от врата ѝ и го размаха пред очите ѝ. Едва сега тя посмя да го погледне. Прочете искрено объркване в очите му.

След това той се изсмя и хвърли ножа през вратата.

— Не си се уплашила, че ще те убия с нож за хляб, нали? — попита той и се изправи. След това се върна в коридора и затвори вратата, без да я заключва.

„Губи контрол, помисли си тя. Потъва все повече в своя свят. И това го прави още по-опасен. Но и по-уязвим.“

Тя остана на колене, питаше се дали да рискува да стане, да отвори вратата и да грабне ножа, който лежеше отвън.

Не, не се бе отдалечил достатъчно. Ако се съдеше по онова, което се чуваше, той бе някъде около матрака в края на коридора. Звучеше така, сякаш търсеше нещо. Изведнъж звуците секнаха и той отново тръгна към нея.

Когато Сингсакер пристигна пред голямата къща на кръстовището на „Лудвиг Доес“ и „Бернхард Гетц“, той забеляза, че алеята отпред бе изрядно почистена от снега.

Паркира колата. След това слезе и се огледа.

„Винаги чисти снега, помисли си той. Можех да го заловя заради това.“ Беше изринал снега по същия начин в Хаймдал, правейки почти същата купчина сняг зад гаража. Единствената разлика бе това, че тук бе паркирана кола — стар червен СААБ 9000. Поне бе потвърдил това. Ръоед имаше кола, въпреки че не беше сигурен дали тя все още е в движение.

Сингсакер се приближи до портата. За единия стълб бе завързан замръзнал кожен каиш, почти изцяло покрит със сняг. Разгледа го отблизо. Беше кучешка каишка и човекът, който я бе свалил от кучето, просто я бе оставил да виси тук. Именно в тази каишка се бе спянал онзи път. Тогава каишката бе лежала под снега. Но защо не я бе разгледал по-отблизо?

Извади телефона си и набра Братберг. Обясни й какво е открил.

— Истината е, че трябва да говорим със собственика на имота, преди да влезем вътре. Една кучешка каишка не е достатъчно основателна причина за нахлуване.

— Но всичко съвпада. Познава мястото. Това е домът от неговото детство. Юлие Едвардсен минава оттук всяка вечер, когато разхожда кучето си, и Фредрик Алм я е видял да говори с някой, който е чистел снега пред къщата си. За портата е завързана кучешка каишка, а тялото бе открито съвсем близо. Можел е да го занесе дотам на ръце. Затова не е използвал кола. От какво друго имаме нужда? — попита Сингсакер.

— Дай ми половин час — рече Братберг. — Трябва да проведе няколко разговора.

— Знаеш ли какво би могъл да направи психопат като Ръоед за половин час? Той знае, че сме по петите му. Отчаян е.

— Петнайсет минути — каза Братберг. — Не влизай сам. Изпращам подкрепление.

Сингсакер затвори и се приближи до къщата. Дори петнайсет минути му изглеждаха като цяла вечност. Може би убиецът бе видял колата му от прозореца. Може би бе видял него. Сингсакер дори не искаше да си представя какво може да направи този мъж, ако изпадне в паника. Когато стигна входната врата, той вече бе взел решение.

„Само ще я пробвам“, помисли си той. Посегна към бравата и дръпна.

Вратата не беше заключена и се отвори.

Юлие изпитваше безумна и нелогична надежда. „Ще мине покрай вратата ми и ще се върне горе“, помисли си тя, надявайки се да не си спомни, че бе оставил вратата незаключена. Заслуша се в стъпките му.

Изведнъж той спря и се върна. Бавно отвори вратата и отново влезе при нея.

— Ела с мен — нареди с равен глас.

Грабна я за косата и я повлече към другата стая. Там я пусна и тя се свлече на пода, хлипайки. В този миг почти ѝ се прииска да я убие. Искаше всичко най-накрая да свърши. Но след това видя електрошоковия пистолет в ръката му и осъзна, че възнамеряваше да я остави жива още малко.

Когато проговори, имаше зловещо спокойствие в гласа му.

— Имам нужда от сън — рече той. — Но първо трябва да се преместим.

Прехвърли пистолета в лявата си ръка, затвори очи за миг, след което се прицели в нея.

Точно тогава тя го чу. Какъв беше този шум горе? Някой отваряше врата? Стъпки по пода? Нима някой бе влязъл в къщата? Или халюцинираше? Искаше да изкрещи. Искаше да ги предупреди.

Но преди да успее да направи това, токът я удари.

Главен инспектор Сингсакер погледна през откренатата врата, мислейки за предишния път, когато бе влязъл непоканен в къща и какво бе открил там.

„Поне тук няма мухи“, помисли си той. След това прекрачи прага и разгледа антрето. Някой го бе ремонтирал. Гардеробът с плъзгащите се врати, боядисаните в бяло стени придаваха на мястото напълно нормален вид. Но дневната в Хаймдал също бе изглеждала така. Сингсакер подуши въздуха, вкарвайки го дълбоко в дробовете си. Не усети воня на труп, но не беше сигурен, че полицейските кучета, които усещаха миризмата седмици по-късно, щяха да се съгласят с него. Придвижи се навътре в къщата.

Веднага откри, че ремонтът не бе стигнал до кухнята. Кухненските шкафови най-вероятно бяха от осемдесетте или дори по-стари. Масата бе отрупана с боклуци. Видя три наскоро отрязани филии хляб. Бяха недокоснати. До тях имаше лаптоп и мониторът беше включен. Ако компютърът имаше скрийнсейвър, той още не се бе задействал, което може би означаваше, че някой го бе използвал съвсем наскоро. Забеляза, че сайтът на „Адресеависен“ беше на екрана, отворен на статията за Хаймдал.

До лаптопа имаше чаша, пълна с бистра течност. На дъното лежах две бледи мембрани. Сингсакер веднага се досети какво е това и изведнъж му се догади. Почувства се като млад и неопитен полицаи, видял първия си труп. Имаше нещо противно, но в същото време безкрайно тъжно в двете гласни струни — сякаш искаха да му кажат нещо за безсмислените дела, на които бяха станали свидетели, и за живота, който беше погубен заради тях. Но не можеха да издадат дори звук.

Последното нещо, което видя на масата, премахна всякакви съмнения, че е на правилното място. Мобилен телефон и кредитна карта Visa, принадлежаща на Силе Ролфсен. Сингсакер направи бърз оглед на стаята. Неохотно си призна какво върши — проверяваше дали Фелиша е тук. Искаше да се увери, че просто го бе напуснала. За щастие не я видя.

Остави всичко така, както го бе намерил, и влезе в дневната. Там откри същия безпорядък. Обиколи всички стаи. Нямаше никого.

Остана само мазето. Слезе долу. Там цареше пълна тишина и не видя никакви признаци на живот. Отвори вратата на едно от складовите помещения и видя петна от кръв на пода. Отвори вратата на другото и видя Юлие Едвардсен. Момичето не помръдваше. Нима беше мъртва?

Сингсакер изтича до нея и с треперещи пръсти опипа врата ѝ, търсейки пулс.

Изведнъж усети как някакъв гигантски звяр го захваща отзад за врата. Цялото му тяло се стегна като огромен възел от мускули, когато петдесетте хиляди волта протекоха през него.

Свлече се върху момичето и застина.

Когато отвори очи, Братберг се бе навела над него.

— Няма ги. Мъжът и момичето — прошепна Сингсакер. — Пристигнахте твърде късно. Прав ли съм?

Братберг кимна.

— Казах ти да не влизаш сам — рече тя шепнешком, за да не я чуят останалите.

В думите ѝ нямаше укор. Сингсакер не беше глупав. Знаеше, че бе действал непрофесионално, и Братберг имаше пълното право да го смъмри. Но също така знаеше, че тя няма да го направи, докато случаят приключи. Тогава можеше да очаква критики, но едва ли щеше да го накаже дисциплинарно за неподчинение. Освен това и двамата знаеха, че никой не съди Сингсакер по-строго от самия него. А и никой друг не знаеше какво си бяха казали по телефона, преди той да влезе в къщата. Беше сигурен и в още нещо. Нито един от двамата им не можеше да предвиди до какво биха довели неговите действия. Нищо чудно да бе спасил момичето. Ако нещата се бяха развили различно, действието му можеше да бъде счетено за единственото правилно решение.

Сингсакер разтри тила си.

Беше казал на Братберг, че колегите му са пристигнали твърде късно, но истината бе друга.

„Аз бях този, който пристигна твърде късно. Можех да спра Ръед още преди два дни, ако бях разследвал онова, което ми каза Фредрик Алм, вместо да преследвам Хойбротен. Не че щях веднага да осъзная какво означава изринатият сняг пред къщата. Но трябваше да изпратя някой да провери описанието на Алм. Ако не беше тази проклета моя глава, Юлие Едвардсен вече щеше да е на сигурно място при родителите си.“

ТРИЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Бяха се върнали в начална позиция.

— Няма къде другаде да се скрие — рече Йенсен с насилен оптимизъм в гласа.

Стояха пред изрядно почистената алея. Отново бе заваляло и съвсем скоро отличната работа, която Юнас Ръед бе свършил, щеше да бъде напразна. Сингсакер им бе разказал накратко за влизането си в къщата и за нападението на Ръед, който очевидно го бе причакал зад вратата. В момента полицаите се чудеха какво да предприемат.

— Няма къде да се скрие, но изчезна — посочи Сингсакер.

— Ще го открием — отвърна Братберг.

— Но ще открием ли момичето?

— Да се надяваме.

Тя се обърна и погледна къщата.

— Поне научихме още няколко неща — обади се Йенсен. — Първо, Ръед наистина притежава кола — стар червен СААБ 9000. Съседът твърди, че той рядко я е карал, но очевидно тази сутрин е отпрашил с нея към града.

— Видях я. Колата бе паркирана тук, когато пристигнах — каза Сингсакер и я описа.

— Което означава, че е взел Юлие със себе си и теоретично двамата биха могли да бъдат навсякъде — рече Братберг. — Трябва да предупредим всички патрулки в района да се оглеждат за тази кола.

Тя извади телефона си.

— Само като си помисля, че през цялото време е бил тук, на не повече от петдесет метра от мястото, където открихме Силе Ролфсен! — възкликна Йенсен. — През цялото време е бил под носа ни! Просто е трябвало да пресече улицата, с тялото на рамо. Нищо чудно, че нямаше следи от паркирана кола.

Докато Йенсен говореше, Братберг се обади в участъка и раздаде няколко заповеди.

— Грунгстад е открил интересни документи в Хаймдал — каза, след като затвори. — Един от тях е стара балада, най-вероятно

оригиналът, откраднат от библиотека „Гюнерус“. Това може да ни подсказва как разсъждава този човек. Можеш ли да помолиш своята приятелка от библиотеката да потвърди, че баладата е истинска? В колата е.

Сингсакер отиде с Братберг, която му връчи баладата. След това инспекторът се качи в собствената си кола. Главата му пулсираше така, сякаш не сърцето, а мозъкът му изпомпваше кръвта в тялото. Бе допуснал огромна грешка. Трябваше да предположи, че Ръоед все още е в къщата. Спомни си нарязаните филии хляб и включения лаптоп.

Но сега мъжът бе избягал. Отново се бяха озовали на една жизненоважна крачка зад него. И единствената надежда, която им бе останала, бе, че Юлие Едвардсен не е мъртва. Сингсакер не бе усетил пулс, но предположи, че просто не бе имал време да го напипа, преди да бъде уцелен с електрошоковия пистолет, което най-вероятно се бе случило и с нея. Юлие все още бе в ръцете на Ръоед и Сингсакер можеше само да се надява, че е жива.

Но къде беше тя? Бяха открили двете му скривалища. Къде би отишъл сега? Сингсакер се втренчи с празен поглед в баладата, която Братберг му бе дала. Слепоочията му пулсираха болезнено в такт със сърцето. Това бе пулсът на един ловец. Най-дълбоките му инстинкти го караха да излезе от колата и да хукне по улиците, докато намери Ръоед и обвие ръце около врата му. Перверзният куратор на музея „Рингве“ бе накарал полицията да мисли, че е невинен професионалист, обсебен от музикални кутии. Именно Ръоед бе насочил Сингсакер към Хойбротен. И бе стоял зад вратата, чакайки Сингсакер, който бе решил, че къщата е празна. Инспекторът искаше да тича, докато вкуси кръв в устата си. Докато гърлото му започне да кърви.

Имаше само една мисъл, която му носеше известна утеха. Ръоед бе достатъчно зает с Юлие. Теориите, които бяха накарали Сингсакер да повярва, че Фелиша също е замесена във всичко това, се бяха оказали нищо повече от необосновани притеснения. Не бяха намерили доказателства, че Фелиша е влизала в някоя от къщите на Ръоед. Сингсакер трябваше да приеме, че тя просто го бе напуснала. Това бе факт. Още се чудеше как бе успял да превърне тази трудна ситуация в пълна катастрофа. Сега разбираше какво се бе опитал да му каже доктор Нордрак. Той бе полицай с един ясно изразен талант. Имаше способността да разсъждава трезво. Когато осъзна това, той реши да се

съсредоточи върху баладата. „Не разбирам как работи умът му и не мога да хукна след него“, помисли си Сингсакер. „А може би Ръед иска точно това. Значи трябва да се съсредоточа върху онова, в което ме бива.“

Изведнъж той осъзна, че Братберг е права. Баладата можеше да се окаже ключът.

Фелиша Стоун отвори очи и надникна над юргана. Огледа апартамента. „Хубаво е да си при семейството си“, помисли си. Забеляза, че главоболието ѝ бе започнало да отминава, заедно със световъртежа. Беше се върнала вкъщи. Главата ѝ се бе избистрила и знаеше какво иска да стори.

Зачуди се дали да се обади на Уд, за да му каже къде е, какво прави и какво мисли.

Не. Не беше готова. Вместо това стана.

„Дали има някаква храна тук?“

— Красиво издание — отбеляза Сири Холм и си сложи чифт бели ръкавици, преди да вземе баладата, която Сингсакер ѝ бе донесъл.

Инспекторът не се бе замислял по този въпрос, но сега осъзна, че баладата наистина е неповторимо произведение на изкуството. Той застана зад Сири и надникна над рамото ѝ. Заглавието „Златният мир“ бе изписано с големи готически букви, а под тях бяха думите, които му бяха направили най-силно впечатление: „Сънищата всяка нощ пресъздават света“.

„Ами ако това е вярно?“, помисли.

Последният ред на страницата бе:

„Обещавам сън и сънища на всеки, който ме изслуша.“

Това ли бяха думите, които се бяха отпечатали в съзнанието на Юнас Ръед и го бяха тласнали към лудост?

На заден фон имаше прекрасна рисунка на музикант, който държеше някакъв струнен инструмент и бе заобиколен от спящи хора.

— Йон Блунд — отбеляза Сингсакер.

— Същият — отвърна Сири и се засмя. — Погледни датата.

Сингсакер прочете датата под заглавието: 3 юли 1767.

— Какво ѝ и особеното? — попита той.

— На тази дата излиза първият брой на „Адресеависен“. Печатницата „Виндинг“ сигурно е била много заета на този ден. Предполагам, че баладата е била много скъпа за отпечатване. И се съмнявам, че човекът, който я е публикувал, е изкарал много пари от нея.

— Имаш предвид Йон Блунд? — попита Сингсакер.

— Да, или човекът, който я е публикувал под негово име.

— Още не знаем кой е бил той, нали?

— Не, но отговорът трябва да е в онзи полицейски дневник или в писмото, което беше откраднато. Не ги ли намерихте в дома на убиеца?

— Не съм сигурен. Но веднага ще ти кажа, ако ги намерим.

— Уд — започна Сири, остави баладата на масата и се намръщи.

— Трябва да ми кажеш къде е Фелиша. Не мога да се свържа с нея по телефона.

Очите на Сингсакер се стрелнаха към корема ѝ под белия пуловер. Нима вече ѝ личеше? Той въздъхна и се огледа. Не беше влизал в библиотека „Гюнерус“ от миналата есен. Не бе изгарял от нетърпение да се върне тук, но щеше да се справи въпреки лошите спомени.

Събра кураж и ѝ каза истината. Когато свърши, Сири го изгледа със смесица от тъга и изумление.

— Изобщо не съм предполагала — рече тя. — Наистина ли смяташ, че си бащата?

— Не съм ли?

— Не. Не мислиш ли, че щях да ти кажа, ако беше?

Сингсакер се замисли, след което отвърна:

— Ами... наистина смятах, че съм.

Той знаеше, че много от нещата, които повечето хора възприемат сериозно, Сири смята за маловажни. Но приятелството не бе едно от тях.

— Знам, че би ми казала. Истината е, че ми дойде до гуша да пазя тази глупава тайна. Предполагам, че когато осъзнахме, че си бременна, просто реших да използвам тази възможност, за да разтоваря гузната си съвест.

Тя се усмихна.

— Щеше да бъдеш добър баща — каза тя. — Малко стар може би, но въпреки това добър.

— А пък аз си мислех, че разбираш от мъже — отвърна той.

— Разбирам — каза Сири и сложи ръка на рамото му. — Бащата следва литература в Берген. Ще ми идва на гости този уикенд. Не трябваше да лъжа Фелиша, че очаквам посещение от баща си. Трябваше да й кажа истината. Трябваше да кажа и на теб. Просто всичко това е ново за мен.

Сингсакер забеляза нещо непривично в тона й.

— Не ми казвай, че си се влюбила!

— Не бих стигнала толкова далече. Той свири на китара и съм готова да му дам шанс. Обеща, че ще се прехвърли да учи в Тронхайм. Ще видим как ще се развият нещата.

Той се усмихна. Прииска му се отново да е млад.

— Но най-важното нещо сега е да се свържем с Фелиша — продължи Сири.

— Може да се е върнала в Щатите.

— Звънял ли си й по телефона?

— Хиляди пъти. Но безуспешно, точно като теб.

— Това е добре. Мога да се обзаложа, че брои приетите обаждания. Така че колкото по-често й звъниш, толкова по-добре. Трябва да мисли, че си отчаян.

— Доста необичаен съвет. Очаквах да ми кажеш, че трябва да й дам време или нещо подобно.

— Глупости. Познавам Фелиша. Иска да й звъниш на всеки десет минути. Сигурна съм.

Сингсакер се усмихна, но не беше толкова убеден, колкото нея. Изведнъж осъзна, че не бе получил от този разговор информацията, заради която бе дошъл. Сири бе умна жена и вече му бе помогнала много с това разследване.

— Юнас Ръоед — започна той. — Казах ти всичко, което знаем за него, видя баладата. Тя подсказва ли ти нещо?

— Хм. Ако бях на твое място, щях да се питам: какво иска този човек повече от всичко друго?

Сингсакер се замисли.

— Иска Юлие да му изпее приспивна песен. Иска да заспи.

— Добре, да кажем, че е толкова просто. Следващият въпрос е: от какво има нужда, за да постигне това?

— От място, където може да бъде оставен на мира. Място, където може да спи — отвърна Сингсакер.

ТРИЙСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

— Къде, по дяволите, би могло да е това?

Братберг говореше по-силно от обикновено по телефона. Сингсакер знаеше под какво напрежение бе тя напоследък.

— Може да е навсякъде — въздъхна той, зави по улица „Принсенс“ и се насочи обратно към центъра.

Тя му разказа за пресконференцията и водопада от въпроси, който я последвал. Голяма част от тях били свързани с това дали полицията смята, че Юнас Ръед е психически нестабилен, и знае ли колко много психически нестабилни хора кръстосват улиците. Репортерът Владо Танески бил решен да превърне този въпрос в скандал.

Братберг нямаше нова информация по случая. Не бяха успели да намерят друг адрес, където Ръед можеше да се е скрил. Двамата с жена му бяха водили изолиран живот и не бяха поддържали близки отношения нито с приятели, нито с роднини. Не притежаваха лятна вила или планинска хижа. Досега никой от разследващия екип не се бе свързал с човек, който знаеше за място, където двойката бе отсядала по време на почивка. Допълнителни полицаи бяха изпратени на възлови пътища и всички превозни средства, напускащи града, бяха проверявани. Но засега без резултат. Братберг бе изпратила още полицаи и в музея „Рингве“.

— Екипът на Грунгстад все още обработва къщата на улица „Бернхард Гетц“. Рано е за окончателни диагнози, но имаме доказателства, включително кучешката каишка и биологичен материал, открит в мазето, че Юлие Едвардсен е била там. В едната от стаите има кръв, но тя е предимно стара и най-вероятно принадлежи на Силе Ролфсен. Има и няколко пресни капки, които може да са дошли или от Юлие, или от Ръед.

— Мислиш ли, че вече я е убил? Стори ми се, че е жива, когато я видях.

— Вярвам, че все още е жива. Може да я е пребил. Но още не са готови с анализа на кръвта. Родителите ѝ разгледаха каишката и

потвърдиха, че е принадлежала на кучето й. Компютърът на Ръед съдържа предимно информация за музикални кутии и най-различни техники за спане и анализи на сънища. Има и много музикални файлове с шведски балади. Но не мисля, че дори някой психолог би предположил, че компютърът е принадлежал на опасен престъпник.

— А Хаймдал?

— В момента само Муна Гран е там. Преглежда различни документи, надявайки се да намери нещо. Въпреки че Ръед има компютър, изглежда, е предпочитал да пише на ръка. Ще те помоля да отидеш да й помогнеш. Но първо трябва да си починеш и да хапнеш нещо.

Сингсакер погледна часовника си. Винаги се радваше, когато началникът демонстрираше загриженост за него. И тя бе напълно права. Беше почти пет часа, а не бе ял нищо от закуска. Но изобщо не беше гладен.

Приключи обаждането.

Без да е решил какво да прави, той вкара ключа и го завъртя. Двигателят се събуди с рев. Един от другите ключове на връзката привлече вниманието му. Той бавно потегли, хапейки долната си устна. Бе решил какво да прави. Нещо му подсказваше, че някъде в неговия разровен и разбъркан мозък се криеше отговорът на загадката къде е отишъл Юнас Ръед. Това, от което имаше нужда в момента, бе време, за да събере мислите си. А за тази цел можеше да отиде само на едно място.

Ледена мъгла се носеше над леда. Отдолу се виждаха тъмните дълбини на фиорда. Сингсакер знаеше, че ако скочи, ще пробие тънката ледена кора и ще изчезне надолу в мрака.

Днес се съблече до кея, тъй като Йенсен не беше с него. Слезе по трите стъпала и скочи във водата, преди да е променил решението си. Леденостудената вода веднага скова тялото му. Издигна се до повърхността по-бързо от обичайното. Но вместо да заплува обратно към стъпалата, както обикновено, той остана на място, усещайки как изтръпва от студ. Незнайно защо се замисли за чистенето на сняг. Имаше нещо в това чистене, което бе важно, и трябваше да разбере какво е.

Лежеше по гръб, опитваше се да не потъне. Бившата му жена Аникен умееше да прави това много по-добре от него. Можеше да се носи по водата дълго, неподвижна, с часове. Сингсакер така и не се бе научил да се носи по вода. Според Аникен причината бе, че тялото му никога не бе в покой. Най-вероятно беше права.

Със сигурност не можеше да стои неподвижно в тази леденостудена вода. Почувства как краката му натежават и тялото му потъва. Започна да ритва и да маха с ръце. Заплува бавно към кея. Погледна нагоре, към тъмното зимно небе. Нощта се спускаше, първите звезди се бяха облецили.

Изведнъж му хрумна нещо. Обърна се и бързо заплува към брега. Изкачи стъпалата, избърса ръцете си с хавлията и извади телефона от джоба на палтото си.

— Здравсти, Сингсакер — каза нежен глас.

— Здравсти, Гран — отвърна той. — Отдавна ли си сама в къщата?

— Криминалистите си тръгнаха преди около час. Сега съм само аз. Всъщност в момента те чакам, защото не искам да се връщам в центъра с метрото.

— През цялото време ли си вътре в къщата?

— Да. Защо?

— И не си видяла или чула нещо необичайно?

— Видях доста необичайни неща. В момента седя тук и чета тетрадка, пълна с несвързани брътвежи. Този мъж е много болен. Чуй това: „Нощ без сънища превръща деня в кошмар. Това, което смяташ за реалност, изчезва и потъваш в един дълъг, буден кошмар, от който не можеш да избягаш.“

— Поетично — коментира Сингсакер.

— Струва ми се, че това е нещо като дневник. Но не е писал в него от доста време. Спрял е много преди убийството. Жалко, че е решил да превърне живота на други хора в кошмар. Писането му става все по-странно и откачено.

— Ясно. Но аз питах дали си видяла или чула нещо необичайно.

— Ами... в момента слушам Satyricon. Някои хора биха казали, че това е необичайно, но това е техен проблем.

— С други думи, не си могла да чуеш нещо, идващо от двора на къщата?

— Не. Защо?

— Искам да излезеш и да хвърлиш един поглед в гаража. Но внимавай. Не влизай вътре, ако решиш, че там има някой. И не затваряй. Искам да чуя какво ще стане.

— Разбрано, шефе.

Той я чу как става и прекосява стаята. Няколко секунди по-късно отвори една врата, после още една. Задиша по-шумно, щом излезе вън. Чуваше снега, който хрущеше под краката ѝ. Предположи, че бе преполовила пътя до гаража, когато изведнъж спря.

— Сингсакер — прошепна тя, — там ли си?

— Тук съм — отвърна той. — Какво виждаш?

— Вратата на гаража е отворена. Беше отворена и когато дойдох. Но сега там има паркирана кола.

— Върни се в къщата и се обади за подкрепление. Пълно подкрепление! — нареди той. — Идвам.

Започна да се облича, въпреки че още бе мокър. Едва не падна, когато панталоните му се оплетоха около коленете.

Щом най-накрая се облече, хукна към колата. Не спря да заключи вратата на басейна.

Скочи в автомобила и включи двигателя.

ТРИЙСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Брадвата сочеше към него. Посегна към дръжката. Как щеше да я накара да пее сега? Избърса кръвта в панталона. Размаза малко върху косата си. Юнас Ръоед стоеше и мислеше, блед, червенокос и с лице, омацано с кръв. Мислеше през цялото време.

Някой щеше да дойде скоро. Знаеше това. Трябва да побърза с онова, което смяташе да прави.

Мухата жужеше гневно. Блъскаше се в стените на черепа му. След това падаше, замаяна, обратно в главата му, но след малко отново почваше да жужи.

Колата на Сингсакер занасяше на завоите, но въпреки това той натискаше газта. Беше спряло да вали и температурата се бе понижила. Снегорините още не бяха изчистили всички улици в този краен квартал и снегът скърцаше под гумите му. Изведнъж колата занесе и излезе от пътя. Той отчаяно завъртя волана, но вместо да върне колата на улицата, тя се отклони в другата посока и се удари в една ограда на две къщи от имота на Ръоед. Оградата се счупи, заваляха дъски. Колата се плъзна надолу по един склон и спря в преспа в средата на нечий двор. Сингсакер чуваше как гумите се въртят и превръщат снега отдолу в блестящ лед.

Замаян, той изключи двигателя и излезе от колата. Тръгна към улицата, но точно тогава някой се показа от къщата зад него.

— Какво правите, дявол да го вземе? — извика гневен глас.

Сингсакер се обърна и видя мъж по чехли. Позна съседа, с когото бе говорил по-рано през деня. Малкият териер се криеше зад краката му и лаеше яростно. Изглежда, единственото голямо нещо в това куче бе неговият лай.

Сингсакер показа документа си за самоличност.

— Полиция — каза той толкова рязко, че мъжът спря. — Разбира се, че ще бъдете обезщетен. Но сега ви препоръчвам да се върнете в дома си, да заключите вратата и да останете там.

Мъжът зяпна Сингсакер, който стоеше наред двора с настърчала на всички страни сива коса, със стичащи се по лицето му вадички разтопен сняг. Мъжът прочете нещо в очите му, завъртя се кръгом и направи онова, което му бяха казали.

С широка крачка Сингсакер се отправи към къщата на Ръоед.

Изтича до гаража, където видя стария червен СААБ на Ръоед. Не беше заключена.

Отвори една от вратите. Колата бе много подредена.

Задната седалка бе застлана с красиво плетено одеяло. Предположи, че е било изплетено от Ана Ръоед. Сингсакер потръпна при мисълта, че Юлие Едвардсен, със завързани крака и ръце, може би е лежала на същото това одеяло, създадено с толкова любов. Сети се за миризмата на урина в мазето на къщата на улица „Бернхард Гетц“.

„Този тип показва странна загриженост за някои неща“, каза си ядосано.

Изтича до къщата. Огледа се, спря и се послуша. Не чу приближаващи полицейски коли. Това бе странно. Гран трябваше вече да се е обадила за подкрепление. Защо още никой не бе пристигнал?

Изпълнен с неприятно предчувствие, той отвори вратата, по която все още личаха щетите, нанесени от полицаия, който по-рано я бе разбил с брадва. Това бе причината да не се затваря както трябва.

Влезе в антрето.

Натрапчивата миризма все още висеше във въздуха. Придвижи се предпазливо навътре в къщата. Ако Ръоед беше тук, Сингсакер искаше елементът на изненадата да е на негова страна.

Бавно бутна вратата на дневната. Тя се отвори със скърцане, което не бе очаквал.

Но Ръоед не беше вътре. Муна Гран седеше на дивана, обърната с гръб към него. В черепа ѝ бе забита брадва.

Направи три крачки към нея.

Погледна над рамото на мъртвата си колежка — тя все още държеше телефона си в ръка.

Сингсакер падна на колене. Имаше чувството, че цялата стая се върти, сякаш се бе отскубнала от останалия свят, сякаш се бе освободила от гравитационното притегляне на Земята и се носеше в космоса.

Чу откъслечни фрагменти от разговори. Думи, които бе разменил с Гран в началото на разследването. Спомни си, че му бе казала за опитите си да забременее от своя приятел. Само 48 часа по-късно нейният живот и всичките ѝ мечти бяха свършили тук, на този диван.

Всичко бе свършило тук.

След около час някой от неговите колеги щеше да стои в снега и да чака приятелят на Муна Гран да отвори вратата. И този колега щеше да знае, че след малко неговото присъствие там ще разбие живота на един мъж.

Инспекторът се изправи замаяно и излезе от къщата. Отново падна на колене на стъпалата, които сега бяха покрити с пресен сняг. Изобщо не се замисли колко е уязвим за евентуална атака на Ръоед.

Набра номера на Братберг.

— Той е тук. Той е тук, в Хаймдал, и уби Муна — изрече.

Осъзна, че за пръв път използва само първото ѝ име.

Братберг бе шокирана. Искаше Сингсакер да каже още. Искаше да ѝ обясни.

Но той отвърна кратко:

— Елате веднага.

След това легна на земята и всичко почерня.

Отвън не бе паркирана полицейска кола. Държеше брадва в гаража и реши да я вземе със себе си. За всеки случай.

Пращенето, с което тя се заби в тила на жената, го изпрати на неочаквани места. Върна се при Юлие и когато тя видя кървавите му ръце, в очите ѝ се появи онзи полумъртъв поглед, който бе видял в очите на Ана и майка си. Сякаш беше зъл до мозъка на костите си. След това тя затвори очи и спря да трепери. Как щеше да я накара да му пее сега?

Върна се в къщата и видя как полицаят влиза вътре. Той бе един от двамата, които помнеше от детството си. Онзи, който бе дошъл в „Рингве“ и бе разговарял с него. Онзи, който почти бе открил истината. Гледаше го през процепа на вратата на спалнята. Мъжът коленичи, сякаш мъртвата полицайка бе някакъв олтар. След това се изправи и си тръгна.

Ръоед предпазливо влезе в дневната и извади брадвата от главата на жената с влажен, мляскащ звук. Зачуди се дали някога отново ще заспи.

Избърса острието в дивана и напусна стаята.

Сингсакер разтри шепа сняг в лицето си, за да се съвземе. Беше обхванат от изпепеляваща ярост. Стана и взе да тъпче с крака. Искаше да се върне за брадвата и да потърси Ръоед. Вместо това почна да налага къщата с юмруци. Блъскаше по стената до входната врата. Но това причини повече щети на ръката му, отколкото на къщата. Кокалчетата му започнаха да кървят и няколко капки кръв паднаха в белия сняг. Точно тогава я забеляза.

Кървава диря, която се отдалечаваше от къщата и я заобикаляше. Не беше неговата кръв. Включи фенерчето на телефона си и последва дирята. Тя продължаваше към двора зад гаража. В този миг се сети за онова, което му бе хрумнало, докато бе плувал в ледената вода. Нещо за изринатия сняг. Имаше нещо странно в двете купчини сняг, които Ръоед бе направил зад двете къщи.

Сингсакер се придвижваше много бавно. Опитваше се да бъде абсолютно безшумен, докато газеше в дълбокия сняг. Когато стигна задната страна на преспата на склона зад гаража, той го видя — отвор, прокопан в преспата, който водеше надолу в мрака. Наведе се и освети тунела с фенера. Точно тогава чу скърцане на сняг зад гърба си. Рязко се обърна и видя брадвата, която летеше към него.

Юлие Едвардсен примигна. Беше изтощена. Преди малко, когато той я бе издърпал от колата, влачейки я за косата, тя се бе чувствала вкочанена от студ. Но това чувство бе започнало да отминава. Студът бавно губеше своята хватка, заменен от много по-приятната безчувственост и непреодолимото желание за сън. Очите ѝ отново започнаха да се затварят.

„Не трябва да заспивам, помисли си тя. Не трябва, защото тогава ще ме убие. Ще пререже гърлото ми и ще ме пребие до смърт, както направи с Бисмарк.“

Изведнъж изпита съжаление за това, че не бе яла от храната, която ѝ бе носил. Тя щеше да ѝ даде сили да остане будна. Сега телесната ѝ температура спадаше и гладът я разяждаше отвътре. Но трябваше да се бори.

Чу звуци отвън. Някой газеше през снега.

„Връща се, помисли си тя. Сега ще ме накара да му пея. Трябва да го направя, иначе ще ме убие.“ Опита се да събере сили. Да мобилизира цялата енергия, която ѝ бе останала. Като малка Юлие често бе слушала историите на майка си за хора, изпаднали в безизходни ситуации, които изведнъж откриват, че притежават неподозирана сила. Но тя не знаеше дали това се отнася за нея. Може би се случваше само в измислените истории. Юлие отново се замисли.

Коя съм аз? За какво се боря?

Пак чу звуци отвън.

Някой се бореше. Чу мъжки гласове, задъхано пъшкане и тежко дишане. След това писък на болка. И смях.

Познаваше този смях. Принадлежеше на него. Но там, отвън, имаше още някой. И това ѝ даде надежда.

Другият мъж отново изпищя. След това чу звук, който ѝ напомни за начина, по който той бе пребил Бисмарк с ритници в мазето. Непознатият мъж изпъшка, след което притихна. Тя затвори очи. Миг по-късно до нея в снежната пещера бе довлечено безжизнено тяло. Чу как завързват някого.

Едва когато той изпълзя обратно навън, тя се осмели да отвори очи.

Взираше се в безжизнена сянка. Беше твърде тъмно, за да го разгледа добре, но чувстваше странна близост с този мъж, който може би се бе опитал да ги спаси — нея и нейното бебе. Помисли си, че ако умреше тук, поне нямаше да бъде сама.

След това той се върна.

— Е? Ще ми попееш ли? — попита. Гласът му бе странно нежен. Посочи към нея с нещо, което можеше да е нож.

Тя се втрени в него. Усети умора. Беше решила да му изпее баладата. Надяваше се, че това е шансът ѝ да избяга. Може би дори щеше да успее да спаси този мъж, захвърлен до нея в тъмното.

Така че изненада самата себе си, когато отвърна едва чуто:

— Не.

Чак когато произнесе думичката, осъзна защо. „Ако пея, помисли си тя, той и без това ще ни убие. Но ако откажа, не съм сигурна какво ще направи. А незнанието е вид надежда.“

Почувства погледа му в мрака. Спомни си онези тъжни очи, които бе видяла пред къщата му на улица „Лудвиг Доес“. Именно този поглед я бе примамил в кошмара.

Изведнъж той запя.

Пееше фалшиво, но това правеше песента още по-омайваща, истинска и сърцераздирателна, сякаш съдържаше цялата му лудост. Изпя баладата докрай. Пееше за сънища, за жестокостта на света и за свободата, която носи сънят. Когато свърши, тя бе толкова изморена, че едва държеше очите си отворени.

В тъмнината не виждаше какво става наоколо. Чу го как движи ръцете си много бързо. След това прозвуча самотният звук на нещо, което се чупи. После той падна до нея и застина.

Някъде далеч виеха сирени.

ТРИЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Тронхайм, 1767

Ниле Байер яздеше към Тронхайм рано сутринта. Насочи се към крепостта, градът се ширна под него в светлината на утрото.

Беше малък град. След годините, които бе прекарал в Копенхаген, Байер винаги щеше да смята Тронхайм за малък град и се опасяваше, че по един или друг начин това ще се окаже фатално за него. Но сега не можеше да не се възхити гледката, огряна от първите слънчеви лъчи: старите дървени сгради със сламени покриви, улиците, кочияшите, музикантите, учените, рибарите, благородниците и пияниците, курвите и лунатиците. Чувстваше известна привързаност към странната малка държава, в която се бе озовал. Норвежците имаха необяснима вяра в бъдещето. В същото време той идваше от стара държава, населена с мрачни, намусени хора, които бяха твърде заети да я бранят. Но в Тронхайм, в малка и бедна Норвегия, животът процъфтяваше. Тук се продаваха най-новите книги от Европа. Правеха се научни изследвания. Разискваха се нови идеи. Това бе нова ера за Норвегия.

Байер си спомни как през една дъждовна вечер, когато го бяха поканили в дома на Съорен Енгел, епископ Гюнерус, може би най-мъдрият и образован норвежец, когото бе срещал, бе споделил нещо с него.

— Норвегия е страна, която скоро ще бъде преродена — бе заявил епископът. — Затова хората тук гледат с добро око на бъдещето.

Тези мисли трябваше да оправят настроението му, но не можеха да разсеят кошмарните спомени от онова, което се бе случило снощи. Виждаше картините отново и отново пред очите си. Светлината, изригнала от дулото на пистолета. Шведът, паднал възник, мъртъв. Червеното петно, разцъфнало на бялата му риза. Краката, стърчащи от гроба. Близката река, с нейното примамливо обещание за вечен мир. Ниле Байер се бе превърнал в убиец от последния път, когато бе видял Тронхайм. И щеше да прекара остатъка от живота си като убиец.

Дръпна юздите на коня и се насочи към кабината на лодкаря. След като се прехвърли на другия бряг, той пое право към вкъщи и спа до края на деня.

Сънува, че се е върнал в реката. Двамата шведи бяха станали от гроба и сезираха в него, сякаш го съжаляваха. След това долетяха мухи, които ги накацаха. Насекомите идваха от всички посоки и постепенно покриха двата трупа от главата до петите, превръщайки ги в жужащи сенки в нощта. Байер вдигна пистолета и стреля в тъмното. Мухите отлетяха. Двете тела бяха изчезнали.

Байер се въртеше неспокойно в леглото. Посегна към бутилката, която бе оставил на нощното шкафче. Беше празна. Нямаше нищо за пиене, освен една стомна вода от Илабекен, която бе стояла твърде дълго. Той алчно изгълта водата, цял разтреперан. Нощницата му бе пропита с пот. Захвърли я и се облече. Сетне излезе, яхна коня и препусна в нощта.

Събуди лодкаря в Братора и му плати три пъти повече от обичайната такса, за да го прекара през реката. Насочи се към имението „Рингве“. Пристигна няколко часа след полунощ. Всички спяха, което бе добре, тъй като не бе дошъл на посещение. Върза коня си в гората около имението и измина остатък от пътя пеша. Вместо да тръгне към предния двор, той мина през високата трева и се насочи към задния. Там откри цветните лехи, засадени от съпругата на капитана, и започна да копае.

Копаше с голи ръце. Пръстта влизаше под ноктите му. Беше тежка работа, но той бе изпаднал в нещо като транс. Спомените от вчерашните събития, липсата на алкохол и ярката звездна нощ — всичко това го изпълваше с енергия, той забравяше ограниченията на дебелилото си, тежко тяло. След малко откри онова, което търсеше. Извади го от влажната почва и го избърса с опакото на ръката си. После се усмихна за пръв път от няколко дни. Взе нещото, което бе намерил, и го прибра в дисагите на коня си.

Веднага препусна обратно към града. Когато пристигна, все още оставаха няколко часа до утрото. Този път спа много добре и когато се събуди, най-накрая се чувстваше отпочинал.

Слезе в кабинета си. Там завари полицай Торп, който скочи на крака, когато началникът на полицията отвори вратата.

— Хората се разтревожиха — рече той и наклони глава на една страна. — Къде беше?

— Преследвах един призрак — отвърна Байер. Той разказа на Торп за опита си да залови шведа. Но в тази версия на историята шведът успя да му се изплъзне при Мерокер и да премине границата заедно с трупа.

— Трябва да оставим този случай зад гърба си — заключи Байер.

— Това ще е добре — рече Торп. — През последните няколко дни имаше много неща, които не успяхме да свършим. Получихме оплаквания за бира, разредена с вода, за мухлясал хляб, който пекарят Ериксен пробутвал на хората, и за търговци, които продават на пазара без разрешение. Имаме достатъчно работа.

— Да, със сигурност имаме достатъчно работа — отвърна Байер разсеяно.

Той седна и разлисти бележника на бюрото си. Това бе бележникът на Йон Блунд и след малко попадна на балада, която харесваше. Наричаше се „Златният мир“. В нея ставаше дума за дълбок сън, изпълнен със сладки сънища — нещо, за което копнееше повече от всичко друго. Забеляза, че това е последната песен в бележника. Следващата страница бе откъсната, а останалите бяха празни. Отдели листовете с баладата, отиде до печката и остави бележника при подпалките на пода. Щяха да го изгорят наесен. Обърна се към Торп, който седеше на другото бюро, погълнат от някакви важни документи.

— Има още едно нещо, което трябва да направя, преди да посветя цялото си внимание на възстановяването реда по улиците на Тронхайм — рече Байер. — Междувременно, скъпи Торп, ти трябва да се справиш с хаоса, както можеш. Предлагам ти да започнеш с мухлясалия хляб. Това звучи като сериозен проблем, който може да донесе голяма парична глоба в градската хазна.

Байер сгъна листовете с текста на приспивната песен, прибра ги в джоба на жилетката си и излезе.

— Искате само три копия? — попита Виндинг, вдигнал листовите над главата си, сякаш по-добре се виждаха от разстояние.

— Опасявам се, че един беден началник на полицията не може да си позволи повече — отвърна Байер с извинителна усмивка.

— Можете да си поръчате по-евтино копие. Не че не можем да отпечатаме рисунката, която искате, на заглавната страница. Имам отлични художници в моята печатница — може би най-добрите в занаята, въпреки че не обичам да се хваля. Но подобна рисунка ще отнеме време и пари, за да се направи.

— Но я искам — отвърна категорично Байер.

— Ще ви струва доста пари, както вече казах. И няма да мога да отпечатам вашите копия по-рано от... чакайте да видя. Сутринта на трети юли ще излезе първият брой на вестника. Мога да отпечатам вашите копия малко по-късно същия ден.

— Добре. Същия ден като вестника на Нисен. Сложете датата на заглавната страница, за да се знае.

— Добре. Значи искате рисунката, която ми описахте? Спящите хора, заглавието „Златният мир“, датата и името Йон Блунд на заглавната страница, заедно с текста, който идва преди песента? А на другите три страници да бъдат отпечатани самият текст на песента и мелодията? Това може да се окаже едно от най-добрите неща, които съм отпечатвал — рече Виндинг доволно. — Но ще ви помоля да ми платите предварително.

Байер извади портфейла си и го изпразни на тезгяха.

Сетне си тръгна. Върна в жилището си. Влезе в спалнята, коленичи, бръкна под леглото и извади големия, тежък метален предмет, който бе открил заровен в двора на имението „Рингве“. Взе го и се запъти към имението на Съорен Енгел.

Вратата отново бе отворена от чернокожия прислужник. Размениха си няколко шегички, след което прислужникът, точно както бе направил предишния път, въведе Байер в ярко осветената библиотека.

— Извинете, сър, искате ли да взема този... този предмет? — попита мъжът, сочейки дискретно към това, което Байер бе донесъл.

— Не, благодаря. Ще говоря с твоя господар за него — отвърна началникът на полицията.

Съорен Енгел го накара да чака почти половин час. Байер нямаше нищо против, защото веднага щом седна, му донесоха гарафа с

вино. Освен това видя една забавна книга на рафта зад гърба си. Беше издание на пиесата „Животът е сън“ от испанския драматург Педро Калдерон дела Барка. Зачете се в нея и времето мина много бързо.

— Моля за извинение — рече Енгел, когато най-накрая се появи, — но съм много зает човек. Ако ме бе предупредил, че ще идваш, щеше да ми бъде по-лесно да ти отделя време.

— О, нямам нищо против да почакам малко, особено когато имам четиво и сладко вино — отвърна весело Байер и остави книгата на масата.

Енгел се усмихна широко.

— Знаеш ли какво означава думата „дефенестрация“, скъпи мой Съорен? — попита неочаквано Байер.

— Разбира се, че знам — отвърна търговецът. — Кой не е чувал за чудовищните събития, случили се в Прага в началото на миналия век? Но защо питаш?

— Да се върнем на това след малко, ако нямаш нищо против.

— Разбира се — рече Енгел с неловка усмивка.

Лицето му се вкамени, когато Байер извади металния предмет, който бе скрил под стола си. Беше красиво отлята фигура. Всеки човек, който бе поне малко запознат с тези неща, щеше веднага да осъзнае, че е ветропоказател.

— Знаеш ли какво е това? — попита тихо Байер и вдигна фигурката, за да може Енгел да я види.

Търговецът пребледня.

— Откъде взе това? — попита студено той.

— Намерих го заровено в двора на имението „Рингве“. Странно, не мислиш ли?

Енгел се втренчи в началника на полицията, но не каза нищо.

— Ще ти разкажа една история — рече Байер. — Да кажем, че съм я сънувал.

Енгел продължаваше да мълчи. Пресегна се и изля остатъка от виното в чашата си. Изпи го на екс, после проговори:

— Надявам се, че няма да отнеме много време.

— Не, сънят е много кратък — отвърна Байер. — Имало едно време един мъж — започна, — който бил по-богат от всички останали големци в града, в който живеел. Имал и две красиви дъщери, но нямал мъжки наследник, който да поеме процъфтяващия семеен

бизнес и да продължи семейното име. Както може да се очаква, този заможен баща бил крайно взискателен по отношение на мъжете, на които позволявал да прекарват време с дъщерите му. Онзи, спечелил сърцата им, щял да се превърне в сина, който нямал, и в бъдещ собственик на неговото огромно състояние. Един ден този търговец отишъл с жена си и дъщерите си на гости на друг свой благороден приятел, който живеел в провинцията. Там взел участие в пролетните тържества. За този голям празник били наети музиканти, които да поддържат настроението. След време тържеството станало толкова шумно и весело, че богатият джентълмен забравил да наглежда своите дъщери. По-голямото момиче се заговорило с един от музикантите — беден, но чаровен чужденец, при това — много красив. Двата напуснали тържеството и се разходили из поляните около имението. Тя му дала красив цвят. На следващия ден джентълменът и неговото семейство се прибрали в града, без да знаят, че нов член на това семейство расте в утробата на по-голямата дъщеря.

Тук Байер млъкна и погледна към Съорен Енгел. Лицето му бе бледо, а очите — много тъмни. Стискаше столчето на чашата толкова силно, че кокалчетата му бяха почервенели. Байер осъзна, че трябва да завърши историята бързо, преди Енгел да избухне и да го изхвърли.

— Истината лъснала само няколко месеца по-късно. По-голямата дъщеря била принудена да признае греха си и веднага било решено да бъде изпратена да роди бебето тайно. Но това не било достатъчно за клетия патриарх. Мисълта, че този мръсен и беден трубадур е баща на единственото му внуче, била непоносима. Така че той се разбрал със своя приятел, който живеел в провинцията. Заедно те поканили музиканта в имението на приятеля, обещавайки му работа. Когато мъжът пристигнал, те го отвели в трапезарията на втория етаж и го изхвърлили през прозореца. Това се нарича дефенестрация. Екзекуция, при която жертвата бива изхвърлена през прозорец. Клетият музикант се приземил на ветропоказателя, закачен на входа, и бил набучен на острия му метален връх. Този ветропоказател много приличал на онзи, който открих заровен в градината на имението „Рингве“. Металната фигурка направила голяма прободна рана в стомаха му, но оставила малка изходна рана — от върха, излязъл през гърба му. Музикантът бил оставен да виси там, докато кръвта му изтекла. Най-накрая ветропоказателят се счупил и мъжът паднал на двора, където двамата

джентълмени стояли и чакали. Предполагам, че това се е случило късно вечер, когато наоколо нямало работници. Двамата убийци искали да пренесат тялото възможно най-далече от местопрестъплението. Замъкнали го чак до залива Рингве, където била закотвена новата лодка на собственика. С нея превозили трупа до другия край на града. Занесли тялото на брега, без да оставят и следа. Всеки момент щяло да се съмне, а от последния прилив били минали само няколко часа. Надявали се, че тялото ще бъде отнесено от вълните, така че да стане неразпознаваемо, преди да бъде открито. За да направят работата на солената вода още по-лесна, те свалили дрехите на мъртвеца и ги хвърлили в морето. Възможно е да са сторили това и за да унижат този скитник още повече — този мъж, който се осмелил да докосне дъщерята на най-богатия и могъщ човек в града.

Байер млъкна и изгълта остатъка от виното. Знаеше, че ще мине много време, преди отново да опита такова вино.

— Какво се опитваш да ми кажеш с тази твоя история? — попита Съорен Енгел с леден глас.

— Нищо. Не се опитвам да ти кажа нищо. Просто реших, че трябва да я разкажа на някой, който ще ме изслуша — отвърна Байер.

— Пари ли искаш?

— Не. Справедливостта е единствената награда, която началникът на полицията иска в замяна на своите усилия.

— И как смяташ да получиш тази награда? — попита Енгел. — Отнасям се с теб като с приятел, но съм по-богат и могъщ, отколкото можеш да си представиш.

— Справедливостта приема различни форми — каза Байер. — И понякога на човек му се налага да чака дълго. Но аз съм точно толкова търпелив, колкото ти си богат и могъщ.

— Тогава трябва да отидеш другаде да чакаш. Нямах доказателства. Нямах нищо, с което можеш да обориш думата ми и показанията на свидетелите, които ще накарам да ме подкрепят в съда.

— Не съм споменавал съд. Казах, че справедливостта идва при онези, които имат търпението да я чакат — отвърна Байер. За собствения си свидетел премълча. Шведският джентълмен, който бе последвал музиканта в „Рингве“ онази вечер и бе видял всичко от поляната до имението. Този свидетел никога нямаше да влезе в

съдебна зала от тази страна на гроба, което означаваше, че на практика не бе съществувал.

Байер стана и се поклони. Чувстваше как сърцето му препуска в гърдите. Гърлото му бе пресъхнало. Въпреки това се принуди да срещне погледа на Съорен Енгел.

Още не знаеше каква справедливост щеше да дочака този заможен убиец. Но единственото наказание, което можеше да му наложи, се криеше в думите, които му бе казал, и в този последен поглед. Независимо колко пари имаше, търговецът трябваше да живее с онова, което бе сторил. Да спи с него всяка нощ и да го сънува.

— Ще те помоля никога повече да не стъпваш в тази къща — изрече Енгел. Началникът на полицията си тръгна.

С изненадващо весело и безгрижно чувство в душата, Ниле Байер прекоси града на път за любимата си кръчма. Порови в джобовете си и намери няколко дребни монети. „Достатъчно, за да изкарам до края на деня“, каза си.

Ингрид дойде да напълни чашата му. Усмихнаха се един на друг като стари приятели, но тя усети, че не му се говори. Остави го на спокойствие цял следобед и чак когато се свечери, му донесе чиния сушено месо и седна срещу него на малката масичка в ъгъла.

— Трябва да хапнеш малко истинска храна, скъпи Байер — рече нежно тя и сложи ръка на рамото му.

Той ѝ се усмихна немощно.

— Ще хапна нещо, ако се омъжиш за мен — отвърна. И двамата знаеха, че това бе шега. Но също така знаеха, че той е напълно сериозен.

Сега Ингрид впи в него поглед, какъвто не бе срещал преди.

— Ще се омъжа за теб в деня, в който спреш да пиеш. Израснах с баща пияница. Тъкмо алкохолът подпали дома ми и затри семейството ми. Никога няма да се омъжа за теб, ако продължаваш да пиеш. Покажи ми, че можеш да останеш трезвен до Коледа, и сериозно ще обмисля твоето предложение.

Ингрид се наведе и го целуна по бузата.

— А сега яж — нареди тя и си тръгна.

Когато същата вечер Байер се отправи със залитане към дома, се чувстваше развълнуван и уверен. Беше потънал в собствените си мисли — необичайно ясни този път.

— Шест месеца без пиене. Мога да го постигна. Нептун, богът на моретата, знае, че мога. Ще се задържа над повърхността.

Минавайки покрай Калвскинет, той реши да се отбие в къщата на своето детство, но майка му не пожела да отвори вратата и му викна да се върне, когато изтрезнее. Прибра се, просна се в собственото си легло и цяла нощ сънува щастливи сънища за Ингрид Смедатер без дрехи.

Три дни по-късно отиде да види Виндинг и да вземе копията на баладата. През тези три дни не бе пил нищо, освен преварена вода и целият се тресеше и потеше. Но се чувстваше малко по-добре от вчера. Всеки ден се чувстваше малко по-добре от предишния.

Байер разгледа трите копия със задоволство. Мушна ги под мишница и се върна в участъка, където завари Торп в приповдигнато настроение.

— Чака те пратеник на префекта — рече той, ухилен до уши.

— Нима? — отвърна хладно Байер и хвърли поглед към мъжа, седнал на един стол в дъното на стаята.

— Ще ви оставя да си говорите насаме — рече Торп и се насочи към стълбището.

Байер поздрави пратеника, а онзи му разкри причината за посещението си.

— След продължителни размишления нашият многоуважаем префект стигна до заключението, че дълго време началникът на полицията на Тронхайм не е получавал уважението, отговарящо на длъжността, която заема. По тази причина префектът иска да издигне началника до нивото, което заемат началниците в други части на страната. Решил е да предостави на вас, Ниле Байер, правото да получавате половин скилинг за всяко буре, което пристига в нашия град. Ще откриете всички подробности в това писмо.

След тези думи пратеникът се поклони и му подаде лист хартия, запечатан с восък, на който се виждаше гербът на префекта.

— Разбирам — отвърна Байер и хвърли документа на бюрото си.
— Разбирам много добре. Моля ви, предайте моите най-сърдечни поздрави на префекта и неговото семейство.

Байер изпрати мъжа до вратата. Секунда по-късно Торп се върна.

— Какви прекрасни новини! — възкликна.

— Това зависи от гледната точка — отвърна Байер. — Всяко нещо в този живот си има цена.

Торп объркано се втренчи в шефа си.

— Все пак от цялата тази работа може да има някаква полза — добави началникът на полицията. — Скоро ще можем да увеличим надницата ти съвсем малко.

— Само ако началникът смята, че го заслужавам — поклони се Торп.

— Хайде, отивай да поддържаш реда в Тронхайм. Нали за това ти плащам?

Торп отново се поклони и излезе, широко усмихнат. Отдавна бе спрял да опитва да разбере своя началник.

Ниле Байер остави на бюрото две от баладите, които държеше, но занесе третата в „Хопа“. Там откри Ингрид Смедатер, седяща сама в празната трапезария.

— Тиха сутрин? — попита той с усмивка.

— Тиха и спокойна до твоето пристигане — засмя се тя.

— Имам подарък за теб — рече Байер и ѝ подаде баладата.

Ингрид я взе и я разгледа.

— Прекрасна е — рече тя. — Но защо ми правиш подарък?

— Защото сме три дни по-близо до Коледа — отвърна той.

ТРИЙСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Звукът на сирените се усилваше. В същото време силите ѝ намаляваха. Животът бавно изтичаше от тялото ѝ.

Беше тъмно и много тихо в тази снежна пещера. Вече никой не пееше и единственият звук бе хрипливото дишане на другия човек.

В тишината ѝ се струваше, че чува собствения си пулс.

Туп, туп, туп.

Ставаше все по-бавен. Въпреки че той не я бе намушкарал, Юлие знаеше, че няма да издържи още дълго в този студ.

Представи си, че чува сърцебиенето на мъжа, който се бе опитал да я спаси. Но знаеше, че халюцинира между моментите яснота, когато разбираше какво ѝ се случва.

„Ще измръзна до смърт. Затова ми е толкова топло. Чела съм някъде за това. Сънища, халюцинации, топлина. Така напускаме този живот.“

Турвал Йенсен мислеше най-вече за Уд Сингсакер.

Защо той винаги пристигаше пръв и понасяше най-големите щети? А бе най-слабият от всички тях. Бе онзи, който най-малко можеше да си позволи стреса. Йенсен отдавна си мислеше, че неговият колега се бе върнал на работа твърде скоро след операцията и че Братберг трябваше да му дава по-лесни задачи, вместо да го кара да разследва най-важните и напрегнати случаи. Подозираше, че Сингсакер бе много по-дълбоко засегнат от болестта, отколкото признаваше, а вместо това се опитваше да прикрива или омаловажава трудностите, които изпитва. Йенсен не бе споделил тези свои притеснения с него. Не знаеше дали това го прави добър, или лош приятел. В момента това нямаше значение. Важното бе да го намерят жив и здрав. Надяваше се, че нищо лошо не му се е случило, след като се бе обадил в участъка. Надяваше се, че все още бе жив.

Бяха се събрали на улицата пред къщата. Шест полицейски коли, две линейки и пожарна кола с брадви, стълби и друго оборудване,

което можеше да потрѣбва. Бяха отцепили цялата улица и бяха започнали да евакуират съседите. Един от тях веднага се бе оплакал, че колата на Сингсакер е навлязла в двора му и повредила оградата му. Бяха загубили много време в опити да успокоят мъжа, но не можеха да си позволят да рискуват в опасна ситуация като тази. Най-близките къщи трябваше да бъдат евакуирани.

Йенсен ръководеше операцията; не даваше вид колко е притеснен. Нареди на униформените полицаи да заемат позиции. Нямаха информация, че притежава огнестрелно оръжие. Вече бе тъмно, а това бе предимство за тях. Беше говорил с пожарникарите и ги бе попитал дали могат да изключат тока в целия квартал. Един от тях се оказа електротехник. „Странно, помисли си Йенсен. Един от пожарникарите винаги се оказва електротехник“. Въпросният мъж тръгна към електроразпределителната кутия, която се намираше на няколко къщи разстояние, понесъл голям инструмент. Всички притихнаха в очакване и след малко лампата над входната врата на къщата на Ръед изгасна. Няколко секунди по-късно всички улични лампи в квартала също изгаснаха.

Йенсен се зарадва, когато мракът ги обгърна. Така мислеше по-ясно, въпреки че страхът продължи да го човърка. Дори се засили. С всяка задача, която изпълняваха, всяко рутинно действие, което извършваха, и всяка минута, която изминаваше, ставаше очевидно, че нещо не е наред. Беше твърде тихо.

Йенсен имаше чувството, че къщата е празна. Или поне че вътре няма живи хора.

— Изпращаме екип! — извика той. — Влизаме през входната врата!

Група мъже от екипа за бързо реагиране се придвижиха към къщата като безшумни сенки. Разделиха се и заеха позиции от двете страни на вратата. След миг нахлуха вътре с крясъци и шум.

„Искат да го стреснат, помисли си Йенсен. Тези момчета знаят какво правят.“ Петнайсет минути по-късно стоеше, загледан в труп на Муна Гран. Екипът за бързо реагиране бе обезопасил къщата, но не бяха открили Сингсакер, Юлие Едвардсен или Юнас Ръед.

Няколко полицаи се бяха приближили зад Йенсен. Повечето бяха свалили шапките си. Йенсен имаше трийсет и пет годишна кариера на полицаи. Отдавна не бе губил колега при изпълнение на служебния

дълг. Защо трябваше да се случва точно сега? Защо Муна трябваше да е толкова по-млада от него, с цял живот пред себе си?

Не издържа и излезе от стаята. Грунгстад трябваше да поеме нещата отгук.

Вече навън, той се замисли, забил поглед в земята. „По дяволите, Уд, къде си?“

Тогава видя кървавата дияра в снега.

Използва фенера си, за да я проследи през двора и около огромната снежна преспа. Видя отвора.

Потръпна, когато забеляза брадвата в снега — острието ѝ бе покрито с кръв. Пулсът му запрепуска, той се наведе и пропъзля през прохода, широк едва колкото да го пропусне.

Насочи фенера право напред и видя голямо пространство, издълбано в снега. Почти можеше да се изправи в него и имаше достатъчно място за трима души, легнали един до друг. Разгледа трите безжизнени тела. По средата лежеше мъжът, когото бяха преследвали. От гърлото му стърчеше дръжката на нож. Незнайно защо Йенсен почувства, че мъжът сам си бе причинил това, но Грунгстад и Кителсен трябваше да го потвърдят. Раната все още кървеше. Кръвта, която бе покапала в снега, вече се бе превърнала в ледена кора.

Вляво лежеше Юлие Едвардсен. Очите ѝ бяха затворени.

Сингсакер лежеше по корем с извърнато лице. Имаше дълбока рана в бедрото.

Йенсен се наведе и докосна шията на Сингсакер. Задържа пръстите си за миг, след което ги премести малко по-нагоре; най-накрая усети пулса. Беше слаб. Слаб като муха, която бе пернал с върха на пръста си. Извади радиостанцията и бързо издаде няколко заповеди. След това се премести при момичето и провери и нея. Тя също имаше пулс. Много слаб, но все пак го усети.

Но Юнас Ръоед беше мъртъв.

ТРИЙСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Елизе прочете страницата поне пет пъти, но текстът бе на английски, така че не го разбра напълно. Чуждите езици не ѝ се удаваха. Юлие бе наследила таланта на Ивар да учи чужди езици и четеше английски без проблеми. Елизе отново и отново четеше страницата, търсейки някакво обяснение, сякаш от нея можеше да научи къде бе държана Юлие. Пясъчният човек. Явно ставаше дума за сънища и спане.

Тя остави листа и въздъхна.

След това телефонът иззвъня. Тя вдигна и няколко секунди слуша мълчаливо. После затвори. Ръцете ѝ трепереха. Но това треперене беше различно от онова, което бе изпитвала през последните няколко дни. Изтича в спалнята, където Ивар спеше, и се хвърли на леглото.

— Господи, Елизе, успокой се! — Съпругът ѝ я прегърна, за да я утеши.

Тя го погледна на светлината, струяща през отворената врата на спалнята. Той все още изпитваше болка, ала сега тя можеше да го спаси.

Но първо трябваше да си поеме дъх. След това още един и още един. Искаше да бъде напълно спокойна, когато изговаряше думите.

— Намерили са я! — изрече накрая. — В момента карат Юлие към болницата. Казват, че е измръзнала. Но ще се оправи.

Той се обърна, за да включи нощната лампа.

Двамата лежаха и се гледаха. Ръцете ѝ все още трепереха.

„Тя ще се върне при нас“, помисли си Елизе.

Нищо вече нямаше да е същото.

Уд Сингсакер се събуди в болничното легло, когато телефонът му иззвъня.

Беше синът му Ларш.

Този път трябваше да вдигне. Не можеше да го предпазва от всичко. Несъмнено Ларш бе гледал новините и се бе разтревожил.

— Здравей — каза Сингсакер.

— Здравсти, татко. Как си?

— Ами... шевовете ме болят. Ама ще се оправя.

— Коров си за старец.

Сингсакер изпита облекчение. Харесваше този нов тон в гласа на сина си. Или по-скоро новия начин, по който бяха започнали да си говорят след кръщенето на второто му внуче тази есен. Дватамата с Фелиша бяха преспали в техния малък апартамент в Торшов. За пръв път бе открил, че синът му има чувство за хумор. „Поне на едно нещо съм го научил“, помисли си той. Но после осъзна, че Фелиша бе виновна за това — тя бе сближила баща и син, без нито един от двамата да разбере това.

— Известно време се опитвах да се свържа с теб — рече Ларш.

— Бях много зает с този проклет случай.

— Но разбрах, че не си бил много зает вкъщи.

Сингсакер се ококори. Откъде бе разбрал? С кого бе говорил?

— Какво имаш предвид? — попита той.

Изведнъж някъде отстрани се чу нечий глас:

— Свърза ли се с него? Добре ли е?

— Тук има някой, който иска да говори с теб — каза синът му в слушалката.

Сингсакер седна в леглото, стискайки телефона толкова силно, че кокалчетата му побеляха. Правилно ли бе чул? Нима това наистина беше нейният глас?

— Уд, как си? — попита тя.

— Фелиша? В апартамента на Ларш ли си?

— Не знаех къде другаде да ида. Не познавам мнозина в тази страна.

— Мислех, че си се върнала в Щатите.

— Почти се бях прибрала.

— Какво ще правиш сега?

— Искам да си дойда вкъщи — отвърна тя.

— Имаш предвид тук, в Тронхайм?

— Да.

Сингсакер затвори очи. Главата му бучеше.

— Значи предполагам, че е твой ред да ме посещаваш в болница — рече той, спомнил си за седмицата, която бе прекарал до болничното легло на Фелиша миналата есен. Нейните наранявания бяха много по-сериозни от неговите. Ако имаше късмет, този път щяха да го изпишат след само няколко дни.

— Ще идвам да те видя всеки ден, докато се оправиш — каза тя.

— Значи вече не си ми сърдита? — попита той.

— Не — отвърна Фелиша. — Никога не съм ти била сърдита.

Няколко секунди след като затвори, телефонът отново иззвъня. Беше Ларш и говореше съвсем тихо.

— Забрави ли нещо? — попита Сингсакер.

— Исках да ти кажа нещо, докато Фелиша не е в стаята — отвърна той.

— Какво?

— Беше много зле, когато дойде тук. Почти цяло денонощие лежа на дивана, преди да се съвземе. Трябва да се погрижиш за нея, татко.

— Благодаря ти — рече той. — Ще се погрижа.

След това Сингсакер изключи телефона и заспа.

Лежеше по гръб, когато Фелиша влезе в стаята. Сестрата, която поразително много приличаше на Сири Холм, току-що бе промила раната му, но бе забравила да сложи превръзките.

Шевовете бяха червени и сърбяха.

Фелиша се приближи. Той усети сладката миризма на алкохол и пот, когато се наведе и го целуна по челото. Нито един от двамата не каза и дума. Тя се наведе и целуна първия шев, като устните ѝ се задържаха малко по-дълго. Дишаше бавно и леко. Когато вдигна глава, шевът бе изчезнал и горният край на раната бе зараснал.

Направи същото със следващия шев.

Без да продума, тя продължи да целува шевовете един по един, докато накрая всички изчезнаха, заедно с раната на бедрото му. След това се изправи и го изгледа с онова мъдро и меланхолично изражение, което имаше понякога. Това бе поглед, който можеше да го убеди, че меланхолията е единственият здравословен начин да живееш добре.

— Спи сладко, скъпи мой — рече тя и отново го целуна по челото.

Точно тогава Сингсакер се събуди.

Беше сам. Фелиша не беше в стаята. Погледна часовника и видя, че минава десет сутринта. Бе изтекло цяло денонощие, откакто бяха говорили по телефона. За първи път след обаждането на Гру бе спал спокойно.

Чакаше. Бе говорил три пъти по телефона с Ларш, който му бе казал, че Фелиша си е резервирала билет за самолета, излитащ в три следобед. Това бе вчера. Защо още не бе дошла в болницата?

Реши да се обади на Сири.

— Здравсти, Уд. Честит рожден ден! — каза тя. — Защо не ме остави аз да ти се обадя? Обикновено хората получават обаждания на рождения си ден.

— По дяволите. Наистина ли днес е рожденият ми ден? — попита той объркано.

— Паметта отново ти погажда номера, а? — засмя се тя. — Фелиша не е ли при теб?

Бе говорил със Сири снощи и ѝ бе казал, че Фелиша смята да се върне в Тронхайм.

— Точно затова ти се обаждам — отвърна той. — Не съм я виждал и не вдига. Чудех се дали ще можеш да минеш през апартамента и да провериш дали е там.

Сири го увери, че с удоволствие ще го стори в обедната си почивка.

В дванайсет без пет му звънна от техния апартамент на улица „Киркегата“. Вратата била заключена, прозорците — тъмни, нямало следа от Фелиша Стоун.

Той въздъхна.

— Сигурна съм, че ще дойде — успокои го Сири. — Сигурно е решила да прекара още един ден в Осло.

И двамата знаеха, че това е малко вероятно.

Той благодари на Сири за помощта.

След като затвори, някой почука на вратата и една сестра влезе в стаята му.

— Един младеж иска да говори с вас — каза тя.

В коридора стоеше Фредрик Алм. Сестрата си тръгна, а момчето влезе в стаята. Поколеба се няколко секунди, сетне извади от джоба си черен бележник. Сингсакер веднага го позна.

— Откъде го взе? — попита.

— Беше в кутията с намерени вещи в училище. Когато видях името ви, реших да ви го донеса. Предполагам, че сте го забравили, когато дойдохте да говорите с нас. Исках и да ви благодаря за това, че спасихте Юлие.

Сингсакер изпита вина.

„Трябваше да заловим убиеца по-рано, помисли си той. Аз съм виновен.“

— Как е тя? — попита инспекторът.

— Не е много добре. Радва се, че е жива, разбира се. Но ми каза, че не може да спи нощем.

— А бебето?

— Още не знаем — отвърна Фредрик. — Не иска да говори за това. Каза, че има нужда от време, за да премисли нещата.

— Поздрави я от мен. И умната.

Фредрик Алм кимна, обърна се и тръгна към вратата.

— Един момент — спря го Сингсакер. — Благодаря ти за бележника. Чудех се какво е станало с него.

След като Фредрик излезе, инспекторът разлисти бележника. Съжаляваше момчето. Как можеше да даде на Юлие онова, от което тя се нуждаеше в момента? Можеше ли някой да ѝ го даде? А бебето? Решението беше на Юлие. Фредрик нямаше думата. Но каквото и решение да вземеше Юлие, на Фредрик щеше да му е трудно. Беше твърде млад, за да става баща, но кой може да се откаже от едно дете, независимо от възрастта си?

Сингсакер продължи да разлиства бележника. Последните страници съдържаха бележките, които бе направил в училището. Поизмъчва се, препрочитайки отново и отново точното описание, което Фредрик му бе дал на къщата, пред която Юлие бе говорила с непознатия мъж, ринец сняг — къщата, която принадлежеше на убиеца и където той бе държал в плен както Силе Ролфсен, така и самата Юлие. Отново си каза, че тогава не бе имал причина да заподозре, че мъжът е свързан със случая. Беше само нещо, което трябваше да проверят, ако имаха време. Но никой не го бе проверил. Не можеше да отрече, че той бе човекът, направил този фатален пропуск.

Накрая Сингсакер обърна на страницата, където бе записал няколко неща за Фелиша. Беше от нощта преди този ужасен, кошмарен случай да започне — сякаш преди години, в някой друг живот. Бяха вечеряли заедно и се бяха любили два пъти. Нещо му подсказваше, че това бе последният път, когато демонстрираше такава издръжливост. Годишките му тежаха и това все по-бързо се превръщаше във физиологичен факт.

Усмихна се и се облегна на възглавниците.

Мина един ден, а след това още един. Фелиша не дойде. Накрая трябваше да приеме, че тя няма да дойде. Няколко пъти вдигна телефона, за да се обади на баща ѝ във Вирджиния. Но не му позвъни. Не беше готов да потвърди онова, от което се страхуваше и което може би вече знаеше. Не мислеше, че е достатъчно силен, за да понесе истината.

Беше последният ден от пребиваването му в болницата. Д-р Нордрак неочаквано го посети и му напомни, че е пропуснал прегледа си — нещо разбираемо предвид обстоятелствата. Така че насрочи нов преглед. Нордрак тъкмо се канеше да си тръгне, когато Сингсакер реши да му зададе въпрос.

— Сигурен съм, че си чел за случая, по който работех, преди да стигна дотук?

— Разбира се. Всички знаят за него.

— Какво е твоето професионално мнение на психиатър? Какво се случва в мозъка на убиец като Ръед?

Нордрак го погледна, като оправяше копирената си вратовръзка. Тя бе на малки сини слончета, но въпреки това на Сингсакер му се стори, че изглежда стилна.

— Професионалното ми мнение? — повтори лекарят. — Не е много по-различно от онова, което писаха във вестниците. И ти, като опитен полицаи, сигурно си стигнал до същото заключение като мен. Ръед най-вероятно е страдал от остро личностно разстройство. Това е един постоянен и според много специалисти нелечим умствен дефект. Говорим за липса на емпатия, мания за величие, никакво чувство за морал по отношение на поведението и невъзможност за контролиране

на вътрешните пориви. Но ми се струва много вероятно в един момент да е получил още по-тежко психическо разстройство, което не само е усложнило проблемите му, но е направило мислите му странни и непонятни дори за него. Като лекар бих казал, че той най-вероятно винаги е бил трудна личност с потенциална склонност към насилие и криминално поведение, но е получил това тежко психическо разстройство съвсем наскоро.

— Но как ще обясниш факта, че след отвличането на първата жертва Ръоед е продължил да ходи на работа? Когато говорих с него веднага след убийството, той ми се стори напълно разумен. Дори бих казал, че много хитро ме насочи към Хойбротен, знаейки, че професорът също има своите тъмни тайни. Освен това ми каза няколко неща, които отклониха вниманието ми от него, като например че музикалната кутия е била модифицирана от аматьор. Все пак той беше професионален куратор.

— Невъзможно е да бъдем напълно сигурни какво е било умственото състояние на Ръоед. Той е мъртъв и не можем да го наблюдаваме. Но има случаи, когато психозите се появяват и изчезват. Пример за това са така наречените биполярни разстройства. Но както казах, това са само предположения.

— Възможно ли е отсъствието на сънища да доведе до психоза?

— Да. Не толкова липсата на сънища, колкото продължителните периоди без сън — те често водят до сериозни психични разстройства. Що се отнася до Ръоед, въпросът е кое е било първо: яйцето или кокошката? Безсънието може да е симптом на болестта му, а не нейната причина. Много пациенти с психични отклонения не могат да спят. Ако е бил разумен, когато си говорил с него, може би това означава, че предишната нощ е спал добре и това е облекчило болестта му.

— Но повечето хора, страдащи от безсъние, не убиват — отбеляза сухо Сингсакер.

Нордрак се поколеба няколко секунди, преди да отвърне:

— Прав си, Сингсакер. Съгласен съм с теб. Но ти ме попита за професионалното ми мнение за Ръоед, а не за личното ми мнение.

— И какво е личното ти мнение?

— Смятам, че теориите на репортерите за приспивната песен и за това, че е отвлякъл двете жени, за да му помогнат да заспи, е само част от истината. Мисля, че е отрязал ларинкса на Силе Ролфсен,

защото е решил, че той не функционира правилно. Насладил се е на това убийство. Това е моята теория, Сингсакер. Насилието е било единственият начин да укроти хаоса, който е бушувал в главата му. Хора като него убиват, защото получават нещо в замяна и заради чувството на превъзходство, което изпитват. Този мъж е бил зъл. И никога няма да намерим научно обяснение на злото.

— Чудовище? — каза Сингсакер.

Нордрак се замисли.

— Не, човешко същество. За съжаление.

Той си записа часа на следващия преглед и излезе.

Няколко часа по-късно Сингсакер бе изписан от болницата.

„Фелиша изчезна. Някой знае ли как? Като птичката от своята клетка, като снега през пролетта, като наранената любов, като еднопосочния билет.“

За щастие Сингсакер не обърна внимание на музиката, когато седна в ресторанта на следващия ден. Сири Холм, седнала срещу него, не можеше да не забележи песента. „Какво ужасно съвпадение“, помисли си тя.

Навън беше студено, през прозорците ставаше течение. Сингсакер носеше вълнен пуловер, но въпреки това трепереше. Порано през деня бе присъствал на погребението на Муна Гран. Приятелят ѝ бе поискал цивилно погребение без полицейски униформи. Въпреки това се бе събрала огромна тълпа. Всички пейки в църквата бяха заети.

„Винаги е така, когато умират млади хора“, помисли си Сингсакер.

Отново изпита чувството за вина, което бе напълно обяснимо. Ако не бе забравил да провери описанието на Фредрик Алм, Муна щеше да е жива. Заради тези мисли не можеше да се съсредоточи върху онова, което му говореше Сири. Но остана с впечатлението, че тя се опитва да го ободри.

— Полицейският дневник е доста интересен — казваше тя. — Написан е от мъж на име Ниле Байер, назначен през 1762 г. за началник на полицията на Тронхайм. Йон Блунд е споменат през 1767 г. Все едно четеш роман. Оказва се, че Блунд е бил шведски

композитор на балади и певец, който пристигнал в Тронхайм и бил убит. След смъртта му Байер открил неговия бележник и една от баладите, записани вътре, била „Златният мир“. Това не го пише в дневника, но според мен именно Байер е занесъл баладата в печатницата „Виндинг“, за да бъде отпечатана.

— Това означава ли, че Ниле Байер е бил онзи прародител, когото Фелиша се опитваше да намери?

— Да, въпреки че най-вероятно Ръоед си го е измислил. Но този Байер е бил много странен тип. Проучих архивите и открих, че е емигрирал от Тронхайм в Америка през 1776 г., почти десет години след публикуването на баладата.

— Значи си разрешила случая вместо Фелиша — рече Сингсакер.

— Случаят, който не беше случай — поправи го Сири.

Имейлът, използван от Ръоед, за да се свърже с Фелиша, и създаден от името на Грелмакар Льофберг, беше проследен до компютъра на Ръоед в музея „Рингве“. Но никой не бе успял да разгадае защо Ръоед се бе свързал с нея за това генеалогично проучване. Бяха приели, че е бил обсебен от всичко, свързано с псевдонима Йон Блунд, и бе използвал тази възможност, за да научи повече за него.

— Ще ми трябва много време, за да науча всичко за Байер — продължи Сири. — В момента знам само това, че е бил датчанин и е работил като полицаи в Копенхаген. Реших да прочета целия полицейски дневник. Байер е имал разнородни интереси и е поддържал контакти с някои много богати и влиятелни хора в Тронхайм. Тук има достатъчно материал за няколко криминални романа.

— Може би трябва да ги напишеш — каза Сингсакер, усмихвайки се за пръв път, откакто бе започнал този разговор. — Нали обичаш да четеш мистерии.

— Обичам да ги чета, но не съм автор — отвърна тя. — Между другото, нямам търпение полицията да публикува писмото, намерено в стената на „Рингве“. Знаеш ли какво пише в него? Кой точно е бил този Йон Блунд? Споменават ли го в писмото, както се говори?

— Не съм го чел — рече той.

Пристигна храната им. Супа от риба. Не бяха поръчали вино.

Сингсакер изчака да се нахранят. След това ѝ съобщи какво бе решил.

— Ще си взема отпуск.

Сири изобщо не изглеждаше изненадана.

— Вече не издържам — добави Сингсакер. — Не функционирам така, както трябва.

— Смяташ да тръгнеш да я търсиш, нали?

— Тази мисъл мина през главата ми.

— Нали осъзнаваш, че може и да не харесаш онова, което намериш?

— Въпреки това трябва да го направя. Двамата имахме нещо. Нещо специално.

— Знам.

— Нещо, което не може да свърши просто така.

— Колко дълго можеш да отсъстваш по болест?

— С тази рана в бедрото? Няколко седмици. С тази глава? Поне година, ако говоря с правилните доктори. Но няма да излизам в болнични. Вече говорих с Братберг. Излизам в неплатен отпуск. Имам пари. И да ти кажа честно, писна ми да съм болен.

След вечерята той се прибра вкъщи и си легна. Знаеше, че ако лежи достатъчно дълго и се пребори с мислите си, ще успее да заспи. И когато това най-накрая се случи и сънят дойде, той знаеше какво ще сънува.

Нея.

Трябваше отново да се срещнат. Всичко останало изглеждаше невъзможно.

Елизе Едвардсен се събуди от затръшване на врата. Излезе в антрето и погледна навън. Нима Юлие бе излязла посред нощ, оставяйки вратата отворена, за да я затръшне вятърът?

Не, нямаше следи от стъпки в снега отвън.

Тя затвори и тръгна обратно към спалнята. Спря пред вратата, обзета от безпокойство. Това чувство така и не я бе напуснало, въпреки че дъщеря им се бе върнала при тях. Всъщност то дори бе станало по-остро отпреди.

Тръгна по коридора, също както през онази ужасна сутрин, когато целият ѝ свят се бе преобърнал с главата надолу. Отвори вратата на стаята на дъщеря си, ужасът я парализира, както тогава.

Но сега видя главата на Юлие, почиваща върху възглавницата. Може би спеше. Може би само се преструваше на заспала.

Елизе Едвардсен въздъхна облекчено, но знаеше, че това облекчение е временно. Безпокойството щеше да се върне веднага след като легнеше до своя съпруг. Сега всичките ѝ ноци бяха такива. Откакто Юлие се бе върнала, тя почти не спеше. През повечето време лежеше будна и мислеше за нещата, които дъщеря ѝ бе изтърпяла. Трябваша ѝ няколко часа всяка сутрин, за да изтика тези мисли от главата си.

Странно защо ѝ се струваше, че това безпокойство я прави по-силна. По-готова за предстоящите трудности. Но не беше сигурна. Не беше сигурна в нищо.

ТРИЙСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Провинциално имение в покрайнините на Копенхаген, юли 1767

— Иглика, цвят от бадем, котешка стъпка, виолетки.

Тя изброи цветята, които бе откъснала на път за вкъщи. Когато влезе вътре, ги потопа в една малка ваза и я сложи на бюрото. Беше взела решение. Щеше да пише на баща си, Съорен Енгел, и да му каже кого бе избрала за съпруг. Нямаше значение, че нейният любим й бе забранил да разкрива самоличността му. Или дето й бе казал, че се чувства напълно щастлив, представяйки се за музиканта и трубадур Кристиан Вингмарк, и няма желание да заеме полагащото му се място.

Преди да започне да пише, тя си припомни последния път, когато го бе видяла.

Бе дошъл да я търси в Рингве, където баща й я бе изпратил, преди да замине за Копенхаген. Бяха отишли да се разходят и на поляната правиха същото, което и през март. Беше й казал истината след това, докато лежах в тревата. Бил на седем, когато корабът, на който плавал, потънал по време на буря. Не били далече от сушата и той успял да се хване за една мачта, понесена от вълните. Така стигнал шведския бряг. Поел по един път.

Това може би било най-голямата грешка в живота му. Ако бил останал на брега, някой щял да го открие и да разбере, че е доплувал от потъналия кораб. Вместо това навлязъл навътре в сушата.

Сега помнеше всичко. Дългите години, прекарани в болницата.

Само ако си бе спомнил тогава. Но бе ударил главата си при потъването на кораба и бяха минали години, преди да си спомни кой е — син на заможен мъж от Тронхайм, наследник на имението „Рингве“, син на най-добрия приятел на баща й. Той бил момчето, което не знаело кой е. Шут. Самотна душа, останала без надежда.

Пристигнал в Стокхолм без пукнат грош. Но умее да свири на различни инструменти и да композира песни. Майка му го била научила да свири на лютня като малък. В болницата взел назаем лютнята на пастора, който го посещавал всяка седмица, за да го учи да чете и пише. Въпреки че бил забравил всичко останало, помнел

музиката. В продължение на години изкарвал прехраната си по този начин. Накрая съдбата го върнала обратно в Тронхайм и в имението на баща му. Когато през март пристигнал в „Рингве“, той си спомнил всичко.

И разбрал кой е.

Но родителите му не го познали. Как биха могли? Те от двайсет години оплакваха смъртта му.

„Сега ще им кажа, помисли си тя. Когато научат истината, двамата ще можем да се оженим.“ Баща ѝ едва ли можеше да ѝ намери по-добър съпруг от наследника на „Рингве“, имението, което посещаваха толкова често. Нямаше да има нужда да остава тук, в Дания, толкова далече от него, а той щеше да заеме позицията, която му се полагаше. Всичко щеше да се нареди. Освен това се тревожеше за своя любим. Не знаеше какво можеше да направи баща ѝ, без да знае истинското му потекло. Той така се бе разгневил, когато бе научил за бебето! Нямаше друг избор. Трябваше да им каже.

И тя се наведе над листа.

Тронхайм, юли 1767

Сьорен Енгел четеше писмото на дъщеря си. След като свърши, стана и заповяда да оседлят коня му. Препусна към имението „Рингве“, където капитанът го прие. Енгел му подаде писмото.

— Възможно ли е това да е вярно? — попита.

Капитанът прочете посланието.

— Знаех си, че виждам нещо познато в лицето му — изрече потресено той. — Видях нещо познато в лицето му, когато падна.

Енгел мълчеше. Сети се за последното нещо, което Ниле Байер му бе казал: „Справедливостта приема различни форми“.

Нима началникът на полицията е знаел? Мислите му бяха прекъснати от капитана.

— Какво направихме? — крещеше той. — Какво направих?

— Мисля, че убихме не само бащата на нероденото дете на дъщеря ми — отвърна Енгел. — Мисля, че убихме и твоя син.

Сьорен Енгел позволи на Весел да задържи писмото, сякаш то можеше да бъде някаква утеха за него. Капитанът извика един от

дърводелците, които бе наел, за да сложат нова ламперия в приемната на имението.

— Вземи това писмо — нареди му капитанът, — и го скрий в една от стените. Не искам да го виждам никога повече.

— Щом не искате да го виждате, защо просто не го изгорите?

— Човек не може да изгори греховете си — отвърна капитанът.
— Трябва да живее с тях, независимо колко ужасни са.

Дърводелецът го изгледа с почуда. Дали капитанът не е полудял?
Сетне взе писмото и излезе.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.